

สัญญาให้ทุนอุดหนุนการวิจัยและนวัตกรรม

สัญญานี้ทำขึ้น ณ สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ เลขที่ 196 ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร จังหวัดกรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ ...23 มีนาคม 2566..... ระหว่างสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ โดย นางสาววิภารัตน์ ตีอ่อง ผู้อำนวยการสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ ซึ่งต่อไปในสัญญานี้จะเรียกว่า “ผู้ให้ทุน” ฝ่ายหนึ่ง กับ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง ซึ่งมีสำนักงานตั้งอยู่เลขที่ 119 หมู่ 9 ตำบลชมพู อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง โดย รองศาสตราจารย์พรชนก ทองลาด อาจารย์ประจำคณะวิทยาการจัดการ ตามหนังสือมอบอำนาจ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง ลงวันที่ 29 ธันวาคม พ.ศ. 2565 แนบท้ายสัญญานี้ ซึ่งต่อไปในสัญญานี้เรียกว่า “ผู้รับทุน” อีกฝ่ายหนึ่ง โดยมี รองศาสตราจารย์ พรชนก ทองลาด เป็นหัวหน้าโครงการวิจัย

โดยที่ผู้ให้ทุนมีวัตถุประสงค์จะส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยและนวัตกรรม เพื่อนำผลการวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์ในการแก้ปัญหาที่สำคัญของประเทศหรือนำไปใช้ในการพัฒนาประเทศ จึงได้จัดสรรเงินอุดหนุนการวิจัยและนวัตกรรม โดยมีหน่วยงานภาครัฐ เอกชน หรือบุคคลธรรมดา เป็นผู้รับทุนอุดหนุนการวิจัยและนวัตกรรมเพื่อดำเนินการวิจัยและนวัตกรรมให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์แห่งสัญญานี้

คู่สัญญาทั้งสองฝ่ายจึงได้ตกลงกันดังต่อไปนี้

ข้อ 1. ผู้ให้ทุนตกลงให้ทุนและผู้รับทุนตกลงรับทุนอุดหนุนการวิจัยและนวัตกรรมเป็นจำนวนเงิน 600,000 บาท (หกแสนบาทถ้วน) เพื่อทำการวิจัยและนวัตกรรม เรื่อง การต่อยอดการเพิ่มมูลค่าภูมิปัญญาหัตถศิลป์ชนเผ่า เพื่อส่งเสริมชุมชนพึ่งตนเอง ของจังหวัดลำปาง ตามโครงการวิจัยและนวัตกรรมของผู้รับทุนแนบท้ายสัญญานี้ในผนวก 1 ที่ได้รับอนุมัติจากผู้ให้ทุนแล้ว ซึ่งต่อไปในสัญญานี้เรียกว่า “โครงการ” และมีคณะผู้วิจัยตามรายชื่อปรากฏในผนวก 1 รายละเอียดปรากฏตามหนังสือแจ้งอนุมัติทุนอุดหนุนการวิจัยและนวัตกรรมแนบท้ายสัญญานี้ในผนวก 2

ผู้รับทุนจะต้องทำการวิจัยและนวัตกรรมให้เสร็จสมบูรณ์ภายในเวลา 12 (สิบสอง) เดือน นับตั้งแต่วันที่ ...23 มีนาคม 2566..... ถึงวันที่ ...22 มีนาคม 2567.....

ในการสนับสนุนเงินอุดหนุนการวิจัยและนวัตกรรมเพื่อการดำเนินโครงการตามสัญญานี้ ผู้ให้ทุนทรงไว้ซึ่งสิทธิในการปรับลดเงินอุดหนุนการวิจัยและนวัตกรรมที่จัดสรรให้แก่ผู้รับทุนตามความเหมาะสมของวงเงิน

งบประมาณที่ผู้ให้ทุนได้รับจากรัฐบาลในแต่ละปี

หากผู้รับทุนมีเงินเหลือจากการดำเนินโครงการตามสัญญา ผู้รับทุนจะต้องนำเงินอุดหนุนที่เหลือดังกล่าว มามอบคืนให้แก่ผู้ให้ทุน ภายใน 30 วัน นับแต่การดำเนินโครงการตามสัญญาสิ้นสุดลง

ในกรณีที่ผู้ให้ทุนหรือผู้รับทุนเห็นว่า โครงการซึ่งได้ดำเนินการเสร็จสิ้นโดยครบถ้วนตามวรรคหนึ่งนั้น อาจดำเนินการพัฒนาอย่างใดอย่างหนึ่งต่อไปเพิ่มเติมจากโครงการเดิม ซึ่งการดำเนินการเพิ่มเติมดังกล่าวนี้จะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด หรือเกิดความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้ให้ทุนหรือผู้รับทุนมีสิทธิยื่นข้อเสนอเพิ่มเติมให้แก่คู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งเพื่อดำเนินโครงการเพิ่มเติมให้เป็นไปอย่างต่อเนื่องตามที่ทั้งสองฝ่ายจะได้ตกลงกันต่อไป

ข้อ 2. การเบิกเงินอุดหนุนการวิจัยและนวัตกรรมจากผู้ให้ทุน ผู้รับทุนมีสิทธิเบิกเงินอุดหนุนการวิจัยและนวัตกรรมเป็นงวด ๆ ตามงบประมาณโครงการที่ได้รับอนุมัติจากผู้ให้ทุน ส่วนการใช้จ่ายเงินให้ปฏิบัติตามข้อกำหนดของผู้ให้ทุนในการขอรับทุนอุดหนุนการวิจัยและนวัตกรรมทั้งที่มีอยู่แล้ว หรือที่จะออกใช้บังคับขึ้นในภายหน้า โดยผู้ให้ทุนจะจ่ายเงินให้แก่ผู้รับทุนเป็นงวด ๆ ตามที่ระบุในเอกสารแนบท้ายสัญญาในผนวก 3

ผู้ให้ทุนจะจ่ายเงินอุดหนุนการวิจัยและนวัตกรรมในแต่ละงวดดังกล่าว โดยวิธีการโอนเงินเข้าบัญชีเงินฝาก ซึ่งผู้รับทุนเปิดบัญชีไว้แยกต่างหากจากบัญชีอื่น ณ ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขา เซนทรัลพลาซ่าลำปาง โดยระบุชื่อผู้รับทุนเป็นผู้มีอำนาจในการถอนเงินจากบัญชีดังกล่าวเพื่อดำเนินงานการวิจัยและนวัตกรรมโครงการตามสัญญานี้โดยผู้รับทุนจะต้องแสดงเจตนาขอรับเงินผ่านธนาคารตามแบบคำขอรับเงินผ่านธนาคารที่กระทรวงการคลังกำหนด

ในการจ่ายเงินอุดหนุนให้แก่ผู้รับทุนแต่ละงวด ผู้ให้ทุนจะหักเงินจำนวนร้อยละ 5 (ห้า) ของเงินที่ต้องจ่ายในงวดนั้นเพื่อเป็นประกันการปฏิบัติตามสัญญา ผู้รับทุนมีสิทธิจะขอเงินประกันคืนโดยผู้รับทุนจะต้องนำหนังสือค้ำประกันของธนาคารซึ่งออกโดยธนาคารภายในประเทศมาวางไว้ต่อผู้ให้ทุนเพื่อเป็นหลักประกันแทนก็ได้ ผู้ให้ทุนจะคืนเงินประกันการปฏิบัติตามสัญญาและ/หรือหนังสือค้ำประกันของธนาคารให้แก่ผู้รับทุนเมื่อผู้รับทุนพ้นจากพันธหน้าที่ตามสัญญานี้แล้ว

ข้อ 3. เอกสารแนบท้ายสัญญาดังต่อไปนี้ให้ถือเป็นส่วนหนึ่งของสัญญานี้

3.1 ผนวก 1 ข้อเสนอโครงการการวิจัยและนวัตกรรมเรื่องการต่อยอดการเพิ่มมูลค่าภูมิปัญญาหัตถศิลป์ชนเผ่า เพื่อส่งเสริมชุมชนพึ่งตนเอง ของจังหวัดลำปาง จำนวน 79 (เจ็ดสิบเก้า) หน้า

3.2 ผนวก 2 หนังสือแจ้งอนุมัติทุนอุดหนุนการวิจัยและนวัตกรรม จำนวน 2 (สอง) หน้า

3.3 ผนวก 3 งบประมาณที่ได้รับอนุมัติทุนอุดหนุนการวิจัยและนวัตกรรม และการแบ่งจ่ายงวดเงิน

จำนวน 3 (สาม) หน้า

3.4 ผนวก 4 แบบรายงานการวิจัยและนวัตกรรม จำนวน 34 (สามสิบสี่) หน้า

3.5 ผนวก 5 บันทึกข้อตกลง เรื่อง การให้ความยินยอมเปลี่ยนแปลงอัตราการใช้จ่ายเงิน จำนวน 1 (หนึ่ง) หน้า

ข้อความใดในเอกสารแนบท้ายสัญญาที่ขัดแย้งกับข้อความในสัญญานี้ ให้ใช้ข้อความในสัญญานี้บังคับและในกรณีที่เอกสารแนบท้ายสัญญาขัดแย้งกันเอง หรือมีได้กล่าวไว้ ผู้รับทุนจะต้องปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของผู้ให้ทุน

ข้อ 4. ผู้รับทุนจะต้องเริ่มดำเนินโครงการทันทีนับแต่วันลงนามสัญญานี้ หากผู้รับทุนมิได้ดำเนินโครงการภายใน 30 วัน นับจากวันดังกล่าวผู้ให้ทุนมีสิทธิบอกเลิกสัญญาได้

ข้อ 5. ผู้รับทุนได้ทราบ และเข้าใจระเบียบและข้อกำหนดของผู้ให้ทุนซึ่งมีอยู่ในขณะที่ทำสัญญานี้ โดยตลอด และจะปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อกำหนดซึ่งเกี่ยวข้องกับการดำเนินการโครงการนี้ทั้งที่มีผลใช้บังคับในปัจจุบันและที่ซึ่งจะออกใช้บังคับต่อไปในภายหน้าโดยเคร่งครัด ผู้รับทุนจะต้องรับผิดชอบแต่โดยลำพังต่อการละเมิดบทบัญญัติแห่งกฎหมายหรือสิทธิใด ๆ ในทรัพย์สินทางปัญญาของบุคคลภายนอก ซึ่งผู้รับทุนนำมาใช้ปฏิบัติงานวิจัยและนวัตกรรมตามสัญญานี้

ผู้รับทุนจะทำการวิจัยและนวัตกรรมหรือจัดให้มีการวิจัยและนวัตกรรมด้วยความวิริยะอุตสาหะให้สำเร็จได้ผลสมความมุ่งหมายของผู้ให้ทุน หากมีความจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงหรือปรับปรุงผู้ร่วมวิจัยหรือรายละเอียดสำคัญอย่างใดในแผนงานหรือโครงการวิจัยและนวัตกรรมที่ได้แจ้งไว้ในสัญญานี้ตามที่ได้รับความเห็นชอบจากผู้ให้ทุน ผู้รับทุนจะรายงานให้ผู้ให้ทุนทราบทันที และปฏิบัติตามคำสั่งหรือคำแนะนำของผู้ให้ทุน

ข้อ 6. ในระหว่างดำเนินโครงการตามสัญญานี้ หากมีปัญหาใด ๆ อันอาจเป็นอุปสรรคในการดำเนินการตามโครงการให้สำเร็จลุกลงไปเกิดขึ้น ผู้รับทุนจะต้องแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ให้ทุนได้ทราบภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ปัญหาดังกล่าวเกิดขึ้น เพื่อร่วมกันหาแนวทางแก้ปัญหาต่อไป

ในกรณีที่ปัญหาดังกล่าวในวาระแรกเป็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาวิชาการ (Technical Problem) และไม่สามารถที่จะแก้ไขได้ ทำให้ไม่อาจดำเนินโครงการต่อไปหรือเกิดอุปสรรคอื่นใดทำให้ไม่อาจดำเนินโครงการต่อไปได้โดยมิใช่ความผิดของผู้รับทุน ผู้รับทุนจะต้องคืนเงินเฉพาะส่วนที่เหลือจากการดำเนินโครงการที่ได้รับไปในแต่ละงวดนั้น ๆ ให้แก่ผู้ให้ทุนภายใน 60 วัน นับแต่วันที่ผู้ให้ทุนได้แจ้งหนังสือให้ผู้รับทุนทราบ แต่หากปัญหาหรืออุปสรรคดังกล่าวที่เกิดขึ้นเป็นความผิดของผู้รับทุนเอง ผู้รับทุนจะต้องชดใช้คืนเงินทุนทั้งหมดที่ได้รับไปให้แก่ผู้ให้ทุนภายใน 60 วัน นับแต่วันที่ผู้ให้ทุนได้แจ้งหนังสือให้ผู้รับทุนทราบ

การวินิจฉัยว่าปัญหาหรืออุปสรรคในการดำเนินโครงการดังกล่าวในวรรคสองเกิดจากความผิดของผู้รับทุนหรือไม่นั้น ให้เป็นสิทธิของผู้ให้ทุนเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด

ผู้ให้ทุนหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากผู้ให้ทุนมีสิทธิที่จะจัดให้มีการตรวจสอบข้อเท็จจริงติดตามความก้าวหน้าและประเมินผลของการดำเนินโครงการตามสัญญา และหากพบว่ามี การดำเนินการใดที่แตกต่างไปจากข้อตกลงของสัญญานี้ผู้ให้ทุนทรงไว้ซึ่งสิทธิที่จะบอกเลิกสัญญานี้และดำเนินการตามสัญญาข้อ 17 วรรคแรก

ข้อ 7. ผู้รับทุนจะต้องใช้เงินทุนซึ่งได้รับจากผู้ให้ทุนตามสัญญานี้เพื่อดำเนินการในโครงการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการในสัญญานี้เท่านั้น

ในกรณีที่เกิดปัญหาซึ่งต้องพิจารณาว่าการดำเนินการของผู้รับทุนเป็นไปตามวัตถุประสงค์ตามวรรคแรก หรือไม่ ผู้ให้ทุนจะเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด

หากผู้รับทุนจะดำเนินการจัดซื้อหรือจัดจ้างทำครุภัณฑ์เพื่อเป็นอุปกรณ์การวิจัยและนวัตกรรมในการดำเนินการโครงการตามสัญญา ผู้รับทุนจะต้องส่งใบเสนอราคาการจัดซื้อหรือจัดจ้างให้ผู้ให้ทุนพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนทุกครั้งแล้วจึงจะดำเนินการจัดซื้อหรือจัดจ้างได้ โดยเมื่อได้จัดซื้อหรือจัดจ้างเสร็จแล้วผู้รับทุนจะต้องระบุข้อความไว้ที่อุปกรณ์การวิจัยและนวัตกรรมทุกรายการว่า “จัดซื้อโดยทุนอุดหนุนการวิจัยและนวัตกรรมของสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ พ.ศ. ....” (ระบุปีที่จัดซื้อ) พร้อมทั้งมีตราของผู้ให้ทุนปรากฏให้เห็นเด่นชัดให้อุปกรณ์การวิจัยและนวัตกรรมดังกล่าวตกเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ให้ทุน ทั้งนี้รวมถึงกรณีที่ผู้รับทุนมีความจำเป็นต้องจัดซื้อหรือจัดจ้างทำครุภัณฑ์เพิ่มเติมในระหว่างดำเนินการโครงการซึ่งมิได้ระบุรายละเอียดไว้ในข้อเสนอโครงการ ผู้รับทุนจะต้องจัดส่งรายการรายละเอียดราคา พร้อมคำชี้แจงความจำเป็นในการจัดซื้อหรือจัดจ้างให้ผู้ให้ทุนพิจารณาอนุมัติก่อน จึงจะดำเนินการจัดซื้อหรือจัดจ้างได้

ผู้รับทุนจะใช้และบำรุงรักษาอุปกรณ์การวิจัยและนวัตกรรมซึ่งจัดซื้อจัดจ้างดังกล่าวให้อยู่ในสภาพดีใช้งานได้อยู่เสมอ และผู้รับทุนยินยอมให้ผู้ให้ทุนหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากผู้ให้ทุนตรวจตราอุปกรณ์การวิจัยและนวัตกรรมซึ่งเป็นกรรมสิทธิ์ของผู้ให้ทุนได้ทุกขณะและทุกโอกาส ผู้รับทุนจะต้องจัดทำบัญชีแสดงรายการอุปกรณ์การวิจัยและนวัตกรรมยื่นต่อผู้ให้ทุนพร้อมกับการส่งรายงานการวิจัยและนวัตกรรมฉบับสมบูรณ์ หากการวิจัยและนวัตกรรมตามโครงการแล้วเสร็จ หรือเมื่อมีการยุติการวิจัยและนวัตกรรมรวมถึงการบอกเลิกสัญญา ผู้รับทุนจะจัดการกับอุปกรณ์การวิจัยและนวัตกรรมให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการที่ผู้ให้ทุนจะ กำหนดขึ้น

ผู้รับทุนจะต้องจัดการเอาประกันภัยเพื่อความสูญหายหรือเสียหายสำหรับอุปกรณ์การวิจัยและ

นวัตกรรม ซึ่งผู้รับทุนจัดซื้อเพื่อใช้ในการวิจัยและนวัตกรรมตามที่ผู้ให้ทุนกำหนดโดยผู้รับทุนเป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายในการประกันภัยและระบุให้ผู้ให้ทุนเป็นผู้รับประกัน

หากอุปกรณ์การวิจัยและนวัตกรรมซึ่งใช้ในการวิจัยและนวัตกรรมเสียหายโดยเหตุที่ผู้รับทุนต้องรับผิดชอบ ผู้รับทุนจะจัดการซ่อมให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้ด้วยค่าใช้จ่ายของผู้รับทุน ในกรณีที่ครุภัณฑ์หรืออุปกรณ์เสียหายดังกล่าว แต่ผู้รับทุนเพิกเฉยไม่จัดการซ่อมแซมดังกล่าว ผู้ให้ทุนมีสิทธิที่จะดำเนินการให้มีการซ่อมแซมค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการดังกล่าวผู้ให้ทุนจะหักจากเงินอุดหนุนซึ่งผู้รับทุนมีสิทธิเบิกในงวดต่อไป

ข้อ 8. ผู้รับทุนมีหน้าที่ส่งรายงานการวิจัยและนวัตกรรมแก่ผู้ให้ทุนตามรายการดังต่อไปนี้

8.1 รายงานการวิจัยและนวัตกรรมเบื้องต้น (Inception Report) (ภาษาไทย) ภายใน 15 วัน นับแต่วันลงนามในสัญญาฯ และนำเข้าสู่ข้อมูลในระบบ NRIIS

8.2 รายงานความก้าวหน้าการวิจัยและนวัตกรรม ครั้งที่ 1 และ (ร่าง) คู่มือองค์ความรู้หรือเทคโนโลยีเพื่อการใช้ประโยชน์จริง จำนวน 8 ชุด ให้ วช. พร้อมทั้งกรอกข้อมูลรายงานความก้าวหน้าการวิจัยและนวัตกรรม ครั้งที่ 1 และคู่มือองค์ความรู้ฯ ในรูปแบบไฟล์ Microsoft Word และ PDF/Adobe Acrobat และนำเข้าสู่ข้อมูลในระบบ NRIIS ให้แล้วเสร็จภายใน 4 เดือน นับจากวันลงนามในสัญญารับทุนฯ

8.3 รายงานความก้าวหน้าการวิจัยและนวัตกรรม ครั้งที่ 2 และ (ร่าง) คู่มือองค์ความรู้หรือเทคโนโลยีเพื่อการใช้ประโยชน์จริง จำนวน 8 ชุด ให้ วช. พร้อมทั้งกรอกข้อมูลรายงานความก้าวหน้าการวิจัยและนวัตกรรม ครั้งที่ 2 และคู่มือองค์ความรู้ฯ ในรูปแบบไฟล์ Microsoft Word และ PDF/Adobe Acrobat และนำเข้าสู่ข้อมูลในระบบ NRIIS ให้แล้วเสร็จภายใน 8 เดือน นับจากวันลงนามในสัญญารับทุนฯ

8.4 (ร่าง) รายงานการวิจัยและนวัตกรรมฉบับสมบูรณ์ และ (ร่าง) คู่มือองค์ความรู้หรือเทคโนโลยีเพื่อการใช้ประโยชน์จริง จำนวน 8 ชุด ให้ วช. พร้อมทั้งกรอกข้อมูล (ร่าง) รายงานการวิจัยและนวัตกรรมฉบับสมบูรณ์ และคู่มือองค์ความรู้ฯ ในรูปแบบไฟล์ Microsoft Word และ PDF/Adobe Acrobat และนำเข้าสู่ข้อมูลในระบบ NRIIS ให้แล้วเสร็จภายใน 11 เดือน นับจากวันลงนามในสัญญารับทุนฯ

8.5 รายงานการวิจัยและนวัตกรรมฉบับสมบูรณ์ 5 เล่ม และคู่มือองค์ความรู้หรือเทคโนโลยีเพื่อการใช้ประโยชน์จริง จำนวน 10 ชุด ให้ วช. พร้อมทั้งกรอกข้อมูล รายงานการวิจัยและนวัตกรรมฉบับสมบูรณ์ และคู่มือองค์ความรู้ฯ ในรูปแบบไฟล์ Microsoft Word และ PDF/Adobe Acrobat และนำเข้าสู่ข้อมูลในระบบ NRIIS ให้แล้วเสร็จภายใน 12 เดือน นับจากวันลงนามในสัญญารับทุนฯ

ผู้รับทุนจะให้ความร่วมมือและอำนวยความสะดวกแก่ผู้ให้ทุนและผู้ที่ได้รับมอบหมายจากผู้ให้ทุน

ในการติดตามและประเมินผลการดำเนินโครงการวิจัยและนวัตกรรม ในกรณีที่ผู้ให้ทุนหรือผู้ได้รับมอบหมายจากผู้ให้ทุน พิจารณาเห็นสมควรให้ผู้รับทุนแก้ไข เปลี่ยนแปลงหรือดำเนินการอื่นใดเพิ่มเติมในส่วนที่เกี่ยวกับรายงานการวิจัยและนวัตกรรมฉบับใด ผู้รับทุนจะต้องดำเนินการตามที่คุณให้ทุนกำหนดทั้งสิ้น โดยผู้รับทุนจะต้องดำเนินการดังกล่าวให้แล้วเสร็จก่อนการอนุมัติเงินอุดหนุนงวดนั้น ๆ

ข้อ 9. ในกรณีที่มีเหตุสุดวิสัย หรือเหตุใด ๆ อันเนื่องมาจากความผิดหรือความบกพร่องของผู้ให้ทุน หรือเหตุจากพฤติการณ์อันใดอันหนึ่งที่คุณสัญญาไม่ต้องรับผิดชอบตามกฎหมายทำให้ผู้รับทุนไม่สามารถทำการวิจัยและนวัตกรรมให้แล้วเสร็จตามกำหนดเวลาแห่งสัญญานี้ได้ ผู้ให้ทุนมีสิทธิสั่งระงับโครงการชั่วคราว และผู้รับทุนมีสิทธิได้รับการขยายเวลาการทำวิจัยออกไปโดยให้อยู่ในดุลยพินิจของผู้ให้ทุนที่จะพิจารณาตามที่เห็นสมควร

ข้อ 10. ผู้ให้ทุนมีสิทธินำผลการวิจัยและนวัตกรรมซึ่งเกิดขึ้นเนื่องจากดำเนินการตามสัญญานี้ ไม่ว่าจะสำเร็จแล้วบางส่วนหรือสมบูรณ์ทั้งหมดแล้วไปเผยแพร่ในเอกสารหรือสิ่งพิมพ์หรือโดยสื่อใด ๆ หรือนำไปใช้ในการวิจัยและนวัตกรรมเพื่อพัฒนาทางวิชาการต่อไป หรือใช้ประโยชน์ใด ๆ ในทางราชการได้

ข้อ 11. ผลงานวิจัยและนวัตกรรม ตลอดจนสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาและสิทธิอื่นใดในผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่เกิดขึ้นจากสัญญาให้ทุน ให้ตกเป็นของผู้รับทุน เมื่อผู้รับทุนได้เปิดเผยผลงานวิจัยและนวัตกรรม และแจ้งความประสงค์จะเป็นเจ้าของผลงานวิจัยและนวัตกรรม พร้อมทั้งเสนอแผนและกลไกการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรมเป็นหนังสือต่อผู้ให้ทุน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และระยะเวลาที่กำหนดตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม

ข้อ 12. ผู้รับทุนมีหน้าที่ปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม ตลอดจนหลักเกณฑ์ต่างๆ ที่กำหนดขึ้นโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายดังกล่าว โดยหน้าที่ดังกล่าวรวมถึงหน้าที่ดังต่อไปนี้

(ก) เปิดเผยผลงานวิจัยและนวัตกรรมต่อผู้ให้ทุน

(ข) นำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์โดยเร็วตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม

(ค) บริหารจัดการและใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรมตามแผนและกลไกการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่ผู้รับทุนเสนอไว้ต่อผู้ให้ทุน

(ง) รายงานการบริหารจัดการและการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรมต่อผู้ให้ทุน

(จ) จัดสรรรายได้ส่วนหนึ่งที่ได้รับจากการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรมให้แก่นักวิจัย

(ฉ) ส่งมอบข้อมูล เอกสารหรือวัตถุอื่นใดที่เกี่ยวข้องหรือจำเป็นต่อการปฏิบัติตามสัญญาให้ทุนและตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม ให้แก่ผู้ให้ทุน

ข้อ 13. ในกรณีผลงานวิจัยและนวัตกรรมใดตกเป็นของผู้ให้ทุนตามสัญญาให้ทุนหรือตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม หากผู้ให้ทุนเห็นสมควรขอรับความคุ้มครองผลงานวิจัยและนวัตกรรมนั้นตามกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญาหรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง ผู้รับทุนจะต้องส่งมอบข้อมูล เอกสารหรือวัตถุอื่นใดที่เกี่ยวข้องหรือจำเป็นต่อการขอรับความคุ้มครองผลงานวิจัยและนวัตกรรมนั้นให้แก่ผู้ให้ทุน ตลอดจนให้ความร่วมมือตามสมควรในการขอรับความคุ้มครองของผู้ให้ทุน ซึ่งรวมถึงการปกปิดผลงานวิจัยและนวัตกรรมไว้เป็นความลับเพื่อเป็นประโยชน์ในการขอรับความคุ้มครองดังกล่าว เว้นแต่ผู้ให้ทุนจะอนุญาตให้เปิดเผยได้ ทั้งนี้ ไม่ว่าจะเป็นการขอรับความคุ้มครองตามกฎหมายไทยหรือกฎหมายต่างประเทศ

ข้อ 14. ในกรณีที่ผลงานวิจัยและนวัตกรรมตกเป็นของผู้รับทุน ผู้ให้ทุนหรือผู้ซึ่งผู้ให้ทุนมอบหมายมีสิทธิใช้ผลงานวิจัยและนวัตกรรมนั้นเพื่อการศึกษา ค้นคว้า ทดลอง วิจัยหรือพัฒนา ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม และผู้รับทุนจะต้องให้ความร่วมมือตามสมควรในการแสดงให้เห็นปรากฏต่อบุคคลภายนอกว่าผู้ให้ทุนหรือผู้ซึ่งผู้ให้ทุนมอบหมายมีสิทธิใช้ผลงานวิจัยและนวัตกรรมเพื่อประโยชน์ดังกล่าว ตลอดจนจะต้องให้ความร่วมมือตามสมควรในการถ่ายทอดองค์ความรู้เกี่ยวกับผลงานวิจัยและนวัตกรรมนั้นแก่ผู้ให้ทุนหรือผู้ซึ่งผู้ให้ทุนมอบหมาย ทั้งนี้ เมื่อได้รับการร้องขอจากผู้ให้ทุนหรือผู้ซึ่งผู้ให้ทุนมอบหมาย

ความในข้อ 11 มิให้ใช้บังคับแก่สัญญาให้ทุนตามมาตรา 10 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการใช้ประโยชน์ผลงานวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. 2564

ข้อ 15. ในการที่ผู้รับทุนจะนำผลการวิจัยและนวัตกรรมที่ได้รับทุนตามสัญญานี้ ไม่ว่าจะทั้งหมดหรือบางส่วน เผยแพร่ในเอกสารหรือสิ่งพิมพ์ใดหรือสื่อใด ๆ หรือในการสาธิตแก่สาธารณชนไม่ว่า ณ ที่ใด ให้ถือเป็นความรับผิดชอบของผู้รับทุน แต่ทั้งนี้ผู้รับทุนจะต้องแจ้งเป็นหนังสือต่อผู้ให้ทุนทราบก่อนจึงจะเผยแพร่หรือสาธิตได้ กรณีผู้รับทุนตีพิมพ์ผลการวิจัยและนวัตกรรมได้แล้ว ผู้รับทุนจะต้องลงข้อความไว้ที่หน้าปกว่า “ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยและนวัตกรรมจากสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ” “This project is funded by National Research Council of Thailand (NRCT)” ให้มีตราของผู้ให้ทุนปรากฏอยู่บนหน้าปกด้วย

ข้อ 16. ผู้รับทุนจะตรวจสอบกำกับดูแลให้ผู้ร่วมวิจัยและนวัตกรรมทุกคนปฏิบัติตามระเบียบและข้อกำหนด

ของผู้ให้ทุนตลอดจนสัญญาได้อย่างเคร่งครัด การเปลี่ยนแปลงบุคคลใด ๆ เกี่ยวกับผู้ร่วมวิจัยและนวัตกรรมผู้รับทุน จะต้องได้รับความเห็นชอบเป็นหนังสือจากผู้ให้ทุนก่อน

ข้อ 17. ในกรณีที่ผู้รับทุนละทิ้งงานวิจัยและนวัตกรรม หรือไม่ปฏิบัติตามสัญญาข้อใดข้อหนึ่ง ผู้ให้ทุน จะมีหนังสือแจ้งให้ผู้รับทุนทราบโดยจะกำหนดระยะเวลาพอสมควรเพื่อให้ผู้รับทุนปฏิบัติให้ถูกต้องตามสัญญา หากผู้รับทุนไม่ปฏิบัติตามระยะเวลาที่กำหนดดังกล่าว ผู้ให้ทุนมีสิทธิบอกเลิกสัญญาได้ทันที ในกรณีดังกล่าว ผู้รับทุนจะต้องชดใช้คืนเงินทุนทั้งหมด หรือบางส่วนตามที่ผู้ให้ทุนเห็นสมควร รวมทั้งดอกผลที่เกิดจากเงินทุนนั้น ตลอดจนอุปกรณ์การวิจัยและนวัตกรรมทั้งหมดแก่ผู้ให้ทุนภายใน 60 วัน นับแต่วันที่ผู้ให้ทุนได้แจ้งหนังสือให้ผู้รับทุนทราบ ทั้งนี้ในกรณีเกิดความเสียหายอย่างใดอย่างหนึ่งแก่ผู้ให้ทุน ผู้ให้ทุนมีสิทธิที่จะเรียกค่าเสียหาย อย่างใดอย่างหนึ่งจากผู้รับทุนอีกด้วย

ในกรณีที่ผู้รับทุนไม่สามารถทำการวิจัยและนวัตกรรมต่อไปได้ หรือไม่อาจทำให้แล้วเสร็จได้ และประสงค์จะขอยุติการวิจัยและนวัตกรรมตามโครงการที่ได้รับทุน ผู้รับทุนต้องยื่นคำร้องต่อผู้ให้ทุน และถือว่าผู้รับทุนผิดสัญญาและต้องดำเนินการรวมทั้งรับผิดชอบตามความในวรรคหนึ่งด้วย

ในกรณีที่ผู้ให้ทุนพิจารณาเห็นว่าการทำงานวิจัยและนวัตกรรมของผู้รับทุนจะล่าช้าเกินกว่าระยะเวลาที่กำหนดตามสัญญานี้ หรือจะเนิ่นนานเกินกว่าระยะเวลาตามโครงการวิจัยและนวัตกรรมที่รับทุนเป็นเหตุให้โครงการของผู้รับทุนจะไม่เป็นประโยชน์อีกต่อไป ผู้ให้ทุนมีสิทธิจะระงับการจ่ายเงินอุดหนุนและบอกเลิกสัญญาตามวิธีการที่ระบุไว้ในวรรคหนึ่ง ทั้งนี้ผู้รับทุนต้องดำเนินการและรับผิดชอบตามความในวรรคหนึ่งด้วย

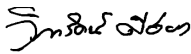
ข้อ 18. ผู้ขอรับทุนขอรับรองว่าบรรดาเอกสารหรือข้อความใด ๆ อันปรากฏในเอกสาร ซึ่งผู้รับทุน ได้ยื่นเพื่อขอรับทุนหรือถ้อยคำใด ๆ ซึ่งผู้รับทุนได้แจ้งแก่ผู้ให้ทุนเพื่อขอรับทุนตามสัญญานี้ รวมทั้งเอกสาร ในรายงานการวิจัยและนวัตกรรมของโครงการและหลักฐานด้านการเงินที่เสนอต่อผู้ให้ทุนเป็นความจริงทุกประการ และยินยอมให้ตรวจสอบได้

ข้อ 19. ในกรณีมีข้อพิพาทเกิดขึ้นจากสัญญานี้ระหว่างคู่สัญญาซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐให้ดำเนินการ ตามกฎหมายว่าด้วยการพิจารณาชี้ขาดการยุติข้อพิพาทระหว่างหน่วยงานของรัฐซึ่งใช้บังคับอยู่ในขณะนั้น

ข้อ 20. หากมีค่าภาษีอากร ค่าใช้จ่ายอื่นใดก็ตามที่เกิดขึ้นจากการได้รับเงินทุนอุดหนุนวิจัยและนวัตกรรม ตามสัญญานี้ และค่าใช้จ่ายใด ๆ ก็ตามที่เรียกเก็บโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของรัฐบาล ให้เป็นความรับผิดชอบ ของผู้รับทุนแต่เพียงฝ่ายเดียวและไม่ถือว่าเป็นค่าใช้จ่ายที่อยู่ในข่ายได้รับการสนับสนุนเงินทุนภายใต้สัญญานี้

สัญญานี้ทำขึ้นสองฉบับมีข้อความตรงกัน คู่สัญญาทั้งสองฝ่ายได้อ่านและเข้าใจข้อความในสัญญา
ตลอดแล้ว จึงได้ลงลายมือชื่อพร้อมทั้งประทับตรา (ถ้ามี) ไว้เป็นสำคัญต่อหน้าพยานของแต่ละฝ่ายและต่างเก็บ
ไว้ฝ่ายละฉบับ

(ลงชื่อ).....วิรัตน์ วิธัน.....ผู้ให้ทุน

(นางสาววิภารัตน์ ตี๋อ่อง)

ผู้อำนวยการสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ

สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ

(ลงชื่อ).....พรชนก ทองลาด.....ผู้รับทุน

(รองศาสตราจารย์พรชนก ทองลาด)

อาจารย์ประจำคณะวิทยาการจัดการ

มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

(ลงชื่อ).....ธีรวัฒน์ บุญสม.....พยานผู้ให้ทุน

(นายธีรวัฒน์ บุญสม)

ผู้อำนวยการกองส่งเสริมและสนับสนุน

การวิจัยและนวัตกรรม

สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ

(ลงชื่อ).....นุสรา แสงอร่าม.....พยานผู้รับทุน

(อาจารย์นุสรา แสงอร่าม)

คณบดีคณะวิทยาการจัดการ

มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

แบบเสนอกิจกรรมส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยและนวัตกรรม
ทุนทำหัตถ์ไทยเพื่อจัดการความรู้เพื่อใช้ประโยชน์เชิงชุมชน สังคม
การส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการความรู้การวิจัยเพื่อการใช้ประโยชน์
ประจำปี 2566
(การพัฒนาชุมชนพึ่งตนเองตามแนวพระราชดำริ)

*****

1. **ชื่อโครงการ** (ภาษาไทย) การต่อยอดการเพิ่มมูลค่าภูมิปัญญาหัตถ์ศิลป์ชนเผ่า เพื่อส่งเสริมชุมชนพึ่งตนเอง ของจังหวัดลำปาง

(ภาษาอังกฤษ) Continuing to add value to the wisdom of tribal handicrafts to promote the self-reliant community of Lampang Province

ด้านการพัฒนาผลผลิตทางการเกษตร

ด้านการพัฒนาทุนทางวัฒนธรรมชุมชน

2. **คณะผู้ดำเนินโครงการ**

ข้อมูลคณะผู้ดำเนินโครงการ

คณะผู้ดำเนินโครงการ				
ชื่อ-สกุล	ตำแหน่งในโครงการ	สัดส่วนการมีส่วนร่วม	เวลาที่ร่วมทำโครงการ (ชั่วโมง/สัปดาห์)	การยอมรับเป็นคณะผู้ดำเนินโครงการ
รศ.ดร.พรชนก ทองลาด	หัวหน้าโครงการ	10	10	
อ.อัจฉราภรณ์ วรรณมะกอก	ผู้ร่วมวิจัย	10	10	
อ.ศักดิ์ชัย ศรีมากรณ์	ผู้ร่วมวิจัย	10	10	
ผศ.ดร.จตุรภัทร วงศ์สิริสถาพร	ผู้ร่วมวิจัย	10	10	
ดร.ทิพรัตน์ ติชะปัญญา	ผู้ร่วมวิจัย	10	10	
อ.ชมัยพร กาญจนพันธ์ุ	ผู้ร่วมวิจัย	10	10	
ผศ.ปรีดี สายสี	ผู้ร่วมวิจัย	10	10	
ผศ.สนธิญา สุวรรณราช	ผู้ร่วมวิจัย	10	10	
อ.สุพรรณิ คำวาส	ผู้ร่วมวิจัย	10	10	
ผศ.กาญจนา คุมา	ผู้ร่วมวิจัย	10	10	

3. **ระยะเวลาการโครงการ** ไม่เกิน 12 เดือน

12 เดือน ตั้งแต่วันที่ มกราคม 2566 ถึงวันที่ ธันวาคม 2566

การเสนอข้อเสนอหรือส่วนหนึ่งส่วนใดของโครงการนี้ต่อแหล่งทุนอื่น

มี

ไม่มี

4. **บทสรุป**

4.1 แบบสรุพอธิบายโครงการ ทั้งไทยและอังกฤษ

การจัดการความรู้และเพิ่มมูลค่าภูมิปัญญาหัตถศิลป์ชนเผ่า ตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง เป็นแนวคิดของการบริหารจัดการสมัยใหม่ที่เห็นคุณค่าของสมาชิกชนเผ่าและผู้มีส่วนได้เสียว่าเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่า ทั้งนี้ เนื่องจากกระแสของการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกซึ่งเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วอีกทั้งยุคนี้ยังเป็นยุคของเศรษฐกิจฐานความรู้ และเศรษฐกิจดิจิทัลจึงจำเป็นต้องปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงและสมาชิกในชุมชนจะต้องสามารถทำงานจะต้องร่วมสร้างพลังการเรียนรู้ในการเพิ่มมูลค่าภูมิปัญญาหัตถศิลป์ชนเผ่าลาหู่ โดยเริ่มตั้งแต่ การจัดการฐานความรู้ (Knowledge-based management) ให้สามารถสะสมและรวบรวมมีการส่งเสริมและนำองค์ความรู้มาแบ่งกันใช้งาน (Knowledge sharing) ให้กับสมาชิกทำการต่อยอดภูมิปัญญาเหล่านั้นยิ่งขึ้นไป และนำไปสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning organization) รวมถึงมีสมาชิกชนเผ่าและผู้มีส่วนได้เสียเป็นบุคคลเรียนรู้ (Learning Person) โดยมุ่งเน้นการจัดการความรู้และเพิ่มมูลค่าภูมิปัญญาหัตถศิลป์ชนเผ่าลาหู่ หมู่ 1 และเพื่อขยายผลการจัดการความรู้และเพิ่มมูลค่าภูมิปัญญาหัตถศิลป์ชนเผ่าลาหู่ หมู่ 1 สู่กลุ่มจักสาน แกะสลัก หมู่ 4 ในการจัดการความรู้จึงเน้นกระบวนการเสริมสร้างพลังการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ที่ออกแบบให้เกิดกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้ใช้ประโยชน์ทั้งต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ ผลที่เกิดขึ้น โดยงานนี้สามารถขยายผลในเชิงนโยบายหลายภาคส่วน เช่น สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดลำปาง มีนโยบาย การบูรณาการทุกภาคส่วนเพื่อขับเคลื่อนงานวัฒนธรรมสร้างคนดี สังคมดี สร้างมูลค่าเพิ่มเพื่อเป็นรากฐานการพัฒนาประเทศ ชุดปฏิบัติการโครงการพระราชดำริทุ่งจิ มีนโยบายพัฒนาราชภรณ์ในพื้นที่ ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ด้วยการส่งเสริมอาชีพให้มีรายได้เพิ่มขึ้น สำนักงานพัฒนาชุมชน อำเภอเมืองปาน มีการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ และการมีส่วนร่วมของประชาชน ส่งเสริมและพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนฐานรากให้มีความมั่นคงและมีเสถียรภาพ โดยสนับสนุน ให้มีการจัดทำและใช้ประโยชน์จากข้อมูลสารสนเทศ ศึกษาวิเคราะห์ วิจัย จัดทำยุทธศาสตร์ชุมชน ตลอดจนการฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาชุมชน เพื่อให้เป็นชุมชนเข้มแข็งอย่างยั่งยืน ศูนย์เรียนรู้การพัฒนาสตรีและครอบครัวภาคเหนือ จังหวัดลำปาง มีนโยบายให้ชุมชนสามารถพึ่งตนเองได้ และเครือข่ายมีส่วนร่วม มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง เน้นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมอย่างยั่งยืน โดยเน้นการเรียนการสอน การวิจัย การบูรณาการพันธกิจสัมพันธ์กับชุมชน การทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม การดำเนินการตามโครงการพระราชดำริ เป็นต้น

ขณะเดียวกันยังเน้นการขยายผลสู่กลุ่มเป้าหมาย ในตำบลแจ้ซ้อน คือ กลุ่มจักสานและแกะสลัก ผู้สูงอายุ และผู้พิการ บ้านทุ่ง หมู่ ที่ 4 ซึ่งคัดเลือกจากการอ้างอิงต่อเนื่องปากต่อปาก หรือ Snowball Sampling Technique โดยพัฒนาชุมชน อำเภอเมืองปาน ที่คลุกคลีกับพื้นที่ และมีบริบท ที่ใกล้เคียงกับกลุ่มชาติพันธุ์ลาหู่ และเจ้าพนักงานส่งเสริมการท่องเที่ยวปฏิบัติงาน จาก องค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน

Managing knowledge and increasing the value of tribal handicraft wisdom, Chae Son Subdistrict, Mueang Pan District, Lamphang Province is a modern management concept that values tribal members and stakeholders as valuable human resources. Due to the rapidly changing trend of global society and this era of knowledge-based economy and digital economy, it is imperative to adapt to keep pace with the changes and community members must contribute to creating Learning power to add value to Lahu tribe crafts wisdom. Starting from Knowledge base management to be able to accumulate and collect, promote and bring knowledge to be shared with members, further building on those wisdom and leading to a learning organization Including having tribal members and

stakeholders as learning persons. By focusing on knowledge management and adding value to Lahu handicraft wisdom, Moo 1, and to expand knowledge management and add value to Lahu handicraft wisdom, Moo 1, to the basketry carving group, Moo 4. In knowledge management, it emphasizes the empowerment process of knowledge exchange that is designed to create a process for user participation in both upstream, midstream and downstream. The results achieved by this work can be expanded across multiple sectors of the policy. For example, Lampang Provincial Cultural Office has a policy of integrating all sectors to drive cultural work, create good people, good society, create added value as a foundation for national development. The Royal Initiative Project Thung Chi has a policy to develop people in the area to have a better quality of life by promoting occupations to increase income. Community Development Office Muang Pan District promotes the learning process and the participation of the people, promotes and develops the foundation community economy to be stable and stable by supporting the preparation and utilization of information, study, analyze, research, formulate a community strategy. As well as training and development of personnel involved in community development in order to become a strong and sustainable community. The Northern Women and Family Development Learning Center, Lampang Province, has a policy for communities to be self-reliant and a network of participation. Lampang Rajabhat University focuses on higher education institutions for sustainable social development with an emphasis on teaching and learning, academic service, art and culture maintenance, the implementation of royal projects, etc.

At the same time, it also focuses on expanding the results to target groups in Chae Son Sub-district, namely basketry and carving groups, the elderly and the disabled in Ban Thung Village, Moo 4, selected from continuous word-of-mouth referrals or Snowball Sampling Technique by Community Developer Mueang Pan District that is familiar with the area and has a context that is close to the Lahu ethnic group and tourism promotion officers working from Chae Son Subdistrict Administrative Organization.

4.2 ความสำคัญและที่มา

กลุ่มชาติพันธุ์บนพื้นที่สูง ที่อาศัยอยู่บนภูเขาสูง ในพื้นที่ห่างไกลในภาคเหนือของประเทศไทย เช่น ชนเผ่าลาหู่ บ้านป่าคาแม่แจ่ม หมู่ 1 ตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง มีรูปแบบการดำเนินชีวิตดูเรียบง่ายธรรมดา แต่มีฝีมือการจักสานกระเป่าสองชั้น มีภูมิปัญญาด้านการตัดไม้ในช่วงข้างแรม 8 คำที่เป็นน้ำลง ไม้ไม่หวานมอดและแมลงจะไม่กิน หรือผ้าปักชนเผ่าลาหู่เป็นฝีมือของสตรีชาวไทยภูเขาที่สืบทอดกันมาเป็นร้อยปี ก็เป็นองค์ประกอบสำคัญที่แยกกันไม่ออกระหว่างไม้กับผ้าในการดำเนินงานคู่กัน มีตำนานของการก่อเกิดผลิตภัณฑ์และกลุ่มที่โดดเด่น คือการสนับสนุนช่วยเหลือจากมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพแสดงถึงพระอัจฉริยภาพของสมเด็จพระบรมราชินีนาถ ที่ทรงส่งเสริมงานหัตถศิลป์ของชาวไทยภูเขา ให้มีที่อยู่เป็นหลักแหล่ง มีอาชีพที่แน่นอนจากโครงการต่างๆ ที่เริ่มต้นให้ เพราะไม่ต้องการให้ทำไร่เลื่อนลอย ย้ายที่ทำกินไปเรื่อยๆ เลิกทำมาหากินกับไร่ฝิ่น ได้ลงหลักปักฐาน สร้างบ้านเรือน ดูแลป่า ในที่ที่ตนเองอยู่อาศัยและทำมาหากินจากป่า ถ้ามีป่า ก็มีน้ำ แต่ด้วยป่าไม้เริ่มสูญหาย ชนเผ่าลาหู่ยังอาศัยความชำนาญในการพัฒนาอาชีพจักสาน งานหัตถศิลป์จากผ้าชนเผ่า เพื่อให้เป็นอาชีพ

เสริม เพิ่มรายได้เพื่อให้มีความเป็นอยู่ดีขึ้น (สมชาย สิริชูทรัพย์,2562) รวมถึงเพื่อสร้างการดำรงอยู่ด้วยคุณค่าและความงามทางทัศนศิลป์มาอย่างต่อเนื่อง ภายใต้การบริหารจัดการร่วมกับหน่วยงานต่างๆ โดยเฉพาะหน่วยงานทางการเช่น สำนักงานพัฒนาชุมชน อำเภอเมืองปาน สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดลำปาง ศูนย์เรียนรู้การพัฒนาศรีและครอบครัวภาคเหนือ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดลำปาง รวมถึงชุดปฏิบัติการโครงการพระราชดำริทุ่งจี๋ (ชอบะ สานสุทธิวงศ์,2562)

ปี 2561 ชุดโครงการ กระบวนการพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน : บ้านแม่แจ่ม อำเภอเมืองปาน บ้านจำปุย อำเภอแม่เมาะ และบ้านโป่งน้ำร้อน อำเภอเสริมงาม จังหวัดลำปาง (พรชนก ทองลาด และคณะ, 2562) ภายใต้การสนับสนุนของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) และมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง ซึ่งประชากรที่ศึกษาเป็นชุมชนโอท็อปวิถีชีวิต ที่เน้นการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและความเป็นชาติพันธุ์ชนเผ่า เพื่อสร้างเสริมเศรษฐกิจฐานราก โดยมีการพัฒนาจากทุนทางวัฒนธรรมเดิมของกลุ่มชาติพันธุ์ จากโครงการพระราชดำริ ทั้งสามพื้นที่ แต่พบความโดดเด่นที่แตกต่างกัน เช่นชนเผ่าลาหู่ บ้านป่าคาแม่แจ่ม ยังมีการรวมกลุ่มกันอย่างแน่นแฟ้นในด้านการพัฒนาตะกร้าจักสานและผ้าปักลาหู่ด้วยการนำผลิตภัณฑ์สมาชิกมารวมกลุ่มกันขาย โดยมีกติกาการทำงานร่วมกันอย่างเป็นรูปธรรม และมีการแสดงผลผลิตของกลุ่ม ณ หอศิลป์ ตั้งแต่ 1 ส.ค. - 11.ต.ค. 2559 ในโอกาสที่สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ทรงเจริญพระชนมพรรษา ครบ 84 พรรษา ภายใต้ชื่อ "จากขุนเขา สู่อศิลป์ปาซีฟ" ดังภาพ

จากโครงการวิจัยดังกล่าวเกิดผลผลิตได้แก่ 1) เกิดนวัตกรรมกระบวนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ครุต้นแบบการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากไม้ ภายใต้ความร่วมมือของภาคีเครือข่าย คือ (1) สภาเกษตรกรแห่งชาติ (2) สำนักงานสภาเกษตรกร จังหวัดลำปาง (3) ชุดปฏิบัติการโครงการพระราชดำริ ทุ่งจี๋ (4) สำนักงานพัฒนาชุมชน อำเภอเมืองปาน และขยายเป็นการทำข้อตกลงความร่วมมือการขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากระหว่างมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง กับทั้ง 13 สำนักงานพัฒนาชุมชนของจังหวัดลำปาง (5) สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดลำปาง (6) ททท.สำนักงานลำปาง 2) เกิดผลิตภัณฑ์ที่พัฒนาใหม่ ที่สำคัญๆ และโดดเด่น เช่น (1) กระเป๋าน้ำตบคู่สี ซึ่งเป็นการจักสานด้วยไม้ไผ่ ตกแต่งด้วยผ้าปักลาหู่ (2) กระเป๋าจักสานสองชั้น (3) ตะกร้าสะพายหลัง ด้วยสายสะพายผ้าปักลาหู่ นอกจากนี้ยังพบว่าภูมิปัญญาของชาติพันธุ์ โดย

ภาษาลานูเรียกตระกร้าลักษณะนี้ว่า “ย่ามิ่น” สินค้าทั้งหมดมาจากภูมิปัญญาของชนเผ่า ที่ทำจากไผ่หก และมีเฉพาะถิ่นที่สูงจากระดับน้ำทะเล 1,200 เมตร มีภูมิปัญญาตัดไผ่ไรร่มอด คือ ตัดช่วงข้างแรม เพราะน้ำจะลง ไผ่ไม่หวานมอดไม่กิน ถ้าตัดช่วงน้ำขึ้นไผ่จะหวาน มอดจะมากิน เป็นภูมิปัญญาหัตถศิลป์ของชาติพันธุ์ลานู โดยมีต้นทางอันเป็นต้นทุนจากโครงการพระราชดำริ ที่เน้นให้ชาวไทยภูเขาอยู่เป็นหลักแหล่ง ไม่ย้ายถิ่นฐานไปเรื่อยๆ และสร้างอาชีพเสริมจากสิ่งที่มีอยู่ในชุมชน ผลิตภัณฑ์จากภูมิปัญญาชนเผ่าเหล่านี้เป็นที่ต้องการของลูกค้า เนื่องจากลูกค้าสั่งจองมากินกำลังการผลิต แต่ทางชนเผ่าต้องการรักษามาตรฐานผลิตภัณฑ์ให้ดียิ่งขึ้น ทำให้ผลิตเท่าที่พร้อมขาย ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มยั้งนี้ได้รับมาตรฐาน มพช. และได้รับเป็นสินค้า OTOP ดาวรุ่งของสำนักงานพัฒนาชุมชน ในภูมิปัญญาการจักสานยังมีการปรับประยุกต์เข้ากับผ้าปักชนเผ่าที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น และอธิบายถึงลวดลายเชิงสัญลักษณ์ วิถีชีวิตของชนเผ่า มีการผสมผสานระหว่างลวดลายโบราณ ที่สืบทอดจากบรรพบุรุษ การจินตนาการของแต่ละวิถีถิ่น มีความสวยงามตระการตาของผ้าปัก เป็นงานหัตถศิลป์ที่สร้างสรรค์ ด้วยฝีมือของสตรีชนเผ่าลานู โดยอาศัยภูมิปัญญาการเรียนรู้ถ่ายทอดจากบรรพบุรุษสืบสานกันมาหลายร้อยปี มีรูปแบบตกแต่งด้วยวัสดุต่างๆ ที่แตกต่างกันไป ซึ่งสามารถที่จะจำแนกความเป็นอัตลักษณ์เฉพาะในแต่ละชนเผ่าได้อย่างชัดเจน และกลายเป็นการเสริมสร้างเสน่ห์แห่งการท่องเที่ยวโดยชุมชน โดยลายผ้าปักชนเผ่า นำมาพัฒนา หรือประดับกับตระกร้าสานสองชั้น ดังนั้นเวลานำเสนอตะกร้าสองชั้น จะนำเสนอควบคู่กับผ้าปักชนเผ่า

โดยภูมิปัญญาการด้านหัตถศิลป์ในที่นี้เน้นตัวอย่างจากการจักสานซึ่งเป็นฝีมือของผู้ชายและผสานด้วยผ้าปักของสตรีชนเผ่า นำเสนอได้ตั้งงานนำเสนอ ผลงานวิจัยสู่เวทีสาธารณะ ณ ศูนย์การค้าเซ็นทรัลพลาซ่าลำปางภาพ งาน“เกษตรสัมพันธ์...ปีนสุขสู่ชุมชน (Safe Farm Fin Fair-LRPU) ยกระดับผลิตภัณฑ์ชุมชนด้วยการต่อยอดฐานภูมิปัญญาท้องถิ่น และโครงการบูรณาการพันธกิจสัมพันธ์เพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนของประชาชนในท้องถิ่น จัดงานโดยคณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง ตั้งแต่วันที่ 19 – 23 กรกฎาคม 2562 ดังภาพ

ภาพ กระบวนการพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน : บ้านแม่แจ่ม อำเภอเมืองปาน บ้านจำปุย อำเภอแม่แจ่ม และบ้านโป่งน้ำร้อน อำเภอเสริมงาม จังหวัดลำปาง (พรชนก ทองลาด และคณะ, 2562)

จะเห็นได้ว่าหัตถศิลป์การจักสานกลุ่มชาติพันธุ์ลาหู่มีมานานแล้วและได้มีการพัฒนาต่อเนื่องผนวกกับต้นทุนการพัฒนาที่มาจาก การหนุนเสริมจากโครงการพระราชดำริ ผสมผสานกับการถ่ายทอดความรู้จากบรรพบุรุษ จากคนรุ่นหนึ่งไปสู่คนอีกรุ่นหนึ่ง และเชื่อมโยงกับการดำรงชีวิตประจำวันของชนเผ่าลาหู่ส่วนใหญ่ไม่ได้เอาความรู้หนังสือมาเกี่ยวข้อง แต่รู้จักนำสิ่งที่ใกล้ตัวของชนเผ่า ในวิถีถิ่น วิถีธรรมชาติ การเรียนรู้ต่างๆ ต้องอาศัยวิธีการฝึกหัดและบอกเล่าซึ่งไม่เป็นระบบในการบันทึก เนื่องจากกลุ่มชาติพันธุ์ลาหู่ มีภาษาพูดเป็นการสืบทอดต่อๆ กันมาตั้งแต่สมัยบรรพบุรุษมาจนถึงปัจจุบัน โดยแสดงถึงวัฒนธรรมด้านภาษาของตนเอง ที่มีแต่ภาษาพูดเท่านั้น การสืบทอด และการสื่อสารต่างๆ นั้นสืบทอด โดยใช้ระบบความจำ พูด ฟัง เท่านั้น จะไม่มีภาษาเขียนเป็นของตนเอง (ชอบะ สานสุทวิวงศ์, 2563) สะท้อนให้เห็นการเรียนรู้ ความรู้ที่สะสมที่สืบทอดกันมาจากอดีตมาถึงปัจจุบันหรือที่เรียกกันว่าภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมลาหู่ที่เป็นความรู้ที่ฝังอยู่ในสมาชิกชนเผ่าลาหู่ (Tacit Knowledge) ซึ่งเป็นเป็นความรู้ที่ได้จากประสบการณ์ พรสวรรค์หรือสัญชาตญาณของชนเผ่าในการทำความเข้าใจในสิ่งต่าง ๆ ที่ไม่สามารถถ่ายทอดออกมาเป็นคำพูดหรือลายลักษณ์อักษรได้โดยง่าย ไม่ว่าจะเป็น ทักษะในจักสาน การปักผ้า ซึ่งเป็นหัตถศิลป์ ภูมิปัญญาสั่งสมมายาวนาน รวมถึงการคิดเชิงวิเคราะห์ ดังนั้นกระบวนการถ่ายทอดความรู้จึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง ในการเน้นมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของชาวลาหู่ด้านการจักสาน ที่จะนำไปสู่ความรู้ที่ชัดเจน (Explicit Knowledge) ที่สามารถรวบรวม ถ่ายทอดได้ โดยผ่านวิธีต่าง ๆ ทั้ง การบันทึกเป็นลายลักษณ์

อักษร คู่มือต่าง ๆ การสื่อสารการตลาดดิจิทัล ซึ่งรวมถึงข้อค้นพบและข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไปและข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เช่น การพัฒนาผลิตภัณฑ์การจักสานกลุ่มชาติพันธุ์ลาหู่ ควรนำเสนอเป็นสินค้า GI Thailand หรือสิ่งบ่งชี้ภูมิศาสตร์ของกลุ่มชาติพันธุ์ชนเผ่า ที่เป็นอัตลักษณ์เฉพาะคือสร้างจากไม้ทง ที่สูงกว่าน้ำทะเล กว่า 1,200 เมตร มีภูมิปัญญาการตัดไม้ไผ่มัด และเป็นต้นตำรับหัตถศิลป์ กระเป๋าจักสานสองชั้นที่แตกต่างจากที่อื่น ๆ และมีอัตลักษณ์หนึ่งเดียวในประเทศไทย ให้คงอยู่ต่อเนื่องและยั่งยืน รวมถึงการสืบสาน ต่อยอด พัฒนาภูมิปัญญาหัตถศิลป์ชนเผ่า ให้สังคมร่วมเรียนรู้ที่เชื่อมโยงเยาวชน วิทยากร ผู้สูงวัย นำเสนอในเชิงการสื่อสารการตลาดดิจิทัล อันเป็นการสะท้อนภูมิปัญญา ที่เน้นความสัมพันธ์ระหว่างคน ชุมชน วิถีชีวิต (พรชนก ทองลาดและทีมงาน ,2562)

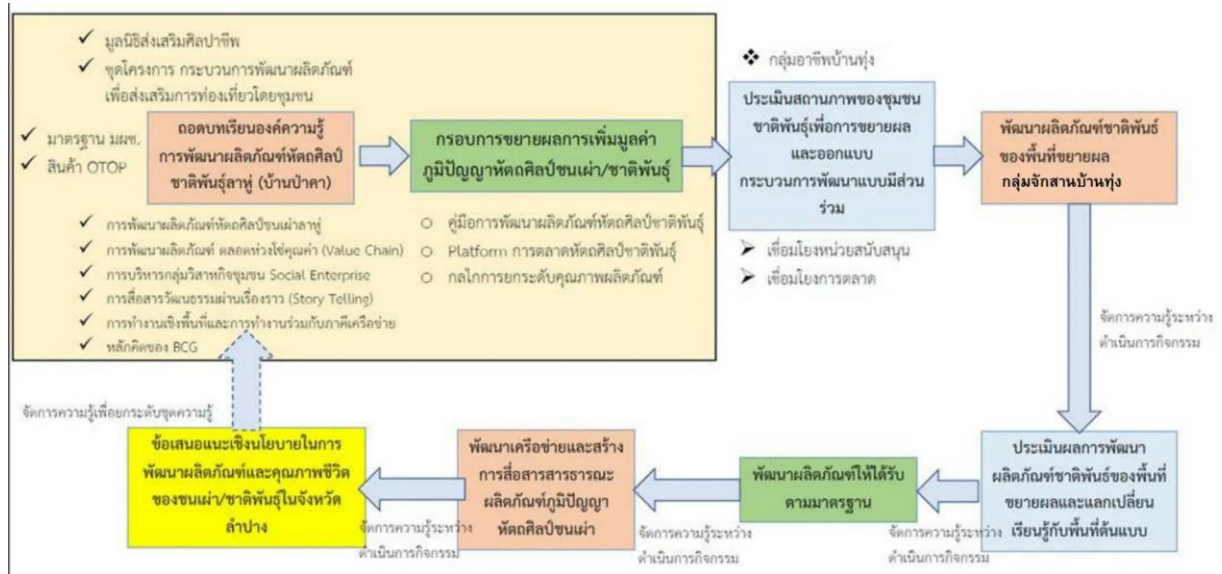
จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น ทีมวิจัยจึงเล็งเห็นความสำคัญของการจัดการความรู้โดยมุ่ง 1)การจัดการความรู้และเพิ่มมูลค่าภูมิปัญญาหัตถศิลป์ชนเผ่าลาหู่ หมู่ 1 และ 2)ขยายผลการจัดการความรู้และเพิ่มมูลค่าภูมิปัญญาหัตถศิลป์ชนเผ่าลาหู่ หมู่ 1 ชุมชนเผ่าม้ง หมู่ 8 และหมู่ 4 ตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง ซึ่งผลจากการวิจัยเพื่อส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาหัตถศิลป์ชนเผ่า จะนำไปเป็นข้อมูลที่จะนำไปใช้พัฒนาภูมิปัญญาหัตถศิลป์ชนเผ่าให้ดำรงอยู่คู่สังคมไทยสืบต่อไป และสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 และยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2561-2580) ในด้านเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) สู่ประเทศไทย 4.0 นอกจากนี้ยังได้ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของภาคีการพัฒนาทุกภาคส่วน รวมถึงบุคคลหลากหลายในการร่วมเป็นภาคีเครือข่าย เช่น วิทยากร วิทยากร และผู้สูงวัยในการเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์

4.3 วัตถุประสงค์

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เน้นการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ

- 1) การจัดการความรู้และเพิ่มมูลค่าภูมิปัญญาหัตถศิลป์ชนเผ่าลาหู่ หมู่ 1 เพื่อส่งเสริมชุมชนพึ่งตนเอง
- 2) ขยายผลการจัดการความรู้และเพิ่มมูลค่าภูมิปัญญาหัตถศิลป์ชนเผ่าลาหู่ เพื่อส่งเสริมชุมชนพึ่งตนเอง สู่บ้านทุ่ง หมู่ 4

ก ร อ บ ก า ร ต ำ เ นื น โ ค ร ง ก า ร

กรอบดำเนินโครงการวิจัย

4.4 การสะสม/บ่งชี้ องค์ความรู้ เทคโนโลยี หรือนวัตกรรม

วิธีการรวบรวมความรู้/การจัดการความรู้	ระบุงค์ความรู้/เทคโนโลยี	รายละเอียดขององค์ความรู้ที่จะนำส่งชุมชนเป้าหมาย
<p>1.การจัดเวทีชุมชน/การสะท้อน การคิดเชิงวิพากษ์/การเสริมสร้างพลังการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ด้วยหลักทรงงาน เข้าใจ เข้าถึงและ พัฒนา และหลักการมีส่วนร่วมโดยเน้นชาวบ้านเป็นครู</p> <p>2.การสร้างวิศวกรสังคมในการแก้ปัญหาและพัฒนาชุมชนด้วยหลักทรงงาน เข้าใจ เข้าถึงและ พัฒนา และหลักการมีส่วนร่วมโดยเน้นชาวบ้านเป็นครู</p>	<p>1.องค์ความรู้ด้านการบริหารจัดการภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมด้านหัตถศิลป์ชนเผ่าลาหู่หมู่1(บ้านป่าคา แม่แจ่ม) และกลุ่มอาชีพจักสาน และแกะสลัก หมู่ 4(บ้านทุ่ง) ตำบลแจ้ซ้อน</p> <p>2.องค์ความรู้ด้านการนำความต้องการของชุมชนมาวางแผน ปฏิบัติตามแผน และประเมินผลร่วมกันในชุมชน</p> <p>3.องค์ความรู้ด้านการออกแบบกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้ใช้ประโยชน์ ทั้งต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ</p> <p>4.องค์ความรู้ด้านการขับเคลื่อนไปสู่การใช้ประโยชน์และสร้างกลไกการขับเคลื่อนร่วมกัน</p> <p>5.องค์ความรู้ด้านการสื่อสาร/สร้างคุณค่าให้สังคมตระหนักถึงการพัฒนารัฐธรรมนูญ/พัฒนาชุมชนโดยยึดวัฒนธรรมเป็นฐานของการพัฒนา</p>	<p>1.สื่อดิจิทัลเพื่อประชาสัมพันธ์และหนุนเสริมมูลค่าภูมิปัญญาชนเผ่า โดยเน้นให้สังคมร่วมเรียนรู้ที่เชื่อมโยงเยาวชน วัยรุ่น วัยทำงาน และผู้สูงอายุ เช่นการสื่อสารผ่านจ๊อยซอ(การขับร้องภูมิปัญญาทางภาคเหนือ)</p> <p>2. ชุมชนต้นแบบในการจัดการความรู้และยกระดับหัตถศิลป์ชนเผ่าให้สังคมตระหนักถึงการพัฒนารัฐธรรมนูญโดยยึดวัฒนธรรมชุมชนเป็นฐานของการพัฒนา</p> <p>3.แค็ตตาล็อกและข้อมูลสินค้าแบบพกพา รวมถึงการเป็นส่วนหนึ่งของสมุดภาพในการเป็นสินค้าเด่นของจังหวัดลำปางเทียบกับสินค้าอื่นๆ ที่สำนักงานพาณิชย์จังหวัดลำปางคัดสรร(The Best of Lamphang) เพื่อการประชาสัมพันธ์และยกระดับการส่งเสริมการขายกับภาคีเครือข่าย</p> <p>4.คู่มือองค์ความรู้การบริหารจัดการทุนทางวัฒนธรรมของชาติพันธุ์</p> <p>5.กระบวนการถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ลาหู่ หมู่1 และกลุ่มอาชีพจักสาน และแกะสลักหมู่ 4 ตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปานสู่การพึ่งพาตนเอง ตลอดจนการเพิ่มมูลค่าทุนทางวัฒนธรรมและสู่สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI Thailand) ของผลิตภัณฑ์จักสานจากไผ่หก ที่ขึ้นเฉพาะถิ่น เพื่อส่งเสริมชุมชนพึ่งตนเอง</p>

4.5 องค์ความรู้ที่นำไปใช้ประโยชน์ในการถ่ายทอดให้แก่กลุ่มเป้าหมาย

1.องค์ความรู้ด้านการสร้างพลังการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การเพิ่มคุณค่าภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมด้านหัตถศิลป์ สู่ชุมชนพึ่งตนเอง การจัดการความรู้ที่เป็นความรู้ที่ฝังอยู่ในสมาชิกชนเผ่าลาหู่ หมู่1 และกลุ่มอาชีพจักสาน/แกะสลักหมู่4 (ซึ่งมีสมาชิกทั้งวัยรุ่น วัยทำงาน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ) และความรู้ที่ชัดแจ้ง (Explicit Knowledge) ที่สามารถรวบรวม ถ่ายทอดได้ โดยผ่านวิธีต่าง ๆ ทั้ง การบันทึกเป็นลายลักษณ์

อักษร คู่มือต่าง ๆ การสื่อสารการตลาดดิจิทัล การทำงานกับสมาชิกกลุ่มที่เน้นวัฒนธรรมในชุมชนเป็นฐาน การพัฒนา โดยเน้นการเชื่อมโยงองค์ความรู้กับบุคคลหลายช่วงวัย เช่น วัยเด็ก วัยนักศึกษา วัยทำงาน ผู้สูงวัย และผู้พิการ เพื่อร่วมกัน แสวงหาฐานความรู้ บทเรียนจากความสำเร็จ พร้อมการยกย่องชมเชย และให้รางวัล โดยเน้นหลักทรงงาน เข้าใจ เข้าถึงและพัฒนา และหลักการมีส่วนร่วมโดยเน้นชาวบ้านเป็นครู

2.องค์ความรู้ด้านการจัดการความรู้จากกลุ่มชาติพันธุ์ ขยายผลสู่กลุ่มจักสานและแกะสลัก บ้านทุ่ง ตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง ที่จะถ่ายทอดสู่ชุมชน คือ องค์ความรู้ด้านภูมิปัญญาการตัดไม้ไผ่ไรมอด และการจักสานตะกร้า ที่แตกต่างกัน จาก การจักสานทั่วไป คือการจักสาน สองชั้น ซึ่งเป็นผลิตภัณฑ์ที่จะนำไปขยายผล คือภูมิปัญญาตัดไม้ไผ่ไรมอด กระบวนการพัฒนาสตอรี่บอร์ดเพื่อนำเสนอความเป็นมาของกลุ่มชนเผ่าลาหู่ กับงานหัตถศิลป์ของกลุ่ม ผ่านวรรณกรรมขับขานจ้อยชอ กระบวนการสื่อสารทางการตลาดเพื่อส่งเสริมรายได้ของกลุ่มชนเผ่าลาหู่ โดยมีรายละเอียดในการทบทวนวรรณกรรมดังนี้

การทบทวนวรรณกรรม/การประมวลงานที่เกี่ยวข้อง

ผลิตภัณฑ์ที่จะนำไปขยายผล คือภูมิปัญญาตัดไม้ไผ่ไรมอด กระบวนการพัฒนาสตอรี่บอร์ดเพื่อนำเสนอความเป็นมาของกลุ่มชนเผ่าลาหู่ กับงานหัตถศิลป์ของกลุ่ม ผ่านวรรณกรรมขับขานจ้อยชอ กระบวนการสื่อสารทางการตลาดเพื่อส่งเสริมรายได้ของกลุ่ม(นันทินา ดำรงวัฒนกุล พรชนก ทองลาด และนิสากร สุวรรณ,2564)

1)ภูมิปัญญาตัดไม้ไผ่ไรมอด หรือกระบวนการกำจัดมอด กลุ่มจักสานชนเผ่าลาหู่จะดูช่วงของการตัดไม้เพื่อนำมาจักสาน โดยผู้สานกล่าวว่าไม้ไผ่ที่ตัดช่วงข้างขึ้นจะมีมอด และถ้าไม่ให้มีมอดเขาจะหลีกเลี่ยงโดยตัดในคืนเดือนแรม 8-9 ค่ำ โดยเฉพาะช่วงเดือนพฤศจิกายน และธันวาคม จะไม่ค่อยมีปัญหาเรื่องมอด ซึ่งถ้าตัดในเดือนนอกเหนือจากนั้นก็จะมีมอด ที่เป็นเช่นนี้เพราะช่วงเวลาดังกล่าวความชื้นสัมพัทธ์ในอากาศต่ำแมลงจะวางไข่และฟักเป็นตัวได้น้อยกว่าช่วงอื่น ๆ ของปีที่มีความชื้น ดังนั้นการตัดไม้ไผ่จึงเป็นขั้นตอนที่สำคัญในการกำจัดมอดมีการ ใช้วิธีการต้มไผ่ และรมควันในการกำจัดมอด มอดที่พบเจอนั้นจะพบเป็นตัวมีลักษณะเป็นสีน้ำตาล มีสองแบบที่พบ แบบหัวกลม กับปากแหลม คือมอดแป้ง

2) กระบวนการจักสาน

ขั้นตอน	ระยะเวลา	เหตุการณ์ที่สำคัญ
1	1 วัน	การตัดไม้ไผ่ขั้นตอนนี้สำคัญตรงที่ว่าการตัดไม้ไม่ให้มีมอด ต้องตัดโดยการดูช่วงเดือนขึ้นเดือนลงเพราะถ้าเดือนขึ้นจะทำให้ไผ่นั้นมีมอดเนื่องจากว่าเดือนขึ้นต้นไม้ทุกชนิดจะมีการดูดสารอาหารเพื่อไปหล่อเลี้ยงไปยังต้นต้นนั้น ต้นไม้ไผ่เลยมีความหวานภายในต้นทำให้มอดชอบกินไผ่ในตอนนั้น ควรตัดในช่วงเดือน แรม 8-9 ค่ำ ของเดือน 1 เดือน ตัดได้ 3 ครั้ง
2	ครึ่งวัน	นำไม้ที่ตัดมาผ่าเป็นซีก ๆ
3	1 วัน	นำมาจัก ตอก เหล่าเป็นเส้นบาง ๆ
4	3-4 วัน ถ้าแดดไม่ค่อยมีอาจต้องใช้เวลาเป็นอาทิตย์	นำไปต้มแล้วตากแดด การต้มนั้นแล้วแต่ว่าจะต้มไม้ได้ง่ายยาก ส่วนการตากแดดนั้นต้องตากให้แห้งสนิท

5 2 วัน อาจต้องใช้เวลาเพราะ นำไผ่ที่ผ่านกระบวนการตากแห้งแล้วนำมาแช่น้ำก่อนที่
สินค้าแต่ละชิ้นแต่ละลายมีความ จะสานเพื่อให้เนื้อไผ่นั้นอ่อนง่ายต่อการสานและไม่ให้ไผ่
ยากง่ายในการสานแตกต่างกันไป แรกและเมื่อสานออกมาแล้วได้รูปแบบที่สวยงาม

ขั้นตอนการตัดไผ่ การเลือกตัดไผ่ ของกลุ่มชนเผ่าลาหู่คือ ตัดไผ่ในช่วงช่วงขางแรม 7-8-9 ค่ำ ของ
ทุกเดือน เดือนหนึ่งจะตัดได้ 3 วัน

การเลือกไผ่

-การเลือกตัดไผ่ช่วงอายุ 1 ปี จะใช้เฉพาะบริเวณผิวเปลือกด้านนอก เนื่องจากว่า ไผ่ช่วงอายุ1ปีนี้
มีสีเปลือกผิวที่สวย จึงนำมาสานผลิตภัณฑ์ไผ่จักสานชั้นนอก

-การเลือกตัดไผ่ช่วงอายุ 1 ปีขึ้นไป จะใช้ส่วนของเนื้อไผ่ นอก เนื่องจาก ไผ่ช่วงอายุ1ปีขึ้นไปนี้ ไผ่
จะมีเนื้อที่มีสีเข้ม นำจักสานผลิตภัณฑ์ไผ่จักสานชั้นใน

ขั้นตอนการจักตอก

ชนเผ่าลาหู่ใช้วิธีโบราณในการจักตอก โดยอุปกรณ์ที่ใช้นั้น คือ มีดในการจักตอก ใน ระยะเวลา 1 วัน จะจักตอกได้แค่ 100 เส้น โดยประมาณ จึงเป็นปัญหาทำให้ผลิตผลิตภัณฑ์ได้ล่าช้า แต่ปัจจุบันได้มีการขอให้ทาง มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปางเข้ามาช่วยในเรื่องของเครื่องมือจักสานที่ทันสมัยและสะดวกเร็วขึ้น

วิธีโบราณ

วิธีทันสมัยปัจจุบัน

ขั้นตอนการต้มและรมควัน

ในการต้มไผ่นั้นก่อนไฟต้มพร้อมกับรมควันเพื่อที่จะไม่ต้องเสียเวลาระหว่างที่ต้มก็นำผลิตภัณฑ์ไผ่จักสานไว้ด้านบน ควันก็จะลอยขึ้นผ่านผลิตภัณฑ์ที่วางไว้ด้านบน ในการจุดไฟนั้นจะทำการจุดไฟไว้ตลอดเวลา ระยะการต้มต้มจนน้ำออกมาเป็นสีเหลือง ส่วนการรมควันนั้นจะใช้ระยะเวลาโดยประมาณ 20 วัน สีผลิตภัณฑ์ออกมาเป็นสีที่สวยงาม

ขั้นตอนการตาก นำไผ่ที่ผ่านการต้มแล้วนำไปตากแห้ง ประมาณ 3 - 4 วัน

4.)องค์ความรู้ด้านกระบวนการสื่อสารทางการตลาดเพื่อส่งเสริมรายได้ของกลุ่มชนเผ่าลาหู่

แบรนด์สินค้าประจำกลุ่มจักสานลาหู่

การสื่อสารทางการตลาดออนไลน์

ชุดองค์ความรู้จากการถอดบทเรียนร่วมกับชุมชน ได้แก่ ชุดขั้นตอนการจักสาน ชุดตัดไม้อย่างไรเอ๋ย (ไม้ไผ่มัด) และชุดธรรมชาติกับความหมายของลายผ้า

ขั้นตอนการจักสาน

2. นำตอกที่ได้มาต้ม ต้มจนน้ำออกมาเป็นสีเหลือง จากนั้นนำตอกที่ต้มแล้ว ไปตากแดดให้แห้ง ประมาณ 3-4 วัน

การฝึกหัดงานช่างการจักสานตามห้องเรียน

ขั้นตอนการจักสาน

3. นำตอกไปแช่น้ำก่อนที่จะนำมาสานเพื่อให้เนื้อไม้อ่อน ไม่แตกเวลาสาน นำส่วนที่เป็นเนื้อไม้ไปฝาก่อฐาน สานขึ้นรูปต่างๆ จากนั้นนำส่วนเปลือกไม้ไป ก่อฐานแล้วสานทับเพื่อไม่ให้ ตกแต่ตั้งตัวทวายให้สวยงาม

การฝึกหัดงานช่างการจักสานตามห้องเรียน

ขั้นตอนการจักสาน

4. รวมควันผลิตภัณฑ์ใช้ระยะเวลาโดยประมาณ 20 วัน สังเกต ผลิตภัณฑ์ออกมาเป็นสีที่สวยงาม

การฝึกหัดงานช่างการจักสานตามห้องเรียน

ขั้นตอนการจักสาน

5. ผลิตภัณฑ์เสร็จสมบูรณ์.....

การฝึกหัดงานช่างการจักสานตามห้องเรียน

ตัดไม้
ยังง้อเอ๋ย?

เกริ่นก่อนตัด

ผลิตภัณฑ์ไม้จักสานของชนเผ่าลาหู่ นั้น สามารถเก็บรักษาไว้ได้เป็นปีๆ โดยที่ ไม่มีมอดและรา ขั้นตอนการตัดไม้ นั้นเป็นขั้นตอนที่สำคัญเพราะเป็นขั้นตอนที่ ใช้ในการกำจัดมอดไม่ให้เกิดขึ้นในผลิตภัณฑ์

การฝึกหัดงานช่างการจักสานตามห้องเรียน

ขั้นตอนการตัดไผ่

1. กลุ่มชนเผ่าลาหู่ จะตัดไผ่ในช่วงช่วงแรม 7-9 ค่ำ ของทุกเดือนหนึ่งเดือนจะตัดได้แค่ 3 วัน เนื่องจากว่าการตัดไผ่ในช่วงช่วงแรมนั้น ไผ่จะไม่มีสารอาหารหรือน้ำเข้าไปหล่อเลี้ยงลำต้น จึงไม่มีแหล่งอาหารให้กับมอดหรือแมลงอื่นๆ

การพัฒนาระบบฐานการผลิตการศึกษานานาชาติจังหวัดเชียงใหม่

ขั้นตอนการตัดไผ่

2. ไผ่ที่มีอายุ 1 ปี จะใช้เฉพาะบริเวณผิวเปลือกด้านนอก เพราะมีสีเปลือกที่สวยงาม เหมาะสำหรับจักสานชิ้นใน ส่วนไผ่อายุ 1 ปีขึ้นไปใช้ส่วนเนื้อ เพราะเนื้อไผ่มีสีที่ เหมาะสำหรับการรมควัน และสร้างสีของผลิตภัณฑ์

เมื่อผลิตภัณฑ์ผ่านการรมควันแล้ว จะได้สีที่สวยงามเป็นธรรมชาติ

การพัฒนาระบบฐานการผลิตการศึกษานานาชาติจังหวัดเชียงใหม่

เคล็ดลับไม่ลับ ฉบับชาวลาหู่

1. สังเกตจากการแตกยอดและการแตกหน่อของไผ่ ในช่วงช่วงแรมนั้นไผ่ จะไม่มีการแตกยอดและการแตกหน่อ

การพัฒนาระบบฐานการผลิตการศึกษานานาชาติจังหวัดเชียงใหม่

เคล็ดลับไม่ลับ ฉบับชาวลาหู่

2. สังเกตบริเวณรอบๆ ต้น ถ้าไม่มีแมลงบริเวณนั้นสามารถตัดนำไปใช้ได้ แต่ถ้ามีแมลงรอบๆ ต้น **ไม่ควรนำมาจักสาน** เพราะจะทำให้ผลิตภัณฑ์เกิดมอดได้

การพัฒนาระบบฐานการผลิตการศึกษานานาชาติจังหวัดเชียงใหม่

วิถีชีวิต

วัฒนธรรม

ชาติ

กับ

ความ

หมาย

ของ

ลาหู่

การพัฒนาระบบฐานการผลิตการศึกษานานาชาติจังหวัดเชียงใหม่

วิถีชีวิต

วัฒนธรรม

ชาติ

กับ

ความ

หมาย

ของ

ลาหู่

ชนเผ่าลาหู่ส่วนใหญ่แต่งกายด้วยผ้าสีดำ มีผ้าไหมทอแต่งลวดลายบนเครื่องแต่งกายทั้งชายและหญิง ค่อนข้างจะเป็กันแต่กับสีต่างๆ และมีการใช้เปลือกไม้ให้เป็นลวดลายที่มีเอกลักษณ์ชัดเจน ยึดมั่นประเพณีและขนบธรรมเนียมและวัฒนธรรม และความเชื่อ

การพัฒนาระบบฐานการผลิตการศึกษานานาชาติจังหวัดเชียงใหม่

(ที่มา โครงการยุวชนอาสา กระบวนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชนเผ่าลาหู่ โดย นันทิชา ดำรงวัฒนกุล
พรชนก ทองลาด และนิสากร สุวรรณ ,2564)

พระราชกรณียกิจและพระราชดำริด้านการพัฒนาสังคม

จากการรวบรวมและประมวลงานจากนิทรรศการถาวร เรื่อง "พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวกับการเกษตร" ขึ้น เป็นหนึ่งในโครงการร่วมเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 6 รอบ 5 ธันวาคม 2542 ของสำนักบริการคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ (2543) พบว่าพระราชกรณียกิจที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสังคมของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว กล่าวได้ว่าเป็นศาสตร์ที่เป็น สุดยอดแห่งกระแสของการพัฒนาโดยแท้ ด้วยเหตุที่โครงการแต่ละโครงการที่ทรงมีพระราชดำรินั้นจะมีความก้าวหน้าในเชิง วิชาการด้านการพัฒนาสังคมอยู่โดยตลอด นับตั้งแต่ในยุคแรก ๆ ที่เริ่มด้วยโครงการทางด้านสังคมสงเคราะห์ คือเป็นการให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ที่ประสบปัญหาความทุกข์ยากโดยตรง ต่อมาจะเป็นการเน้นให้เป็นการดำเนินโครงการที่นำไปสู่การพัฒนาตนเอง คือเพื่อนำไปสู่การ "พึ่งตนเองให้ได้ในที่สุด" ซึ่งเรียกได้ว่าเป็นการพัฒนาสังคมที่สอดคล้องกับหลักการพัฒนาสังคม อย่างแท้จริง จนกระทั่งมาถึงในยุคปัจจุบันที่ทรงมีพระราชดำริให้มี "ศูนย์ศึกษาการพัฒนา" ที่ตั้งขึ้นในภูมิภาคต่าง ๆ เพื่อเป็น ศูนย์แห่งการพัฒนาสังคมที่ครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศ ซึ่งลักษณะของโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จะเป็นการมุ่งให้ประชาชนผู้มีส่วนในโครงการเหล่านั้น รู้จักการดำเนินโครงการต่าง ๆ ด้วยตนเอง จัดการกับปัญหาของตนเอง โดยมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นผู้ให้การสนับสนุนให้ความสะดวกในเรื่องต่าง ๆ เช่น ข้อมูลข่าวสาร ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ เรื่องเทคโนโลยีสมัยใหม่ ซึ่งเกี่ยวกับเรื่องนี้ก็ทรงมีพระราชดำริให้รู้จักเลือกใช้ตามความเหมาะสม เป็นต้น

ดังนั้นพระราชกรณียกิจที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสังคมนั้นจึงเป็นการพัฒนาเพื่อการพัฒนาสังคม ที่เป็นไปอย่างค่อยเป็นค่อยไป นับตั้งแต่เริ่มแรกจนถึงปัจจุบัน ซึ่งพอที่จะสามารถยกตัวอย่างโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริบางส่วนมาอธิบายให้เห็นได้ ดังต่อไปนี้

โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินายุคต้น (พ.ศ.2495 -2505)

จุดเริ่มต้นของการปฏิบัติพระราชภารกิจอย่างจริงจังและสม่ำเสมอ นับตั้งแต่ พ.ศ. 2495 เป็นปีที่ 6 แห่งรัชกาล เป็นต้นมา พระราชกรณียกิจยุคต้น ๆ อาจจัดได้ว่ามีลักษณะเป็นงานพัฒนาสังคม เช่นงานด้านสังคมสงเคราะห์หรือประชาสงเคราะห์ ได้แก่ กิจกรรมการรณรงค์หาทุนเพื่อก่อสร้างอาคารพยาบาลตามสถานพยาบาลหลายแห่ง การหาทุนดำเนินการในลักษณะของโครงการ จัดทำภาพยนตร์ส่วนพระองค์ เป็นส่วนหนึ่งของการรณรงค์เพื่อต่อสู้โรคเรื้อนของสถาบันราชประชาสมาสัย กิจกรรมเกี่ยวกับ การป้องกันรักษาโรคโปลิโอ อหิวาตกโรค โครงการจัดตั้งโรงเรียนสงฆ์เคราะห์เด็กยากจน

กิจกรรมอันมีลักษณะเป็นโครงการพัฒนาชนบทในต่างจังหวัดครั้งแรก ได้แก่ การพัฒนาในท้องที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โครงการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริโครงการแรก ได้แก่ โครงการสร้างถนนเข้าหมู่บ้านห้วยคต (ภายหลังเปลี่ยนเป็น "ห้วยมงคล") ในเขตอำเภอหัวหิน เมื่อ พ.ศ.2495 ในปีต่อมาเมื่อ พ.ศ. 2496 ก็มีโครงการอ่างเก็บน้ำเขาเต่า ในเขตพื้นที่อำเภอเดียวกันติดตามมา

จังหวัดประจวบคีรีขันธ์เป็นที่มาของโครงการพัฒนาสำคัญ ๆ หลายโครงการ นอกจากโครงการถนนหมู่บ้านห้วยมงคลและ อ่างเก็บน้ำเขาเต่าแล้ว ก็มีโครงการกลุ่มประมงขึ้น และให้ชาวบ้านเขาเต่าทุกคนเป็นเจ้าของ โครงการฝึกวิชาทอผ้าในพระราชวัง ไกลกังวลสำหรับครอบครัวชาวประมงของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ภายหลังมีการจัดตั้งโรงเรียนวังไกลกังวล โครงการโรงเรียนราษฎร์ ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เปิดสอนตั้งแต่ชั้นเด็กเล็กจนถึงระดับปริญญาตรี สมทบด้วยวิทยาลัย การอาชีพไกลกังวล และสถาบันราชมงคล วิทยาเขตไกลกังวล นอกจากนี้ ยังเป็นที่ตั้งของฟาร์มหาดทรายใหญ่ อันเป็นฟาร์ม ทดลองส่วนพระองค์ ผลของการทดลองภายหลังนำไปขยายผลในโครงการหลวงต่อไป

จากการวิเคราะห์ที่ตั้ง ลักษณะ และเนื้อหาของโครงการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำรินายุคแรก พร้อมทั้งแนวทาง การขยายตัว ขยายความคิด และการขยายผลของกิจกรรมการพัฒนาอย่าง

กว้างขวาง บ่งชี้และช่วยสร้างความรู้ความเข้าใจ ปรัชญา และแนวความคิดรากฐานในการทรงงานพัฒนาของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอย่างดียิ่ง

โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริยุคหลัง พ.ศ. 2505

ในช่วงเวลาดังกล่าว จะมีโครงการตามพระราชประสงค์ที่จะขอกกล่าวถึง เช่น โครงการโคนมสวนจิตรลดา การจัดตั้งมูลนิธิ ราชประชานุเคราะห์ในพระบรมราชูปถัมภ์ ใน พ.ศ. 2506 เพื่อให้การช่วยเหลือประชาชนผู้ประสบภัยพิบัติต่าง ๆ ท้ายพระราช อาณาจักร โครงการพัฒนาที่ดินหุบกะพง ในปี พ.ศ. 2507 จนถึงโครงการหลวงพัฒนาชาวเขา ในปี 2512 ฯลฯ เป็นต้น หลังจากนั้นก็มีโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริเกิดขึ้นอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งจะมีอยู่หลายประเภท โดยมีหลักในการดำเนินงาน แตกต่างกันไป ดังนี้

1. โครงการตามพระราชประสงค์ คือ โครงการซึ่งทรงศึกษาและทดลองปฏิบัติ ทรงพัฒนาและส่งเสริม แก้ไขตัดแปลงวิถี การเป็นระยะเวลาหนึ่งเพื่อดูแลผลผลิตทั้งในเขตพระราชฐานและเขตนอกพระราชฐาน ซึ่งทรงใช้พระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ ในการดำเนินงานทดลองจนกว่าจะเกิดผลดี เมื่อทรงแน่พระทัยว่าโครงการนั้น ๆ จะได้ผลดี เป็นประโยชน์แก่ประชาชนอย่าง แท้จริงแล้ว จึงโปรดเกล้าฯ ให้รัฐบาลได้เข้ามาร่วมสนับสนุนงานในภายหลัง

2. โครงการหลวง เป็นโครงการที่ทรงเจาะจงดำเนินการและพัฒนาบำรุงรักษาต้นน้ำลำธารในบริเวณป่าเขาทางภาคเหนือ เพื่อบรรเทาอุทกภัยในที่ลุ่ม ทั้งภาคเหนือตอนใต้และภาคกลางเพื่อถนอมน้ำไว้เลี้ยงแม่น้ำลำธารของที่ลุ่มในฤดูแล้ง และด้วยเหตุผล ที่พื้นที่เหล่านี้เป็นแดนชาวเขา จึงได้พัฒนาชาวเขาชาวดอยให้อยู่ดีกินดี ให้เลิกการปลูกฝิ่น เลิกการตัดไม้ทำลายป่า ทำไร่เลื่อนลอย และเลิกการค้าของเถื่อนผิดกฎหมาย ทรงพัฒนาช่วยเหลือให้ปลูกพืชหมุนเวียนที่มีคุณค่าสูง ปลูกข้าวไร่และเลี้ยงสัตว์ไว้เพื่อ บริโภครวมคุณค่าแล้วให้ได้ค้ำค่าแทนการปลูกฝิ่น ดังนั้น โครงการหลวงก็คือ โครงการตามพระราชดำริที่ร่วมปฏิบัติผสมผสาน กับหน่วยงานของรัฐบาลในบริเวณดอยต่าง ๆ ในภาคเหนือเพื่อพัฒนาอาชีพชาวเขาชาวดอยนั่นเอง

3. โครงการตามพระราชดำริ เป็นโครงการที่ทรงวางแผนการพัฒนา ทรงเสนอแนะให้รัฐบาลร่วมดำเนินการตามพระราชดำริ หน่วยงานร่วมของรัฐบาลนั้นมีทั้งฝ่ายพลเรือนเฉพาะก็มี ฝ่ายทหารเฉพาะก็มี ฝ่ายทหารและพลเรือนร่วมกันก็มี โครงการประเภทนี้ ในปัจจุบันมีอยู่ทั่วทุกภาคในประเทศ

4. โครงการในพระบรมราชานุเคราะห์ เป็นโครงการที่พระองค์ได้พระราชทานข้อเสนอแนะและแนวพระราชดำริให้เอกชนรับไป ดำเนินการด้วยกำลังเงิน กำลังปัญญา และกำลังแรงงาน พร้อมทั้งติดตามผลงานต่อเนื่องโดยภาคเอกชนเอง เช่น โครงการพัฒนาหมู่บ้านสหกรณ์เนินดินแดง อำเภอทับสะแก จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งสโมสรโรตารีแห่งประเทศไทยเป็นผู้จัดและดำเนินงานตาม แนวพระราชดำริ

สำหรับโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริที่สมควรจะนำมาเป็นกรณีศึกษาที่สำคัญมีอยู่หลายโครงการ ซึ่งล้วนแต่เป็น โครงการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการพัฒนาสังคมในแง่ของการพัฒนาคุณภาพชีวิตของทั้งชุมชนชนบทและชุมชนเมือง โดยเฉพาะ โครงการบรรเทาปัญหาจราจรในเขตกรุงเทพมหานครตามแนวพระราชดำริ พ.ศ.2536 จนกระทั่งถึงการจัดตั้งศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ที่กำลังดำเนินการพัฒนาสังคมแบบเบ็ดเสร็จอย่างได้ผลที่สุดในยุคปัจจุบัน สิ่งเหล่านี้จะแสดงให้เห็นถึงพระอัจฉริยภาพอันสูงยิ่งในการพัฒนาสังคม จึงขอนำมาเสนอดังต่อไปนี้

โครงการบรรเทาปัญหาจราจรในเขตกรุงเทพมหานครตามแนวพระราชดำริ

ปัญหาการจราจรติดขัดในกรุงเทพมหานคร ผู้คนที่ประสบเหตุการณ์รถติดอยู่ทุก ๆ วันจะทราบว่าเป็นความทุกข์ยากที่แสน สิ้นหนาทรมาน การจราจรที่ติดขัดอย่างมาคนั้น เป็นผลเสียต่อการดำเนินชีวิตของคนหลาย ๆ ล้านคน ที่จะต้องประสบกับความทุกข์ยากลำบากทั้งสุขภาพกายและสุขภาพจิต เป็นเหตุที่ทำให้คุณภาพชีวิตของประชาชนตกต่ำเป็นอย่างมาก กับการที่ต้องทนอยู่ กับอากาศที่เป็นพิษซึ่งเป็นมลพิษที่เกิดมาจากปัญหาการจราจรเป็นหลัก และเป็นเวลานานหลายปีที่ไม่มีผู้ใดสามารถแก้ไขบรรเทา เบาบาง

ปัญหาได้ และด้วยความห่วงใยในพสกนิกรของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สำหรับชาว กทม. จึงทรงมีพระราชดำริให้ดำเนินโครงการเพื่อบรรเทาปัญหาจากราจรในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

ก่อนที่จะปรากฏเป็นรูปธรรมให้เห็นอย่างเด่นชัดของการบรรเทาปัญหาจากราจรในเขตกรุงเทพมหานครตามโครงการ พระราชดำรินั้น เริ่มจากความเดือดร้อนที่เริ่มมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2523 และปี พ.ศ.2525 ที่ได้เกิดภาวะน้ำท่วม บริเวณพื้นที่ฝั่งตะวันออกของกรุงเทพมหานครอย่างไม่เคยปรากฏมาก่อน ซึ่งในครั้งนั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องเข้าเฝ้ารับพระราชทานกระแสพระราชดำริแก้ไขสถานการณ์อันมีผลให้เกิดการเร่งระบายน้ำออกสู่ทะเล โดยผ่านแนวคลองต่าง ๆ ฝั่งตะวันออก เกิดมาตรการพื้นที่สีเขียว มาตรการป้องกันการขยายตัวของเมืองอย่างไว้ทิศทาง สร้างระบบป้องกันน้ำในเขตชุมชน ปรับปรุงบึงขนาดใหญ่เป็นที่กักน้ำ และขยายทางน้ำในจุดที่ผ่านทางหลวงหรือทางรถไฟ

ต่อมาในช่วงเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2526 เกิดฝนตกหนักในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล น้ำระบายลงทะเล ไม่ทัน จึงท่วมขังยาวนานถึง 4-5 เดือน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จพระราชดำเนินออกตรวจพื้นที่ด้วยพระองค์เองถึง 6 ครั้ง บางครั้งต้องเสด็จพระราชดำเนินลุยน้ำเป็นระยะทางหลายกิโลเมตรเพื่อทอดพระเนตรข้อเท็จจริง นอกจากจะพระราชทาน คำแนะนำในการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าแล้ว เมื่อเสด็จพระราชดำเนินกลับพระตำหนัก ยังทรงเรียกประชุมเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง ต่อไปจนดึกดื่นเพื่อกำหนดมาตรการดำเนินงานแก้ไขความทุกข์ยากของราษฎรให้พ้นไปอย่างรวดเร็ว

นอกจากปัญหาน้ำท่วมแล้ว ปัญหาเรื่องน้ำเน่าเสียก็เป็นปัญหาที่ทำให้สภาพแวดล้อมอย่างร้ายแรง ที่พระบาทสมเด็จพระเจ้า อยู่หัวทรงห่วงใยและทรงมีพระราชดำริให้กรุงเทพมหานคร กรุงเทพมหานครเร่งดำเนินการแก้ไข ซึ่งสามารถลำดับการดำเนินงาน ได้ดังนี้

1. พระราชดำริโครงการป้องกันน้ำท่วมด้านตะวันออกของกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2523 เพื่อบรรเทาอุทกภัยเนื่องจากฝน ตกหนัก

2. พระราชดำริการป้องกันและแก้ไขน้ำท่วมด้านตะวันออกของกรุงเทพมหานคร และในเขตชุมชนศูนย์วิจัยและลาดพร้าว เดือนตุลาคม พ.ศ. 2525

3. พระราชดำริในการปรับปรุงสภาพคลองเพื่อบรรเทาสภาพน้ำท่วม ซึ่งเป็นมาตรการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า เดือนตุลาคม พ.ศ. 2526

4. พระราชดำริเรื่องการป้องกันน้ำท่วม การระบายน้ำ และกำจัดน้ำเสีย เดือนเมษายน พ.ศ. 2528

5. พระราชดำริในการปรับปรุงบึงมักกะสัน เดือนมิถุนายน พ.ศ. 2530

6. พระราชดำริแก่สำนักการระบายน้ำในวโรกาสเสด็จเปิดศูนย์ควบคุมระบบป้องกันน้ำท่วมที่อาคารกรุงเทพมหานคร 2 ดินแดง วันที่ 7 สิงหาคม พ.ศ. 2533

7.พระราชดำริเนื่องจากการน้อมเกล้าฯ ถวายที่ดินบริเวณบึงพระราม 9 วันที่ 21 เมษายน พ.ศ. 2536 ในวันที่ 24 สิงหาคม พ.ศ. 2536 พลเอก เทียนชัย จันทมุกดา รองสมุหราชองครักษ์ ได้เชิญ พลตำรวจโท จำลอง เอี่ยมแจ้งพันธุ์ ผู้บัญชาการตำรวจ นครบาล (ยศในขณะนั้น) ไปพบที่กรมราชองครักษ์ พระราชวังดุสิต และแจ้งให้ทราบว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จะพระราชทาน ทรัพย์สินส่วนพระองค์ เป็นจำนวนเงิน 4,000,000 บาท สมทบกับของสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีอีก 4,000,000 บาท รวมทั้งสิ้น 8,000,000 บาท ให้กรมตำรวจเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับนำไปซื้อรถจักรยานยนต์หน่วยเคลื่อนที่เร็ว ทำหน้าที่สายตรวจ ชื่อวิทยุสื่อสาร เบี้ยเลี้ยงการปฏิบัติหน้าที่ จัดอบรมความรู้และค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่จำเป็น พร้อมทั้งพระราชทาน แนวทางปฏิบัติเพื่อบรรเทาปัญหาจากราจร 5 ประการคือ

1. เคารพกฎจราจร เจ้าหน้าที่ควรณรงค์และประชาสัมพันธ์ให้ผู้ใช้รถใช้ถนนมีระเบียบวินัย เคารพกฎหมายและกฎจราจร อย่างเคร่งครัดเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม

2. จักรยานยนต์เคลื่อนที่เร็ว ไปยังจุดวิกฤตจราจร พร้อมทั้งแก้ไขปัญหานั้น โดยใช้จักรยานยนต์ปฏิบัติการนำขบวน ให้รถที่ติดอยู่เคลื่อนที่พ้นออกไปได้เหมือนน้ำไหล
3. คูแถมรถ ให้รถเคลื่อนตัวไปด้วยความเร็วที่เหมาะสม โดยไม่ติดขัดอยู่กับที่เป็นเวลานาน
4. ถนนคอขวด ต้องพยายามแก้ไขให้ได้เร็วจนสามารถเคลื่อนตัวไปได้เหมือนหน้าออกจากขวด
5. หาความร่วมมือจากประชาชน ในระยะยาว รัฐบาลควรกระทำทุกวิถีทางที่จะก่อให้เกิดความร่วมมือระหว่างประชาชนกับ เจ้าหน้าที่ให้มากที่สุดและอย่างต่อเนื่อง

ในขั้นของการปฏิบัติการอย่างเป็นทางการเป็นรูปธรรม มีพระราชดำริ ให้มีการแก้ไขปัญหการจราจรติดขัดทางกายภาพ อาทิ การ ปรับปรุงถนน ตรอก ซอย ก่อสร้างสะพานข้ามทางแยก การสร้างถนนเชื่อมต่อกับถนนสายหลักเพื่อเป็นการระบายการจราจร ให้สะดวกขึ้น การแก้ไขปัญหาคอขวด 4 มุมเมือง บริเวณรังสิต ธนบุรีปากท่อ ถนนศรีนครินทร์ขาเข้า ถนนพัฒนาการ และที่สำคัญ คือโครงการทางยกระดับคูขนานลอยฟ้าถนนพระบรมราชชนนี แสดงให้เห็นถึงความเป็นน่างวางแผนเพื่อการพัฒนาที่ทรงมี สายพระเนตรกว้างไกล โดยโครงการบรรเทาปัญหาการจราจรในเขตกรุงเทพมหานครนี้ มิใช่เพียงพระราชทานพระราชดำรินั้น แต่ทรงทุ่มเทพระองค์ในการศึกษาข้อเท็จจริง เพราะการแก้ไขวิกฤตจราจรแต่ละจุดนั้น จะมีตัวแปรเกิดขึ้นตลอดเวลา เช่น การก่อสร้างทาง การก่อสร้างสาธารณูปโภค หรือการเพิ่มของประชากร ซึ่งพระองค์ทรงใช้สื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศ ต่าง ๆ ในการรวบรวมข้อมูล ตลอดจนการเสด็จไปทอดพระเนตรด้วยพระองค์เอง เพื่อประกอบพระบรมราชวินิจฉัยถึงสาเหตุ และพิจารณาแนวทางแก้ปัญหา ก่อนการพระราชทานแนวพระราชดำริ ทำให้ข้อมูลของพระองค์มีค่าทางวิชาการ นับเป็นรากฐานทางวิชาการ เพราะทรงทราบข้อเท็จจริงได้อย่างแจ่มแจ้ง จนทำให้เกิดความกระตือรือร้นของหน่วยงานราชการต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนประชาชนได้มีความคิดที่จะช่วยแก้ไขปัญหการจราจรอย่างร่วมมือ ร่วมใจกันมากขึ้น

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงมีวิสัยทัศน์ที่ลึกซึ้งและกว้างไกลทรงมองเห็นวิธีการแก้ไขปัญหการจราจร พระราชทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์เพื่อเป็นการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าและระยะยาว พร้อมทั้งพระราชทาน แนวทางแก้ไขปัญหในแต่ละจุด ซึ่งแต่ละแห่งที่ทรงชี้แนะนั้นใช้เงินน้อยและสามารถแก้ไขได้ พระองค์ทรงพยายามขยายวงให้ กว้างขึ้นในแต่ละส่วนของกรุงเทพมหานครและปริมณฑลที่มีปัญหการจราจร จากจุดเล็ก ๆ หลายจุดที่รัฐบาล กรุงเทพมหานคร กรมตำรวจ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องน้อมรับพระราชดำรินั้น ก็จะสามารถครอบคลุมพื้นที่ของกรุงเทพมหานครและ ปริมณฑลได้ทั้งหมดในที่สุด จึงนับได้ว่าโครงการพระราชดำรินี้ของพระองค์ทรงเป็นแบบอย่างในการแก้ไขปัญหต่างๆ ของประเทศ ให้ลุล่วงได้เป็นอย่างดี

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

เมื่อวันที่ 11 กันยายน พ.ศ. 2526 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระราชดำริเกี่ยวกับการจัดตั้งศูนย์ศึกษาการพัฒนา ดังนี้

".....เป็นการสาธิตการพัฒนาเบ็ดเสร็จ หมายถึง ทุกสิ่ง ทุกอย่าง ทุกด้านของชีวิตประชาชนที่จะหาเลี้ยงชีพในท้องที่จะทำ อย่างไร และได้เห็นวิทยาการแผนใหม่ จะสามารถที่จะหาวิธีการจะทำมาหากินให้มีประสิทธิภาพ....."

".....ด้านหนึ่งก็เป็นจุดประสงค์ของศูนย์ศึกษาฯ ก็เป็นสถานที่สำหรับค้นคว้าวิจัยในท้องที่ เพราะว่าแต่ละท้องที่สภาพฝนฟ้า อากาศ และประชาชนในท้องที่ต่างๆ กันก็มีลักษณะแตกต่างกันมากเหมือนกัน....."

"กรมกองต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประชาชนทุกด้าน ได้สามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นปรองดองกัน ประสานกันตาม ธรรมดาแต่ละฝ่ายต้องมีศูนย์ของตน แต่ว่าอาจจะมึงานถือว่าเป็นศูนย์ของตัวเอง คนอื่นไม่เกี่ยวข้อง และศูนย์ศึกษาการพัฒนาเป็น ศูนย์ที่รวบรวมกำลังทั้งหมดของเจ้าหน้าที่ทุกกรมกอง ทั้งในด้านเกษตรหรือในด้านสังคม ทั้งในด้านงานการส่งเสริมการศึกษา อยู่ด้วยกัน ก็หมายความว่า

ประชาชนซึ่งจะต้องใช้วิชาการทั้งหลายก็สามารถที่จะมาดู ส่วนเจ้าหน้าที่จะให้ความอนุเคราะห์แก่ประชาชนก็มาอยู่พร้อมกันในที่เดียวกันเหมือนกัน ซึ่งเป็นสองด้าน ก็หมายถึงว่าที่สำคัญปลายทางคือประชาชนจะได้รับประโยชน์ และต้นทางของผู้เป็นเจ้าของเจ้าหน้าที่จะให้ประโยชน์....."

จากพระราชดำรัสดังกล่าวข้างต้นก็พอจะสรุปได้ว่า ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ มีแนวทางและ วัตถุประสงค์ ดังนี้คือ

1. ดำเนินการศึกษา ค้นคว้า ทดลอง วิจัย เพื่อแสวงหาแนวทางและวิธีการพัฒนาทางด้านต่าง ๆ ให้เหมาะสมสอดคล้องกับ สภาพแวดล้อมที่แตกต่างกันตั้งนั้นศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ จึงเปรียบเสมือน "ต้นแบบ" ของความสำเร็จที่จะเป็นแนวทางและ ตัวอย่างให้แก่พื้นที่อื่นๆ

2. แลกเปลี่ยนสื่อสารระหว่างนักวิชาการ นักปฏิบัติ และประชาชน การศึกษา ค้นคว้า ทดลอง วิจัยต่างๆ ที่ได้ผลแล้วควรจะ นำไปใช้ประโยชน์ในพื้นที่จริงได้ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ ควรเป็นแหล่งผสมผสานวิชาการและการปฏิบัติ เป็นแหล่งความรู้ของ ราษฎร เป็นแหล่งศึกษาทดลองของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานและเป็นแหล่งแลกเปลี่ยนถ่ายทอดประสบการณ์และแนวทางแก้ไขปัญหา ระหว่าง คน 3 กลุ่มคือ นักวิชาการ เจ้าหน้าที่ซึ่งทำหน้าที่พัฒนาส่งเสริม และราษฎร

3. พัฒนาแบบผสมผสาน ศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ เป็นตัวอย่างที่ดีของแนวความคิดแบบสหวิทยาการ ซึ่งก่อให้เกิดประโยชน์ สูงสุดในพื้นที่นั้น ๆ ดังนั้นศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ แต่ละแห่งจะเป็นแบบจำลองของพื้นที่และรูปแบบการพัฒนาที่ควรจะเป็น เป็นตัวอย่างว่าในพื้นที่ลักษณะหนึ่ง ๆ นั้น จะสามารถใช้ ประโยชน์อย่างเต็มที่ได้อย่างไรบ้าง มิใช่การพัฒนาเฉพาะทางใด ทางหนึ่ง แต่พยายามใช้ความรู้จากสาขาที่สุด แต่ละสาขาก็ให้เป็นประโยชน์เกื้อหนุนกับการพัฒนาสาขาอื่นๆ และระบบของศูนย์การพัฒนาฯ ก็ควรเป็นการผสมผสานการดำเนินงานและการบริหารที่เป็นระบบด้วย

4. ประสานงานระหว่างส่วนราชการ เนื่องจากกระบวนการพัฒนาและระบบราชการไทยมีปัญหา นี้โดยพื้นฐาน เป็นสิ่งบั่นทอน ประสิทธิภาพของการทำงาน การดำเนินงานของศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ ทุกแห่งจึงเน้นการประสานงาน ประสานแผนงาน ระหว่าง กรม กอง และส่วนราชการต่างๆ

5. เป็นศูนย์บริการแบบเบ็ดเสร็จ กล่าวคือ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ มีการศึกษาทดลองและสาธิต ให้เห็นการดำเนินงานในทุกๆ ด้าน ทั้งด้านกิจกรรม ปศุสัตว์ ประมง ตลอดจนการพัฒนาทางด้านสังคม และงานศิลปาชีพในลักษณะของ "พิพิธภัณฑ์ธรรมชาติ ที่มีชีวิต" เมื่อผู้สนใจเข้าไปศึกษาดูงานในบริเวณ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ ก็จะได้รับความรู้รอบด้าน นอกจากนี้ยังนำผลการศึกษา ไปส่งเสริมกับหมู่บ้าน เป้าหมาย เรียกว่า "หมู่บ้านรอบศูนย์ฯ" โดยการให้เกษตรกรเข้ามารับการอบรมในศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ หลักสูตรต่างๆ เช่น การเพาะปลูกพืชชนิดต่างๆ การขยายพันธุ์ การเลี้ยงสัตว์ การประมง ฯลฯ หรือเจ้าหน้าที่ฝ่ายส่งเสริมออกไปแนะนำส่งเสริมในหมู่บ้าน หรือเกษตรกรเข้ามาศึกษาดูงานในศูนย์ศึกษาการพัฒนาฯ ด้วยตนเองหรือเข้ามาเป็นหมู่คณะ

ความเป็นมา วัตถุประสงค์ ลักษณะการดำเนินงานของศูนย์ศึกษาการพัฒนา

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาแต่ละศูนย์นั้น มีความเป็นมา วัตถุประสงค์ ลักษณะการดำเนินงาน กล่าวพอสรุปได้ดังนี้

1. ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม พ.ศ. 2522 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จพระราชดำเนินไปทรงเปิดศาลบรรราชานุสาวรีย์ ของพระบาทสมเด็จพระปิ่นเกล้าเจ้าอยู่หัว ณ ตำบล เขาหินซ้อน อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา ราษฎรได้น้อมเกล้าฯ ถวายที่ดินหมู่ที่ 2 ตำบลเขาหินซ้อน เนื้อที่ 264 ไร่ จึงมีพระราชดำริที่จะใช้ผืนดินนี้เพื่อก่อประโยชน์ต่อการพัฒนาการเกษตรต่อไป โดยให้ส่วนราชการต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง คือ กรมชลประทาน กรมพัฒนาที่ดิน กรมส่งเสริมการเกษตร กรมประมง กรมป่าไม้ กรม การพัฒนาชุมชน กรมปศุสัตว์ และ กรป. กลาง ร่วมกันพัฒนาพื้นที่นี้โดยจัดทำเป็นศูนย์การศึกษาด้านเกษตรกรรมและงาน ศิลปาชีพ และทรงพระกรุณา

โปรดเกล้าฯ พระราชทานชื่อว่า "ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อน อ.พนมสารคาม จังหวัด ฉะเชิงเทรา" ซึ่งนับว่าเป็นศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริแห่งแรก

ลักษณะการดำเนินงานด้านพัฒนาสังคม

- ฝึกอบรมด้านศิลปาชีพ เช่น จักสาน ทอผ้า ฯลฯ
- ดำเนินการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
- ดำเนินการด้านกิจการโรงสีเพื่อช่วยเหลือราษฎร
- ส่งเสริมและเผยแพร่หลักการและวิธีการสหกรณ์
- สาธิตการเกษตรแบบผสมผสานตามแนวทฤษฎีใหม่
- มีการขยายผลการพัฒนาไปสู่ประชาชนในหมู่บ้านรอบศูนย์ฯ

2. ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ พื้นที่บริเวณอ่าวคุ้งกระเบน เป็นแหล่งการประมงแหล่งใหญ่แห่งหนึ่งของ จังหวัดจันทบุรี บริเวณชายฝั่งก็เป็นเขตสงวนของ ป่าไม้ชายเลนที่สำคัญ แต่ทรัพยากรเหล่านี้ได้เสื่อมโทรมลงทุกด้าน ปริมาณสัตว์น้ำในธรรมชาติลดลงและป่าชายเลนถูกบุกรุกทำลาย

ในวันที่ 28 ธันวาคม พ.ศ. 2524 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จพระราชดำเนินทรงประกอบพิธีเปิดพระบรมราชานุสาวรีย์สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช ที่จังหวัดจันทบุรี ได้พระราชทานพระราชดำริแก่นายบุญนาค สายสว่าง ผู้ว่าราชการ จังหวัดจันทบุรีในขณะนั้น ให้พิจารณาหาพื้นที่ที่เหมาะสมจัดทำโครงการพัฒนาด้านอาชีพการประมงและการเกษตรในเขตพื้นที่ ชายฝั่งตะวันออกของ จังหวัดจันทบุรี เพื่อจัดตั้งเป็นศูนย์ศึกษาการพัฒนา ในที่สุดได้กำหนดพื้นที่บริเวณอ่าวคุ้งกระเบน ตำบลสนามไชย อำเภอกาโหม จังหวัดจันทบุรี เป็นพื้นที่จัดตั้งศูนย์ฯ โดยมีกรมประมงเป็นฝ่ายอำนวยการ

ลักษณะการดำเนินงานด้านพัฒนาสังคม

- ดำเนินการค้นคว้า ทดลองและสาธิตการพัฒนาปรับปรุงสภาพแวดล้อมด้าน ประมงชายฝั่ง เพื่อให้เกษตรกรสามารถเพิ่ม ผลผลิตเพื่อการพัฒนาตนเองได้ในระยะยาว

- ศึกษาวิธีการปล่อยสัตว์น้ำชายฝั่งและการสำรวจอัตราการจับสัตว์น้ำบริเวณอ่าวคุ้งกระเบน
- จัดสรรพื้นที่ให้แก่ราษฎรบริเวณรอบอ่าวคุ้งกระเบนเพื่อทำเป็นแปลงสาธิตเลี้ยงหอย
- ฝึกอบรม เรื่องของสหกรณ์ เพื่อสร้างอำนาจการต่อรองด้านการตลาด
- ส่งเสริมให้เกษตรกรรวมตัวกันจัดตั้งสหกรณ์ ชื่อ "สหกรณ์ประมงคุ้งกระเบน จำกัด" เมื่อวันที่ 20 ตุลาคม พ.ศ.2530

- สาธิตการเกษตรแบบผสมผสานตามแนวทฤษฎีใหม่

- มีการขยายผลการพัฒนาไปสู่ประชาชนในหมู่บ้านรอบศูนย์ฯ

3. ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สภาพพื้นที่ภาคใต้โดยเฉพาะแถบ จังหวัดนราธิวาส บางแห่งเป็นพื้นที่ลุ่มต่ำ มีน้ำขังตลอดปี ทำให้ดินเปรี้ยวมีสภาพเป็นกรด เรียกว่า "ดินพรุ" มีอาณาเขตกว้างขวางถึงประมาณ 400,000 ไร่ เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่มีที่ดินทำกิน แม้เมื่อระบายน้ำออกแล้วก็ยัง ใช้ประโยชน์ไม่ได้ พระราชทานพระราชดำริแก่หม่อมเจ้าจักรพันธ์เพ็ญศิริ จักรพันธ์ อนุกรมมนตรี และนายชิต นิลพานิช ผู้ว่าราชการ จังหวัดนราธิวาสในขณะนั้นว่า ควรจัดตั้งศูนย์ศึกษาการพัฒนาในการศึกษาวิจัยดินพรุ เพื่อนำผลสำเร็จของโครงการไปเป็นแบบ อย่างในการพัฒนาพื้นที่พรุอื่น ๆ ต่อไป ต่อมา จึงได้มีการประชุมร่วมกันระหว่างจังหวัดนราธิวาส กับสำนักงานคณะกรรมการ พิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โดยมีหม่อมเจ้าจักรพันธ์เพ็ญศิริ จักรพันธ์เป็นประธาน เพื่อกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการจัดตั้งศูนย์ศึกษาการพัฒนา ซึ่งต่อมาใช้ชื่อว่า "ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทอง" ในวันที่ 6 มกราคม พ.ศ. 2525 คณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (กปร.) ได้มีมติอนุมัติในหลักการดำเนินงาน ของศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ โดยมีกรมพัฒนาที่ดินเป็นฝ่ายอำนวยการ

ลักษณะการดำเนินงานด้านพัฒนาสังคม

- ให้ความรู้ด้านการใช้ภาษาไทยในชีวิตประจำวัน
- ควบคุม ปรามปรามการระบาดของโรคเท้าช้างและโรคในสัตว์
- ฝึกอบรมการอาชีพที่น่าสนใจ เช่น ช่างไม้ ช่างจักสาน (แฝก) เป็นต้น
- แนะนำให้ความรู้การประกอบอาชีพแผนใหม่
- สาธิตการเกษตรแบบผสมผสานตามแนวทฤษฎีใหม่
- มีการขยายผลการพัฒนาไปสู่ประชาชนในหมู่บ้านรอบศูนย์ฯ

4. ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ปัญหาของภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่สำคัญ คือ ดินขาดความอุดมสมบูรณ์ สภาพดินเป็นดินทรายที่ไม่อุ้มน้ำ เกษตรกรมีพื้นที่เพาะปลูกน้อย ได้ผลผลิตต่ำ มีความเสี่ยงต่อภาวะผันผวนของดินฟ้าอากาศสูงมาก

เมื่อวันที่ 25 พฤศจิกายน พ.ศ. 2525 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้พระราชทานพระบรมราชวโรกาสให้หม่อมเจ้าจักรพันธ์เพ็ญศิริ จักรพันธุ์ องคมนตรี และอธิบดีกรมชลประทาน เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาท ณ กรมราชองครักษ์ สวนจิตรลดา ได้พระราชทานพระราชดำริให้กรมชลประทานพิจารณาวางแผนโครงการจัดหาน้ำสนับสนุนโครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพาน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ เพื่อให้มีการศึกษาทดลองงานพัฒนาการเกษตรต่าง ๆ ตามความเหมาะสม สำหรับเป็นตัวอย่าง ให้ราษฎรนำไปใช้ปฏิบัติต่อไป ต่อมาในวันที่ 4 ตุลาคม พ.ศ. 2526 คณะรัฐมนตรีได้มีมติแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารโครงการ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ โดยมีหม่อมเจ้าจักรพันธ์เพ็ญศิริ จักรพันธุ์ เป็นประธาน ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพานฯ จึงได้เริ่ม ดำเนินการตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2527 โดยมีกรมชลประทานเป็นฝ่ายอำนวยการ

ลักษณะการดำเนินงานด้านพัฒนาสังคม ทำการศึกษาทดลองงานพัฒนาการเกษตรต่างๆ ตามความเหมาะสมสำหรับเป็นตัวอย่างให้ราษฎรนำไปใช้ปฏิบัติ รวมทั้งการ พัฒนาด้วยระบบชลประทานและการปลูกพืชเศรษฐกิจที่มีผลต่อการเพิ่มรายได้ของเกษตรกร

- เป็นศูนย์การขยายผลการศึกษาและพัฒนา ที่เปิดโอกาสให้เห็น "ตัวอย่างของความสำเร็จ"
- มีการจัดทำหลักสูตรการฝึกอบรมเป็นประจำตลอดทั้งปี เพื่อการพัฒนาอาชีพ ทั้งทางด้านเกษตรกรรมและอาชีพ อุตสาหกรรมในครอบครัว ความรู้ด้านสาธารณสุข การทำบัญชีธุรกิจ แบบผสมผสาน ฯลฯ เป็นต้น
- แนะนำให้ความรู้การประกอบอาชีพแผนใหม่
- สาธิตการเกษตรแบบผสมผสานตามแนวทฤษฎีใหม่
- มีการขยายผลการพัฒนาไปสู่ประชาชนในหมู่บ้านรอบศูนย์ฯ

5. ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ปัญหาการตัดไม้ทำลายป่าในภาคเหนือ มีผลให้เกิดการทำลายแหล่งต้นน้ำลำธาร และทำให้ดินถูกชะล้างจนขาดความอุดมสมบูรณ์ ปัญหาดังกล่าวส่งผลเสียต่อระบบนิเวศในลุ่มน้ำ และความเสียหายทางเศรษฐกิจของประชาชนอีกด้วย

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวได้พระราชทานพระราชดำริเมื่อวันที่ 11 ธันวาคม พ.ศ. 2525 ให้พิจารณาพื้นที่บริเวณป่าขุน แม่กวง อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งมีประมาณ 8,500 ไร่ จัดตั้งเป็นศูนย์ศึกษาการพัฒนาโดยมีพระราชดำริที่จะใช้เป็นที่ศูนย์กลางในการศึกษา ทดลอง เพื่อหารูปแบบการพัฒนาต่างๆ ในบริเวณพื้นที่ต้นน้ำที่เหมาะสมกับพื้นที่ต้นน้ำลำธารของภาคเหนือ และเผยแพร่ให้ราษฎรนำไปปฏิบัติต่อไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาพื้นที่ป่าไม้ และศึกษาการประมงตามอ่างเก็บน้ำ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริจึงได้ดำเนินการตั้งแต่ปี พ.ศ. 2526 เป็นต้นมา ในวันที่ 3 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2527 ได้เสด็จพระราชดำเนินไปยังพื้นที่โครงการและได้พระราชทานพระราชดำริเพิ่มเติม ให้เป็นศูนย์ศึกษาการพัฒนา ที่สมบูรณ์แบบก่อให้เกิดประโยชน์ต่อราษฎรที่จะเข้ามา

ศึกษากิจกรรมต่างๆ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริจึงได้มีการดำเนินงานโดยมีกรมชลประทานเป็นฝ่ายอำนวยการ

ลักษณะการดำเนินงานด้านพัฒนาสังคม ทำการศึกษาทดลองและเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับรูปแบบที่เหมาะสมในการพัฒนาชุมชน โดยเฉพาะการพัฒนาพื้นที่ต้นน้ำ ลำธารและการใช้ลุ่มน้ำให้เกิดประโยชน์ทางเศรษฐกิจของชุมชน รวมทั้งรูปแบบการพัฒนาที่สามารถให้เกษตรกรพึ่งตนเองได้ โดยไม่ทำลายสภาพแวดล้อมตามธรรมชาติ มีกิจกรรมที่สำคัญๆ คือ

- งานศึกษาและพัฒนาคุณภาพชีวิต
- สาธิตการเกษตรแบบผสมผสานตามแนวทฤษฎีใหม่
- มีการขยายผลการพัฒนาไปสู่ประชาชนในหมู่บ้านรอบศูนย์ฯ

6. ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ภูมิภาคตะวันตก มีพื้นที่หน้าดินเป็นทรายจัด ในช่วงที่ผ่านมายังเกิดการทำลายป่าไม้และพืชพรรณธรรมชาติที่ปกคลุมดิน ทำให้หน้าดินขาดความอุดมสมบูรณ์ และขาดความชุ่มชื้นในดิน เนื่องจากป่าต้นน้ำลำธารเหลือน้อยลงทุกที

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ตั้งอยู่ในเขตพระราชานิเวศน์มฤคทายวัน ตำบลสามพระยา อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี อันเป็นพื้นที่ซึ่งพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวได้มีพระบรมราชโองการประกาศเป็นเขต หวงห้าม เป็นที่ภัยทานแก่สัตว์นานาชนิดเมื่อปี พ.ศ. 2566 และ พ.ศ. 2567 เดิมพื้นที่แห่งนี้มีสภาพป่าไม้อุดมสมบูรณ์ มีสัตว์ป่า ประเภทเนื้อทรายอยู่เป็นจำนวนมาก ลำห้วยสายหนึ่งในเขตพื้นที่นั้นจึงได้ชื่อว่า "ห้วยทราย" ต่อมาราษฎรได้เข้ามาอาศัยทำกิน บุกรุกแผ้วถางป่าประกอบอาชีพตามยถากรรม ภายในเวลาไม่ถึง 40 ปี ป่าไม้ได้ถูกทำลายโดยสิ้นเชิง ทำให้ฝนไม่ตกต้องตาม ฤดูกาล และมีปริมาณลดน้อยลง การพังทลายของผิวดินค่อนข้างสูง ประกอบกับราษฎรส่วนใหญ่ปลูกสับปะรด ซึ่งต้องใช้สารเคมี มาก ทำให้คุณภาพของดินต่ำลง พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระราชดำริว่า "หากปล่อยทิ้งไว้จะกลายเป็นทะเลทรายในที่สุด" และเมื่อวันที่ 5 เมษายน พ.ศ. 2526 ได้พระราชทานพระราชดำริกับหม่อมเจ้าจักรพันธ์เพ็ญศิริ จักรพันธ์ องคมนตรี และนาย สุเมธ ตันติเวชกุล ผู้อำนวยการสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ให้ พัฒนาเป็นศูนย์ศึกษาการพัฒนาด้านป่าไม้เอนกประสงค์ จัดให้ราษฎรที่ทำกินอยู่เดิมได้มีส่วนร่วมในการดูแลรักษาป่าไม้ ศึกษา รูปแบบการพัฒนาการเกษตรควบคู่ไปกับการปลูกป่า จัดหาแหล่งน้ำ ศึกษาวิธีระบบป้องกันไฟไหม้ป่าใน "ระบบป่าเปียก" และจัดที่ดินให้ราษฎรที่บุกรุกที่ดิน โดยเริ่มดำเนินการตั้งแต่ปี พ.ศ. 2526 เป็นต้นมา

ลักษณะการดำเนินงานด้านพัฒนาสังคม จัดระเบียบที่อยู่อาศัย ที่ทำกิน พัฒนาคุณภาพชีวิต ส่งเสริมการพัฒนาอาชีพ และการตลาด ให้แก่ราษฎรในพื้นที่ศูนย์ศึกษา การพัฒนาห้วยทรายฯ และพื้นที่ใกล้เคียง ศึกษา ทดลอง วิจัย ฝึกอบรม และเผยแพร่ผลงานของศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายฯ ให้แก่ประชาชนทั่วไป รวมทั้งขยาย ผลให้ประชาชนนำไปปฏิบัติ ประสานแผนการปฏิบัติงานของหน่วยงานหลัก และเกษตรกรในพื้นที่ให้ร่วมกันศึกษาทดลอง เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ร่วมกัน ตลอดจน ดำเนินงานกิจกรรมทางด้าน การฟื้นฟูสภาพป่าเสื่อมโทรม และสร้างแนวป้องกันไฟป่าโดยใช้ระบบป่าเปียก การให้เกษตรกรเข้ามามีส่วนร่วมในการปรับปรุงและอนุรักษ์สภาพป่าพร้อมๆ กับมีรายได้ และผลประโยชน์จากป่าและจากพืชไว้ในขณะเดียวกัน ได้ดำเนินงานในกิจกรรมที่สำคัญ ๆ ดังนี้

- แนะนำให้ความรู้การประกอบอาชีพแผนใหม่
- สาธิตการเกษตรแบบผสมผสานตามแนวทฤษฎีใหม่
- มีการขยายผลการพัฒนาไปสู่ประชาชนในหมู่บ้านรอบศูนย์ฯ

สรุปลักษณะสำคัญของโครงการพัฒนาสังคมอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

1. เป็นการส่งเสริมคุณภาพชีวิตและขจัดความด้อยพัฒนา "เราจะครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม" คือพระราชปณิธานของพระบาทสมเด็จพระเจ้า อยู่หัวภูมิพลอดุลย

เดช ทรงประกาศต่อพสกนิกรชาวไทยทั้งประเทศเมื่อวันที่ 5 พฤษภาคม พ.ศ. 2493 ซึ่งเป็นวันที่พระองค์ทรง ประกอบพระราชพิธีราชาภิเษกตามขัตติยราชประเพณีโบราณ ณ พระที่นั่งไพศาลทักษิณในพระบรมมหาราชวัง และนับแต่บัดนั้น จวบจนปัจจุบัน พระองค์ทรงประกอบพระราชกรณียกิจอย่างมากมาย เพื่อมุ่งปลดเปลื้องความทุกข์ยากของพสกนิกร พระองค์จะ เสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมเยียนด้วยพระองค์เอง หรือเสด็จพร้อมพระบรมวงศานุวงศ์ เมื่อทรงทราบปัญหาความเดือดร้อนของ ราษฎร นอกจากจะพระราชทานปัจจัยต่างช่วยเหลือแล้ว ยังพระราชทานพระราชดำริในการแก้ไขปัญหาและป้องกันปัญหาในระยะ ยาว เพื่อส่งเสริมความเป็นอยู่ของราษฎรให้ดีขึ้น โดยมีส่วนราชการที่เกี่ยวข้องตลอดจนภาคเอกชนรับสนองพระราชดำริ

2. เป็นการเน้นแนวคิดและส่งเสริมการพัฒนาสังคม โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริทุกโครงการจะผนวกเรื่องของ "การพัฒนาสังคมและส่งเสริมคุณภาพชีวิตของ ประชาชน" เป็นสำคัญ หลักการต่าง ๆ เช่น

"การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจด้วยตนเอง" เป็นแนวคิดที่ทรงพิจารณาตั้งแต่เริ่มโครงการ โดยประชาชนผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เป็นผู้กำหนดวิถีทางของตนเอง เพื่อเลือกแนวทางการพัฒนา และพร้อมที่จะรับกระแสของการพัฒนาจากข้างนอกที่จะเข้ามา ในอนาคต

"หลักประชาพิจารณ์" ซึ่งทรงใช้มาเป็นเวลานาน เป็นวิธีที่เรียบง่าย เช่น ทรงถามความสมัครใจและการตกลงกันเองภายใน กลุ่มในระหว่างพสกนิกรเข้าเฝ้า หากตกลงแล้วจะเรียกผู้นำท้องถิ่นมารับทราบและดำเนินการในขั้นต้นเช่นการจัดการในเรื่อง ปัญหากรรมสิทธิ์ที่ดิน ก่อนที่จะพระราชทานให้หน่วยงานปฏิบัติที่เกี่ยวข้องดำเนินการในเชิงบริหารและวิชาการต่อไป จนเสร็จสิ้น โครงการ

โครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เปรียบเสมือน "พิพิธภัณฑ์ธรรมชาติที่มีชีวิต" ซึ่งมีอยู่ทั่วทุกภาค ของประเทศไทย นับว่าเป็นรูปแบบใหม่ของการบริหารจัดการระบบราชการไทย โดยลดขั้นตอนของการประสานการจัดการเป็นการ ให้บริการแก่ประชาชน ณ ที่แห่งเดียว คือ "ศูนย์บริการเบ็ดเสร็จ"

แนวคิดในเรื่อง "การมีส่วนร่วมในทุกระดับ" ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เป็นการเสริมสร้างคุณภาพชีวิตในแง่องค์รวม สอดคล้อง วัฒนธรรม วิถีชีวิตไทย ในลักษณะ ๓ ประสาน คือ บ - ว - ร : บ้าน วัด และราชการ เช่น พื้นที่พัฒนাবริเวณวัดมงคลชัยพัฒนา อำเภอเมือง จังหวัดสระบุรี นอกจากนันทฤษฎีใหม่ทดลองเป็นต้นแบบแล้ว พระราชทานพระราชดำริให้จัดสร้างศาลาอเนกประสงค์ เพื่อให้ พระสงฆ์ชาวบ้าน และส่วนราชการ ได้พบปะแลกเปลี่ยนความรู้ และแก้ปัญหาของชุมชนร่วมกัน เป็นต้น

กิจกรรมการพัฒนาตามโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริได้ดำเนินสืบเนื่องติดต่อกันมาเป็นเวลานาน จนบังเกิดผลดี และคุณค่าต่อราษฎรผู้ได้รับประโยชน์อย่างอเนกอนันต์ เป็นธรรมดาอยู่เองที่จะต้องมีการบำรุงรักษาและการบริหารงานรองรับ มีจุด สนใจสำคัญประการหนึ่ง ได้แก่ ด้านการบริหารการพัฒนา การประสานกับระบบที่เกี่ยวข้อง นับว่าเป็นบทเรียนที่ดียิ่งสำหรับวงการ ศึกษาการบริหารการพัฒนาต่อไปในภายหน้า ดังนั้นจึงประมวลลักษณะและบทสรุปจากการพัฒนาที่เกิดจากโครงการพัฒนาตาม แนวพระราชดำริ ดังต่อไปนี้

1. เป็นโครงการ ที่มีโครงสร้างและลักษณะงานเป็นโครงการ เป็นระบบที่สอดคล้องกับลักษณะของงานอันเนื่องมาจาก พระราชดำริ เพราะเป็นงานเสริมงานประจำ ส่วนลักษณะเฉพาะของงานโครงการก็คือ มีการกำหนดอายุการดำเนินงานไว้

2. การให้ความสำคัญแก่การแก้ปัญหา ทรงใช้เวลาพบปะเยี่ยมเยียนประชาชนอย่างใกล้ชิดเป็นเวลานาน ทรงสัมผัสและรับ ฎีกากราบทุกข์ปัญหา ความทุกข์ยากเดือดร้อนต่าง ๆ อย่างกว้างขวางและหลากหลาย เป็นธรรมดาที่พระราชดำริมุ่งแก้ไขปัญหา ความเดือดร้อนในวิสัยจะทรงโปรดสงเคราะห์หรือผ่อนบรรเทาได้ การแก้ปัญหาไม่จำเป็นจะต้องเป็นปัญหาเฉพาะหน้ามีหลาย โครงการที่มุ่งแก้ปัญหาในระยะยาว เช่น โครงการหลวง

3. พื้นฐานการดำเนินงานจากระบบสนเทศและการวิจัย ถึงแม้ว่าโครงการจะมีลักษณะเน้นการแก้ปัญหา แต่แนวการวาง และวิเคราะห์โครงการมิได้เป็นแบบตอบโต้ฉับพลันต่อปัญหาหรือคิดอ่านดำเนินการอย่างไม่รอบคอบ ตรงกันข้ามพระองค์ทรงใช้ ข้อเสนอแนะและเทคโนโลยีสารสนเทศ ที่ครอบคลุมและทันสมัย เสริมด้วยข้อเสนอแนะจากการพบปะซักถามชาวบ้านในสนาม ประเด็น วิชาการ ทรงอาศัยนักวิชาการอภิปรายแลกเปลี่ยนข้อคิดและทัศนะกันได้อย่างเสรี เรื่องที่วิชาการยังไม่เพียงพอ ก็โปรดเกล้าฯ ให้ วิจัยหรือทดลองเพื่อขยายพรมแดนความรู้ออกไป

4. ใช้เทคโนโลยีเหมาะสม ง่าย ต้นทุนต่ำ ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น เนื่องจากกลุ่มเป้าหมายของการพัฒนาคือ มวลชนยากไร้ ชาวชนบท ไม่สามารถซื้อหาเทคโนโลยีสมัยใหม่ราคาสูงได้ ก็เลือกใช้เทคโนโลยีและวัสดุที่หาได้ในท้องถิ่น โดยใช้ความคิดและ นวัตกรรมที่สร้างสรรค์ เช่น หญ้าแฝก ผักตบชวา ทฤษฎีใหม่ โครงการแก้มลิง ฯลฯ

5. เน้นการให้ความรู้ การถ่ายทอดเทคโนโลยีและการขยายผล การนำความรู้ไปถึงท้องถิ่นและสาธิตให้เห็นในรูปแบบที่เป็น รูปธรรม เข้าใจง่าย นั่นคือวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งศูนย์ศึกษาการพัฒนาขึ้นในทุกภูมิภาค และเปิดโอกาสให้ชาวบ้านเข้าไปศึกษา

6. การดำเนินโครงการมีลักษณะฉับพลัน ทันทีที่ในการรับมือกับปัญหา เช่น การศึกษาและวางแผนเพื่อรับมือกับปัญหา วิกฤตจลาจลหรือน้ำท่วมกรุงเทพฯ ทรงศึกษาและติดตามข่าวสารทุกด้านและทุกระยะ เมื่อทรงเห็นว่ามาตรการของหน่วยงานปกติ ยังไม่เพียงพอ ก็โปรดเกล้าฯ ประชุมเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องบางส่วน ได้ข้อยุติประการใดแล้ว ก็ให้ลงมือปฏิบัติโดยทันที

7. การติดตามและประเมินผลโครงการ แม้การเกิดโครงการอาจจะเน้นการแก้ปัญหา การเปิดฉากปฏิบัติการโดยฉับพลัน แต่ก็ไม่ใช้ลักษณะไฟไหม้ฟางชั่วคราวช่วยยาม ทั้งนี้เพราะทรงสนพระทัยตรวจสอบและติดตามความก้าวหน้าและผลงานอย่างสม่ำเสมอ

8. ลักษณะการพัฒนา ใช้ความรู้ประสานกันหลายสาขา และบูรณาการบุคลากรและทรัพยากรของหลายส่วนราชการ โครงการ ส่วนใหญ่มุ่งหวังผลงานโดยเร็ว จึงมีการระดมพลังจากส่วนต่าง ๆ มาร่วมมือกันทำงานเป็นแนวทางที่แตกต่างจากวัฒนธรรม การปฏิบัติงานแบบราชการ ซึ่งมักถือแนวทางเอกเทศเป็นส่วนมาก

9. ปรัชญาการทำงานแบบมนุษยนิยม ข้อใหญ่ใจความของการพัฒนาคือการบำบัดทุกข์บำรุงสุข การจรรโลงคุณภาพชีวิตของชาวบ้าน

10. การพัฒนาส่งเสริมให้บุคคลเพิ่มขีดความสามารถเพื่อช่วยตัวเองและพึ่งตนเองได้

11. แนวการพัฒนาเน้น การพัฒนาที่ยั่งยืน ให้ความสำคัญต่อการอนุรักษ์การใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างประหยัดและ สมเหตุสมผล

เมื่อพิจารณาในภาพรวมแล้วจะพบแนวคิดและทฤษฎีการพัฒนา มีลักษณะสำคัญคือ ทำให้ง่าย ไม่ยุ่งยากซับซ้อน สมเหตุ สมผล รวดเร็ว เป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาเกือบทุกโครงการ มีความสอดคล้องกับระบบนิเวศ โดยส่วนรวมของธรรมชาติ ที่สำคัญที่สุดก็คือ มุ่งเน้นให้ผลของการดำเนินงานนั้นตกถึงมือประชาชนโดยตรง เป็นเบื้องต้นและเหมาะสมกับสภาพที่แท้จริงของคนไทย เพื่อมุ่งไปสู่ วิธีแห่งการพัฒนาที่ยั่งยืน เพื่อให้ประชาชน พออยู่ พอกิน ลักษณะของโครงการจะมองผลสำเร็จที่ "คุ้มค่า" มากกว่า "คุ้มทุน" รวมตลอด ถึงเป็นการสร้างความรู้สึก สามัคคี ในหมู่คณะ เช่น กรณีศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในโครงการ "การบริการเบ็ดเสร็จ" ซึ่งถือว่าการริเริ่มรูปแบบใหม่ของการบริหารราชการแผ่นดินของประเทศไทย

นอกจากนี้ ด้วยความที่ทรงเป็นเอกในด้านการพัฒนาโดยแท้ และด้วยพระบารมีที่แผ่ไพศาลกว้างไกลไปทั่วโลก จึงทำให้ สถาบันชั้นนำของโลกพร้อมกันถวายเครื่องหมายอันเป็นสิ่งแสดงให้เห็นถึง พระอัจฉริยภาพในงานพัฒนาสังคม กล่าวคือ

เหรียญทองเฉลิมพระเกียรติคุณในการนำชนบทให้พัฒนา(Asian Institute of Technology's Gold Medal of Outstanding Leadership in Rural Development) สถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย ได้ทูลเกล้าฯ ถวายเหรียญทองเฉลิมพระเกียรติคุณแห่งพระมหากษัตริยาธิราชผู้ทรงพระปรีชา สามารถเลิศล้ำในการนำชนบทให้พัฒนา แต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เมื่อวันที่ 21 กรกฎาคม พ.ศ. 2530 ด้วยความสำนึก ในพระมหากรุณาธิคุณที่พระองค์ทรงมีพระราชหฤทัยมุ่งมั่นผูกพันในทุกข์สุขของประชาชน ทรงมีพระราชอุตสาหะเสด็จพระราช ดำเนินไปทั่วทุกหนทุกแห่งในแผ่นดินไทย เพื่อปรับปรุงความเป็นอยู่ของชาวชนบทให้ดีขึ้นโดยมิได้ทรงเห็นแก่ความเหนื่อยยาก ลำบากพระวรกาย และเพื่อแสดงความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณอันใหญ่หลวงที่ได้พระราชทานที่ดิน พันธุ์ปศุสัตว์ พันธุ์พืช พันธุ์ไม้ ยารักษาโรค และเครื่องนุ่งห่มให้แก่พสกนิกรที่ยากไร้ ตลอดจนเฉลิมพระเกียรติในพระปรีชาสามารถเลิศล้ำที่ทรงแสวงหาข้อมูลที่มี ความหมายจากประชาชน เพื่อประชาชน โดยมีประโยชน์ในการพัฒนาประชากรเป็นที่ตั้ง รวมถึงเฉลิมพระเกียรติคุณที่ทรงมุ่งมั่น พระราชหฤทัย แสวงหาช่องทางที่เหมาะสม เป็นไปได้ในทางปฏิบัติ และส่งเสริมการช่วยตนเองของประชาชนเพื่อแก้ปัญหาที่เผชิญหน้า ของประชาชนชาวไทย

เหรียญฟีแล (Philae Medal) นายเฟเดอริโก มายอร์ ผู้อำนวยการใหญ่องค์การศึกษา วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO) ทูลเกล้าฯ ถวายเหรียญฟีแลพร้อมกัน 3 เหรียญ คือ เหรียญทอง เหรียญเงิน และเหรียญทองแดง แต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เมื่อวันที่ 2 ธันวาคม พ.ศ. 2534 เพื่อเทิดพระเกียรติพระองค์ในฐานะที่ทรงประกอบพระราชกรณียกิจในด้านการพัฒนา ท้องถิ่นและการยกระดับความเป็นอยู่ของประชาชน ซึ่งเหรียญฟีแลนี้เป็นเหรียญที่องค์การยูเนสโกจัดทำขึ้นเพื่อเป็นที่ระลึก ในการอนุรักษ์โบราณสถานอียิปต์ โดยองค์การฯ จะมอบให้เป็นเกียรติเฉพาะบุคคลระดับประมุขของรัฐเท่านั้น อาทิ กษัตริย์คาร์ล กุสตาฟ แห่งสวีเดน และเจ้าชายฟิลิป ดยุคแห่งเอดินเบอระ ในฐานะที่ทรงเป็นประธานมูลนิธิสัตว์ป่าโลก

หลักการทรงงาน

สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ หรือ กปร. (2535). นำเสนอ หลักการทรงงานตามโครงการพระราชดำริ สามารถประมวลได้ดังนี้

1. ชื่อสัตย์ สุจริต จริ่งใจต่อกัน ทรงมีพระราชดำรัส เรื่อง ความชื่อสัตย์ สุจริต จริ่งใจต่อกันอย่างต่อเนื่องตลอดมา เพราะเห็นว่าหากคนไทยทุกคนได้ร่วมมือกันช่วยชาติ พัฒนาชาติด้วยความชื่อสัตย์ สุจริต จริ่งใจต่อกันแล้ว ประเทศไทยจะเจริญก้าวหน้าอย่างมาก

2. การอ่อนน้อม ถ่อมตน เป็นคุณสมบัติที่ทุกคนพึงมีพึงปฏิบัติให้เป็นปกติวิสัยซึ่งทำให้สังคมมีความสมานสมานฉันท์ ทรงปฏิบัติให้เห็นมาโดยตลอด ทรงอ่อนน้อมมาก เวลาที่เสด็จฯ ไปเยี่ยมราษฎร ทรงโน้มพระวรกายไปหาประชาชน คุกเข่าหน้าประชาชน ถามทุกข์สุข ปรีกษาหารือเป็นชั่วโมงๆ ประชาชนนั่งพับเพียบ พระองค์ท่านก็ทรงทรุดพระวรกายนั่งพับเพียบบนพื้นเดียวกัน

3. ความเพียร ความเพียรเป็นคุณสมบัติที่จะทำให้งานสำเร็จ ต้องมีความมุ่งมั่น โดยเฉพาะการทำงานเพื่อประโยชน์ส่วนรวม ทรงปฏิบัติให้เห็นโดยทรงเรือใบจากวังไกลกังวลข้ามอ่าวไทยขึ้นฝั่งที่สัตหีบ ทรงใช้เวลาเดินทาง 17 ชั่วโมงบนเรือขนาดยาวเพียง 13ฟุต ลำเรือแคบ ๆ ทรงแสดงให้เห็นถึงการใช้ความเพียรในการทำงานให้สำเร็จ

4. รู้รัก สามัคคี “รู้ รัก สามัคคี” เป็นพระราชดำรัส ที่มีค่าและมีความหมายลึกซึ้ง พร้อมทั้งสามารถปรับใช้ได้กับทุกยุคทุกสมัย

5. มีความสุขในการทำประโยชน์ให้ผู้อื่น ความสุขเป็นเรื่องของการทำประโยชน์ให้เกิดขึ้น ซึ่งความสุขที่แท้จริงคือ การทำประโยชน์ให้ผู้อื่น มิใช่ทำให้ตนเองเพียงเท่านั้น ต้องสร้างประโยชน์กับคนอื่น เมื่อคนอื่นมีความสุขแล้วเราก็มีความสุขด้วย โดยความสุขของผู้อื่น คือความสุขส่วนรวมนั่นเอง เราต้องยึดประโยชน์ส่วนรวมมาก่อนประโยชน์ส่วนตน

6.ศึกษา ข้อมูลอย่างเป็นระบบ ทำงานอย่างผู้รู้จริง การที่จะพระราชทานโครงการใดโครงการหนึ่ง จะทรงศึกษาข้อมูลรายละเอียดอย่างเป็นระบบ ทั้งข้อมูลเบื้องต้นจากเอกสาร และแผนที่ ตลอดจนสอบถามจากเจ้าหน้าที่ นักวิชาการ และราษฎรในพื้นที่ที่ได้รับรายละเอียดที่ถูกต้อง รวมทั้งศึกษาตรวจสอบ และทอดพระเนตรในพื้นที่จริง เพื่อที่จะพระราชทานความช่วยเหลือได้อย่างถูกต้องรวดเร็วตรงตามความต้องการของประชาชน และสอดคล้องกับสภาพแวดล้อม

7.ระเบิดจากข้างใน ทรงมุ่งเน้นเรื่องการพัฒนาคน ดังพระราชดำรัสว่า “ระเบิดจากข้างใน” หมายความว่า ต้องสร้างความเข้มแข็งให้คนในชุมชนที่เราเข้าไปพัฒนาให้มีสภาพพร้อมที่จะรับการพัฒนาเสียก่อน แล้วจึงค่อยออกมาสู่สังคมภายนอก มิใช่การนำเอาความเจริญหรือบุคคลจากสังคมภายนอกเข้าไปหาชุมชนที่ยังไม่ทันได้มีโอกาสเตรียมตัว หรือตั้งตัว อย่าให้โดยที่ผู้รับยังไม่พร้อมที่จะใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่

8.ทำตามลำดับขั้น ในการทรงงานพระองค์จะทรงเริ่มต้นจากสิ่งจำเป็นที่สุดของประชาชนก่อน ได้แก่ สาธารณสุข เมื่อมีร่างกายสมบูรณ์แข็งแรงแล้วก็จะสามารถทำประโยชน์ด้านอื่นๆ ต่อไปได้ จากนั้นจะเป็นเรื่องสาธารณสุขปโภคขั้นพื้นฐานและสิ่งจำเป็นในการประกอบอาชีพ

9.ภูมิสังคม การพัฒนาใด ๆ ต้องคำนึงสภาพภูมิประเทศของบริเวณนั้น ๆ ว่าเป็นอย่างไร และสังคมวิทยาเกี่ยวกับลักษณะนิสัยใจคอของคน ตลอดจนประเพณีวัฒนธรรมในแต่ละท้องถิ่นที่มีความแตกต่างกัน และใช้หลักในการปรับตัวให้อยู่กับธรรมชาติให้ได้

10.องค์รวม ในการที่จะพระราชทานพระราชดำริเกี่ยวกับโครงการหนึ่งนั้น จะทรงมองเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นและแนวทางแก้ไขอย่างเชื่อมโยง อย่างครบวงจร ทรงเรียกวิธีนี้ว่า องค์รวม (Holistic) หมายถึง การมองเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้นแบบบูรณาการ และกำหนดแนวทางแก้ไขอย่างเชื่อมโยง โดยพิจารณาครบทุกด้านของปัญหา พร้อมแนวทางแก้ไขอย่างเชื่อมโยงกันเป็นระบบ

11.ขาดทุนคือกำไร การพัฒนาเพื่อการอยู่ดีกินดีของประชาชนนั้น อย่าไปนึกหวังกำไรหรือผลตอบแทนแต่อย่างเดียว ทำอะไรต้องลงทุนลงแรงและปัจจัยบางอย่างเสียก่อนเพื่อสร้างผลกำไรในอนาคต คือ ความอยู่ดีมีสุขของประชาชน

12.ประโยชน์ส่วนรวม ทรงเห็นว่าการทำทุกอย่างของเรานั้นมีผลเกี่ยวเนื่องถึงประโยชน์ส่วนรวมของบ้านเมืองและประชาชนทุกคน เพราะฉะนั้นจึงจำเป็นที่จะต้องปฏิบัติหน้าที่ทุก ๆ ประการให้บริสุทธิ์ บริบูรณ์ โดยเต็มกำลังสติปัญญา ความรู้ ความสามารถ การปฏิบัติพระราชกรณียกิจและการพระราชทานพระราชดำริในการพัฒนาและช่วยเหลือพสกนิกรทรงระลึกถึงประโยชน์ของส่วนรวมเป็นสำคัญ

13.การพึ่งตนเอง การพัฒนาตามแนวพระราชดำริ ในเบื้องต้นเป็นการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า เพื่อให้ประชาชนมีความแข็งแรงพอที่จะดำรงชีวิตได้ และขั้นตอนต่อไปคือ การพัฒนาให้ประชาชนสามารถอยู่ในสังคมได้ตามสภาพแวดล้อม สามารถพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืน

14.เศรษฐกิจพอเพียง เศรษฐกิจพอเพียงเป็นหลักความคิดที่จะดำเนินการเรื่องต่าง ๆ เพื่อนำชีวิตไปสู่ความสมดุล มั่นคง และยั่งยืน เสมือนเป็นการวางฐานรากของตัวอาคาร

15.เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา โดยเข้าใจ คือทำอะไรต้องเข้าใจปัญหา เข้าใจหนทางแก้ไข เข้าใจกระบวนการจัดการ และปรับความเข้าใจระหว่างผู้ให้ ผู้รับเสียก่อน ให้เข้าใจซึ่งกันและกัน ส่วนเข้าถึง คือเมื่อเข้าใจระหว่างกันทุกประการครบถ้วนแล้ว ต้องเข้าถึงการกระทำ สร้างความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้อง เข้าถึงเครื่องมือเครื่องมือและวัสดุอุปกรณ์ และความสามัคคีร่วมจิตร่วมใจของผู้ปฏิบัติ ร่วมมือร่วมไม้กันทำงาน และพัฒนา คือ เมื่อต่างฝ่ายต่างเข้าใจกันแล้ว เข้าถึงกันแล้ว การพัฒนาก็จะดำเนินการไปอย่างยั่งยืน ไม่ส่งผลกระทบที่ติดลบต่อระบบเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมและการเมือง หากแต่นำไปสู่ความสมดุล มั่นคง และยั่งยืน

16. มองปัญหาที่จุดเล็ก คิด Macro เริ่ม Micro ทรงมองปัญหาในภาพรวม (Macro) ก่อนเสมอ แต่การแก้ไขปัญหาของพระองค์จะเริ่มจากจุดเล็ก ๆ (Micro) คือ การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าที่คนมักจะมองข้าม

17. ไม่ติดตำรา ทำให้ง่าย การพัฒนาตามแนวพระราชดำริมีลักษณะของการพัฒนาที่อนุโลม และ รอมชอมกับสภาพธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและสภาพของสังคมจิตวิทยาแห่งชุมชน

18. การมีส่วนร่วม ในการทรงงานพระองค์ทรงเปิดโอกาสให้ทุกฝ่าย ทั้งประชาชนหรือเจ้าหน้าที่ทุกระดับได้มาร่วมกันแสดงความคิดเห็น หรือที่เรียกประชานิทัศน์เพื่อรับทราบปัญหาและความต้องการของประชาชน โดยให้อาชาวบ้านเป็นครู

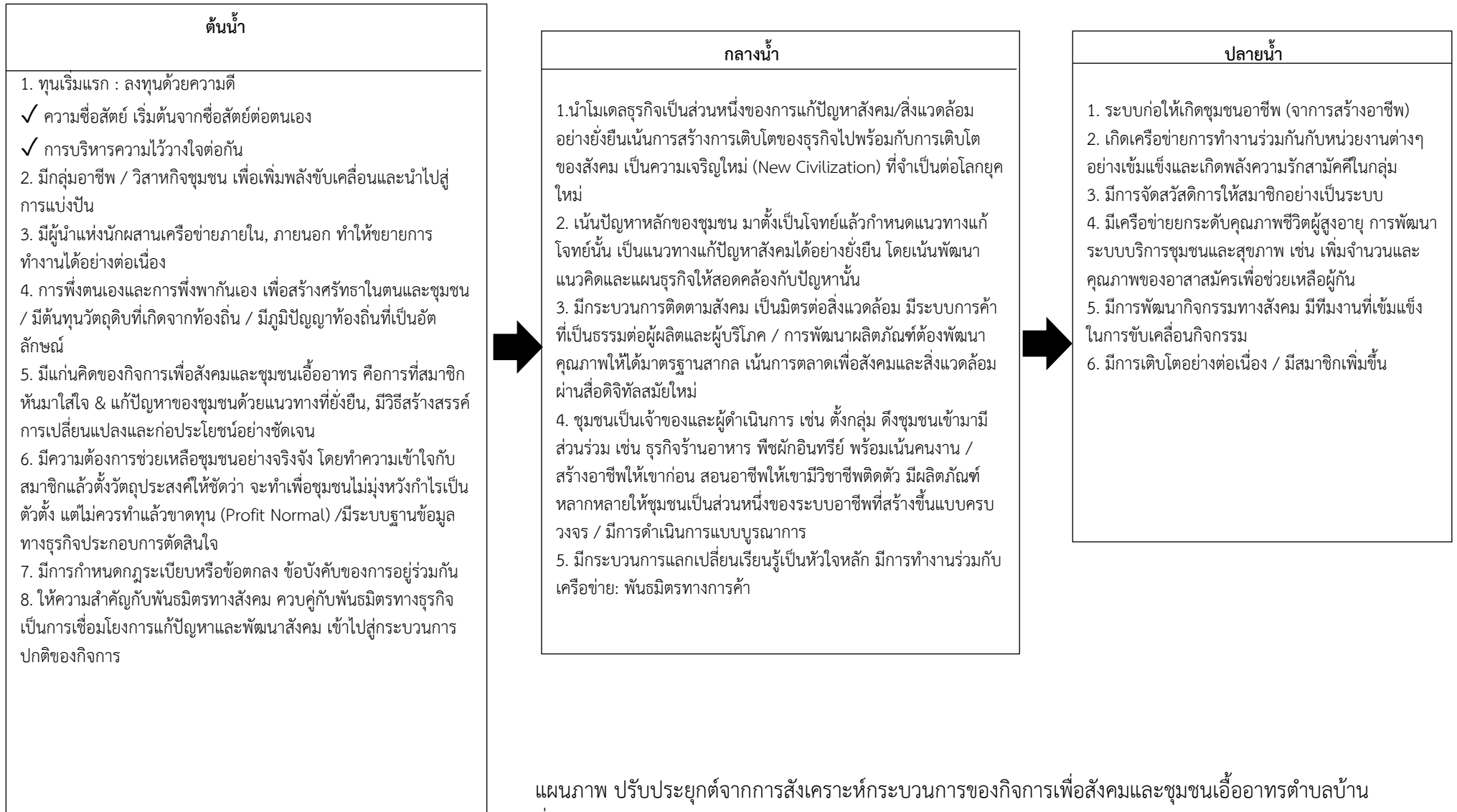
19. พออยู่ พอกิน ให้ประชาชนสามารถอยู่อย่าง “พออยู่พอกิน” ให้ได้เสียก่อน แล้วจึงขยับขยาย ให้มีขีดสมรรถนะที่ก้าวหน้าต่อไป การดำเนินชีวิตให้พออยู่พอกินนั้น ต้องมีทรัพยากรให้เพียงพอต่อการดำรงชีวิต ต้องอาศัยความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นสำคัญ หากขาดแคลน จะทำให้ไม่เพียงพอ อดอยาก ไม่มั่นคงในชีวิต จำนวนประชากรเพิ่มขึ้นทุกวันแต่ทรัพยากรลดลงทุกที ภาวะขาดแคลนย่อมเกิดขึ้น ทรงแก้ไขปัญหาทุกด้านเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติทรงฟื้นฟูและรักษาความสมดุลของทรัพยากรธรรมชาติที่เสียไปเพื่อสร้างความยั่งยืนให้เกิดขึ้น เพราะเป็นพื้นฐานการดำรงชีวิตมนุษย์

20. บริการรวมที่จุดเดียว การบริการรวมที่จุดเดียวสำหรับเกษตรกรเป็นรูปแบบการบริการแบบเบ็ดเสร็จ หรือ One Stop Services ที่เกิดขึ้นเป็นครั้งแรกในระบบบริหารราชการแผ่นดินของประเทศไทย เพื่อประโยชน์แก่ประชาชนที่จะมาขอใช้บริการ จะประหยัดเวลาและค่าใช้จ่าย โดยทรงให้ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริเป็นต้นแบบในการบริการรวมที่จุดเดียว ซึ่งมีหน่วยงานราชการต่าง ๆ มาร่วมดำเนินการและให้บริการประชาชน ณ ที่แห่งเดียว

21. ร่าเริง รื่นเริง คึกคัก ครึกครื้น กระฉับกระเฉง มีพลัง เป็นปัจจัยของการทำงานที่มีประสิทธิภาพ การทำงานให้สำเร็จและมีประสิทธิภาพต้องอาศัยจิตใจเป็นเรื่องสำคัญ ต้องสร้างบรรยากาศรอบตัวให้มีความสุข ไม่เครียด ทรงมีพระราชดำรัสว่า ทำงานต้องสนุกกับงานมีฉะนั้นเราจะเบื่อและหยุดทำงานในระยะต่อมา ดังนั้นปัจจัยของการทำงานที่มีประสิทธิภาพ คือ ร่าเริง รื่นเริง คึกคัก ครึกครื้น

22. ชัยชนะของการพัฒนา การแก้ไขปัญหาชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นเหมือนการเข้าสู่สงครามที่ไม่ได้ใช้อาวุธในการแก้ไขปัญหา แต่ใช้การพัฒนาเป็นเครื่องมือแก้ไขปัญหาต่าง ๆ และ ทุกครั้งที่สามารถแก้ไขปัญหาได้สำเร็จ จึงถือเป็นการได้รับชัยชนะโดยการพัฒนา

จากการทบทวนวรรณกรรมและการประมวลงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งผลผลิตของชุมชนต้นแบบคือกลุ่มอาชีพจักสาน ลานู่ หมู 1 ผลผลิตที่จะนำไปขยายผล คือ ภูมิปัญญาตัดไม้ไผ่ไรมอด กระบวนการพัฒนาสตรีบอร์ดเพื่อนำเสนอความเป็นมาของกลุ่มชนเผ่าลานู่ การเชื่อมโยงงานหัตถศิลป์ของกลุ่ม ผ่านวรรณกรรมขับขานจ้อยขอ กระบวนการสื่อสารทางการตลาดเพื่อส่งเสริมรายได้ของกลุ่ม ตลอดจน การทรงงาน ด้านการมีส่วนร่วม โดยเอาชาวบ้านเป็นครู และหลักเข้าใจ เข้าถึง พัฒนา โดย 1) เข้าใจ ทำอะไรต้องเข้าใจ ปัญหา เข้าใจหนทางแก้ไข เข้าใจกระบวนการจัดการ และปรับความเข้าใจระหว่างผู้ให้ ผู้รับเสียก่อน ให้เข้าใจซึ่งกันและกัน 2) เข้าถึง เมื่อเข้าใจระหว่างกันทุกประการครบถ้วนแล้ว ต้องเข้าถึงการกระทำ สร้างความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้อง เข้าถึงเครื่องมือเครื่องมือและวัสดุอุปกรณ์ และความสามัคคีร่วมจิตร่วมใจของผู้ปฏิบัติ ร่วมมือร่วมไม้กันทำงาน 3) พัฒนา เมื่อต่างฝ่ายต่างเข้าใจกันแล้ว เข้าถึงกันแล้ว การพัฒนาก็จะดำเนินการไปอย่างยั่งยืน ไม่ส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมและการเมือง หากแต่นำไปสู่ความสมดุล มั่นคง และยั่งยืน พร้อมนำมาปรับประยุกต์สู่ชุมชนพึ่งตนเอง โดยการสังเคราะห์กับ โมเดลของกิจการเพื่อสังคมและชุมชนเอื้ออาทร ตำบลบ้านกิว อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง ที่เน้นการส่งเสริมชุมชนพึ่งตนเอง(พรชนก ทองลาด และคณะ ,2565) ดังแผนภาพ

แผนภาพ ปรับประยุกต์จากการสังเคราะห์กระบวนการของกิจการเพื่อสังคมและชุมชนเอื้ออาทรตำบลบ้านกิว อ.แม่ทะ จ.ลำปาง (พรชนก ทองลาด และคณะ, 2565)

จากการสังเคราะห์กับ โมเดลของกิจการเพื่อสังคมและชุมชนเอื้ออาทร ตำบลบ้านกิ้ว อำเภอมะนัง จังหวัด ลำปาง ที่เน้นการส่งเสริมชุมชนพึ่งตนเอง ผสมกับการปรับประยุกต์หลักการทรงงาน ด้านการเข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา ผ่านกระบวนการมีส่วนร่วม เน้นชาวบ้านเป็นครู สู่ชุมชนพึ่งตนเอง จึงกำหนดนิยาม ศัพท์ ดังนี้

การส่งเสริมชุมชนพึ่งตนเอง หมายถึง การเชื่อมโยงการทำงานร่วมกับหน่วยงานต่างๆ และ สมาชิกกลุ่มชาติพันธุ์ลาหู่ บ้านป่าคาสันติสุข หมู่ 1 และกลุ่มจักสาน แกะสลักบ้านทุ่ง หมู่ 4 ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีสมาชิกหลายช่วงวัย เช่น วัยรุ่น วัยทำงาน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ ในการเตรียมความพร้อมด้านความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ตลอดจนการพัฒนากิจกรรมทางสังคม โดยยึดหลักประเพณีวัฒนธรรมชุมชน ด้วยการสร้างเสริมจิตสำนึกให้คนทุกช่วงวัยมีจิตเอื้ออาทรต่อกันและมีทีมงานที่เข้มแข็งในการขับเคลื่อนชุมชนพึ่งตนเอง เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของกลุ่มผู้ชุมชนพึ่งพาตนเอง

การเพิ่มมูลค่าภูมิปัญญาหัตถศิลป์ชนเผ่า หมายถึง กระบวนการยกระดับผลิตภัณฑ์หัตถศิลป์ชนเผ่า ซึ่งอาศัยทุนความรู้ทางสังคมเดิมที่สั่งสมมาจากบรรพชนของกลุ่ม เช่นการจักสาน หรือปักผ้า เพื่อนำมาสร้างคุณค่า และมูลค่า (value) ซึ่งอาจเป็นมูลค่าทางธุรกิจ หรือคุณค่าทางสังคม ผ่านการส่งเสริมกระบวนการตลาดสมัยใหม่เพื่อสร้างเสริมอาชีพ และรายได้ในการดำรงชีวิตสู่ชุมชนพึ่งตนเอง

4.6 ขอบเขตการดำเนินงาน

เน้นการออกแบบให้เกิดกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้ใช้ประโยชน์ตั้งต้นน้ำ (ประกอบด้วย 1. ต้นทุนพื้นที่ คืองานฝีมือต่างๆ และทรัพยากรที่มีเฉพาะถิ่น คือไม้ท่อนที่สูงกว่าน้ำทะเล 1200 เมตร และ 2. ต้นทุนความรู้ จากภายในสมาชิกชนเผ่าทั้งกลุ่มชาติพันธุ์ลาหู่ หมู่ 1 และกลุ่มจักสานแกะสลัก หมู่ 4 ในตำบลแจ้ซ้อน 3. ผลการวิจัยที่เคยดำเนินการ ในชุดโครงการ กระบวนการพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน : บ้านแม่แจ่ม อำเภอมืองปาน บ้านจำปุย อำเภอมะนัง และบ้านโป่งน้ำร้อน อำเภอสว่างงาม จังหวัดลำปาง ของพรชนก ทองลาด และคณะ, 2562) และผลการดำเนินโครงการยุทธศาสตร์อาสา กระบวนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชนเผ่าลาหู่ โดย นันทินา ดำรงวัฒนกุล พรชนก ทองลาด และนิสากร สุวรรณ (2564) กลางน้ำ (ประกอบด้วย 1. การจัดการความรู้ภูมิปัญญาการตัดไม้ไผ่มัด 2. การพัฒนาผลิตภัณฑ์หัตถศิลป์เพื่อเพิ่มมูลค่า 3. การเสริมสร้างพลังการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วม และอาศัยหลักการทางงาน คือ การเข้าใจ เข้าถึง และพัฒนาร่วมกัน) ปลายน้ำ (ประกอบด้วย 1. คุณภาพมาตรฐานสินค้า 2. การอนุรักษ์ภูมิปัญญาชนเผ่า 3. การยกระดับคุณภาพชีวิตชนเผ่า 4. การผลิตสื่อ ด้านการสื่อสารการตลาดดิจิทัล 5. แนวทางชุมชนพึ่งตนเอง)

5. กลุ่มเป้าหมาย

5.1 รูปแบบ วิธีการคัดเลือกกลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย มีทั้งหมด 2 กลุ่ม ได้แก่ 1. กลุ่มชาติพันธุ์ลาหู่ หรือมุเซอ บ้านป่าคาแม่แจ่ม หมู่ 1 ตำบลแจ้ซ้อน อำเภอมืองปาน จังหวัดลำปาง จำนวน 30 ราย (ต่อยอดจากแผนงานวิจัย “กระบวนการพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน :บ้านแม่แจ่ม อำเภอมืองปาน บ้านจำปุย อำเภอมะนัง บ้านโป่งน้ำร้อน อำเภอสว่างงาม จังหวัดลำปาง” ของ พรชนก ทองลาด และคณะ (2562) จากทุนวิจัยของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) และมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง)

2. กลุ่มอาชีพจักสานและแกะสลัก บ้านทุ่ง หมู่ 4 ตำบลแจ้ซ้อน อำเภอมืองปาน จังหวัดลำปาง จำนวน 40 ราย ซึ่งเป็นกลุ่มที่หลากหลายช่วงวัยทั้งผู้สูงอายุ วัยทำงาน และผู้พิการ (คัดเลือกจากการอ้างอิงต่อเนื่องปากต่อปาก หรือ Snowball Sampling Technique โดยพัฒนาชุมชน อำเภอมืองปาน ที่คลุกคลีกับพื้นที่ และมีบริบท ที่ใกล้เคียงกับกลุ่มชาติพันธุ์ลาหู่ คือนายวรวิทยา ชูติมา ตำแหน่งนักวิชาการ

พัฒนาชุมชนชำนาญการ สำนักงานพัฒนาชุมชน อำเภอเมืองปาน และนายเมธิวัฒน์ ฤงแก้ว เจ้าหน้าที่งานส่งเสริมการท่องเที่ยวปฏิบัติงาน จาก อบต.แจ้ซ้อน)

5.2 พื้นที่ กลุ่มเป้าหมาย และจำนวนผู้เข้าร่วมโครงการ

จังหวัด	ชื่อสถานที่	กลุ่มเป้าหมาย	จำนวนผู้เข้าร่วมโครงการ (คน)	รายละเอียดกิจกรรม
ลำปาง	1.องค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน ตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง 2.สำนักงานพัฒนาชุมชน อำเภอเมืองปาน 3.ศูนย์เรียนรู้การพัฒนาสตรีและครอบครัวภาคเหนือจังหวัดลำปาง 4.สำนักงานวัฒนธรรม จังหวัดลำปาง 5.การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานลำปาง 6.สำนักงานพาณิชย์จังหวัด 7.ชุดปฏิบัติการโครงการพระราชดำริ หุ่นจี้ (เมืองปาน แจ้ห่ม) 8. ประชาชนชุมชน	1.กลุ่มชาติพันธุ์ลาหู่ หรือมุเซอ บ้านป่าคาแม่แจ่ม หมู่ 1 ตำบล แจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง 3.กลุ่มอาชีพจักสานและแกะสลักบ้านทุ่ง หมู่ 4 ตำบลแจ้ซ้อน(ซึ่งเป็นกลุ่มทุกช่วงวัย คือ ผู้สูงอายุ วัยรุ่น วัยทำงาน และผู้พิการ)	70	1.วางแผนวางระบบบริหารจัดการโครงการวิจัยอย่างมีส่วนร่วม 2.การวิเคราะห์สถานการณ์ โช้คุณค่าใหม่ เพื่อส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาหัตถศิลป์ชนเผ่าลาหู่ 3. ร่วม กัน จั ด ล ำ ด ั บ ความสำคัญของความต้องการของชุมชน 4.ร่วมกันกำหนดกิจกรรมที่ทำให้ความฝันหรือเป้าหมายของชุมชนไปสู่ความสำเร็จ 5.ดำเนินการตามกิจกรรม/แนวทางนั้นๆ พร้อมร่วมกันสะท้อน/ประเมินผลการปฏิบัติงานด้วยวัฏจักรเดมิ่ง 6.ร่วมกันประมวล/วิเคราะห์ โช้คุณค่า 7.สังเคราะห์องค์ความรู้ 8.ถอดบทเรียนงานวิจัยจากการจัดการความรู้งานวิจัย 9. ถ่ายทอดองค์ความรู้สู่ชุมชน

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

หลังจากการวิจัยเสร็จสิ้น มีแนวทางที่จะนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ดังนี้

1) กลุ่มชาติพันธุ์ลาหู่ หมู่ 1 กลุ่มอาชีพจักสาน แกะสลัก หมู่ 4 อย่างน้อย 70 ราย ซึ่งเป็นสมาชิกของโครงการพระราชดำริ (เมืองปาน แจ้ห่ม) และสมาชิกกลุ่มจากสำนักงานพัฒนาชุมชน อำเภอเมืองปาน รวมถึงองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน มีโอกาสสร้างช่องทางการประชาสัมพันธ์และสื่อสารสาธารณะต่อชุมชน เพื่อสร้างโอกาสของการเติบโตและเข้มแข็งของกลุ่ม ให้เป็นที่รู้จัก ด้วยกระบวนการถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ สู่การพึ่งตนเองตลอดจนการเพิ่มมูลค่าทุนทางวัฒนธรรมและสู่สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI Thailand)

2) เกิดนวัตกรรมกระบวนการพัฒนา ที่มาจากเทคโนโลยีการประสานพลังจากหลายภาคส่วน เช่น สำนักงานพัฒนาชุมชน อำเภอเมืองปาน ศูนย์เรียนรู้การพัฒนาสตรีและครอบครัวภาคเหนือจังหวัดลำปาง สำนักงานวัฒนธรรม จังหวัดลำปาง การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานลำปาง สำนักงานพาณิชย์จังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน และโครงการพระราชดำริ ทุ่งจี๋ (เมืองปาน แจ้ห่ม) และ ประชาชนชุมชน เป็นต้น รวมถึงนวัตกรรมกระบวนการถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของหัตถศิลป์ที่เน้นอัตลักษณ์ชนเผ่าสู่ชุมชนพึ่งตนเอง ตลอดจนการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม และสู่การบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์

3) ชุมชน และกลุ่มชาติพันธุ์ ได้กระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ แนวทางการดำเนินงานตลอดห่วงโซ่คุณค่า และสร้างมูลค่าเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของ ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมของกลุ่ม เพื่อส่งเสริมการพัฒนาผลิตภัณฑ์ภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของชาติพันธุ์ ขณะเดียวกันทุนทางสังคมของกลุ่ม กลุ่มชาติพันธุ์ ลาหู่ ตำบลแจ้ซ้อน ที่มีรากฐานมาจากการสั่งสมความรู้จากบรรพบุรุษ สามารถนำไปสู่ผลิตภัณฑ์ภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการพัฒนากลุ่มและชุมชนเพื่อการพึ่งตนเอง รวมถึงการเพิ่มมูลค่าทุนทางวัฒนธรรมสู่สากล ในลักษณะการสื่อสารการตลาดดิจิทัล

4) สถาบันการศึกษาได้ความรู้ด้านแนวทางการพัฒนาการเพิ่มมูลค่าภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริมหัตถศิลป์ชนเผ่าของกลุ่มชาติพันธุ์ลาหู่ สู่ชุมชนพึ่งตนเอง ของตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง ตลอดจนการเพิ่มมูลค่าทุนทางวัฒนธรรมเพื่อเป็นการยกระดับสู่การสร้างเสริมรายได้ของกลุ่มชาติพันธุ์ด้วยการสร้างปฏิสัมพันธ์กับลูกค้าผ่านหลากหลายช่องทาง (Omni-Channel Marketing) และสร้างมูลค่าเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของหัตถศิลป์ชนเผ่า ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมของกลุ่มชาติพันธุ์ โดยผลที่ได้จากงานวิจัยพัฒนาสู่การเรียนรู้การสอนให้แก่นักศึกษาและ ส่งเสริมผลิตภัณฑ์ภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ที่เกี่ยวข้องกับแนวปฏิบัติทางสังคมด้านการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืนโดยเน้นวัฒนธรรมเป็นฐานของการพัฒนาเพื่อการพึ่งตนเอง รวมถึงลักษณะการเป็นผู้ประกอบการเพื่อสังคมยุคดิจิทัล และการบูรณาการพันธกิจสัมพันธ์ของมหาวิทยาลัยกับชุมชน

5) มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง สำนักงานพัฒนาชุมชน อำเภอเมืองปาน ศูนย์เรียนรู้การพัฒนาสตรีและครอบครัวภาคเหนือจังหวัดลำปาง สำนักงานวัฒนธรรม จังหวัดลำปาง การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (สำนักงานลำปาง) สำนักงานพาณิชย์จังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน และ ชุดปฏิบัติการโครงการพระราชดำริ ทุ่งจี๋ (เมืองปาน แจ้ห่ม) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สามารถนำผลการวิจัยไปดำเนินการเชิงนโยบายเพื่อส่งเสริมการพัฒนาผลิตภัณฑ์ภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมด้านหัตถศิลป์ชนเผ่าที่อาศัยภูมิปัญญาในการพัฒนาจากผลิตภัณฑ์เฉพาะถิ่นสู่การเพิ่มมูลค่าทุนทางวัฒนธรรมและนำไปสู่การบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์

6) ทีมวิจัย ได้กระบวนการเรียนรู้การจัดการความรู้ในการประยุกต์ใช้ความรู้ในศาสตร์ต่างๆ เช่น ครุศาสตร์ ด้านการเรียนรู้ที่ยั่งยืน วิทยาการจัดการ ด้านการบูรณาการการตลาดดิจิทัล การผลิต การเงินและการบัญชี การสื่อสารประชาสัมพันธ์ ศาสตร์พระราชชาติเพื่อพัฒนาชุมชน และเกิดกระบวนการคิดเชิงระบบ ในการแก้ปัญหาแบบองค์รวม กระบวนการจัดการความรู้ที่มีระบบ และเกิดทักษะปฏิบัติในการเชื่อมโยงวัฒนธรรมท้องถิ่นกับสากลผ่านนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ทันสมัย

7. ผลผลิต

KR	ปี	จำนวน	หน่วยนับ	ผลสำคัญที่จะเกิดขึ้น
KR2.9.1 นโยบายหรือมาตรการเพื่อรองรับการ	2566	1	องค์ความรู้	องค์ความรู้ที่นำไปสู่การกำหนดนโยบายการพัฒนาหัตถศิลป์ชนเผ่า และกลุ่มอาชีพจักสาน/แกะสลัก (ซึ่งเป็นกลุ่มทุกช่วงวัย คือ ผู้สูงอายุ วัยรุ่น วัย

KR	ปี	จำนวน	หน่วยนับ	ผลสำคัญที่จะเกิดขึ้น
เปลี่ยนแปลงของสังคมไทยและสังคมโลก ที่ได้จากองค์ความรู้ที่สร้างขึ้น จำนวน 5 นโยบาย หรือมาตรการ				ทำงาน และผู้พิจารณา)
KR2.9.1 นโยบายหรือมาตรการเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงของสังคมไทยและสังคมโลก ที่ได้จากองค์ความรู้ที่สร้างขึ้น จำนวน 5 นโยบาย หรือมาตรการ	2566	7	แนวทางการพัฒนา	<p>1. สำนักงานพัฒนาชุมชน อำเภอเมืองปาน มีนโยบายการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ และการมีส่วนร่วมของประชาชน ส่งเสริมและพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนฐานรากให้มีความมั่นคงและมีเสถียรภาพ โดยสนับสนุนให้มีการจัดทำและใช้ประโยชน์จากข้อมูลสารสนเทศ ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย จัดทำยุทธศาสตร์ชุมชน ตลอดจนการฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาชุมชน เพื่อให้เป็นชุมชนเข้มแข็งอย่างยั่งยืน</p> <p>2. องค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน มีนโยบาย คือ แจ้ซ้อนตำบลน่าอยู่ เคียงคู่วัฒนธรรม นำเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>3. สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดลำปาง มีนโยบายการบูรณาการทุกภาคส่วนเพื่อขับเคลื่อนงานวัฒนธรรมสร้างคนดี สังคมดี สร้างมูลค่าเพิ่มเพื่อเป็นรากฐานการพัฒนาประเทศ</p> <p>4. ชุดปฏิบัติการโครงการพระราชดำริทุ่งจี๋ มีนโยบายพัฒนาราชภูมในพื้นที่ ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ด้วยการส่งเสริมอาชีพให้มีรายได้เพิ่มขึ้น</p> <p>5. ศูนย์เรียนรู้การพัฒนาสตรีและครอบครัวภาคเหนือ จังหวัดลำปาง มีนโยบายให้ชุมชนสามารถพึ่งตนเองได้ และเครือข่ายมีส่วนร่วม</p> <p>6. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานลำปาง มีนโยบายสร้างสรรค์สินค้าการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ เพื่อเพิ่มมูลค่าการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว ซึ่งชุมชนบ้านป่าคา สันติสุข(หมู่1) และบ้านทุ่ง (หมู่4) อยู่บนดอยเป็นกลุ่มชาวไทยภูเขา คือต้นทางของการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว และก่อให้เกิดประโยชน์หรือส่งต่อสู่พื้นที่บ้านแม่แจ่ม และถูกเรียกรวมกันว่าชุมชนโอท็อปนวัตกรรมวิถี</p> <p>7. มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง เน้นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมอย่างยั่งยืน โดยเน้นการเรียนการสอน การวิจัย การบูรณาการพันธกิจสัมพันธ์กับชุมชน การทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม การ</p>

KR	ปี	จำนวน	หน่วยนับ	ผลสำคัญที่จะเกิดขึ้น
				ดำเนินการตามโครงการพระราชดำริ

8. ผลลัพธ์

KR	ปี	ผลสำคัญที่จะเกิดขึ้น	ผู้ที่ได้รับผลกระทบ
KR2.9.1 นโยบายหรือ มาตรการเพื่อ รองรับการ เปลี่ยนแปลง ของสังคมไทย และสังคมโลก ที่ ได้จากองค์ ความรู้ที่สร้าง ขึ้น จำนวน 5 นโยบายหรือ มาตรการ	2566	นวัตกรรมกระบวนการพัฒนา ที่มาจากเทคโนโลยีการประสานพลังจากหลายภาคส่วน เช่น สำนักงานพัฒนาชุมชน อำเภอเมืองปาน ศูนย์เรียนรู้การพัฒนาศตริและครอบครัวภาคเหนือจังหวัดลำปาง สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดลำปาง การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานลำปาง สำนักงานพาณิชย์จังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน และโครงการพระราชดำริ ทุงจี้ (เมืองปาน แจ้ห่ม) และ ประชาชนชุมชน เป็นต้น รวมถึงนวัตกรรมกระบวนการการถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของหัตถศิลป์ที่เน้นอัตลักษณ์ชนเผ่าลาหู่ สู่อุตสาหกรรมเชิงวัฒนธรรม สู่ชุมชนเพื่อการพึ่งพาตนเอง ตลอดจนสู่การบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์	1.องค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน ตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง 2.สำนักงานพัฒนาชุมชน อำเภอเมืองปาน 3.ศูนย์เรียนรู้การพัฒนาศตริและครอบครัวภาคเหนือจังหวัดลำปาง 4. สำนักงานวัฒนธรรม จังหวัดลำปาง 5.การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานลำปาง 6.สำนักงานพาณิชย์จังหวัด 7.ชุดปฏิบัติการโครงการพระราชดำริ ทุงจี้ (เมืองปาน แจ้ห่ม) 8. ประชาชนชุมชน

9. ผลกระทบ

KR	ปี	ผลสำคัญที่จะเกิดขึ้น	ผู้ที่ได้รับผลกระทบ
KR2.9.1 นโยบายหรือ มาตรการเพื่อ รองรับการ เปลี่ยนแปลง ของสังคมไทย และสังคมโลก ที่ ได้จากองค์ ความรู้ที่สร้าง ขึ้น จำนวน 5 นโยบายหรือ มาตรการ	2566	1) กลุ่มชาติพันธุ์ลาหู่ และกลุ่มอาชีพจักสาน/แกะสลัก อย่างน้อย 70 ราย ซึ่งเป็นสมาชิกของโครงการพระราชดำริ (เมืองปาน แจ้ห่ม) และสมาชิกกลุ่มจากสำนักงานพัฒนาชุมชน อำเภอเมืองปาน มีโอกาสสร้างช่องทางการประชาสัมพันธ์และสื่อสารสาธารณะต่อชุมชน เพื่อสร้างโอกาสของการเติบโตและเข้มแข็งของกลุ่ม ให้เป็นที่รู้จัก ด้วยกระบวนการถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์สู่ชุมชนต้นแบบการพึ่งพาตนเอง ตลอดจนการเพิ่มมูลค่าทุนทางวัฒนธรรมและสู่สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI Thailand) 2) เกิดนวัตกรรมกระบวนการพัฒนา ที่มาจากเทคโนโลยีการประสานพลังจากหลายภาคส่วน เช่น	1.องค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน ตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง 2.สำนักงานพัฒนาชุมชน อำเภอเมืองปาน 3. ศูนย์เรียนรู้การพัฒนาศตริและครอบครัวภาคเหนือจังหวัดลำปาง 4.สำนักงานวัฒนธรรม จังหวัดลำปาง 5.การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานลำปาง 6. สำนักงานพาณิชย์จังหวัด 7.ชุดปฏิบัติการโครงการพระราชดำริ ทุงจี้ (เมืองปาน แจ้ห่ม) 8. ประชาชนชุมชน

KR	ปี	ผลสำคัญที่จะเกิดขึ้น	ผู้ที่ได้รับผลกระทบ
		<p>สำนักงานพัฒนาชุมชน อำเภอเมืองปาน ศูนย์เรียนรู้การพัฒนาสตรีและครอบครัวภาคเหนือ จังหวัดลำปาง สำนักงานวัฒนธรรม จังหวัดลำปาง การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานลำปาง สำนักงานพาณิชย์จังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน และโครงการพระราชดำริ ทุงจี้ (เมืองปาน แจ้ห่ม) และ ประชาชนชุมชน เป็นต้น รวมถึงนวัตกรรมกระบวนการการถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของ หัตถศิลป์ที่เน้นอัตลักษณ์ชนเผ่าลาหู่ และกลุ่ม อาชีพจักสาน/แกะสลักสู่การท่องเที่ยวเชิง วัฒนธรรม เพื่อชุมชนพึ่งตนเองตลอดจนการ เชื่อมโยงสู่สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ 3) ชุมชน และกลุ่มชาติพันธุ์ลาหู่ และกลุ่มอาชีพจัก สาน/แกะสลักได้กระบวนการแลกเปลี่ยน เรียนรู้ แนวทางการดำเนินงานตลอดห่วงโซ่ คุณค่า และสร้างมูลค่าเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ของ ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมของกลุ่ม เพื่อ ส่งเสริมการพัฒนามรดกภูมิปัญญาทาง วัฒนธรรมของชาติพันธุ์ลาหู่ และกลุ่มอาชีพ จักสาน/แกะสลัก ขณะเดียวกันทุนทางสังคม ของกลุ่ม กลุ่มชาติพันธุ์ลาหู่ และกลุ่มอาชีพจัก สาน/แกะสลัก ตำบลแจ้ซ้อน ที่มีรากฐานมา จากการสั่งสมความรู้จากบรรพบุรุษ สามารถ นำไปสู่มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของกลุ่ม ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการพัฒนากลุ่มและ ชุมชน รวมถึงการเพิ่มมูลค่าทุนทางวัฒนธรรม สู่สากล ในลักษณะการสื่อสารการตลาดดิจิทัล 4) สถาบันการศึกษาได้ความรู้ด้านแนว ทางการพัฒนาการเพิ่มมูลค่าภูมิปัญญาทาง วัฒนธรรมเพื่อส่งเสริมหัตถศิลป์ชนเผ่าของ กลุ่มชาติพันธุ์ลาหู่ และกลุ่มอาชีพจักสาน/ แกะสลักตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง สู่การเพิ่มมูลค่าทุนทาง วัฒนธรรมเพื่อเป็นการยกระดับสู่การสร้าง เสริมรายได้ของกลุ่มชาติพันธุ์ด้วยการสร้าง ปฏิสัมพันธ์กับลูกค้าผ่านหลากหลายช่องทาง (Omni-Channel Marketing) และสร้าง</p>	

KR	ปี	ผลสำคัญที่จะเกิดขึ้น	ผู้ที่ได้รับผลกระทบ
		<p>มูลค่าเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของหัตถศิลป์ชนเผ่า ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมของกลุ่มชาติพันธุ์ ลahu และกลุ่มอาชีวะจักสาน/แกะสลัก โดยผลที่ได้จากงานวิจัยพัฒนาสู่การเรียนการสอน ให้แก่นักศึกษาและ ส่งเสริมมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ที่เกี่ยวข้องกับ แนวปฏิบัติทางสังคมด้านการพัฒนาชุมชน อย่างยั่งยืนโดยเน้นวัฒนธรรมเป็นฐานของการพัฒนา รวมถึงลักษณะการเป็นผู้ประกอบการ เพื่อสังคมยุคดิจิทัล และการบูรณาการพันธกิจสัมพันธ์ของมหาวิทยาลัยกับชุมชน 5)</p> <p>มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง สำนักงานพัฒนาชุมชน อำเภอเมืองปาน ศูนย์เรียนรู้การพัฒนาสตรีและครอบครัวภาคเหนือจังหวัดลำปาง สำนักงานวัฒนธรรม จังหวัดลำปาง การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (สำนักงานลำปาง) สำนักงานพาณิชย์จังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน และชุดปฏิบัติการโครงการพระราชดำริ ทุ่งจี (เมืองปาน แจ้ห่ม) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สามารถนำผลการวิจัยไปดำเนินการเชิงนโยบายเพื่อส่งเสริมการพัฒนามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมด้านหัตถศิลป์ชนเผ่าที่อาศัยภูมิปัญญาในการพัฒนาจากผลิตภัณฑ์เฉพาะถิ่นสู่การเพิ่มมูลค่าทุนทางวัฒนธรรม และนำไปสู่การบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ 6) ทีมวิจัยได้กระบวนการเรียนรู้ในการประยุกต์ใช้ความรู้ในศาสตร์ต่างๆ เช่น ครุศาสตร์ ด้านการเรียนรู้อย่างยิ่งยวด วิทยาการจัดการ ด้านการบูรณาการการตลาดดิจิทัล การผลิต การเงินและการบัญชี การสื่อสาร ประชาสัมพันธ์ ศาสตร์พระราชาเพื่อพัฒนาชุมชน และเกิดกระบวนการคิดเชิงระบบ ในการแก้ปัญหาแบบองค์รวม กระบวนการจัดการความรู้ที่มีระบบ และเกิดทักษะปฏิบัติในการเชื่อมโยงวัฒนธรรมท้องถิ่นกับสากลผ่านนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ทันสมัย</p>	

10. การได้รับทุนอุดหนุนกิจกรรมส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัย ภายใต้.....

a. ไม่เคย

b. เคย

ปีงบประมาณ	ชื่อโครงการ	งบประมาณที่ได้รับ (บาท)
2561	ชุดโครงการ:การพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน บ้านแม่แจ่ม อ.เมืองปาน บ้านจำป๋วย อ.แม่เมาะ และบ้านโป่งน้ำร้อน อ.เสริมงาม จังหวัดลำปาง	120,000 บาท

การเปรียบเทียบความแตกต่าง

รายละเอียดโครงการเดิม	รายละเอียดโครงการที่เสนอขอปี 2566
<p>กระบวนการพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อการท่องเที่ยวโดยชุมชนจากการประเมินผลลัพธ์การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น สามารถสรุปได้ดังนี้</p> <p>1.เกิดภาคีเครือข่าย เพื่อขับเคลื่อนงานร่วมกันของกลุ่มอาชีพผ้าชนเผ่า ในสามพื้นที่ ของอำเภอเมืองปาน อำเภอแม่เมาะ และอำเภอเสริมงาม เรียกว่า “เทคโนโลยีห้าพลังประสานการพัฒนาทุนทางปัญญาเพื่อผลิตภัณฑ์ผ้าชนเผ่า” ประกอบด้วย 1)พัฒนาชุมชนทั้งสามพื้นที่ 2)กลุ่มตัดเย็บผ้าพื้นเมืองบ้านสวนป่าแม่เมาะ 3)ผู้นำชนเผ่าที่เป็นตัวแทนจากสามชนเผ่า 4)มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง และ5)การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.แม่เมาะ)และเกิดภาคีเครือข่าย เพื่อขับเคลื่อนงานร่วมกันของกลุ่มอาชีพแปรรูปผลิตภัณฑ์จากไม้ ประกอบด้วยสภาเกษตรกรจังหวัดลำปาง พัฒนาชุมชนทั้งสามพื้นที่ ซึ่งจะนำไปสู่กลไกการขับเคลื่อนการพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อการท่องเที่ยวในระดับองค์กรได้ ซึ่งภาคีเครือข่ายนี้เปรียบเสมือนพันธมิตร ที่เอื้ออาทรในการขับเคลื่อนงานร่วมกัน เช่นเกิดข้อตกลงร่วมกันในการพัฒนาชุมชนในสามพื้นที่ หรือ MOU ระดับองค์กร คือนมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง กับสำนักงานพัฒนาชุมชนทั้งสามพื้นที่ และขยายผลสู่ระดับจังหวัด หรือกลุ่มอาชีพไม้ บ้านโป่งน้ำร้อน มีสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดลำปางเป็นที่ปรึกษาและทำการตลาดการแปรรูปจากไม้ให้ ในการจัดเวทีปฏิบัติการทำเฟอร์นิเจอร์จากไม้ของกลุ่ม ก็มีการประชุมสัมพันธ์สู่สาธารณะในวงกว้าง เช่นมีรายการช่อง เจ็ดสี มาถ่ายทำเพื่อประชาสัมพันธ์การสร้างรายได้จากไม้ เป็นต้น</p> <p>2.เกิดนวัตกรรมกระบวนการพัฒนาครุต้นแบบการพัฒนาออกแบบตัดเย็บผลิตภัณฑ์ชนเผ่าและครุต้นแบบการพัฒนาการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากไม้ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง เพื่อสร้างเครือข่ายการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากไม้ และผ้าชนเผ่าเพื่อการท่องเที่ยวโดยชุมชน และเป็นการหนุนเสริมกระบวนการพัฒนา</p>	<p>1.กระบวนการถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ลาหู่ และกลุ่มอาชีพอัจักสาน/แกะสลัก ต.แจ้ซ้อ อำเภอเมืองปาน สู่ชุมชนพึ่งตนเอง ตลอดจนการเพิ่มมูลค่าทุนทางวัฒนธรรมและสู่สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI Thailand)ของผลิตภัณฑ์จักสานจากไม้หก ที่ขึ้นเฉพาะถิ่น เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวและการสื่อสารการตลาดดิจิทัล</p> <p>2.สื่อดิจิทัลเพื่อประชาสัมพันธ์และหนุนเสริมมูลค่าภูมิปัญญาชนเผ่า โดยมีความแตกต่างคือให้สังคมร่วมเรียนรู้ที่เชื่อมทั้งเยาวชน วัยรุ่น วัยทำงาน และผู้สูงอายุ เช่นการสื่อสารผ่านจอยขอ(การขั้บร้องภูมิปัญญาทางภาคเหนือ)</p> <p>3. ชุมชนต้นแบบในการพึ่งพาตนเอง ผ่านการจัดการความรู้และยกระดับทัศนคติประชาชนเผ่าให้สังคมตระหนักถึงการพัฒนาชุมชนโดยยึดวัฒนธรรมชุมชนเป็นฐานของการพัฒนา</p> <p>4.แคตตาล็อกและข้อมูลสินค้าแบบพกพา</p> <p>5.คู่มือการพัฒนาผลิตภัณฑ์หัตถศิลป์ชาติพันธุ์สู่ชุมชนพึ่งตนเอง</p>

รายละเอียดโครงการเดิม	รายละเอียดโครงการที่เสนอขอปี 2566
<p>กลุ่มอาชีพผ้าไหมให้ค้นหาความสำเร็จด้วยสมาชิกในชุมชนร่วมกัน ทำให้เกิดกระบวนการเรียนรู้และการจัดการความรู้ในชุมชน เช่น กลุ่มชนเผ่าลาหู่ อำเภอเมืองปาน ก็ขยายผลการเรียนรู้สู่สมาชิก และการเป็นครุต้นแบบการออกแบบตัดเย็บผลิตภัณฑ์ชนเผ่ายังได้รับโอกาสหนุนเสริมต่อยอดการพัฒนาของกลุ่มอาชีพผ้าไหม จาก ศูนย์เรียนรู้การพัฒนาสตรีและครอบครัวภาคเหนือ จังหวัด ลำปาง</p> <p>3. เกิดกระบวนการคิดเชิงกลยุทธ์ และนำไปสู่การบริหารจัดการ แผนงานวิจัยในลักษณะผสมศาสตร์ ผสมศิลป์ ผสาน งบประมาณ ผสานคน (ภาคีเครือข่าย) ผสานพื้นที่ ผสานจิต จน กลายเป็นยอดของความรู้ที่มองทุกกิจกรรมในสามอำเภอ สาม ชนเผ่าเป็นหนึ่งใน มองพื้นที่สามพื้นที่เป็นหนึ่งใน มองแผนงานใหญ่ ผนวกชุดโครงการย่อยทั้งสี่โครงการย่อยเป็นหนึ่งใน กลายเป็น แผนงานที่ตอบทุกโจทย์ และยอดของความรู้ที่พบคือ ทำทุกอย่าง เป็นหนึ่งเดียว หรือหนึ่งเดียวรวม แต่หนึ่งเดียวรวมของงาน ก็สามารถแตกเนื้องานหรือข้อค้นพบมากมาย สุดแท้แต่นักวิจัย จะเชื่อมเส้นทาง เพื่อเชื่อมและพัฒนาโจทย์</p> <p>4. เกิดกระบวนการสร้างอัตลักษณ์ และ story ของผลิตภัณฑ์ ชุมชน ด้วยกระบวนการคิดเชื่อมโยงกับวัฒนธรรมชุมชนเป็นตัว ตั้งของการพัฒนา เช่นการพัฒนาและแปรรูปผลิตภัณฑ์จากไหม จะเน้นตั้งแต่การปลูกไหม เพื่อสร้างอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้ จากไหม และผลิตภัณฑ์จากไหมที่ลูกค้าหรือนักท่องเที่ยวใช้ มาจาก ต้นทางตั้งแต่การปลูก การสร้างเสริมสุขภาวะชุมชนบ้านโป่งน้ำ ร้อน ซึ่งเป็นการหนุนเสริมวิถีถิ่นปกากะญอ ที่เน้นการรักษาป่า ดูแลป่า และใช้ประโยชน์จากป่าอย่างยั่งยืน</p> <p>5. เกิดนวัตกรรมกระบวนการประเมินผลการจัดกิจกรรมการ ปฏิบัติการการพัฒนาออกแบบและเทคนิคการตัดเย็บผ้าชนเผ่า และการปฏิบัติการการทำเฟอร์นิเจอร์จากไหม และการป้องกัน มอด ซึ่งประเมินจากการสื่อสารผ่านตัวหนังสือ และบันทึกไว้ใน ทำเนียบครุต้นแบบ ทำให้สามารถใช้หนังสือทำเนียบครุต้นแบบ อธิบายผลที่เกิดขึ้นจากการอบรมปฏิบัติการแทน นอกจากนี้ยังเป็นแหล่งรวบรวม กำลังใจ และการรับรู้ร่วมกันในการขับเคลื่อน งานของภาคีเครือข่าย ที่เป็นรูปธรรมมากที่สุด</p>	

11. คำสำคัญ ไทยและอังกฤษ

การจัดการความรู้ (Knowledge management) การเพิ่มมูลค่าภูมิปัญญาหัตถศิลป์ (Increasing the value of wisdom craftsmanship,) ชนเผ่าลาหู่ (Lahu tribe) ชุมชนพึ่งตนเอง (Self-reliant community)

12. ลักษณะการนำไปใช้ประโยชน์ในด้าน เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ

- การนำไปใช้ประโยชน์เชิงนโยบาย
- การนำไปใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์
- การนำไปใช้ประโยชน์เชิงวิชาการ
- การนำไปใช้ประโยชน์เชิงสาธารณะ
- การนำไปใช้ประโยชน์เชิงพื้นที่

13. หน่วยงานที่นำผลการดำเนินโครงการไปใช้ประโยชน์

หน่วยงานที่นำผลการดำเนินโครงการไปใช้ประโยชน์ ล้วนมีทิศทางและนโยบายขององค์กรสอดคล้องกับประเด็นการศึกษาเรื่อง การจัดการความรู้และเพิ่มมูลค่าภูมิปัญญาหัตถศิลป์ชนเผ่าลาหู่ จังหวัดลำปาง เช่น

1. สำนักงานพัฒนาชุมชน อำเภอเมืองปาน มีนโยบายการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ และการมีส่วนร่วมของประชาชน ส่งเสริมและพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนฐานรากให้มีความมั่นคงและมีเสถียรภาพ โดยสนับสนุนให้มีการจัดทำและใช้ประโยชน์จากข้อมูลสารสนเทศ ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย จัดทำยุทธศาสตร์ชุมชน ตลอดจนการฝึกอบรมและพัฒนาบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาชุมชน เพื่อให้เป็นชุมชนเข้มแข็งอย่างยั่งยืน

2. องค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน มีนโยบาย คือแจ้ซ้อนตำบลน่าอยู่ เคียงคู่วัฒนธรรม นำเศรษฐกิจพอเพียง

3. สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดลำปาง มีนโยบายการบูรณาการทุกภาคส่วนเพื่อขับเคลื่อนงานวัฒนธรรมสร้างคนดี สังคมดี สร้างมูลค่าเพิ่มเพื่อเป็นรากฐานการพัฒนาประเทศ

4. ชุดปฏิบัติการโครงการพระราชดำริทุ่งจี๋ มีนโยบายพัฒนาราชภรณ์ในพื้นที่ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ด้วยการส่งเสริมอาชีพให้มีรายได้เพิ่มขึ้น

5. ศูนย์เรียนรู้การพัฒนาสตรีและครอบครัวภาคเหนือ จังหวัดลำปาง มีนโยบายให้ชุมชนสามารถพึ่งตนเองได้ และเครือข่ายมีส่วนร่วม

6. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานลำปาง มีนโยบายสร้างสรรค์สินค้าการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ เพื่อเพิ่มมูลค่าการใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว ซึ่งชุมชนบ้านป่าคา สันติสุขหมู่1 ซึ่งอยู่บนดอย เป็นกลุ่มชาวไทยภูเขา คือต้นทางของการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยว และก่อเกิดประโยชน์หรือส่งต่อสู่พื้นที่บ้านแม่แจ่ม และบ้านทุ่งหมู่ 4 เป็นชุมชนต้นทางไปสู่สวนอุทยานแจ้ซ้อน แหล่งท่องเที่ยวอันดับต้นๆ ของประเทศไทย(ซึ่งเป็นกลุ่มทุกช่วงวัย คือ ผู้สูงอายุ วัยรุ่น วัยทำงาน และผู้พิการ) และถูกเรียกรวมกันว่าชุมชนโอท็อปวิถีวิถี

7. มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง เน้นสถาบันอุดมศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมอย่างยั่งยืน โดยเน้นการเรียนการสอน การวิจัย การบูรณาการพันธกิจสัมพันธ์กับชุมชน การทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม การดำเนินการตามโครงการพระราชดำริ

14. การตรวจสอบทรัพย์สินทางปัญญาหรือสิทธิบัตรที่เกี่ยวข้อง

- ไม่มีการตรวจสอบทรัพย์สินทางปัญญา และ/หรือ สิทธิบัตรที่เกี่ยวข้อง
- ตรวจสอบทรัพย์สินทางปัญญาแล้ว ไม่มีทรัพย์สินทางปัญญา และ/หรือ สิทธิบัตรที่เกี่ยวข้อง
- ตรวจสอบทรัพย์สินทางปัญญาแล้ว มีทรัพย์สินทางปัญญา และ/หรือ สิทธิบัตรที่เกี่ยวข้อง

15. รูปแบบ/กระบวนการ/แผนงานการนำเสนอองค์ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรมสู่กลุ่มเป้าหมาย

1. การดำเนินการ

กิจกรรม	ต้นน้ำ	กลางน้ำ	ปลายน้ำ
<p>1.กระบวนการจัดการความรู้ระหว่างมหาวิทยาลัยและชุมชน(วิเคราะห์ตนเอง/ประสบการณ์/ทักษะและความสามารถ/ทรัพยากรภายในชุมชน)</p> <p>1.1วิเคราะห์ความต้องการ/ความคาดหวัง/การจัดการความรู้รวมถึงการยกระดับในภูมิภาคทางวัฒนธรรมด้านหัตถศิลป์ชนเผ่าลาหู่ ด้วยหลักทรงงาน เข้าใจ เข้าถึงและพัฒนา รวมถึงการมีส่วนร่วมที่เน้นชุมชนเป็นครู</p>	<p>1.วางแผนการดำเนินงาน/จัดสรรทรัพยากร/ประสานพื้นที่ ผ่านนักวิจัยในพื้นที่/นักวิชาการในพื้นที่/ภาคีเครือข่าย</p>	<p>1.กิจกรรมมองตนเองของสมาชิกชนเผ่า/วิเคราะห์สภาพการดำเนินการด้านภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมด้านหัตถศิลป์</p> <p>2. Work shop (กระบวนการจัดการความรู้/ความต้องการของกลุ่ม) โดยการจัดเวทีชุมชน</p>	<p>1.ข้อมูลกระบวนการจัดการความรู้ระหว่างมหาวิทยาลัยและชุมชน/ศักยภาพและความต้องการของชนเผ่า ด้านภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมด้านหัตถศิลป์ชนเผ่าลาหู่ หมู่1 ชนเผ่า ม้ง หมู่8 และกลุ่มอาชีพจักสาน/แกะสลัก หมู่4 ตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง</p>
<p>2.วิเคราะห์บทบาทของตัวแสดงในกระบวนการการถ่ายทอด ความรู้จากทั้งมุมมองของผู้สร้างความรู้และผู้รับความรู้ ด้วยหลักทรงงาน เข้าใจ เข้าถึงและพัฒนา รวมถึงการมีส่วนร่วมที่เน้นชุมชนเป็นครู</p>	<p>1.ต้นทุนพื้นที่ คืองานฝีมือต่างๆ และทรัพยากรที่มีเฉพาะถิ่นคือไผ่หกที่สูงกว่าน้ำทะเล 1200 เมตร</p> <p>2.ต้นทุนความรู้ จากภายในสมาชิกชนเผ่า</p> <p>3.ผลการวิจัยที่เคยดำเนินการใน ชุดโครงการกระบวนการพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน : บ้านแม่แจ่ม อำเภอเมืองปาน บ้านจำปุย อำเภอแม่เมาะ และบ้านโป่งน้ำร้อน อำเภอเสริมงาม จังหวัดลำปาง (พรชนก ทองลาด และคณะ, 2562)</p> <p>4.ปัจจัย/ทรัพยากรในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (อาจารย์/นักศึกษา/ผู้บริหาร/ผู้นำชุมชน/</p>	<p>1.การจัดการความรู้ภูมิปัญญา</p> <p>2.การพัฒนาชุมชนต้นแบบผ่านกระบวนการผลิตภัณฑ์หัตถศิลป์เพื่อเพิ่มมูลค่า</p> <p>3.การเสริมสร้างพลังการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างชุมชนพึ่งตนเองของสมาชิกชนเผ่าลาหู่หมู่1 8 และกลุ่มอาชีพจักสาน/แกะสลัก หมู่4 ตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปานและภาคีเครือข่าย</p>	<p>1. คุณภาพ มาตรฐานสินค้าชนเผ่า</p> <p>2.การเกิดผลิตภัณฑ์ชนเผ่าใหม่ที่สะท้อนถึงอัตลักษณ์ของชุมชน อย่างน้อย 2 ผลิตภัณฑ์</p> <p>3.การยกระดับคุณภาพชีวิตชนเผ่า เช่นรายได้ของสมาชิกเพิ่มขึ้นจากเดิมอย่างน้อยร้อยละ 10</p> <p>4.ผลิตภัณฑ์หัตถศิลป์ชนเผ่าพัฒนาสู่สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์หรือสินค้า GI</p> <p>5.มีศูนย์เรียนรู้/แหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมด้านหัตถศิลป์ชนเผ่า /ชุมชนต้นแบบการพึ่งพาตนเอง</p>

กิจกรรม	ต้นน้ำ	กลางน้ำ	ปลายน้ำ
	นักวิชาการ/ภาคี เครือข่าย/เยาวชน)		
3. ระบุปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของการจัดการความรู้ ตลอดจนเผยแพร่ภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมด้านทัศนศิลป์ชนเผ่าลาหู่สู่สาธารณชนด้วยหลักทรงงานเข้าใจ เข้าถึงและพัฒนา รวมถึงการมีส่วนร่วมที่เน้นชุมชนเป็นครู	1. ต้นทุนพื้นที่ คืองานฝีมือต่างๆ และทรัพยากรที่มีเฉพาะถิ่นคือไผ่หกที่สูงกว่าน้ำทะเล 1200 เมตร 2. ต้นทุนความรู้ จากภายในสมาชิกชนเผ่า 3. ผลการวิจัยที่เคยดำเนินการในชุดโครงการกระบวนการพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน : บ้านแม่แจ่ม อำเภอมืองปาน บ้านจำป๋วย อำเภอมะแมะ และบ้านโป่งน้ำร้อน อำเภอสริมงาม จังหวัดลำปาง (พรชนก ทองลาด และคณะ, 2562) 4. ปัจจัย/ทรัพยากรในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (อาจารย์/นักศึกษา/ผู้บริหาร/ผู้นำชุมชน/นักวิชาการ/ภาคีเครือข่าย/เยาวชน)	1. การจัดการความรู้ภูมิปัญญา 2. การเสริมสร้างพลังการแลกเปลี่ยนเรียนรู้	1. การอนุรักษ์ภูมิปัญญาชนเผ่า 2. การผลิตสื่อ ด้านการสื่อสารการตลาดดิจิทัล 3. แคนตาล็อกและข้อมูลสินค้าแบบพกพา 4. คู่มือ การพัฒนาชุมชนพึ่งตนเองผ่านกระบวนการผลิตภัณฑ์ทัศนศิลป์ ชนเผ่า
4. ประเมินกระบวนการปฏิบัติการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้วยหลักทรงงาน เข้าใจ เข้าถึงและพัฒนา รวมถึงการมีส่วนร่วมที่เน้นชุมชนเป็นครู	แนวทางการประเมิน (กำหนดเกณฑ์การประเมินสมาชิกชนเผ่า ทั้งเชิงปริมาณ และคุณภาพ) / การประเมินผลกระทบบด้วยเครื่องมือ SROI	กระบวนการประเมินสมาชิกกลุ่ม	1. จำนวนสมาชิกเป้าหมาย ทั้ง 70 ราย มีความพึงพอใจในการพัฒนาตนเองจากการปฏิบัติการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 2. จำนวนสมาชิกทั้ง 70 ราย นำความรู้ไปใช้ประโยชน์
7. ถ่ายทอดองค์ความรู้ในการเผยแพร่ภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมด้านทัศนศิลป์ด้วย	เตรียมพื้นที่ในการถ่ายทอดองค์ความรู้	ดำเนินการกิจกรรม	จำนวนครั้งที่มีการถ่ายทอดองค์ความรู้ของโครงการในพื้นที่ใกล้เคียง

กิจกรรม	ต้นน้ำ	กลางน้ำ	ปลายน้ำ
หลักทรงงาน เข้าใจ เข้าถึงและ พัฒนา รวมถึงการมีส่วนร่วมที่ เน้นชุมชนเป็นครู			
8. สรุปและสังเคราะห์โครงการ	วางแผนประชุมและ แลกเปลี่ยนบทเรียน และประสบการณ์กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	ดำเนินการสังเคราะห์ โครงการ	รายงานสรุป และ สังเคราะห์โครงการ
9. ขยายผลในการเผยแพร่ ความรู้/บทเรียน และ ประสบการณ์ในด้านการ จัดการความรู้การยกระดับการ เพิ่มคุณค่าภูมิปัญญาทาง วัฒนธรรมด้านหัตถศิลป์ เพื่อให้พึ่งพาตนเองและมี คุณภาพชีวิตที่ดีในพื้นที่ ไกล่เคียง	วางแผนพื้นที่เป้าหมาย	ประสานเครือข่ายกลุ่ม ชุมชนโอทอปนวัตกรรมวิถี ใน พื้นที่ใกล้เคียง	จำนวน 2 พื้นที่ในการ ขยายผลเพื่อการเผยแพร่ ความรู้

16. แผนงาน

แผนการดำเนินงานโครงการ ตารางเปรียบเทียบผลการดำเนินงานกับแผนการดำเนินการที่ตั้งไว้ (Gantt Chart)

กิจกรรม	เดือน												ผลผลิตส่งมอบ
	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	
1.การวางแผน โดยประชุมการทำงานร่วมกันกับภาคีที่เกี่ยวข้อง / วางแผนกิจกรรม การวิจัย สร้าง เครื่องมือการ วิจัย และ แนวทางการ ประเมิน โครงการวิจัย ด้วยหลักทรงงาน เข้าใจ เข้าถึงและ พัฒนา รวมถึง การมีส่วนร่วมที่	←-----→												1.เวลาที่เปิดพื้นที่ร่วมกับหน่วยงานในพื้นที่/ความร่วมมือในการพัฒนา กิจกรรม 2.การพัฒนา แบบ ประเมินผล กระทบ SROI/ เครื่องมือ

<p>เน้นชุมชนเป็นครู</p> <p>2.การวิเคราะห์สถานการณ์ใหม่ เพื่อส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาหัตถศิลป์ชนเผ่าลาหู่ 2.1) สถานการณ์ชุมชน ทั้งด้านทุนทางสังคมและอาชีพ 2.2) ผู้วิจัยลงพื้นที่ร่วมกับชุมชน/การจัดการความรู้/การค้นหาสภาพปัญหา และความต้องการของชุมชน ด้วยหลักทรงงานเข้าใจ เข้าถึงและพัฒนา รวมถึงการมีส่วนร่วมที่เน้นชุมชนเป็นครู</p>		←-----→											<p>การวิจัย</p> <p>แผนภาพ</p> <p>การสังเคราะห์กระบวนการพัฒนา</p> <p>กลุ่มที่ตั้งต้นน้ำ</p> <p>กลางน้ำ</p> <p>และปลายน้ำ</p>
<p>3.การประชุมเชิงปฏิบัติการหาแนวทางสู่เป้าหมายที่กำหนด/ร่วมกันวิเคราะห์ศักยภาพการร่วมกันจัดลำดับความสำคัญของความต้องการของชุมชน พร้อมร่วมกันหากิจกรรม/แนวทางที่จะไปสู่เป้าหมายของชุมชน ด้วยหลัก</p>		←-----→											<p>1.การสังเคราะห์กระบวนการพัฒนากลุ่ม</p> <p>2.การพัฒนาแบบประเมินผลกระทบ</p> <p>SROI/เครื่องมือการวิจัย</p>

<p>ทรงงาน เข้าใจ เข้าถึงและพัฒนา รวมถึงการมีส่วน ร่วมที่เน้นชุมชน เป็นครุรวมทั้งถึง วางแผนการ ประเมินผล กระทบทางสังคม (SROI)</p>													
<p>4. ร่วมกัน กำหนดกิจกรรม ที่ทำให้ความฝัน หรือเป้าหมาย ของชุมชนไปสู่ ความสำเร็จ โดย แบ่งเป็นกิจกรรม ที่ชุมชนสามารถ ดำเนินการได้ ด้วยกระบวนการ ของชุมชนและ กิจกรรมที่ชุมชน จำเป็นต้องพึ่งพา หน่วยงานอื่นๆ ในด้านเพื่อ ส่งเสริมและ รักษามรดกภูมิ ปัญญาหัตถศิลป์ ชนเผ่าลาหู่ รวมถึงห่วงโซ่ อุปทานด้านภูมิ ปัญญาทางวัฒน ธรรมเพื่อส่งเสริม การเรียนรู้ ผลิตภัณฑ์ สร้างสรรค์ และ หัตถกรรมการ แปรรูป ผลิตภัณฑ์จาก ภูมิปัญญาเพื่อ สร้างรายได้ และ สิ่งบ่งชี้ทาง</p>													<p>ระบบ จัดการ และการ ผลิตสินค้า จากภูมิ ปัญญา หัตถศิลป์ ที่สะท้อน ถึงอัต ลักษณ์ของ ชุมชน อย่างน้อย 2 ผลิตภัณฑ์ และ กระบวนการ พึ่งพา ตนเอง</p>

ภูมิศาสตร์													
5.ออกแบบ เครื่องมือการ ถอดบทเรียน ตามกรอบ แนวคิดการวิจัย เพื่อสังเคราะห์ กระบวนการ ทำงาน													แบบ ประเมิน/ แบบสอบถาม ผลกระทบ SROI
6.ดำเนินการตาม กิจกรรมการ จัดการความรู้/ แนวทางนั้นๆ พร้อมร่วมกัน สะท้อน/ ประเมินผลการ ปฏิบัติงาน ด้วยวัฏจักรเดมิ่ง (กระบวนการ PDCA) จนกว่า จะบรรลุ เป้าหมาย ใน ด้านการพัฒนา ตลอดห่วงโซ่ คุณค่าของการ ส่งเสริมและ รักษามรดกภูมิ ปัญญาหัตถศิลป์ ชนเผ่าเพื่อ ส่งเสริมการ เรียนรู้ผลิตภัณฑ์ สร้างสรรค์ และ การสร้างมูลค่า เศรษฐกิจ สร้างสรรค์ และ สิ่งบ่งชี้ทาง ภูมิศาสตร์ด้วย หลักทรงงาน เข้าใจ เข้าถึงและ พัฒนา รวมถึง การมีส่วนร่วมที่													1) กระบวนการ พัฒนา ชุมชน พึ่งตนเอง ภายใต้ ผลิตภัณฑ์ หัตถศิลป์ ที่ สะท้อนอัต ลักษณ์ของ กลุ่มเป็น สื่อการ พัฒนา อย่างน้อย 2 ผลิตภัณฑ์ 2)ช่อง ทางการ จัด จำหน่าย/ การ ส่งเสริม การตลาด เพื่อสังคม 3)สื่อ ดิจิทัลเพื่อ ประชาสัมพันธ์ พันธและ หนุนเสริม มูลค่าภูมิ ปัญญาชน

เน้นชุมชนเป็นครู												ผ้า โดยมี ความ แตกต่าง คือให้ สังคมร่วม เรียนรู้ที่ เชื่อมทั้ง เยาวชน วัยรุ่น วัย ทำงาน และผู้สูง วัย เช่น การสื่อสาร ผ่านจ้อ ยขอ(การ ขับร้องภูมิ ปัญญา ทาง ภาคเหนือ)
7.จัดเวที แลกเปลี่ยน เรียนรู้ พัฒนา รูปแบบ และ ร่วมกันประมวล/ วิเคราะห์ใช้ คุณค่า ในการ พัฒนา มูลค่า เศรษฐกิจ สร้างสรรค์ รวมถึงส่งเสริม และรักษามรดก ภูมิปัญญา หัตถศิลป์ชนเผ่า ในลักษณะ ผลิตภัณฑ์ สร้างสรรค์และ สิ่งบ่งชี้ทาง ภูมิศาสตร์ด้วย หลักทรงงาน เข้าใจ เข้าถึงและ พัฒนา รวมถึง				←-----→								1.)ผลการ สังเคราะห์ การพัฒนา รูปแบบ และ กิจกรรม การจัดการ กิจการ จัดการ ความรู้ เพื่อการ พึ่งพา ตนเอง 2.)แคต ตาล็อก และข้อมูล สินค้าแบบ พกพา

การมีส่วนร่วมที่เน้นชุมชนเป็นครู													
8.กิจกรรมส่งเสริมการขับเคลื่อนผลิตภัณฑ์ชุมชนในการจัดกิจกรรมการส่งเสริมชุมชนพึ่งตนเอง ด้วยกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้วยหลักทรงงาน เข้าใจ เข้าถึงและพัฒนา รวมถึงการมีส่วนร่วมที่เน้นชุมชนเป็นครู													เวทีการขับเคลื่อนผลิตภัณฑ์ชุมชนในการจัดกิจกรรมการส่งเสริมชุมชนพึ่งตนเอง ด้วยกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้
9.ถอดบทเรียนกระบวนการและผลการพัฒนาการต่อยอดการพัฒนาหัตถศิลป์ชนเผ่าและข้อเสนอแนะแนวทางการขยายผล			←--→			←--→						←--→	รูปแบบการพัฒนาการต่อยอดการพัฒนาหัตถศิลป์และข้อเสนอแนะแนวทางการขยายผลเพื่อการพึ่งพาตนเอง
10.สะท้อนผล การปฏิบัติงานและนำเสนอผลการดำเนินงานต่อชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งเสนอแนะเชิงนโยบายในการ													แนวทาง/บทบาทของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรวมทั้งเสนอแนะเชิงนโยบาย

ขยายผล																				ในการขยายผล
--------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------------

หมายเหตุ : ให้ระบุเดือนที่เริ่มดำเนินการวิจัยตามสัญญาลงทุน

←-----► หมายถึง งานหรือกิจกรรมที่วางแผนไว้ว่าจะทำตามข้อเสนอโครงการ
 ←=====> หมายถึง งานหรือกิจกรรมที่ได้ทำแล้ว

17. แผนการเผยแพร่องค์ความรู้ เทคโนโลยี

ขยายผลในการเผยแพร่ความรู้/บทเรียนและประสบการณ์ในด้านการยกระดับการเพิ่มคุณค่าภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมด้านหัตถศิลป์ชนเผ่า เพื่อให้พึ่งพาตนเองและมีคุณภาพชีวิตที่ดี โดยอาศัยการเชื่อมโยงการทำงานร่วมกันกับองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน และสำนักงานพัฒนาชุมชน อำเภอเมืองปาน จำนวน 2 ครั้ง

18. ความร่วมมือกับหน่วยงาน

ชื่อหน่วยงาน/บริษัท	แนวทางร่วมดำเนินการ	การร่วมลงทุนในรูปแบบตัวเงิน (in-cash)	การร่วมลงทุนในรูปแบบอื่น (in-kind)
องค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน ตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง	สนับสนุนการดำเนินงานเชิงนโยบายในพื้นที่ สนับสนุนทรัพยากรในพื้นที่ที่เกี่ยวข้อง เอื้ออำนวยการขับเคลื่อนในระยะยาว		สถานที่ประชุม ทรัพยากร บุคลากร
สำนักงานพัฒนาชุมชน อำเภอเมืองปาน	สนับสนุนการดำเนินงานเชิงนโยบายในพื้นที่ สนับสนุนทรัพยากรในพื้นที่ที่เกี่ยวข้อง เอื้ออำนวยการขับเคลื่อนในระยะยาว		ทรัพยากร บุคลากร
ศูนย์เรียนรู้การพัฒนาสตรีและครอบครัวภาคเหนือ จังหวัดลำปาง	สนับสนุนการดำเนินงานเชิงนโยบายในพื้นที่ สนับสนุนทรัพยากรในพื้นที่ที่เกี่ยวข้อง เอื้ออำนวยการขับเคลื่อนในระยะยาว		ทรัพยากร บุคลากร
สำนักงานวัฒนธรรม จังหวัดลำปาง	สนับสนุนการดำเนินงานเชิงนโยบายในพื้นที่ สนับสนุนทรัพยากรในพื้นที่ที่เกี่ยวข้อง เอื้ออำนวยการขับเคลื่อนในระยะยาว		สถานที่ประชุม ทรัพยากร บุคลากร

19. การติดตามความสำเร็จของโครงการ/การประเมินผลโครงการ

การประเมินในระหว่างดำเนินการ การติดตามประเมินผลหลังดำเนินการ 3 – 6 เดือน และการร่วมติดตามประเมินผลหลังดำเนินการ 6 เดือน – 1 ปี เน้นการประเมินผลร่วมกันกับชุมชนและภาคีเครือข่ายด้วยกระบวนการ PDCA

20. แนวทางการขยายผลการดำเนินงานโครงการไปยังหน่วยงานภาคปฏิบัติหรือในพื้นที่อื่นๆ

ขยายผลในการเผยแพร่ความรู้/บทเรียนและประสบการณ์ในด้านการยกระดับการเพิ่มคุณค่าภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมด้านหัตถศิลป์ชนเผ่า เพื่อให้พึ่งพาตนเองและมีคุณภาพชีวิตที่ดีในพื้นที่ใกล้เคียง โดยอาศัยการเชื่อมโยงพื้นที่ใกล้เคียงจาก องค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน และสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเมืองปาน ซึ่งจะสามารถเล็งเห็นพื้นที่ในการขยายผล และเกิดการผนึกกำลังการทำงานร่วมกัน

21. งบประมาณรวมตลอดโครงการ

รายการ	งบประมาณ ที่เสนอขอ (บาท)
1. งบบุคลากร	
1.1 ค่าจ้างชั่วคราวผู้ช่วยนักวิจัย	
2. งบดำเนินการ	
2.1 ค่าตอบแทนทีมวิจัย	30,000
1) เงินสมนาคุณวิทยากรในการอบรม/ประชุมคณะผู้วิจัยและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องวางแผนทางระบบบริหารจัดการโครงการวิจัยอย่างมีส่วนร่วม เงินสมนาคุณวิทยากรในการฝึกอบรม(7 คน@600 บาท จำนวน 5 วัน@6 ชม.=126,000 บ./2 คน@1,200 บาท จำนวน2วัน@6 ชม.=28,800 บ./1 คน@1,200 บาท จำนวน1วัน@6 ชม.=7,200 บ. รวมเป็น 162,000 บ.)	162,000
2) ค่าตอบแทนทำงานล่วงเวลา จำนวน 10 คน 30วัน(วันทำการปกติ) 10 คน@30 วัน @ 4 ชม.@50 บาท รวมเป็น 60,000 บ.	60,000
2.2 ค่าใช้สอย	
1)การวิเคราะห์สถานการณ์ใช้คุณค่าใหม่ เพื่อส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาหัตถศิลป์ชนเผ่า 2.1) สถานการณ์ชุมชน ทั้งด้านทุนทางสังคม และอาชีพ 2.2) ผู้วิจัยลงพื้นที่ร่วมกับชุมชน ค้นหาสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชน 2.3) การวางแผนการดำเนินกิจกรรมส่งเสริมและอนุรักษ์ฯ 2.4) การสังเคราะห์องค์รู้ 2.5) การถอดบทเรียนการดำเนินงาน - ค่าเช่ารถเพื่อเดินทางในพื้นที่ (2,000 บ.จำนวน 5 ครั้ง = 10,000 บ.) - ค่าอาหารและอาหารว่าง ระหว่างประชุม (75คน@130 บาท จำนวน13ครั้ง=126,750 บ.) - ค่าเบี้ยเลี้ยง (8 คน @ 240บาท จำนวน 10 ครั้ง=19,200 บ.)	155,950
3) กิจกรรมส่งเสริมภูมิปัญญาหัตถศิลป์ อาทิ	55,000

รายการ	งบประมาณ ที่เสนอขอ (บาท)
<ul style="list-style-type: none"> - กิจกรรมพัฒนานวัตกรรมการส่งเสริมภูมิปัญญาหัตถศิลป์ (เครื่องจักรสาน ลายผ้า ฯลฯ) - กิจกรรมการส่งเสริมสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ - กิจกรรมส่งเสริมและสร้างรายได้จากผลิตภัณฑ์หัตถศิลป์ (การพัฒนาการผลิต และการตลาด) ค่ารับรองและพิธีการ 20,000 บ. ค่าจ้างเหมารวบรวมข้อมูลสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ 35,000 บ.	
4) กิจกรรมอนุรักษ์ภูมิปัญญาหัตถศิลป์ อาทิ <ul style="list-style-type: none"> - รวบรวมภูมิปัญญาหัตถศิลป์ชนเผ่า โดยสื่อวีดิทัศน์ - จ้างเหมารวบรวมข้อมูลจดอนุสิทธิบัตร 5000 บ. - การจัดทำสื่อการสอนในโรงเรียนและสถานที่สำคัญ เช่น ที่ว่าการอำเภอ/อบต.-เทศบาล ค่าจ้างเหมาแรงงาน 7,050 บ. ค่าจ้างเหมาทำสื่อดิจิทัล และชุดความรู้ 40,000 บ.	52,050
5) ถ่ายทอดองค์ความรู้สู่ชุมชน 5.1) จัดเสวนาผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง 5.2) ถ่ายทอดองค์ความรู้สู่เวทีสาธารณะ 5.3) สรุปผลการวิจัย	-
2.3 ค่าวัสดุสำนักงานและติดต่อประสานงาน	25,000
3. ค่าธรรมเนียมอุดหนุนสถาบัน (ให้หมายรวมถึงค่าสาธารณูปโภคด้วย) - กำหนดให้ไม่เกินร้อยละ 10 ของงบวิจัยไม่รวมค่าตอบแทนคณะผู้วิจัย ครุภัณฑ์ และสิ่งก่อสร้าง	60,000
รวมงบประมาณ	600,000

22. เอกสารอ้างอิง

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์.(2561).แผนแม่บท การพัฒนากลุ่มชาติพันธุ์ในประเทศไทย (พ.ศ.2558-2560).ค้นเมื่อ18 มิถุนายน 2563.ค้นจาก <http://www.harvardasia.co.th/wp-content/uploads/2016/09/503.pdf>.

กรมส่งเสริมวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม.(2559).วัฒนธรรม วิถีชีวิตและภูมิปัญญา.กรุงเทพฯ:บริษัท รุ่งศิลป์การพิมพ์ (1977) จำกัด.

กรมส่งเสริมวัฒนธรรม.(2562).วัฒนธรรม คุณค่าสู่มูลค่า..วัฒนธรรมเป็นยุทธศาสตร์ที่สร้างมูลค่า สร้างเศรษฐกิจและสร้างชาติได้จริงหรือ?.ค้นเมื่อ6 มิถุนายน 2563.ค้นจาก http://www.culture.go.th/culture_th/ewt_news.php?nid=3972&filename=index.

ชอบะ สานสุทิจวงค์.(2562).วัฒนธรรมทางภาษาชาติพันธุ์ลาหู่.สัมภาษณ์โดย พรชนก ทองลาด ณ. บ้านเลขที่ 24 หมู่ 1ชุมชนบ้านป่าคาแม่แจ่ม ตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง .วันที่สัมภาษณ์ 25 เมษายน 2562.

ผู้จัดการออนไลน์.(2562). SACICT ยกกระดับหัตถศิลป์ไทยสู่สากล.ค้นเมื่อ18 มีนาคม 2563.ค้นจาก <https://mgronline.com/celebonline/detail/9620000027475>.

- พรชนก ทองลาด และทีมงาน.(2562).กระบวนการพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน: บ้านแม่แจ่ม อำเภอเมืองปาน บ้านจำปุย อำเภอแม่เมาะ บ้านโป่งน้ำร้อน อำเภอเสริมงาม จังหวัดลำปาง.รายงานวิจัย มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง.
- พรชนก ทองลาดและทีมงาน.(2563).แนวทางการพัฒนาชุมชนต้นแบบในการพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน จังหวัดลำปาง.วารสารวิจัยเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่ปีที่12 ฉบับที่1 มกราคม-กุมภาพันธ์2563:59-76.
- พรชนก ทองลาดและทีมงาน.(2565,กำลังดำเนินการ).ต้นแบบกิจการเพื่อสังคมและชุมชนเอื้ออาทร ตำบลบ้านกิว อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง.มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
- นันทินา ดำรงวัฒนกุล พรชนก ทองลาด และนิสากร สุวรรณ.(2564).กระบวนการพัฒนาการผลิตภัณฑจักสานกลุ่มชาติพันธุ์ลาหู่.โครงการยุวชนอาสา มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง.
- ธนพร หมูคำและทีมงาน.(2562).กระบวนการสืบทอดและดำรงอยู่ของอัตลักษณ์ชาติพันธุ์ด้านภูมิปัญญาอาหารพื้นบ้านเชื่อมโยงเรื่องเล่าเพื่อจัดทำระบบฐานข้อมูลสารสนเทศ เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน:บ้านแม่แจ่ม อำเภอเสริมงาม บ้านจำปุย อำเภอแม่เมาะ และบ้านโป่งน้ำร้อน อำเภอเสริมงาม จังหวัดลำปาง .รายงานวิจัย มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง.
- สมชาย สิริชูทรัพย์.(2562).การรักษาป่า ดุแลป่า และใช้ประโยชน์จากป่า ของชาวไทยภูเขา.สัมภาษณ์โดยพรชนก ทองลาด ณ.ที่ว่าการ อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง .วันที่สัมภาษณ์ 20เมษายน 2562.
- สำนักบริการคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.(2543).นิทรรศการถาวร เรื่อง "พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวกับการเกษตร" ขึ้น เป็นหนึ่งในโครงการร่วมเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 6 รอบ 5 ธันวาคม 2542. ค้นจาก<https://web.ku.ac.th/king72/2542-10/page02.htm>.ค้นเมื่อ 11 พฤศจิกายน 2565.
- สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ หรือ กปร. (2535).หลักการทรงงาน.ค้นจาก <https://www.rdpb.go.th/th/King/%E0%B8%AB%E0%B8%A5%E0%B8%B1%E0%B8%81%E0%B8%81%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B8%97%E0%B8%A3%E0%B8%87%E0%B8%87%E0%B8%B2%E0%B8%99-c24/%E0%B9%92%E0%B9%90-%E0%B9%80%E0%B8%82%E0%B9%89%E0%B8%B2%E0%B9%83%E0%B8%88-%E0%B9%80%E0%B8%82%E0%B9%89%E0%B8%B2%E0%B8%96%E0%B8%B6%E0%B8%87-%E0%B8%9E%E0%B8%B1%E0%B8%92%E0%B8%99%E0%B8%B2-v9172>.ค้นเมื่อ 11 พฤศจิกายน 2565.
- Thailand Creative & Design Center.(2017) .ต่อยอดสินค้า GI ในโลกโมเดิร์นด้วยดีไซน์.ค้นเมื่อ13 มิถุนายน 2563.ค้นจาก https://web.tcdc.or.th/en/Articles/Detail/GI_AD.
- Thailand Creative & Design Center.(2018). Creative Economy in Action. ค้นเมื่อ 14 มิถุนายน 2563.ค้นจาก <https://web.tcdc.or.th/th/Articles/Detail/CreativeEconomyinAction>.

23. เอกสารแนบ บังคับแนบ

- แบบความร่วมมือการดำเนินกิจกรรมร่วมกับหน่วยงานในพื้นที่

ที่ ลป ๗๓๒๐๑/๕๐๙๔

ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน
หมู่ที่ ๑๑ ต.แจ้ซ้อน อ.เมืองปาน
จ.ลำปาง ๕๒๒๔๐

๒๔ ธันวาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ความร่วมมือระหว่างคณะวิจัยกับองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน ในการสนับสนุนการดำเนินงาน/
การนำผลงานจากการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในพื้นที่/หน่วยงานใช้ประโยชน์ที่เกี่ยวข้อง

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ

ตามที่ อาจารย์วิทเอก สว่างจิตร์ หัวหน้าโครงการ และ รองศาสตราจารย์ ดร.พรชนก ทองลาด มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง ได้มีการประสานงานในเบื้องต้นกับองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน เกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากโครงการเรื่องการจัดการความรู้และเพิ่มมูลค่าภูมิปัญญาหัตถศิลป์ชนเผ่าลาหู่ จังหวัดลำปาง

ในการนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อนมีความยินดีในการให้ความร่วมมือกับคณะนักวิจัย ช่างต้น หากโครงการดังกล่าวได้รับการสนับสนุนทุน และคาดว่าจะได้นำผลผลิตที่ได้ไปใช้ประโยชน์ ดังนี้ (ระบุ รายละเอียด)

๑. กำหนดเป็นนโยบายการพัฒนาพื้นที่และผลิตภัณฑ์ชุมชนภูมิปัญญาหัตถศิลป์ชนเผ่าลาหู่
๒. พัฒนาเป็นชุมชนต้นแบบในการนำองค์ความรู้มาต่อยอดและขยายผลไปยังชุมชนอื่น ๆ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน
อ.เมืองปาน จ.ลำปาง

สำนักงานปลัด

โทร ๐-๕๕๒๖-๓๒๓๔-๕

โทรสาร ๐-๕๕๒๖-๓๒๓๔-๕

ที่ คพ. ๕๒ / ๒๕๖๕

โครงการพัฒนาพื้นที่รอยต่อฯ บ้านทุ่งจี้
ตำบลทุ่งกว่า อำเภอมืองปาน
จังหวัดลำปาง ๕๒๒๔๐

สิงหาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ความร่วมมือคณะวิจัยการต่อยอดการเพิ่มมูลค่าภูมิปัญญาหัตถศิลป์ชนเผ่ากับชุดปฏิบัติโครงการพัฒนาพื้นที่รอยต่อฯ บ้านทุ่งจี้ ในการสนับสนุนการดำเนินงานการนำผลงานการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในพื้นที่/หน่วยงานใช้ประโยชน์ที่เกี่ยวข้อง

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ

ตามที่ รองศาสตราจารย์ ดร.พรชนก ทองลาด และทีมงานนักวิจัย มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง ได้มีการประสานงานในเบื้องต้นกับชุดปฏิบัติการโครงการพัฒนาพื้นที่รอยต่อฯ บ้านทุ่งจี้ เกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากโครงการวิจัย เรื่อง การต่อยอดการเพิ่มมูลค่าภูมิปัญญาหัตถศิลป์ชนเผ่า เพื่อส่งเสริมชุมชนพึ่งตนเองของจังหวัดลำปาง ในครั้งนี้ชุดปฏิบัติการโครงการพัฒนาพื้นที่รอยต่อฯ บ้านทุ่งจี้ มีความยินดีในการให้ความร่วมมือกับคณะนักวิจัยข้างต้น หากโครงการดังกล่าวได้รับการสนับสนุน และคาดว่าจะได้นำผลผลิตที่ได้ไปใช้ประโยชน์ ดังนี้

๑. กำหนดเป็นนโยบายการพัฒนาพื้นที่และผลิตภัณฑ์ชุมชนภูมิปัญญาหัตถศิลป์ชนเผ่าลาคู
๒. พัฒนาเป็นชุมชนต้นแบบในการนำองค์ความรู้มาต่อยอดและขยายผลไปยังชุมชนอื่นๆ

จึงเรียนมาเพื่อกรุณาทราบ

ขอแสดงความนับถือ

ร้อยเอก

(ทนง สังข์เมือง)

หัวหน้าชุดปฏิบัติการโครงการพัฒนาพื้นที่รอยต่อฯ อำเภอมือง อำเภอมืองปาน
และอำเภอน้ำหนาว จังหวัดลำปาง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ศูนย์ประสานงาน

โทร. ๐๕๔ ๘๒๓๑๓๘

24. เอกสารแนบไม่บังคับ

- คู่มือองค์ความรู้
- หนังสือนำเสนอ

หมายเหตุ : สำหรับโครงการที่ผ่านการพิจารณาและได้รับการจัดสรรงบประมาณต้องดำเนินการตอบแบบสอบถามเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ถ่ายทอดผลงานวิจัย (Supply side) เพื่อประเมินผลโครงการ ทั้งก่อนและหลังดำเนินโครงการ

- พรชนก ทองลาด และคณะ.(2560). **วิถีทางความสำเร็จที่มีต่อการบริหารสุขภาพองค์การแบบดุลยภาพของสำนักงานบัญชีคุณภาพในประเทศไทย**. ลำปาง : มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
- นันทินา ดำรงวัฒนกุล, พรชนก ทองลาด, ศิริญา จนาศักดิ์, และคนอื่นๆ. (2561). **แนวทางการส่งเสริมการส่งออกข้าวกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน 1**. ลำปาง : รายงานวิจัย สำนักงานพาณิชย์จังหวัดลำปาง.(ทุนสนับสนุนจาก สำนักงานพาณิชย์จังหวัดลำปาง)
- นันทินา ดำรงวัฒนกุล, พรชนก ทองลาด, ศิริญา จนาศักดิ์, และคนอื่นๆ. (2563). **การพัฒนาโซ่อุปทานข้าวเพื่อตอบสนองการตลาดยุคดิจิทัล**. ลำปาง :มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง(ทุนสนับสนุนจาก สำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร(องค์การมหาชน)หรือ สวก.)

*บทความวิจัย

- นันทินา ดำรงวัฒนกุล พรชนก ทองลาด ศิริญา จนาศักดิ์ และคนอื่นๆ.(2564).กระบวนการพัฒนาข้าวอัตลักษณ์ลำปางโดยการสร้างเสริมพลังการเรียนรู้เกษตรกร(ชาวนาอัจฉริยะ) ผ่านการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม.**วารสารปัญญาภิวัฒน์** .ปีที่ 13 ฉบับที่ 3 กันยายน - ธันวาคม 2564:255-268
- พรชนก ทองลาด.(2561).การเขียนบทความวิจัยเพื่อเผยแพร่ผลงาน...ทำได้อย่างไร? **วารสารปัญญาภิวัฒน์**.ปีที่10 ฉบับพิเศษ กรกฎาคม 2561 : 279-291.
- สิงหา คำมูลตาและพรชนก ทองลาด. (2560). มาตรฐานการปฏิบัติงานส่งผลประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของผู้ทำบัญชีในเขตภาคเหนือตอนบน. **วารสารวิชาการ Veridian E-Journal, Sitpakorn University ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์และศิลปะ**. ปีที่ 10 ฉบับที่ 1 มกราคม –เมษายน 2560.
- พรชนก ทองลาด, ณัฐนันท์ ฐิตียาปราโมทย์, สุขเกษม ลางกุลเสน, กาญจนา คุมา จีราภรณ์ พงศ์พันธ์ พัฒนะ,ปริยนุช ปัญญา, บัณฑิต บุชบา, ฐิติกานต์ สุริยสาร และสุธีรา ทิพย์วิวัฒน์พจนา. (2559). ทนทางการทำวิจัยทางการบัญชีให้สำเร็จและเป็นสุข.**วารสารปัญญาภิวัฒน์**. ปีที่9 ฉบับที่ 1(2560) มกราคม-เมษายน :135-148.
- พรชนก ทองลาด และสุธีรา ทิพย์วิวัฒน์พจนา .(2558). โครงสร้างความสัมพันธ์ แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง การบริหารตน ต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักบัญชีในภาคเหนือตอนบน.**วารสารวิชาการและวิจัยทางสังคมศาสตร์**. ปีที่ 11 ฉบับที่31 มกราคม - มิถุนายน 2559 : 17-32.
- พรชนก ทองลาด, ไพฑูรย์ อินตะขัน และบัณฑิต บุชบา. (2557). ตัวแบบพฤติกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของผู้ประกอบการไทย. **วารสารวิชาการและวิจัยทางสังคมศาสตร์**. ปีที่ 10 ฉบับที่ 30 กันยายน-ธันวาคม 2558 : 49-66.
- พรชนก ทองลาด, ไพฑูรย์ อินตะขัน และบัณฑิต บุชบา. (2557). แนวทางการพัฒนาธุรกิจให้มีความยั่งยืนตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของผู้ประกอบการ ในจังหวัดลำปาง ลำพูนและเชียงใหม่. **วารสารสมาคมนักวิจัย**. ปีที่ 21 ฉบับที่ 1 มกราคม-เมษายน 2559: 74-87.

*รางวัลผลงานวิจัยที่เคยได้รับ

- พรชนก ทองลาด.(2550).อิทธิพลของพรหมวิหารธรรมที่มีต่อความพึงพอใจในการทำงานและการปฏิบัติงานของพนักงานเซรามิก ในเขตภาคเหนือตอนบน .**วารสารสมาคมนักวิจัย** .12 (1) มกราคม-เมษายน 2550 : 28-41 .(รางวัลวิทยานิพนธ์ระดับชมเชยด้านจิตพฤติกรรมศาสตร์ของการวิจัยและพัฒนาระบบพฤติกรรมไทย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ประจำปี 2551)
- พรชนก ทองลาด และคณะ .(2555).แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง องค์คุณของผู้ประกอบการที่มีต่อการพัฒนาธุรกิจอย่างยั่งยืน ของผู้ประกอบการในเขตภาคเหนือ.การประชุมวิชาการการพัฒนาชนบทที่ยั่งยืน ประจำปี 2555:107-110 ,16-19 กุมภาพันธ์ 2555 (รางวัลบทความวิจัยระดับชมเชยด้านพัฒนาบริหารศาสตร์ สาขาบริหารธุรกิจ จากสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

ประจำปี 2555 เนื่องในวันคล้ายวันสถาปนา สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ครบรอบ 46 ปี)

พรชนก ทองลาด .(2555).ปัจจัยเชิงสาเหตุต่อพฤติกรรมการปฏิบัติหน้าที่อย่างมีจรรยาบรรณวิชาชีพบัญชีของนักบัญชีในภาคเหนือตามรูปแบบทฤษฎีปฏิสัมพันธ์นิยม .วารสารพัฒนบริหารศาสตร์ NIDA Development Journal.ปีที่22 ฉบับที่ 1 : 67-99..(รางวัลบทความวิจัยระดับชมเชยด้านพัฒนบริหารศาสตร์ สาขาบริหารธุรกิจ จากสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ประจำปี 2557 เนื่องในวันคล้ายวันสถาปนา สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ครบรอบ 48 ปี)

พรชนก ทองลาด .(2561). “การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมกระบวนการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ขององค์การบริหารส่วนตำบลแม่สัน อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง” ลำปาง : มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง (รางวัลนักวิจัยเชิงพื้นที่ที่มีผลงานวิจัยโดดเด่น ประเด็นสุขภาพชุมชน โดยชุมชน ภายใต้โครงการวิจัยและพัฒนานวัตกรรมจัดการตนเองของชุมชนท้องถิ่นน่าอยู่ ของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) โดยสำนักสนับสนุนสุขภาวะชุมชน (สำนัก3) ร่วมกับมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง วันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2562)

นักวิจัยคนที่1

ชื่อ-สกุล (ภาษาไทย) : นางสาวอัจฉราภรณ์ วรรณมะกอก

(ภาษาอังกฤษ) : Miss AtcharabhornWanmakok

ตำแหน่งปัจจุบัน (ทางวิชาการ/ราชการ) : อาจารย์

สถานที่ติดต่อ (ที่ทำงาน)มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง 119 หมู่ 9 ถ.ลำปาง-แม่ทะ ต.ชมพู อ.เมือง จ.ลำปาง 52100

ที่อยู่ (หน่วยงาน) :มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง 119 หมู่ 9 ถ.ลำปาง-แม่ทะ ต.ชมพู อ.เมือง จ.ลำปาง 52100

โทรศัพท์ 054-237-399 โทรสาร 054-316-780

โทรศัพท์มือถือ 065-261-5392 E-mail:atcharabhornwmk@gmail.com

สถานที่ติดต่อ (ที่บ้าน)272 หมู่ 4 ถ.ลำพูน-ลี้ ต.มะกอกอ.ป่าซาง จ.ลำพูน 51120

ที่อยู่ (ที่บ้าน) : 272 หมู่ 4 ถ.ลำพูน-ลี้ ต.มะกอก อ.ป่าซาง จ.ลำพูน 51120

โทรศัพท์ 053-005-211 โทรสาร -

ประวัติการศึกษา(ปริญญาตรี-เอก ; สาขา และสถาบัน)

ปริญญาตรี	นิเทศศาสตรบัณฑิต เกียรตินิยมอันดับ ๑ มหาวิทยาลัยพายัพ
ปริญญาโท	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้
ปริญญาเอก	อยู่ระหว่างการทำวิทยานิพนธ์ปริญญาเอก สาขาวิชานิเทศศาสตร์และนวัตกรรม สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

งานวิจัยที่รับผิดชอบ(กำลังดำเนินงาน)(ชื่อโครงการ แหล่งทุน และระยะเวลาดำเนินการ)

ก. แหล่งทุนจาก สกว. จำนวน โครงการ (ระบุจำนวนโครงการ และชื่อโครงการ)

จำนวน 1 โครงการ ชื่อโครงการ การสังเคราะห์ชุดความรู้การดำเนินโครงการเพื่อสร้างความรับผิดชอบต่อสังคม (CSR) โดยใช้การวิจัยท้องถิ่น (CBR) กรณีศึกษา: ความร่วมมือระหว่าง สกว. ฝ่ายวิจัยเพื่อท้องถิ่น และบริษัทปูนซีเมนต์ไทย(ลำปาง) จำกัด

ข. แหล่งทุนอื่น (ระบุชื่อแหล่งทุน จำนวนโครงการ และชื่อโครงการ)

ชื่อโครงการ นวัตกรรมด้านการจัดการสุขภาพและการสื่อสารสุขภาพของชุมชนและการสื่อสารสุขภาพอย่างมีส่วนร่วม ภายใต้ภาวะวิกฤตสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา-19 จังหวัดลำปาง ปี 2565, (ผู้ร่วมโครงการวิจัย) : แหล่งทุน สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.)

ชื่อโครงการ โครงการพี่เลี้ยงงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น จังหวัดลำปาง ปี 2563, (ผู้ร่วมโครงการวิจัย) : แหล่งทุน สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.)

ชื่อโครงการ การพัฒนากระบวนการวางแผนจัดการป่าชุมชนแบบมีส่วนร่วม กรณีศึกษา 26 ชุมชนนาร่อง จังหวัดลำปาง, 2563 (ผู้ร่วมโครงการวิจัย) : แหล่งทุน สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.)

ชื่อโครงการ การศึกษาฐานรากเศรษฐกิจฐานทรัพยากรป่าชุมชนแบบมีส่วนร่วม ต.บ้านข อ
อ.เมืองปาน จ.ลำปาง, 2563 (ผู้ร่วมโครงการวิจัย) : แหล่งทุน สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.)

ชื่อโครงการ การสื่อสารเชิงสร้างสรรค์เพื่อเพิ่มศักยภาพการท่องเที่ยวโดยชุมชน : บ้านศาลาบัวบก อำเภอกะเคา จังหวัดลำปาง, 2563 (หัวหน้าโครงการวิจัย)

ผลงานที่ผ่านมา

- ก. ผลงานวิจัยตีพิมพ์ (ระดับชาติ และระดับนานาชาติ)(ชื่อผลงาน ชื่อวารสาร แหล่งทุน ปีตีพิมพ์)
- ชื่อบทความ การพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรสู่มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน นวดแผนไทย บ้านแม่ทะ อ.แม่ทะ จ.ลำปาง
- ชื่อวารสาร การประชุมทางวิชาการปี 2554 สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาร่วมกับ มหาวิทยาลัยขอนแก่น อนาคตชนบทไทย : รากฐานที่มั่นคงเพื่อการพัฒนา ประเทศที่ยั่งยืน
- แหล่งทุน สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย
- ปีตีพิมพ์ 2554
- ชื่อบทความ รูปแบบการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนนวดแผนไทย บ้านแม่ทะ ตำบลแม่ทะ อำเภอกะเคา จังหวัดลำปาง
- ชื่อวารสาร การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ แม่โจ้-แพร่วิจัย ครั้งที่ 2
- แหล่งทุน สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย
- ปีตีพิมพ์ 2554
- ชื่อบทความ ศักยภาพและความพร้อมในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชน กลุ่มห่อไม้ ตำบลแม่ทะ อำเภอกะเคา จังหวัดลำปาง
- ชื่อวารสาร การนำเสนอผลงานวิชาการระดับชาติ รูปแบบพลังงานทดแทนสู่ชุมชนแห่ง ประเทศไทย” ครั้งที่ 4 มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง ครั้งที่ 4
- แหล่งทุน สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย
- ปีตีพิมพ์ 2554
- ชื่อบทความ แนวทางการจัดการปัญหาสุขภาพของชุมชนที่ได้รับผลกระทบจากโรงไฟฟ้าแม่เมาะ โดยการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนตำบลบ้านดง อำเภอกะเคา จังหวัดลำปาง
- ชื่อวารสาร การประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติ “การพัฒนาชนบทที่ยั่งยืนประจำปี 2555” หัวข้อ “ชุมชนท้องถิ่น รากฐานการพัฒนาประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดยมหาวิทยาลัยขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น

- แหล่งทุน สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย
ปีที่พิมพ์ 2555
ชื่อบทความ การสร้างการเรียนรู้ด้านการสื่อสารเพื่อเป็นแนวทางในการปรับเปลี่ยนและพัฒนา ศักยภาพกลุ่มฮ่วมใจ ตำบลแม่ทะ จังหวัดลำปาง
ชื่อวารสาร การนำเสนอที่ประชุมวิชาการระดับชาติและนานาชาติ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ครั้งที่ 4
แหล่งทุน สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย
ปีที่พิมพ์ 2557
ชื่อบทความ Communication Precess to build Pride and Cultural Heritage of Lue Ethnic by the Community Participation and Youth Network
ชื่อวารสาร CONFERENCE PROCEEDINGS TOKYO-LOSANGELES-MIAMI-SYDNEY
แหล่งทุน สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย
ปีที่พิมพ์ ค.ศ. 2014

- ข. ผลงานวิจัยที่นำไปใช้ประโยชน์ (ต่อสาธารณณะ, ชุมชน, กลุ่มเกษตรกร ฯลฯ)
- การศึกษาศักยภาพและความพร้อมในการพัฒนาผลิตภัณฑ์สมุนไพรสู่มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนนวดแผนไทย บ้านแม่ทะ อำเภอมะทะ จังหวัดลำปาง
  - การสร้างการเรียนรู้ด้านการสื่อสารเพื่อเป็นแนวทางในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาศักยภาพกลุ่มฮ่วมใจ ตำบลแม่ทะ จังหวัดลำปาง
  - การศึกษากระบวนการพัฒนารูปแบบบรรจุภัณฑ์ของผลิตภัณฑ์กลุ่มอาชีพฮ่วมใจบ้านแม่ทะสู่การสร้างความสามารถในการแข่งขันทางการตลาด
  - การบูรณาการทุนทางสังคมของแหล่งท่องเที่ยวในการเชื่อมโยงสู่การพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและการท่องเที่ยวเชิงนิเวศของจังหวัดลำปาง- โครงการย่อยที่ 1 การวิเคราะห์แหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและเชิงนิเวศเพื่อค้นหาคุณลักษณะเฉพาะและการสร้างการรับรู้ด้านอัตลักษณ์ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน จังหวัดลำปาง

นักวิจัยคนที่2

1. ชื่อ - นามสกุล (ภาษาไทย) นางสาว ทิพรัตน์ ทิฆะปัญญา
ชื่อ - นามสกุล (ภาษาอังกฤษ) Miss Tiparat Tikapunya
2. เลขหมายบัตรประจำตัวประชาชน 3550600050360
3. ตำแหน่งปัจจุบัน พนักงานสายวิชาการ (อาจารย์)
4. หน่วยงาน คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
สถานที่อยู่ที่ติดต่อได้สะดวก 119 หมู่ 9 ตำบลชมพู อำเภอมะทะ จังหวัดลำปาง 52100
หมายเลขโทรศัพท์และโทรสาร 054-241-298
โทรศัพท์มือถือ/ E-mail 094-6165278/ ttiparat@lpru.ac.th

5. ประวัติการศึกษาต่อระดับสถาบันการศึกษา สาขาวิชาและปีที่จบการศึกษา

ระดับ	วุฒิ	ปีที่สำเร็จการศึกษา	สาขาวิชา	สถาบันการศึกษา
ปริญญาเอก	PhD	2560	Agriculture and Food innovation	University of Queensland
ปริญญาโท	วท.ม.	2550	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการอาหาร	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ปริญญาตรี	วท.บ.	2544	เทคโนโลยีชีวภาพ	มหาวิทยาลัยมหิดล
-----------	-------	------	-----------------	------------------

6.สาขาวิชาการที่มีความชำนาญพิเศษ (แตกต่างจากวุฒิการศึกษา) ระบุสาขาวิชาการ

อาหารหมัก, เกษตรและอาหารปลอดภัย, คุณสมบัติพิเศษของข้าว

7.ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิจัยทั้งภายในและภายนอกประเทศ

7.1 งานวิจัยภายในประเทศ

งานวิจัยที่กำลังทำ:

ผู้ร่วมวิจัย

นวัตกรรมผลิตภัณฑ์เครื่องสำอาง และอาหารแปรรูปจากข้าวในจังหวัดลำพูนสู่ความพอเพียงเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ปีงบประมาณ 2565 งบประมาณแผ่นดิน ววน. 65

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องและทำเสร็จแล้ว :

หัวหน้าโครงการ

1.การศึกษาสภาวะที่เหมาะสมที่สุดในการผลิตเอทานอลจากกากสับปะรด ปีงบประมาณ 2554 งบประมาณ แผ่นดินมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

2.การศึกษาสภาวะที่เหมาะสมในการหมักเมล็ดโกโก้ไทย จากอุทยานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ภายใต้โครงการส่งเสริมและสนับสนุนบุคลากรด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการจัดการ จากภาครัฐและสถาบันอุดมศึกษาไปปฏิบัติงานเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันในภาคการผลิตและบริการ (Talent Mobility) โครงการย่อย 1/2561

3.การพัฒนากระบวนการผลิตน้ำส้มสายชูหมักจากสับปะรดและผลิตภัณฑ์พร้อมดื่ม จากอุทยานวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ภายใต้โครงการส่งเสริมและสนับสนุนบุคลากรด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการจัดการ จากภาครัฐและสถาบันอุดมศึกษาไปปฏิบัติงานเพื่อเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันในภาคการผลิตและบริการ (Talent Mobility) โครงการย่อย 1/2561

4.การยกระดับสินค้าจากการปรับเปลี่ยนลักษณะ “คน งาน รูปแบบการจัดการ” โดยนวัตกรรมตู้อบแห้งสองระบบสำหรับกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร อ.จาว จ.ลำปาง ปีงบประมาณ 2563 สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.)

ผู้ร่วมวิจัย

1.การวิจัยและพัฒนากระบวนการผลิตของวิสาหกิจชุมชน กลุ่มผลิตน้ำพริก อ.แม่เมาะ จ.ลำปาง เพื่อตอบสนองความต้องการของตลาด ปี พ.ศ. 2555 สนับสนุนงบประมาณโดย สกว. เหนือบน

2.โครงการจัดการห่วงโซ่อุปทานวัฒนธรรมอาหารท้องถิ่นปลอดภัยที่ตอบสนองต่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและเกษตรปลอดภัย ปีงบประมาณ 2561 งบประมาณ แผ่นดินมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

3.กระบวนการพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน: บ้านแม่แจ่ม อำเภอเมืองปาน บ้านจำป๋วย อำเภอแม่เมาะ และบ้านโป่งน้ำร้อน อำเภอเสริมงาม จังหวัดลำปาง ภายใต้ทุนอุดหนุนโครงการ การพัฒนาทุนทางสังคมสู่ความเข้มแข็งของเศรษฐกิจฐานรากด้วยนวัตกรรม ประจำปี 2561 งบประมาณร่วมระหว่างสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (สกสว) และ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง (มรลป)

4.นวัตกรรมแผ่นฟิล์มสมุนไพรละลายในปากเสริมสร้างรายได้สินค้าสมุนไพรของชุมชนแนวใหม่ อ.ห้างฉัตร จ.ลำปาง ปีงบประมาณ 2562 งบประมาณ แผ่นดินมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

7.2 งานวิจัยต่างประเทศ

หัวข้อโครงการวิจัย : ชื่อโครงการ Grain quality of Australian wild rice (compared to domesticated rice)

7.3 บทความวิจัยตีพิมพ์เผยแพร่

ระดับนานาชาติ

Tiparat Tikapunya, Wilart Pompimon, Pongsatorn Khamjainuk and Pahol Sansomchai. (2022).

Biological activity and its related compounds of Red Jasmine rice extracts linked to

normal fibroblast viability for cosmetic product, *Current Chemistry Letters*, 11 (1), 69-74

Tiparat Tikapunya (2021) Changes in Physico-Chemical and Microbiological Properties in Thai

Cocoa Bean Fermentation, *Walailak Journal of Science and Technology*, 18(14), 21443

Tikapunya, Tiparat, Henry Robert, Smyth Heather (2017) Evaluating the sensory properties of

unpolished Australian wild rice, *Food Research International*, 103 (2018),406-414.

Tikapunya, Tiparat, Zou, Wei, Yu, Wenwen, Powell, Prudence O., Fox, Glen P., Furtado, Agnelo,

Henry, Robert J. and Gilbert, Robert G. (2017) Molecular structures and properties of starches of Australian wild rice. *Carbohydrate Polymers*, 172 213-222.

Tikapunya, Tiparat, Fox, Glen, Furtado, Agnelo and Henry, Robert (2016) Grain physical characteristics of the Australian wild rices. *Plant Genetic Resources*, 1-12.

ระดับชาติ

กาญจนา รัตนธีรวิเชียร, ฐานันดร โต้ะถม, ชไมพร สืบสุโท, วิรัชฐา ภัคดี, ทิพรรัตน์ ตีฆะปัญญา (2555) การวิจัยและพัฒนากระบวนการผลิตของวิสาหกิจชุมชน กลุ่มผลิตน้ำพริก อ.แม่เมาะ จ.ลำปาง เพื่อตอบสนองความต้องการของตลาด วารสารเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่ ปีที่ 4 ฉบับที่ 5 หน้า 77-88

พรชนก ทองลาด, ศิรญา จนาศักดิ์, ศราวุธ เชิงสะอาด, ทิพรรัตน์ ตีฆะปัญญา, ปิยะรัตน์ ทองธานี, สุวรรณณี เครือพึ้ง, และชมัยพร กาญจนพันธ์ (2563) แนวทางการพัฒนาชุมชนต้นแบบการผลิตผลิตภัณฑ์ผ้าขน

เผ่าเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน จังหวัดลำปาง วารสารเพื่อการพัฒนาเชิงพื้นที่ ปีที่ 12 ฉบับที่ 1 หน้า 59-79

งานบริการทางวิชาการ

1. หัวข้อโครงการยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน/ผู้ประกอบการวัดทุ่งบ่อแป้นสามัคคีธรรม ตำบลปงยางคก อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง ปีงบประมาณ 2564

2. หัวข้อโครงการส่งเสริมความรักความสามัคคี พัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับรายได้ให้กับคนในชุมชนฐานราก พื้นที่ตำบลหนองช้างคืน อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน ปีงบประมาณ 2564

3. หัวข้อโครงการยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ผลผลิตผักปลอดภัยภายใต้แบรนด์ “Safe for Sure” จังหวัดลำพูน-ลำปาง ปีงบประมาณ 2564

4. หัวหน้าโครงการเครือข่ายเกษตรกร Safe for sure ในโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับรายได้ให้กับคนในชุมชนฐานราก ปีงบประมาณ 2564
5. หัวหน้าโครงการการพัฒนาทักษะของผู้ประกอบการในโครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนท้องถิ่น ปีงบประมาณ 2564
6. หัวหน้าโครงการส่งเสริมการขายและขยายตลาดของผลิตภัณฑ์ชุมชนและการประชาสัมพันธ์ ปีงบประมาณ 2563
7. หัวหน้าโครงการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนท้องถิ่น ปีงบประมาณ 2563
8. หัวหน้าโครงการยกระดับผลิตภัณฑ์ชุมชน OTOP ปีงบประมาณ 2563

ประวัติการทำงาน

ก.ย. 2564 – ปัจจุบัน	อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรนวัตกรรมและธุรกิจอาหาร คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
ก.ย. 2564 – ปัจจุบัน	ผู้ช่วยคณบดีฝ่ายวิชาการและประกันคุณภาพการศึกษา คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
ธ.ค. 2563 – ก.ย. 2564	รองคณบดีฝ่ายบริการวิชาการและศูนย์ AIC คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
ธ.ค. 2560 – พ.ย. 2563	รองคณบดีฝ่ายวางแผนและประกันคุณภาพการศึกษา คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
ต.ค. 2556- พ.ค. 2560	ลาศึกษาต่อในระดับปริญญาเอกที่ University of Queensland, Australia
มี.ค. 2556- ก.ย. 2556	อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการอาหาร คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
ธ.ค. 2554 – ก.พ. 2556	รองผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
มี.ย.2552 – ม.ค.2554	อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการอาหาร คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
ม.ค.2551- มี.ย. 2552	ผู้ช่วยผู้จัดการฝ่ายประกันคุณภาพ บริษัทน้ำเขา ประเทศไทย จำกัด
ต.ค.2544-ก.พ. 2547	หัวหน้าฝ่ายประกันคุณภาพ บริษัทนิโป ประเทศไทย จำกัด
มี.ค.2544- ต.ค. 2544	พนักงานชั่วคราว ฝ่ายงานประกันคุณภาพ บริษัทยูนิลีเวอร์ ประเทศไทย จำกัด

รางวัลที่ได้รับการยกย่อง

1. รางวัลนำเสนอโปสเตอร์งานวิจัยเรื่อง Grain quality of Australian wild rice การประชุมวิชาการ Australian Grain Science วันที่ 16-17 กันยายน 2558 ประเทศออสเตรเลีย
2. รางวัลวิทยานิพนธ์ดี ระดับปริญญาโท เรื่อง การเหลือรอดของจุลินทรีย์ Lactobacillus acidophilus ในรูปแคปซูลระดับจุลภาคในโยเกิร์ตพร้อมดื่มชนิดผงที่ผ่านการทำแห้งแบบพ่นฝอย การประชุมวิชาการอุตสาหกรรมเกษตรครั้งที่ 10 วันที่ 12-13 มิถุนายน 2551 ประเทศไทย

นักวิจัยคนที่3 นายจตุรภัทร วงศ์สิริสถาพร

1.1 ตำแหน่งทางวิชาการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์

1.2 ประวัติการศึกษา

ระดับ	ชื่อปริญญา (สาขาวิชา)	มหาวิทยาลัย/สถาบัน	ปีที่สำเร็จการศึกษา
ปริญญาเอก	บริหารธุรกิจดุษฎีบัณฑิต (การบริหารธุรกิจ)	มหาวิทยาลัยนเรศวร	2555
ปริญญาโท	บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (การบัญชีการเงิน)	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	2542
ปริญญาตรี	บัญชีบัณฑิต	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช	2558
ปริญญาตรี	บริหารธุรกิจบัณฑิต(การบัญชี)	มหาวิทยาลัยพายัพ	2528

1.3 ผลงานวิชาการ

1.3.1 ผลงานแต่ง หรือเรียบเรียงตำรา หนังสือ หรือเอกสารประกอบการสอน/เอกสารคำสอน
จตุรภัทร วงศ์สิริสถาพร. (2563). การบัญชีขั้นสูง 1. มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง : 215 หน้า.

1.3.2 ผลงานวิจัย

1) รายงานวิจัย

จตุรภัทร วงศ์สิริสถาพร, สรัชนุช บุญวุฒิ, ฐิติกานต์ สุริยะสาร, สนธิญา สุวรรณราช, สุธีรา ทัพย์วิวัฒน์พจนา, ปริยนุช ปัญญา สุพรรณณี คำवास, ทรงเดช ไชยชนะ, ทิพยาภรณ์ ปัตถา. (2563). อิทธิพลของพฤติกรรมความเป็นสมาชิกที่ดีของนักบัญชี การแบ่งปันความรู้ของนักบัญชี และความชำนาญในวิชาชีพบัญชีที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชี : คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง.

2) บทความวิจัยที่เผยแพร่ในวารสาร

สนธิญา สุวรรณราช, จตุรภัทร วงศ์สิริสถาพร, ฐิติกานต์ สุริยะสาร, สรัชนุช บุญวุฒิ, , ทิพยาภรณ์ ปัตถา, สุพรรณณี คำवास และ แดน กุลรูป.(2563). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารความเสี่ยงองค์กรกับการวัดผลองค์กรแบบสมดุลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. วารสารวิทยาการจัดการสมัยใหม่ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง 13(2) : 1-14.

ไพฑูริย์ อินตะขัน,ณัฐนันท์ ฐิตยาปราโมทย์,พรชนก ทองลาด,สุขเกษม ลางกุลเสน,กาญจนา कुमार,จีราภรณ์ พงศ์พันธุ์พัฒนะและจตุรภัทร วงศ์สิริสถาพร.(2563).ความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสในการล้มละลาย ธุรกิจครอบครัวและการตกแต่งกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. วารสารวิชาการเครือข่ายบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ 10(1) : 49-62.

กานต์พิชชา เปียสาย, จตุรภัทร วงศ์สิริสถาพร และปริยนุช ปัญญา.(2563). ผลกระทบของการพัฒนาตนเองทางบัญชีที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานทางบัญชีของผู้ทำบัญชีในอุตสาหกรรมภาคเหนือตอนบน. Journal of Management Science Chiangrai Rajabhat University 15(1) : 89-113.

ชุตติกาญจน์ ทองชัย,ปริยนุช ปัญญา และจตุรภัทร วงศ์สิริสถาพร .(2563). ผลกระทบของประสิทธิภาพการบริหารภาษีอากรที่ส่งผลต่อความสำเร็จของธุรกิจอาหารสำเร็จรูปในประเทศไทย.วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง 9(1) : 27-38.

- ณัฐธิดา มุลทา, ปริญญช ปัญญา และจตุรภัทร วงศ์สิริสถาพร .(2563). ผลกระทบของประสิทธิภาพการบัญชีบริหารที่ส่งผลต่อความสำเร็จของธุรกิจเซรามิกในประเทศไทย. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง 9(1) : 39-50.
- ไพฑูรย์ อินตะขัน, ณัฐนันท์ ฐิตยาปราโมทย์, พรชนก ทองลาด, สุขเกษม ลางกุลเสน, กาญจนา कुमार, จีราภรณ์ พงศ์พันธ์พัฒน์พัฒนาและจตุรภัทร วงศ์สิริสถาพร.(2563).ความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสในการล้มละลาย ธุรกิจครอบครัวและการตกแต่งกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. วารสารวิชาการเครือข่ายบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ 10(1) : 49-62.
- จตุรภัทร วงศ์สิริสถาพร.(2561). อิทธิพลของคุณภาพการบริการ คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ที่มีต่อความสำเร็จในการปฏิบัติงานของบัณฑิตสาขาวิชาการบัญชี. วารสาร Veridian E-Journal Sitpakorn University ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ 11(3) : 2950-2974.
- จตุรภัทร วงศ์สิริสถาพร.(2561).การบริหารความเสี่ยงแบบบูรณาการที่มีต่อการดำเนินงานขององค์กร : หลักฐานเชิงประจักษ์บริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. วารสาร Veridian E-Journal Sitpakorn University ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ 11(3) : 3279-3300.
- จตุรภัทร วงศ์สิริสถาพร.(2561).ผลกระทบคุณภาพการให้บริการของสำนักงานบัญชีคุณภาพในภาคเหนือของประเทศไทยที่มีต่อความภักดีของลูกค้า : ตัวแปรกลางความพึงพอใจของลูกค้า. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม 12(2) : 644-662.
- จตุรภัทร วงศ์สิริสถาพรและปริญญช ปัญญา.(2560) โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการจัดการความรู้ที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานของธุรกิจ ตามแนวทางวิถีดุลยภาพ : กรณีศึกษาวิสาหกิจชุมชนจังหวัดลำปาง. วารสารวิชาการเครือข่ายบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ 7(12) : 63-76.
- มนัสวีร์ ศรีวงศ์และจตุรภัทร วงศ์สิริสถาพร.(2560).ผลกระทบของมาตรฐานสำนักงานบัญชีคุณภาพที่ส่งผลต่อคุณภาพการให้บริการของสำนักงานบัญชีประเทศไทย. วารสารวิชาการ Veridian E-Journal Sitpakorn University ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ 10(2) : 735-747.

3) บทความวิจัยที่เผยแพร่ใน Proceedings

- Ruankaew, T., Siri, J., Oeiwan, P., Wongsirisathaporn, J., & Langkhunsaen, S. (2018). The Effect of Z-score on Firms 'Value : Evidence from Agro & Food Industry in Thai Listed Firms. Full Paper Proceeding Multidisciplinary Studies Business Management and Economic Studies, Vol 1 : 10-13.

1.4 ประสบการณ์สอนระดับอุดมศึกษา 26 ปี

- อาจารย์คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร ปี พ.ศ.2537-2542
 อาจารย์คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง ปี พ.ศ.2542 – 2548
 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง ปี พ.ศ.2548 – ปัจจุบัน

นักวิจัยคนที่4

1. ชื่อ - นามสกุล (ภาษาไทย) นายศักดิ์ชัย ศรีมากรณ์

ชื่อ - นามสกุล (ภาษาอังกฤษ) Mr.Sakchai Srimakorn

2. เลขหมายบัตรประจำตัวประชาชน 54009 99022 83 8

3. ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์

4. หน่วยงานและสถานที่อยู่ที่ติดต่อได้สะดวกพร้อมหมายเลขโทรศัพท์ โทรสาร และไปรษณีย์
อิเล็กทรอนิกส์

(e-mail)

หน่วยงาน สาขาวิชาวิศวกรรมซอฟต์แวร์

คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

- ที่อยู่ (ที่ทำงาน) คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง 119 ม.9 ถ.ลำปาง-แม่
ทะ ต.ชมพู อ.เมือง จ.ลำปาง 52100 โทรศัพท์ 054-237399 ต่อ 6000 ต่อ 406

โทรสาร 054-241079

โทรศัพท์มือถือ 095-4492316

E-mail sakchair@gmail.com

5. ประวัติการศึกษา

ระดับ วุฒิ ปีที่สำเร็จการศึกษา สาขาวิชา สถาบันการศึกษา

ปริญญาตรี ค.อ.บ. 2542 อิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร
ลาดกระบัง

ปริญญาโท วศ.ม 2551 วิศวกรรมคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

6. สาขาวิชาการที่มีความชำนาญพิเศษ วิศวกรรมซอฟต์แวร์

7. ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิจัยทั้งภายในและภายนอกประเทศ โดยระบุสถานภาพใน
การทำงานวิจัยว่าเป็นผู้อำนวยการแผนงานวิจัย หัวหน้าโครงการวิจัย หรือผู้ร่วมวิจัยในแต่ละผลงานวิจัย
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องและทำเสร็จแล้ว

- หัวหน้าโครงการวิจัย : ชื่อโครงการวิจัย ปีที่ได้รับทุน และแหล่งทุน

- การพัฒนาช่องทางการตลาดด้วยระบบผู้เชี่ยวชาญอัตโนมัติส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน. 2563.
มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

- ระบบการให้คำปรึกษาการศึกษาต่อหลักสูตรปริญญาตรีของคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรมด้วยหุ่นยนต์
โต้ตอบสนทนาอัตโนมัติ. 2563. มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

- การศึกษาแนวทางในการสร้างนวัตกรรมด้านการส่งเสริมสุขภาพทางกายของ

ผู้สูงอายุ กรณีศึกษา : ตำบลน้ำโจ้ อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง. 2561. มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

- การประยุกต์ธุรกิจอัจฉริยะเพื่อการวางแผนและควบคุมสินค้าสำหรับธุรกิจเครือข่าย. 2560.

มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

- การใช้เรสต์ฟูลเว็บเซอร์วิสและคลาวด์คอมพิวติ้งสำหรับโมบายส์แอปพลิเคชัน. 2559. มหาวิทยาลัยราช

ภัฏลำปาง

- การบูรณาการข้อมูลเชิงพื้นที่และข้อมูลรรถธิบายสำหรับระบบเฝ้าระวังโรคระบาดวิทยา. 2557.

มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

• ผู้ร่วมวิจัย : ชื่อโครงการวิจัย ปีที่ได้รับทุน และแหล่งทุน

- การพัฒนาระบบควบคุมสำหรับนวัตกรรมป้องกันการเกิดแผลกดทับของผู้สูงอายุหรือผู้ป่วยติดเตียง

กรณีศึกษา : ตำบลน้ำโจ้ อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง. 2563. มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

- การพัฒนาช่องทางการเข้าถึงผลิตภัณฑ์เซรามิกด้วยสื่อดิจิทัลสมัยใหม่ เพื่อความได้เปรียบทางการแข่งขันของผู้ประกอบการขนาดย่อม จังหวัดลำปาง. 2562. มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

บทความที่ตีพิมพ์

- ระบบสนับสนุนการตัดสินใจสำหรับการเฝ้าระวังโรคทางระบาดวิทยาในปศุสัตว์โดยใช้การจัดกลุ่มแบบ

ฟัชซี. 2559. วารสารวิชาการคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

นักวิจัยคนที่ 5

1. ชื่อ - นามสกุล	นางชัมย์พร กาญจนพันธ์
ชื่อ - นามสกุล (ภาษาอังกฤษ)	Mrs.Chamaiporn Kanjanapan
2. หมายเลขบัตรประจำตัวประชาชน	3-5208-00005-72-4
3. ตำแหน่งปัจจุบัน	อาจารย์ประจำสาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ
4. ตำแหน่งทางวิชาการ	อาจารย์
5. เวลาที่ใช้ทำวิจัย	(10 ชั่วโมง : สัปดาห์)
6. หน่วยงานและสถานที่อยู่ที่ติดต่อได้สะดวก พร้อมหมายเลขโทรศัพท์ โทรสาร และไปรษณีย์	คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง อ.เมือง จ.ลำปาง 52100 หมายเลขโทรศัพท์ 081-2881142 อีเมลล์ chamaiporn673@gmail.com
7. สาขาวิชาการที่มีความชำนาญพิเศษ (แตกต่างจากวุฒิการศึกษา)	

Computer Graphic and Multimedia, Application Development on Mobile ,Technology AR (Augmented Reality)

ประวัติการศึกษา

ระดับ	ชื่อปริญญา (สาขาวิชา)	ชื่อสถาบัน	ปี พ.ศ. ที่จบ
ปริญญาโท	วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (เทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตและสารสนเทศ)	มหาวิทยาลัยนเรศวร	พ.ศ. 2551
ปริญญาตรี	ศิลปศาสตรบัณฑิต (การจัดการทั่วไป)	สถาบันราชภัฏลำปาง	พ.ศ. 2545

บทความวิจัย

ชัยพร กาญจนพันธ์ุ. (2560). ระบบสารสนเทศเพื่อการประเมินสภาพการณ์ปัจจุบันของ ศิษย์เก่า สาขาวิชาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราช

ภัฏลำปาง รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาติ “วิทยาการจัดการวิชาการ 2017” การวิจัยยุคประเทศไทย 4.0. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย : 27 มกราคม 2560 : 130.

ชัยพร กาญจนพันธ์ุ (2559). “การประยุกต์ใช้อินโฟกราฟิก เพื่อเผยแพร่ความรู้ทางศิลปวัฒนธรรม กรณีศึกษาท้องถิ่น จ.ลำปาง” ลำปาง : มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง. รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาติพิบูลสงครามวิจัย ครั้งที่ 3. มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม : 23-24 มีนาคม 2560.

ชัยพร กาญจนพันธ์ุ และคณะ (2559). “การพัฒนาองค์ความรู้การผลิตผลผลิตจากไส้เดือนดินที่สอดคล้องต่อความต้องการใช้ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” ลำปาง : มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง. รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 7 “มหาวิทยาลัยเพื่อรับใช้สังคม ...พลังขับเคลื่อนประเทศไทยสู่ยุค 4.0”. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา : 6 กรกฎาคม 2560 .

นักวิจัยคนที่ 6

- 1) ชื่อ - นามสกุล (ภาษาไทย) นางสาวสนธิญา สุวรรณราช
ชื่อ - นามสกุล (ภาษาอังกฤษ) Mrs.Sonthiya Suwannaraj
- 2) หมายเลขบัตรประจำตัวประชาชน 3 5201 00292 82 8
- 3) ตำแหน่งปัจจุบัน
ตำแหน่งทางวิชาการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขาการบัญชี
(ได้รับการแต่งตั้ง ลงวันที่ 31 พฤษภาคม พ.ศ. 2562)
ตำแหน่งบริหาร - ประธานสาขาวิชาการบัญชี
- ประธานหลักสูตรบัญชีบัณฑิต
- 4) เวลาที่ใช้ทำวิจัย 8 (ชั่วโมง : สัปดาห์)
- 5) หน่วยงานและสถานที่ติดต่อได้สะดวก พร้อมหมายเลขโทรศัพท์ โทรสาร และไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-mail)
หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี คณะวิทยาการจัดการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง 119 หมู่ 9 ตำบลชมพู อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง 52100
เบอร์โทรศัพท์ 054-237399 ต่อ 3625 , 096-6977623
Email: hova_ant@hotmail.com
- 6) ประวัติการศึกษา

ระดับ	ชื่อปริญญา (สาขาวิชา)	มหาวิทยาลัย/สถาบัน	ปีที่สำเร็จ การศึกษา
ปริญญาโท	บัญชีมหาบัณฑิต	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	2552
ปริญญาตรี	บริหารธุรกิจบัณฑิต (การบัญชี)	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช	2548

7) ผลงานวิชาการ

8.3.1 ผลงานแต่ง หรือเรียบเรียงตำรา หนังสือ หรือเอกสารประกอบการสอน/เอกสารคำสอน
 สนธิญา สุวรรณราช. (2561). รายงานทางการเงินและการวิเคราะห์. ลำปาง : มหาวิทยาลัยราช
 ภัฏลำปาง : 412 หน้า.

สนธิญา สุวรรณราช (2561). การวางแผน ควบคุม กำไร ลำปาง : มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง :
 214 หน้า.

8.3.2 ผลงานวิจัย

1) รายงานวิจัย

จตุรภัทร วงศ์สิริสถาพร, สรัชนุช บุญวุฒิ, ฐิติกานต์ สุริยะสาร, สนธิญา สุวรรณราช, สุธีรา ทิพย์
 วิวัฒน์พจนา, ปริญช ปัญญา สุพรรณณี คำवास, ทรงเดช ไชยชนะ, ทิพย์ภรณ์ ปัตถา.
 (2563). อิทธิพลของพฤติกรรมความเป็นสมาชิกที่ดีของนักบัญชี การแบ่งปันความรู้ของนัก
 บัญชี และความชำนาญในวิชาชีพบัญชีที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานของนักบัญชี.
 คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง.

สนธิญา สุวรรณราช, เกศณีย์ สัตตรัตน์ขจร,เอื้อมพร พุเต็มวงศ์, จตุรภัทร วงศ์สิริสถาพรและ
 ฐิติมา โรจนไพฑูรย์ (2562). การพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนเพื่อความสามารถแข่งขันใน
 ตลาดใหม่อย่างมีส่วนร่วมของตำบลอ้อมแก้ว อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปางการพัฒนา
 ผลิตภัณฑ์ชุมชนเพื่อความสามารถแข่งขันในตลาดใหม่อย่างมีส่วนร่วมของตำบลอ้อมแก้ว
 อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง. ลำปาง : คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
 ลำปาง.

สนธิญา สุวรรณราช, ปริญช ปัญญา,ทรงเดช ไชยชนะ, และจากรุณี ศรีบุรี(2561). กลไกการ
 เสริมสร้างรายได้และคุณภาพชีวิตเพื่อการพึ่งพาตนเองอย่างมีความสุขของกลุ่มผู้สูงอายุ
 ตำบลน้ำใจ อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง. ลำปาง : คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัย
 ราชภัฏลำปาง.

สนธิญา สุวรรณราช, จีราภรณ์ พงศ์พันธ์พัฒนนะ, ทิพย์ภรณ์ ปัตถาและกมลวรรณ ทาวรรณ.
 (2561) การส่งเสริมการตลาดเพื่อการท่องเที่ยวฐานธรรมชาติหมู่บ้านปางอ้อตำบลวังทอง
 อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง. ลำปาง : คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
 ลำปาง.

2) บทความวิจัยที่เผยแพร่ในวารสาร

สนธิญา สุวรรณราช, จตุรภัทร วงศ์สิริสถาพร, ฐิติกานต์ สุริยะสาร, สรัชนุช บุญวุฒิ, , ทิพย์ภรณ์
 ปัตถา, สุพรรณณี คำवास และ แดน กุลรูป.(2563). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหาร
 ความเสี่ยงองค์กรกับการวัดผลองค์กรแบบสมดุลของบริษัทจดทะเบียนในตลาด
 หลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. วารสารวิทยาการจัดการสมัยใหม่ คณะวิทยาการจัดการ
 มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง 13(2) : 1-14.

สนธิญา สุวรรณราช,กมลวรรณ ทาววัน,จีราภรณ์ พงศ์พันธ์พัฒนนะ,ทิพย์ภรณ์ ปัตถา,ปณณทัต
 กัลยา และ เกศณีย์ สัตตรัตน์ขจร. (2563). การส่งเสริมการตลาดเพื่อการท่องเที่ยวฐาน
 ธรรมชาติ หมู่บ้านปางอ้อ ตำบลวังทอง อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง. วารสารอารยธรรมโขง
 สาละวิน, 11(2), 133-154.

พิรภาพ จันท์แสนต่อ, สนธิญา สุวรรณราช และ เกศณีย์ สัตตรัตน์ขจร. (2563). รูปแบบการ
 กำจัดขยะอินทรีย์ในครัวเรือนอย่างมีส่วนร่วมของชุมชน ตำบลร่องเคาะ อำเภอวังเหนือ
 จังหวัดลำปาง. วารสารราชภัฏเพชรบูรณ์สาร, 22 (2), 31-39.

เกศณีย์ สัตตรัตน์ขจร, สนธิญา สุวรรณราช และกาญจนาคุมา. (2563). การพัฒนาอาหารท้องถิ่นแบบมีส่วนร่วมเพื่อหนุนเสริมการท่องเที่ยวสร้างสรรค์เชิงวัฒนธรรมของจังหวัดลำปาง.

วารสารอารยธรรมศึกษาโขงสารวิน 11(1) : 152-173.

ทรงเดช ไชยชนะ,ทิพยาภรณ์ ปัตถา,ฐิติกานต์ สุริยะสาร,สนธิญา สุวรรณราช, สรัชนุช บุญวุฒิ และสุธีรา ทิพย์วิวัฒน์พจนา. (2561).ผลกระทบของการปฏิบัติทางการบัญชีอย่างยั่งยืนต่อผลการดำเนินงานของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.

วารสาร Journal of Modern Management Science 11(2) : 125-141.

ฐิติกานต์ สุริยะสาร, พรชนก ทองลาด, สนธิญา สุวรรณราชและ สุพรรณิ คำवास.(2560).

ผลกระทบของการบริหารต้นทุนคุณภาพที่มีต่อการพัฒนาการบริการและความพึงพอใจของลูกค้าของธุรกิจโรงแรมในประเทศไทย. วารสารวิทยาการจัดการสมัยใหม่ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง 10(1) : 138–151.

สนธิญา สุวรรณราช.(2559) แนวทางการพัฒนาการทำบัญชีครัวเรือนของสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียน: กรณีศึกษาสหกรณ์เครดิตยูเนียนทิพย์ช้างจำกัด ตำบลปงยางคก อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง. วารสารวิทยาการจัดการสมัยใหม่ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง, 9 (1): 154 - 166.

3) บทความวิจัยที่เผยแพร่ใน Proceedings

สนธิญา สุวรรณราช,ปริญนุช ปัญญา และ อวิศดา บินโซดาโอ๊ะ. (2563). การเสริมสร้างรายได้และคุณภาพชีวิตเพื่อการพึ่งพาตนเองอย่างมีความสุขของกลุ่มผู้สูงอายุ ตำบลน้ำโจ้ อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง. การศึกษาเพื่อ การพัฒนาท้องถิ่นที่ยั่งยืน. รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 20 เครือข่ายบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ ครั้งที่ 20. มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.

สนธิญา สุวรรณราช,กาญจนา คุมา และ เกศณีย์ สัตตรัตน์ขจร (2562) รูปแบบการกำจัดขยะอินทรีย์ในครัวเรือนอย่างมีส่วนร่วมของชุมชนตำบลวังทอง อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง. การจัดการนวัตกรรมสู่การพัฒนาสังคมที่ยั่งยืน. รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 8 และนานาชาติครั้งที่ 1 วิทยาการจัดการวิชาการ 2019. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.

สนธิญา สุวรรณราช, เกศณีย์ สัตตรัตน์ขจรและกาญจนาคุมา. (2561) แนวทางการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยวเพื่อขับเคลื่อนผลิตภัณฑ์ข้าวแต่น สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI) ของจังหวัดลำปาง คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง. การประชุมระดับชาติครั้งที่ 7 “การวิจัยและนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นสู่ประเทศไทย 4.0” ; 2 กุมภาพันธ์ 2561. ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร แม่สอด จังหวัดตาก. 602-609.

ฐิติกานต์ สุริยะสาร,ณัฐนันท์ ฐิติยาปราโมทย์,สรัชนุช บุญวุฒิ,สนธิญา สุวรรณราช,ทิพยาภรณ์ ปัตถา และสุธีรา ทิพย์วิวัฒน์พจนา. (2561). ความคาดหวังและความพึงพอใจต่อคุณภาพการให้บริการการฝึกอบรมความรู้ต่อเนื่องทางการบัญชี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง. รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 7 วิทยาการจัดการวิชาการ 2018 :การวิจัยและนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นสู่ประเทศไทย 4.0 ; 2 กุมภาพันธ์ 2561. ณ อาคารเฉลิมพระเกียรติฯ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร แม่สอด. 61– 68.

สนธิญา สุวรรณราช, เกศณีย์ สัตตรัตน์ขจรและ กมลวรรณ ทาวิน.(2560). การบริหารจัดการท่องเที่ยวฐานธรรมอย่างมีส่วนร่วม หมู่บ้านปงถ้ำ ตำบลวังทอง อำเภอวังเหนือ จังหวัดลำปาง.The National Academic Research Conference 7th "University Social

Engagement as a Driving Force for Thailand 4.0" คณะวิทยาการจัดการ
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา วันที่ 6 - 7 กรกฎาคม 2560 : หน้า 1413 - 1424.

8.4 ประสบการณ์สอนระดับอุดมศึกษา 10 ปี

อาจารย์คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง ปี พ.ศ. 2555 – ปัจจุบัน

นักวิจัย คนที่ 7

1. ข้อมูลส่วนตัว

ชื่อ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปรีดี นามสกุล สายสี
วันเดือนปีเกิด วันที่ 5 กันยายน 2516 อายุ 49 ปี
ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
ที่อยู่ บ้านเลขที่ 9/3 หมู่ 1 ตำบลพิชัย อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง 52000
หมายเลขโทรศัพท์ที่ติดต่อได้ 082 188 9495

2. ประวัติการศึกษา

ปริญญาตรี ครุศาสตรบัณฑิต (คบ.) สาขาวิชาอุตสาหกรรมศิลป์ สถาบันราชภัฏลำปาง พ.ศ.
2539

ปริญญาโท ครุศาสตรมหาบัณฑิต (คม.) สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏ
ลำปาง พ.ศ. 2550

3. ประสบการณ์ด้านการสอน

1. อาจารย์ผู้สอน คณะวิทยาศาสตร์ สถาบันราชภัฏลำปาง พ.ศ. 2539 - 2541
2. อาจารย์ผู้สอน คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง พ.ศ. 2541 -
2550
3. อาจารย์ผู้สอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง พ.ศ. 2550 - ปัจจุบัน

4. ประสบการณ์ด้านการบริหาร

1. ผู้ช่วยคณบดี ฝ่ายกิจการนักศึกษา คณะครุศาสตร์ พ.ศ. 2552 - 2554
2. รองคณบดี ฝ่ายกิจการนักศึกษา คณะครุศาสตร์ พ.ศ. 2554 - 2556
3. ผู้อำนวยการสำนักศิลปะและวัฒนธรรม พ.ศ. 2556 - 2562
4. รองอธิการบดีฝ่ายกิจการนักศึกษา พ.ศ. 2562 - ปัจจุบัน

5. การดำรงตำแหน่งกรรมการ

1. กรรมการสภาคณาจารย์และข้าราชการมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง (ตัวแทน
คณาจารย์) พ.ศ. 2552 - 2554
2. กรรมการสภามหาวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง (ตัวแทนคณาจารย์) พ.ศ.
2554 - 2556
3. กรรมการประจำคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง (ตัวแทนคณาจารย์)

พ.ศ. 2559 – 2560

4. กรรมการสภามหาวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง (ตัวแทนผู้ดำรงตำแหน่งบริหาร) พ.ศ. 2558 – 2562

5. ประธานคณะกรรมการประจำสำนักศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง พ.ศ. 2556 – 2562

6. เลขานุการสภามหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง พ.ศ. 2562 – 2563

7. กรรมการสภามหาวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง (ตัวแทนผู้ดำรงตำแหน่งบริหาร) พ.ศ. 2553 – ปัจจุบัน

8. กรรมการร่างกฎ ระเบียบ และข้อบังคับของมหาวิทยาลัยวิทยาลัยราชภัฏลำปาง กรรมการ พ.ศ. 2560 – ปัจจุบัน

9. คณะอนุกรรมการกำกับติดตามผลการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด จังหวัดลำปาง (ผู้ทรงคุณวุฒิ)

6. ตำแหน่งวิชาการ

1. อาจารย์สถาบันราชภัฏลำปาง / มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง พ.ศ. 2539 – 2561

2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขาวิชาการศึกษา อนุสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง พ.ศ.2561 – ปัจจุบัน

7. ประสบการณ์การเป็นวิทยากร

1. วิทยากรตามโครงการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาแบบครบวงจร คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

2. วิทยากรหลักสูตรครูชำนาญการพิเศษโครงการพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ก่อนแต่งตั้งให้มีและเลื่อนเป็นวิทยฐานะระดับชำนาญการพิเศษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

3. วิทยากรบรรยายหัวข้อ หลักการทรงงาน ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เกษตรทฤษฎีใหม่ ของในหลวงรัชกาลที่ 9 ในโครงการส่งเสริมความรัก ความสามัคคี เข้าใจสิทธิหน้าที่ของตนเองและผู้อื่นภายใต้พื้นฐานของสังคมประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

8. ประสบการณ์การวิจัย

1. โครงการวิจัยในชั้นเรียน เรื่อง การพัฒนาการจัดการเรียนรู้ รายวิชา การจัดการกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (1023216) ตามแนวคิดจิตปัญญาศึกษา : 2552

2. โครงการวิจัย เรื่อง การศึกษาการแสดงผลประจำชนเผ่าของนักเรียนในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน เพื่อจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา : 2554

3. นักวิจัยร่วม รายงานการวิจัยปัญหาและความต้องการในการพัฒนาศักยภาพในการสอนกลุ่มสาระงานพื้นฐานอาชีพและเทคโนโลยีของอาจารย์ในโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาภาคเหนือตอนบน : 2550 (รองศาสตราจารย์บุญชิต เนติศักดิ์ หัวหน้านักวิจัย)

4. นักวิจัยร่วม โครงการวิจัย พลังเครือข่ายการเรียนรู้เพื่อถิ่นฐานบ้านเกิดและการพัฒนา “หละอ้อนบ้านเฮา” จังหวัดลำปาง : 2555 (อาจารย์ชุตินา คำบุญชู หัวหน้าทีมวิจัย)

5. นักวิจัยร่วม การพัฒนาเว็บไซต์แหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของชุมชนบ้านท่าสี่ อำเภอมะนัง จังหวัดลำปาง : 2557 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กนิษฐ์กานต์ ปันแก้ว หัวหน้านักวิจัย)
6. โครงการวิจัย เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น “ลำปางศึกษา” สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 4 ในจังหวัดลำปาง : 2559
7. บทความวิชาการ เรื่อง การจัดการเรียนรู้ในยุคไทยแลนด์ 4.0 ด้วยการสร้างการตื่นรู้สู่การเปลี่ยนแปลงที่ทรงพลัง : 2561
8. นักวิจัยร่วม การพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนสู่ตลาดการท่องเที่ยวอย่างมีส่วนร่วมของชุมชนตำบลวอแก้ว อำเภอลี้ จังหวัดลำปาง : 2562 (อาจารย์ ดร.จิราภรณ์ พงศ์พันธุ์พัฒนา)
9. นักวิจัยร่วม แนวทางการขยายผลเกษตรอินทรีย์สู่การใช้ประโยชน์ในพื้นที่อื่นอย่างมีส่วนร่วมของชุมชนตำบลวอแก้ว อำเภอลี้ จังหวัดลำปาง : 2562 (อาจารย์ทิพยาภรณ์ ปัตถา)
10. นักวิจัยร่วม การพัฒนาหลักสูตรโค้ดดิ้ง สำหรับข้าราชการครู โครงการผลิตครูเพื่อพัฒนาท้องถิ่น จังหวัดลำปาง : 2563 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์เกษทิพย์ ศิริชัยศิลป์)

9. ประวัติการอบรม / ดูงาน / ฝึกงาน

- (1) อบรมหลักสูตรธรรมมาภิบาลกับการส่งเสริมความเสมอภาคระหว่างเพศสำหรับผู้บริหาร (หลักสูตรทดลอง) สถาบันพระปกเกล้า วันที่ 6 กรกฎาคม – 4 สิงหาคม 2564
- (2) การฝึกอบรมหลักสูตรจิตอาสา 904 “หลักสูตรพื้นฐาน” รุ่นที่ 1/62 วันที่ 25 พฤษภาคม – 8 มิถุนายน 2562 ณ โรงเรียนจิตอาสา พื้นที่กองพันฝึกส่วนหลัง กองบัญชาการทหารมหาดเล็กราชวัลลภรักษาพระองค์ เขตพระราชฐานในพระองค์ “วิภาวดี” กรุงเทพมหานคร
- (3) อบรมเชิงปฏิบัติการ การวิเคราะห์แรงเสริม-แรงต้าน (Force Field Analysis) วันที่ 19 – 20 มกราคม 2557 ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง จังหวัดลำปาง
- (4) ฝึกอบรม หลักสูตร นักบริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏ ระดับผู้อำนวยการสำนัก วันที่ 13 – 24 ตุลาคม 2556 ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ จังหวัดปทุมธานี
- (5) ศึกษาดูงานด้านการจัดการการศึกษา ณ University Technology MARA Malaysia ประเทศมาเลเซีย และ National University of Singapore ประเทศสิงคโปร์ วันที่ 20 – 30 ตุลาคม 2556
- (6) ศึกษาดูงานด้านการจัดการการศึกษา ณ ประเทศเกาหลีใต้ วันที่ 30 กันยายน – 4 ตุลาคม 2556
- (7) ศึกษาดูงานด้านการจัดการการศึกษา ณ University of Malaya ประเทศมาเลเซีย และ Nanyang Technological University ประเทศสิงคโปร์
- (8) ศึกษาดูงานด้านการจัดการการศึกษา ณ เมืองเพิร์ท ประเทศออสเตรเลีย มหาวิทยาลัยกวังปิ่น และวิทยาลัยครูกวังตรี ประเทศเวียดนาม วิทยาลัยครูหลวงพระบาง

เมืองหลวงพระบาง ประเทศลาว มหาวิทยาลัยปักกิ่ง มหาวิทยาลัยยูนนานนอมอล ประเทศ
สาธารณรัฐประชาชนจีน

10.รางวัลที่ได้รับ

(1) รางวัล “ธนบุรีศรีนพมาศ” ประจำปี 2562 สาขาการอนุรักษ์และส่งเสริม
ศิลปวัฒนธรรมไทย ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น จากมหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี

(2) รางวัล ผู้ทำคุณประโยชน์แก่อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมธรรมชาติและศิลปกรรม
ท้องถิ่น จากสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวง
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

นักวิจัยคนที่ 8

1. ชื่อ - นามสกุล (ภาษาไทย) นางสาวสุพรรณิ คำวาส
- ชื่อ - นามสกุล (ภาษาอังกฤษ) Miss Supunee Kamwass
2. เลขหมายบัตรประจำตัวประชาชน 3520800027752
3. ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์
4. หน่วยงานและสถานที่อยู่ สาขาวิชาการบัญชี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
โทรศัพท์ 054-237388-9 ต่อ 3613 089-9980463 โทรสาร 054-237399 119 หมู่ 9 ถนน
ลำปาง-แม่ทะ ต.ชมพู อ.เมือง จ.ลำปาง ๕๒๑๐๐ E-mail : supun28poon@gmail.com
5. ประวัติการศึกษา

ประวัติเอก การบัญชี	มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์	ปีที่จบ พ.ศ. 2562
ปริญญาโท สาขาบัญชี	สถาบัน มหาวิทยาลัยพายัพ	ปีที่จบ พ.ศ. 2551
ปริญญาตรี การจัดการทั่วไป(การบัญชี) สถาบันราชภัฏลำปาง		ปีที่จบ พ.ศ. 2544
6. สาขาวิชาการที่มีความชำนาญพิเศษ (แตกต่างจากวุฒิการศึกษา) สาขาวิชาการเงิน
7. ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิจัยทั้งภายในและภายนอกประเทศ โดยระบุสถานภาพใน
การทำงานวิจัยว่าเป็นผู้อำนวยการแผนงานวิจัย หัวหน้าโครงการวิจัย หรือผู้ร่วมวิจัยในแต่ละ
ข้อเสนอการวิจัย
  - 7.1 ผู้อำนวยการแผนงานวิจัย : ชื่อแผนงานวิจัย
-
  - 7.2 หัวหน้าโครงการวิจัย : ชื่อโครงการวิจัย
สุพรรณิ คำวาส. (2563). แรงจูงใจเกี่ยวกับการจ่ายค่าตอบแทนให้กับฝ่ายบริหารและการใช้ดุลย
พินิจในการจัดการกำไรผ่านรายการตามเกณฑ์คงค้าง. .มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง
  - 7.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องและทำเสร็จแล้ว :
ทิพยาภรณ์ ปัตถา, สุพรรณิ คำวาส, พิบูลย์ หม่อมไชย, สุธีรา ทิพย์วิวัฒนพจนา, ปริตต์ สายสี และ
ทรงเดช ไชยชนะ (2562). แนวทางการขยายผลเกษตรอินทรีย์สู่การใช้ประโยชน์ในพื้นที่อื่น
อย่างมีส่วนร่วมของชุมชนตำบลอแก้ว อำเภอห้างฉัตร จังหวัดลำปาง.
สนธิญา สุวรรณราช, จตุรภัทร วงศ์สิริสถาพร, ฐิติกานต์ สุริยะสาร, สรัชนุช บุญวุฒิ, ทิพยาภรณ์ ปัต
ถา, สุพรรณิ คำวาส และแดน กุลรูป. (2563). ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารความ
เสี่ยงองค์กรกับการวัดผลองค์กรแบบสมดุลของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่ง
ประเทศไทย. วารสารวิทยาการจัดการสมัยใหม่ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏ
ลำปาง 13(2) : 1-14

ฉันทิยานต์ สุริยสาร. พรชนก ทองลาด. สนธิญา สุวรรณราช และสุพรรณณี คำวาส. (2560). ผลกระทบของการบริหารต้นทุนคุณภาพที่มีต่อการพัฒนาการบริการและความพึงพอใจของลูกค้าของธุรกิจโรงแรมในประเทศไทย. วารสารวิทยาการจัดการสมัยใหม่ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำปาง 10(1) : 138-151.

การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม เพื่อจัดการขยะในชุมชน ตำบลแม่ปะ อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง ของ ชุมชนบ้านแม่ปะดอย บ้านแม่ปะแพะ และบ้านปางกุ่ม. (2556). การประชุมระดับชาติ “วิทยการจัดการวิชาการ 2014” ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏพินิจสงคราม จังหวัดพิษณุโลก

7.4 งานวิจัยที่กำลังทำ : ชื่อโครงการวิจัย แหล่งทุน และสถานภาพในการทำวิจัย (ผู้บริหารโครงการ หัวหน้าโครงการ และ/หรือผู้ร่วมวิจัย) ระบุเดือน และปีที่เริ่มต้นและสิ้นสุด

สุพรรณณี คำวาส. (2564). การปฏิบัติทางการบัญชีที่ดีกับคุณภาพของรายงานทางการเงินของผู้ประกอบการเชรามิคภาคเหนือตอนบน. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำปาง. (ร้อยละ 70)

สุพรรณณี คำวาส, แดน กุลรูป, จตุรภัทร วงศ์สิริสถาพร, นราธิป วงษ์ปัน, ไพฑูรย์ อินตะชัน, สนธิญา สุวรรณราช, อุษา โบสถ์ทอง, ปิยะรัตน์ ทองธานี และขจรศักดิ์ วงศ์วิราช (2564) การสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผักปลอดสารพิษด้วยนวัตกรรมพร้อมใช้และกระบวนการจัดการกลุ่มสำหรับส่งเสริมให้เกิดกิจการเพื่อสังคมในพื้นที่ตำบลหัวเมือง อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง. (ร้อย 90)

เกศณีย์ สัตตรัตน์ขจร, สนธิญา สุวรรณราช, แดน กุลรูป, ปัทมา อภิชัย, สุพรรณณี คำวาส, กนกพร เอกกะสินสกุล (2564) แผนงานวิจัย การสร้างคุณค่าผลิตภัณฑ์โดยกระบวนการกลุ่มและการแปรรูปด้วยนวัตกรรมพร้อมใช้เพื่อสร้างผู้ประกอบการรุ่นใหม่และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของพื้นที่ ตำบลหัวเมือง อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำปาง. (ร้อยละ 90)

สนธิญา สุวรรณราช, ไพฑูรย์ อินตะชัน, นภาพรรณ ประดิษฐ์, เนตรดาว โทธรัตน์, เกศณีย์ สัตตรัตน์ขจร, แดน กุลรูป, ฐาภากร ศิริยอด, สุพรรณณี คำวาส, นลินทิพย์ กองคำ, ชัยฤกษ์ ต้นติเตชา, อัจฉราภรณ์ วรรณมะกอก, อรทัย สุวรรณเทศ (2564) รูปแบบการบริหารจัดการธุรกิจการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์โดยรถไฟบนเส้นทางยุคสมัยแห่งล้านนา. หน่วยบริหารและจัดการทุนด้านการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ(บพข).

(ร้อยละ 70)

นักวิจัยคนที่ 9

นางกาญจนา คุมา

1 ตำแหน่งทางวิชาการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์

2 ประวัติการศึกษา

ระดับ	ชื่อปริญญา (สาขาวิชา)	มหาวิทยาลัย/สถาบัน	ปีที่สำเร็จการศึกษา
ปริญญาโท	บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต	วิทยาลัยโยนก	2544
ปริญญาตรี	บัญชีบัณฑิต	มหาวิทยาลัยพายัพ	2534

3 ผลงานวิชาการ

3.1 ผลงานแต่ง หรือเรียบเรียงตำรา หนังสือ หรือเอกสารประกอบการสอน/เอกสารคำสอน
กาญจนา คุมา (2562). เอกสารคำสอน.การบัญชีบริหาร มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง :
319 หน้า.

กาญจนา คุมา (2562). เอกสารคำสอน.การบริหารต้นทุน มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง :
329 หน้า.

กาญจนา คุมา (2561). การบัญชีต้นทุน (ฉบับปรับปรุง 2561) มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง :
410 หน้า.

3.2 ผลงานวิจัย

1) รายงานวิจัย

สุธีรา ทิพย์วิวัฒน์พจนนา, กาญจนา คุมาและนันทะ บุตรน้อย. (2563). รายงานการวิจัย. การวิเคราะห์อิทธิพลของคุณภาพการปฏิบัติงานของนักบัญชีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตภาคเหนือตอนบน. คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง.

2) บทความวิจัยที่เผยแพร่ในวารสาร

ไพฑูรย์ อินต๊ะขัน,ณัฐนันท์ ฐิตียาปราโมทย์,พรชนก ทองลาด,สุขเกษม ลางกุลเสน,กาญจนา คุมา ,จิราภรณ์ พงศ์พันธุ์พัฒนาและจตุรภัทร วงศ์ศิริสถาพร.(2563).ความสัมพันธ์ระหว่างโอกาสในการล้มละลาย ธุรกิจครอบครัวและการตกแต่งกำไรของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. วารสารวิชาการเครือข่ายบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภาคเหนือ 10(1) : 49-62.

Kanchana Khuma, Suthira Thipwivatpotjana, & Nunta Bootnoi. (2020). Support and Operational Factors Affecting the Success of Community Enterprises. HUMAN BEHAVIOR, DEVELOPMENT and SOCIETY, 21(2), 90-99.

พรชนก ทองลาด , กาญจนา คุมา และสุธีรา ทิพย์วิวัฒน์พจนนา. (2560) คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตาม กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ของสาขาวิชาการบัญชี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง.วารสารวิทยาการจัดการสมัยใหม่ 6(1) : 76-89.

พรชนก ทองลาด ณัฐนันท์ ฐิตียาปราโมทย์ สุขเกษม ลางกุลเสน กาญจนา คุมา จิราภรณ์ พงศ์พันธุ์พัฒนา ปริญญ์ ปัญญา บัณฑิต บุชบา ฐิติกานต์ สุริยะสาร และสุธีรา ทิพย์วิวัฒน์พจนนา.(2560). หนทางสู่การทำวิจัยทางการบัญชีให้ประสบผลสำเร็จและเป็นสุข. วารสารปัญญาภิวัฒน์.9(1) : 135-148.

3) บทความวิจัยที่เผยแพร่ใน Proceedings

Jitprasarn, K.,Toopthon, R., Wonsai, K.,Peasai, K.,Khuma, K.,& Tonglad, P.(2018). The relation between financial Ratios and stock prices : Evidence in Technology Industry in Thailand Stock Market. Full Paper Proceeding Multidisciplinary Studies Business Management and Economic Studies, Vol 1 : 14-18.

4 ประสบการณ์สอนระดับอุดมศึกษา 26 ปี

อาจารย์คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง ปี พ.ศ. 2537 – ปัจจุบัน

ที่ อว ๐๔๐๗/๒๐๖๐๖

สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ

๑๙๖ ถนนพหลโยธิน จตุจักร กทม. ๑๐๙๐๐

๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๕

เรื่อง แจ้งอนุมัติทุนอุดหนุนการวิจัยและนวัตกรรม

เรียน อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

อ้างถึง ข้อเสนอโครงการ เรื่อง “การต่อยอดการเพิ่มมูลค่าภูมิปัญญาหัตถศิลป์ชนเผ่า เพื่อส่งเสริมชุมชนพึ่งตนเอง ของจังหวัดลำปาง”

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. (ร่าง) สัญญาให้ทุนอุดหนุนการวิจัยและนวัตกรรม

๒. งบประมาณโครงการวิจัยและนวัตกรรม

๓. (ร่าง) บันทึกแนบท้าย เรื่อง การแก้ไขเปลี่ยนแปลงการใช้จ่ายเงิน

๔. แบบการจัดทำกิจกรรมส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยและนวัตกรรมเบื้องต้น (Inception Report)

๕. กรอบการจัดการความรู้การวิจัยเพื่อการใช้ประโยชน์

๖. แบบสอบถามเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ถ่ายทอดผลงานวิจัย (Supply Side)

ตามหนังสือที่อ้างถึง มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง ได้เสนอขอรับการสนับสนุนทุนอุดหนุนการวิจัยและนวัตกรรม ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๖ เพื่อดำเนินโครงการ เรื่อง “การต่อยอดการเพิ่มมูลค่าภูมิปัญญาหัตถศิลป์ชนเผ่า เพื่อส่งเสริมชุมชนพึ่งตนเอง ของจังหวัดลำปาง” งบประมาณจำนวน ๗๐๐,๐๐๐บาท (เจ็ดแสนบาทถ้วน) โดยมี “รองศาสตราจารย์พรชนก ทองลาด” ตำแหน่ง อาจารย์ประจำคณะวิทยาการจัดการ สังกัด มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง เป็นหัวหน้าโครงการการวิจัยและนวัตกรรม นั้น

สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ได้พิจารณาเห็นสมควรอนุมัติทุนอุดหนุนการวิจัยและนวัตกรรม ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๖ ของโครงการเรื่อง “การต่อยอดการเพิ่มมูลค่าภูมิปัญญาหัตถศิลป์ชนเผ่า เพื่อส่งเสริมชุมชนพึ่งตนเอง ของจังหวัดลำปาง” จำนวนเงิน ๖๐๐,๐๐๐ บาท (หกแสนบาทถ้วน) โดยมีระยะเวลาการทำวิจัยและนวัตกรรม ๑๒ เดือน และหากท่านประสงค์ทำวิจัยและนวัตกรรม ตามที่ได้รับอนุมัติ โดยมีเงื่อนไขดังกล่าวข้างต้น ขอความกรุณาส่งหนังสือยืนยันการรับทุนจากผู้บริหารหน่วยงาน/หัวหน้าโครงการ พร้อมแจ้งชื่อ และตำแหน่งของผู้ลงนามในสัญญารับทุนมายัง วช. ภายในวันที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๕ และขอความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดจัดเตรียมเอกสารประกอบการจัดทำสัญญาและดำเนินการดังนี้

๑. เอกสารประกอบการลงนามในสัญญารับทุน

๑.๑ สัญญาให้ทุนอุดหนุนการวิจัยและนวัตกรรม จำนวน ๒ ชุด

๑.๒ ข้อเสนอโครงการที่ได้ปรับแก้ไขตามคำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไข จำนวน ๒ ชุด

๑.๓ สำเนาหนังสือแจ้งอนุมัติทุนอุดหนุนการวิจัยและนวัตกรรม จำนวน ๒ ชุด

๑.๔ งบประมาณโครงการวิจัยและนวัตกรรม จำนวน ๒ ชุด

๑.๕ บันทึกแนบท้าย เรื่อง การแก้ไขเปลี่ยนแปลงการใช้จ่ายเงิน จำนวน ๒ ชุด

๑.๖ กรณีมอบอำนาจให้ผู้อื่นลงนามในสัญญารับทุนฯ แทน ให้มีหนังสือมอบอำนาจ

โดยระบุชื่อผู้มีอำนาจลงนามในสัญญาแทน จำนวน ๑ ชุดต่อ ๑ โครงการ

๑.๗ กรณีมอบอำนาจให้ผู้อื่นมีสิทธิในการถอนเงินทุนฯ ให้จัดทำหนังสือมอบอำนาจ โดยระบุชื่อผู้มีอำนาจในการถอนเงินทุนฯ แทน จำนวน ๑ ชุด

๒. เอกสารประกอบการเบิกจ่ายเงินทุน

๒.๑ แบบคำขอรับเงินผ่านธนาคาร ลงนามโดยผู้มีสิทธิในการถอนเงินทุน จำนวน ๕ ชุด

๒.๒ สำเนาสมุดบัญชีหน้าแรก (รับรองสำเนาถูกต้อง) โดยให้เปิดบัญชีเงินฝากธนาคาร กรุงไทย (จำกัด) มหาชน ซึ่งบัญชีระบุชื่อ .....มหาวิทยาลัย..... (.....ชื่อโครงการ.....) จำนวน ๕ ชุด

๒.๓ สำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของผู้มีสิทธิในการถอนเงินทุน (รับรองสำเนาถูกต้อง) จำนวน ๕ ชุด

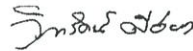
๒.๔ แบบการจัดทำกิจกรรมส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยและนวัตกรรมเบื้องต้น (Inception Report) จำนวน ๑ ชุด

เอกสารตามลำดับ ๑.๑ - ๑.๗ ให้ประทับตราหน่วยงานทุกหน้า และลงนามกำกับโดยผู้มีอำนาจลงนามหรือผู้ได้รับมอบอำนาจให้ลงนามในสัญญารับทุนทุกหน้า และขอความกรุณาจัดส่งเอกสารมายังฝ่ายส่งเสริมพัฒนาศักยภาพบุคลากรการวิจัย กองส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยและนวัตกรรม วช. ภายในวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๖๖ หากพ้นกำหนดระยะเวลาดังกล่าว จะถือว่าท่านสละสิทธิในการขอรับทุนฯ

ทั้งนี้ การเบิกจ่ายค่าบำรุงสถาบันของโครงการ (Overhead) วช. จะเบิกจ่ายให้ในเงินงวดสุดท้าย ภายหลังจากดำเนินการโครงการเสร็จสิ้น โดยจ่ายให้ไม่เกินร้อยละ ๑๐ ของงบโครงการวิจัย ซึ่งเป็นไปตามแนวทางที่ กสว. กำหนด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

นางสาวนัตถนี ทองประศรี

(นางสาววิภารัตน์ ดีอ่อง)

ผู้อำนวยการสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ

ฝ่ายส่งเสริมพัฒนาศักยภาพบุคลากรการวิจัย

โทร. ๐ ๒๕๗๙ ๑๓๗๐ - ๙ ต่อ ๕๑๙

โทรสาร ๐ ๒๕๗๙ ๐๑๐๙

E-mail : Nattanee.t@nrct.go.th

ผู้ประสานงาน : นางสาวณัฐนี ทองประศรี

สำเนาส่ง : รองศาสตราจารย์พรชนก ทองลาด

**งบประมาณแผนงาน/โครงการวิจัย ที่ได้รับอนุมัติทุนอุดหนุนการวิจัยและนวัตกรรม
และการแบ่งจ่ายงวดเงิน**

1. งบประมาณการวิจัยที่ได้รับอนุมัติทุนอุดหนุนการวิจัยและนวัตกรรม

1.1	ชื่อแผนงาน/โครงการวิจัย	การต่อยอดการเพิ่มมูลค่าภูมิปัญญาหัตถศิลป์ชนเผ่า เพื่อส่งเสริมชุมชนพึ่งตนเอง ของจังหวัดลำปาง
1.2	ประจำปี	2566
1.3	หัวหน้าแผนงาน/โครงการวิจัย	รองศาสตราจารย์ พรชนก ทองลาด
1.4	งบประมาณที่ได้รับอนุมัติ	600,000 (หกแสนบาทถ้วน)

- งบประมาณ วช. 600,000 บาท (หกแสนบาทถ้วน)

จำแนกได้ ดังนี้

- 1) ค่าตอบแทนนักวิจัย รวมจำนวน 30,000 บาท
- 2) ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน (ค่าจ้าง ค่าใช้สอย ค่าวัสดุ และอื่น ๆ) รวมจำนวน 510,000 บาท
- 3) ค่าครุภัณฑ์ รวมจำนวน - บาท ดังนี้
- 4) ค่าสิ่งก่อสร้าง - บาท
- 5) ค่าธรรมเนียมอุดหนุนสถาบัน รวมจำนวน 60,000 บาท

หมายเหตุ : 1. สามารถถัวจ่ายงบประมาณได้ ยกเว้นค่าตอบแทนนักวิจัย และค่าครุภัณฑ์

2. ค่าธรรมเนียมอุดหนุนสถาบันให้ผู้รับทุนเบิกจ่าย เมื่อร่างรายงานการวิจัย และนวัตกรรมฉบับสมบูรณ์ได้รับความเห็นชอบแล้ว ตามงบประมาณที่ วช. อนุมัติ

2. การแบ่งจ่ายงวดเงิน

ในการเบิกจ่ายเงินทุนอุดหนุนการวิจัยและนวัตกรรม ผู้รับทุนจะต้องขอเบิกค่าใช้จ่ายตามแผนงานโครงการที่ได้รับทุนเป็นงวดๆ ตามกำหนดเวลาดังต่อไปนี้

- งบประมาณ วช จำนวน 600,000 บาท (หกแสนบาทถ้วน)

งวดที่ (1) เป็นเงิน 180,000 บาท (หนึ่งแสนแปดหมื่นบาทถ้วน) โดยหักเงินประกันผลงาน 9,000 บาท (เก้าพันบาทถ้วน) คงเหลือเบิกจ่ายเป็นจำนวนเงิน 171,000 บาท (หนึ่งแสนเจ็ดหมื่นหนึ่งพัน

บาทถ้วน) เมื่อผู้รับทุนส่งรายงานการวิจัยและนวัตกรรมเบื้องต้น (Inception Report) (ภาษาไทย) ภายใน 15 วัน นับแต่วันลงนามในสัญญาฯ และนำเข้าข้อมูลในระบบ NRIIS

งวดที่ (2) เป็นเงิน 180,000 บาท (หนึ่งแสนแปดหมื่นบาทถ้วน) โดยหักเงินประกันผลงาน 9,000 บาท (เก้าพันบาทถ้วน) คงเหลือเบิกจ่ายเป็นจำนวนเงิน 171,000 บาท (หนึ่งแสนเจ็ดหมื่นหนึ่งพันบาทถ้วน) เมื่อผู้รับทุนส่งงาน ดังนี้

รายงานความก้าวหน้าการวิจัยและนวัตกรรม ครั้งที่ 1 และ (ร่าง) คู่มือองค์ความรู้หรือเทคโนโลยี เพื่อการใช้ประโยชน์จริง จำนวน 8 ชุด ให้ วช. พร้อมทั้งกรอกข้อมูลรายงานความก้าวหน้าการวิจัยและนวัตกรรม ครั้งที่ 1 และคู่มือองค์ความรู้ฯ ในรูปแบบไฟล์ Microsoft Word และ PDF/Adobe Acrobat และนำเข้าข้อมูลในระบบ NRIIS ให้แล้วเสร็จภายใน 4 เดือน นับจากวันลงนามในสัญญาฯ

งวดที่ (3) เป็นเงิน 120,000 บาท (หนึ่งแสนสองหมื่นบาทถ้วน) โดยหักเงินประกันผลงาน 6,000 บาท (หกพันบาทถ้วน) คงเหลือเบิกจ่ายเป็นจำนวนเงิน 114,000 บาท (หนึ่งแสนหนึ่งหมื่นสี่พันบาทถ้วน) เมื่อผู้รับทุนส่งงาน ดังนี้

รายงานความก้าวหน้าการวิจัยและนวัตกรรม ครั้งที่ 2 และ (ร่าง) คู่มือองค์ความรู้หรือเทคโนโลยี เพื่อการใช้ประโยชน์จริง จำนวน 8 ชุด ให้ วช. พร้อมทั้งกรอกข้อมูลรายงานความก้าวหน้าการวิจัยและนวัตกรรม ครั้งที่ 2 และคู่มือองค์ความรู้ฯ ในรูปแบบไฟล์ Microsoft Word และ PDF/Adobe Acrobat และนำเข้าข้อมูลในระบบ NRIIS ให้แล้วเสร็จภายใน 8 เดือน นับจากวันลงนามในสัญญาฯ

งวดที่ (4) เป็นเงิน 120,000 บาท (หนึ่งแสนสองหมื่นบาทถ้วน) โดยหักเงินประกันผลงาน 6,000 บาท (หกพันบาทถ้วน) คงเหลือเบิกจ่ายเป็นจำนวนเงิน 114,000 บาท (หนึ่งแสนหนึ่งหมื่นสี่พันบาทถ้วน) เมื่อผู้รับทุนส่งงาน ดังนี้

(ร่าง) รายงานการวิจัยและนวัตกรรมฉบับสมบูรณ์ และ (ร่าง) คู่มือองค์ความรู้หรือเทคโนโลยี เพื่อการใช้ประโยชน์จริง จำนวน 8 ชุด ให้ วช. พร้อมทั้งกรอกข้อมูล (ร่าง) รายงานการวิจัยและนวัตกรรมฉบับสมบูรณ์ และคู่มือองค์ความรู้ฯ ในรูปแบบไฟล์ Microsoft Word และ PDF/Adobe Acrobat และนำเข้าข้อมูลในระบบ NRIIS ให้แล้วเสร็จภายใน 11 เดือน นับจากวันลงนามในสัญญาฯ

โดยให้ผู้รับทุนเบิกจ่ายงบประมาณค่าธรรมเนียมอุดหนุนสถาบัน (Overhead) ไม่เกินร้อยละ 10

งวดที่ (5) ผู้ให้ทุนจะจ่ายเงินประกันผลงานทั้งสิ้นที่ได้หักไว้ร้อยละห้า (5%) เป็นจำนวนเงินรวมทั้งหมด 30,000 บาท (สามหมื่นบาทถ้วน) เมื่อผู้รับทุนส่งงาน ดังนี้

รายงานการวิจัยและนวัตกรรมฉบับสมบูรณ์ 5 เล่ม และคู่มือองค์ความรู้หรือเทคโนโลยี เพื่อการใช้ประโยชน์จริง จำนวน 10 ชุด ให้ วช. พร้อมทั้งกรอกข้อมูล รายงานการวิจัยและนวัตกรรมฉบับสมบูรณ์

และคู่มือองค์ความรู้ฯ ในรูปแบบไฟล์ Microsoft Word และ PDF/Adobe Acrobat และนำเข้าข้อมูลในระบบ NRIIS ให้แล้วเสร็จภายใน 12 เดือน นับจากวันลงนามในสัญญาฯ

3. การจัดซื้อและกรรมสิทธิ์ในครุภัณฑ์ที่จัดซื้อโดยทุนอุดหนุนการวิจัยและนวัตกรรม

3.1 ต้องดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุ ภาครัฐ พ.ศ. 2560 ยกเว้น เข้าเงื่อนไขของกรมบัญชีกลางที่กำหนดให้ไม่ต้องดำเนินการตามพระราชบัญญัติจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ.2560

4. การใช้จ่ายเงิน ผู้วิจัยหรือผู้รับทุนต้องมีหลักฐานการใช้จ่ายเงินและจัดเก็บไว้ เพื่อให้สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินตรวจสอบ

รายงานการวิจัยและนวัตกรรมเบื้องต้น (Inception Report)

ชื่อกิจกรรม (ไทย) การต่อยอดการเพิ่มมูลค่าภูมิปัญญาหัตถศิลป์ชนเผ่า เพื่อส่งเสริมชุมชนพึ่งตนเอง ของจังหวัด ลำปาง

(อังกฤษ) Continuing to add value to the wisdom of tribal handicrafts to promote the self-reliant community of Lampang Province

ได้รับทุนอุดหนุนการทำกิจกรรมส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยและนวัตกรรม ประจำปี

จำนวน 600,000 บาท ระยะเวลาดำเนินกิจกรรม 11 เดือน เริ่มทำการวิจัยเมื่อ (เดือน, ปี) กุมภาพันธ์ 2566

รายงานการทำกิจกรรมส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยและนวัตกรรมเบื้องต้น (Inception Report)

ระหว่าง (เดือน, ปี) กุมภาพันธ์ 2566 ถึง (เดือน, ปี) กุมภาพันธ์ 2567

รายนามหัวหน้ากิจกรรม และผู้ร่วมกิจกรรม พร้อมทั้งหน่วยงานที่สังกัดและรายละเอียดการติดต่อ (ที่อยู่/โทรศัพท์/โทรสาร/e-mail)

1. รองศาสตราจารย์ ดร.พรชนก ทองลาด (หัวหน้ากิจกรรม) หน่วยงานที่สังกัด คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง อ.เมือง จ.ลำปาง 52100

หมายเลขโทรศัพท์ 097-9598103/ E-mail: iamnok119@gmail.com

1. อาจารย์อัฉรภรณ์ วรรณมะกอก (ผู้ร่วมกิจกรรม) หน่วยงานที่สังกัด คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง 119 หมู่ 9 ถ.ลำปาง-แม่ทะ ต.ชมพู อ.เมือง จ.ลำปาง 52100 หมายเลขโทรศัพท์ 065-261-5392/E-mail: atcharabhornwmk@gmail.com

2. อาจารย์ทิพรัตน์ ตีฆะปัญญา (ผู้ร่วมกิจกรรม) หน่วยงานที่สังกัด คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง 119 หมู่ 9 ถ.ลำปาง-แม่ทะ ต.ชมพู อ.เมือง จ.ลำปาง 52100 หมายเลขโทรศัพท์ 094-6165278 /E-mail: ttiparat@lpru.ac.th

3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จตุรภัทร วงศ์สิริสถาพร (ผู้ร่วมกิจกรรม) หน่วยงานที่สังกัด คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง 119 หมู่ 9 ถ.ลำปาง-แม่ทะ ต.ชมพู อ.เมือง จ.ลำปาง 52100 หมายเลขโทรศัพท์ 084-6112650/ E-mail: Jaturapatwong@gmail.com

4. อาจารย์ศักดิ์ชัย ศรีमारณ (ผู้ร่วมกิจกรรม) หน่วยงานที่สังกัด คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง 119 ม.9 ถ.ลำปาง-แม่ทะ ต.ชมพู อ.เมือง จ.ลำปาง 52100 หมายเลข โทรศัพท์ 095-4492316/E-mail : sakchairs@gmail.com

5. อาจารย์ชัมย์พร กาญจนพันธ์ (ผู้ร่วมกิจกรรม) หน่วยงานที่สังกัด คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง 119 หมู่ 9 ถ.ลำปาง-แม่ทะ ต.ชมพู อ.เมือง จ.ลำปาง 52100 หมายเลขโทรศัพท์ 081-2881142 /E-mail : chamaiporn673@gmail.com

สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.)

6. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สนธิญา สุวรรณราช (ผู้ร่วมกิจกรรม) หน่วยงานที่สังกัด คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง 119 หมู่ 9 ถ.ลำปาง-แม่ทะ ต.ชมพู อ.เมือง จ.ลำปาง 52100 หมายเลขโทรศัพท์ 096-6977623/
E-mail : hova_ant@hotmail.com

7. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปริตต์ สายสี (ผู้ร่วมกิจกรรม) หน่วยงานที่สังกัด คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง 119 หมู่ 9 ถ.ลำปาง-แม่ทะ ต.ชมพู อ.เมือง จ.ลำปาง 52100 หมายเลขโทรศัพท์ 082 188 9495 E-mail :
parit_saisee@hotmail.com

8. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุพรรณิ คำवास (ผู้ร่วมกิจกรรม) หน่วยงานที่สังกัด คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง 119 หมู่ 9 ถ.ลำปาง-แม่ทะ ต.ชมพู อ.เมือง จ.ลำปาง 52100 หมายเลขโทรศัพท์ 089-9980463/
E-mail : supun28poon@gmail.com

9. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กาญจนา คุมา (ผู้ร่วมกิจกรรม) หน่วยงานที่สังกัด คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง 119 หมู่ 9 ถ.ลำปาง-แม่ทะ ต.ชมพู อ.เมือง จ.ลำปาง 52100 หมายเลขโทรศัพท์/ E-mail :
khukanchana@gmail.com

1. หลักการและเหตุผล

กลุ่มชาติพันธุ์บนพื้นที่สูง ที่อาศัยอยู่บนภูเขาสูง ในพื้นที่ห่างไกลในภาคเหนือของประเทศไทย เช่น ชนเผ่าลาหู่ บ้านป่าคาแม่แจ่ม หมู่ 1 ตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง มีรูปแบบการดำเนินชีวิตดูเรียบง่าย ธรรมดา แต่มีฝีมือการจักสานกระเป่าสองชั้น มีภูมิปัญญาด้านการตัดไม้ในช่วงข้างแรม 8 ค่ำที่เป็นน้ำลง ไม้ไม่หวานมอดและแมลงจะไม่กิน หรือผ้าปักชนเผ่าลาหู่เป็นฝีมือของสตรีชาวไทยภูเขาที่สืบทอดกันมาเป็นร้อยปี ก็เป็นองค์ประกอบสำคัญที่แยกกันไม่ออกระหว่างไม้กับผ้าในการดำเนินงานคู่กัน มีตำนานของการก่อเกิดผลิตภัณฑ์และกลุ่มที่โดดเด่น คือการสนับสนุนช่วยเหลือจากมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพแสดงถึงพระอัจฉริยภาพของสมเด็จพระบรมราชินีนาถ ที่ทรงส่งเสริมงานหัตถศิลป์ของชาวไทยภูเขา ให้มีที่อยู่เป็นหลักแหล่ง มีอาชีพที่แน่นอนจากโครงการต่างๆ ที่เริ่มต้นให้ เพราะไม่ต้องการให้ทำไร่เลื่อนลอย ย้ายที่ทำกินไปเรื่อยๆ เลิกทำมาหากินกับไร่ฝิ่น ได้ลงหลักปักฐาน สร้างบ้านเรือน ดูแลป่า ในที่ที่ตนเองอยู่อาศัยและทำมาหากินจากป่า ถ้ามีป่า ก็มีน้ำ แต่ด้วยป่าไม้เริ่มสูญหาย ชนเผ่าลาหู่ยังอาศัยความชำนาญในการพัฒนาอาชีพจักสาน งานหัตถศิลป์จากผ้าชนเผ่า เพื่อให้เป็นอาชีพเสริม เพิ่มรายได้เพื่อให้มีความเป็นอยู่ดีขึ้น (สมชาย สิริชูทรัพย์, 2562) รวมถึงเพื่อสร้างการดำรงอยู่ด้วยคุณค่าและความสง่างามทางหัตถศิลป์มาอย่างต่อเนื่อง ภายใต้การบริหารจัดการร่วมกับหน่วยงานต่างๆ โดยเฉพาะหน่วยงานทางการ เช่น สำนักงานพัฒนาชุมชน อำเภอเมืองปาน สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดลำปาง ศูนย์เรียนรู้การพัฒนาสตรีและครอบครัวภาคเหนือ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดลำปาง รวมถึงชุดปฏิบัติการโครงการพระราชดำริทุ่งจี้ (ชอบะสานสุทธีวงศ์, 2562)

สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.)

ปี 2561 ชุดโครงการ กระบวนการพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน : บ้านแม่แจ่ม อำเภอมืองปาน บ้านจำป๋วย อำเภอแม่เมาะ และบ้านโป่งน้ำร้อน อำเภอเสริมงาม จังหวัดลำปาง (พรชนก ทองลาด และคณะ, 2562) ภายใต้การสนับสนุนของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) และมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง ซึ่งประชากรที่ศึกษาเป็นชุมชนโอท็อปวิถีชีวิต ที่เน้นการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมและความเป็นชาติพันธุ์ชนเผ่า เพื่อสร้างเสริมเศรษฐกิจฐานราก โดยมีการพัฒนาจากทุนทางวัฒนธรรมเดิมของกลุ่มชาติพันธุ์ จากโครงการพระราชดำริ ทั้งสามพื้นที่ แต่พบความโดดเด่นที่แตกต่างกัน เช่นชนเผ่าลาหู่ บ้านป่าคาแม่แจ่ม ยังมีการรวมกลุ่มกันอย่างแนบแน่นในด้านการพัฒนาตะกร้าจักสานและผ้าปักลาหู่ด้วยการนำผลิตภัณฑ์สมาชิกมารวมกลุ่มกันขาย โดยมีกติกาการทำงานร่วมกันอย่างเป็นรูปธรรม และมีการแสดงผลผลิตของกลุ่ม ณ หอศิลป์ ตั้งแต่ 1 ส.ค. – 11. ต.ค. 2559 ในโอกาสที่สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ทรงเจริญพระชนมพรรษา ครบ 84 พรรษา ภายใต้ชื่อ "จากขุนเขา สู่...ศิลปาชีพ" ดังภาพ

จากโครงการวิจัยดังกล่าวเกิดผลผลิตได้แก่ 1) เกิดนวัตกรรมกระบวนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ครุภัณฑ์แบบการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากไม้ ภายใต้ความร่วมมือของภาคีเครือข่าย คือ (1) สภาเกษตรกรแห่งชาติ (2) สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดลำปาง (3) ชุดปฏิบัติการโครงการพระราชดำริ หุ่นจิ๋ว (4) สำนักงานพัฒนาชุมชน อำเภอมืองปาน และขยายเป็นการทำข้อตกลงความร่วมมือการขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากระหว่างมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง กับทั้ง 13 สำนักงานพัฒนาชุมชนของจังหวัดลำปาง (5) สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดลำปาง (6) ททท.สำนักงานลำปาง 2) เกิดผลิตภัณฑ์ที่พัฒนาใหม่ ที่สำคัญๆ และโดดเด่น เช่น (1) กระเป๋าโน้ตบุ๊กส์ ซึ่งเป็นการจักสานด้วยไม้ไผ่ ตกแต่งด้วยผ้าปักลาหู่ (2) กระเป๋าจักสานสองชั้น (3) ตะกร้าสะพายหลัง ด้วยสายสะพายผ้าปักลายลาหู่ นอกจากนี้ยังพบว่าภูมิปัญญาของชาติพันธุ์ โดยภาษาลาหู่เรียกตะกร้าลักษณะนี้ว่า “ยามีน” สินค้าทั้งหมดมาจากภูมิปัญญาของชนเผ่าที่ทำจากไม้หก และมีเฉพาะถิ่นที่สูงจากระดับน้ำทะเล 1,200 เมตร มีภูมิปัญญาตัดไม้ไผ่มัด คือ ตัดช่วงข้างแรม

สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.)

เพราะน้ำจะลง ฝไไม่หวานมอดไม่กิน ถ้าตัดช่วงน้ำขึ้นฝไจะหวาน มอดจะมากิน เป็นภูมิปัญญาหัตถศิลป์ของชาติ พันธุ์ลาหู่ โดยมีต้นทางอันเป็นต้นทุนจากโครงการพระราชดำริ ที่เน้นให้ชาวไทยภูเขาอยู่เป็นหลักแหล่ง ไม่ย้ายถิ่นฐานไปเรื่อย ๆ และสร้างอาชีพเสริมจากสิ่งที่มีอยู่ในชุมชน ผลิตภัณฑ์จากภูมิปัญญาชนเผ่าเหล่านี้เป็นที่ต้องการของลูกค้า เนื่องจากลูกค้าสั่งจองมากินกำลังการผลิต แต่ทางชนเผ่าต้องการรักษามาตรฐานผลิตภัณฑ์ให้ดียิ่งขึ้น ทำให้ผลิตเท่าที่พร้อมขาย ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มยั้งนี้ได้รับมาตรฐาน มผช. และได้รับเป็นสินค้า OTOP ดาวรุ่งของสำนักงานพัฒนาชุมชน ในภูมิปัญญาการจักสานยังมีการปรับประยุกต์เข้ากับผ้าปักชนเผ่าที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะถิ่น และอธิบายถึงลวดลายเชิงสัญลักษณ์ วิถีชีวิตของชนเผ่า มีการผสมผสานระหว่างลวดลายโบราณ ที่สืบทอดจากบรรพบุรุษ การจินตนาการของแต่ละวิถีถิ่น มีความสวยงามตระการตาของผ้าปัก เป็นงานหัตถศิลป์ที่สร้างสรรค์ด้วยฝีมือของสตรีชนเผ่าลาหู่ โดยอาศัยภูมิปัญญาการเรียนรู้ถ่ายทอดจากบรรพบุรุษสืบสานกันมาหลายร้อยปี มีรูปแบบตกแต่งด้วยวัสดุต่างๆ ที่แตกต่างกันไป ซึ่งสามารถที่จะจำแนกความเป็นอัตลักษณ์เฉพาะในแต่ละชนเผ่าได้อย่างชัดเจน และกลายเป็นการเสริมสร้างเสน่ห์แห่งการท่องเที่ยวโดยชุมชน โดยลายผ้าปักชนเผ่า นำมาพัฒนาหรือประดับกับตะกร้าสานสองชั้น ดังนั้นเวลานำเสนอตะกร้าสองชั้น จะนำเสนอควบคู่กับผ้าปักชนเผ่า โดยภูมิปัญญาการด้านหัตถศิลป์ในที่นี้เน้นตัวอย่างจากการจักสานซึ่งเป็นฝีมือของผู้ชายและผสานด้วยผ้าปักของสตรีชนเผ่า นำเสนอได้จัดงานนำเสนอ ผลงานวิจัยสู่เวทีสาธารณะ ณ ศูนย์การค้าเซ็นทรัลพลาซ่าลำปาง ภาพ งาน “เกษตรสัมพันธ์...ปันสุขสู่ชุมชน (Safe Farm Fin Fair-LRPU) ยกระดับผลิตภัณฑ์ชุมชนด้วยการต่อยอดฐานภูมิปัญญาท้องถิ่น และโครงการบูรณาการพันธกิจสัมพันธ์เพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนของประชาชนในท้องถิ่น จัดงานโดย คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง ตั้งแต่วันที่ 19 – 23 กรกฎาคม 2562 ดังภาพ

ภาพ กระบวนการพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน : บ้านแม่แจ่ม อำเภอเมืองปาน บ้านจำปุย อำเภอแม่เมาะ และบ้านโป่งน้ำร้อน อำเภอเสริมงาม จังหวัดลำปาง (พรชนก ทองลาด และคณะ, 2562)

จะเห็นได้ว่าหัตถศิลป์การจักสานกลุ่มชาติพันธุ์ลาหู่มีมานานแล้วและได้มีการพัฒนามาต่อเนื่อง ผนวกกับ ต้นทุนการพัฒนาที่มาจาก การหนุนเสริมจากโครงการพระราชดำริ ผสมผสานกับการถ่ายทอดความรู้จากบรรพบุรุษ จากคนรุ่นหนึ่งไปสู่คนอีกรุ่นหนึ่ง และเชื่อมโยงกับการดำรงชีวิตประจำวันของชนเผ่าลาหู่ส่วนใหญ่ไม่ได้เอาความรู้ หนังสือมาเกี่ยวข้อง แต่รู้จักนำสิ่งที่ใกล้ตัวของชนเผ่า ในวิถีถิ่น วิถีธรรมชาติ การเรียนรู้ต่างๆ ต้องอาศัยวิธีการ ฝึกหัดและบอกเล่าซึ่งไม่เป็นระบบในการบันทึก เนื่องจากกลุ่มชาติพันธุ์ลาหู่ มีภาษาพูดเป็นการสืบทอดต่อกันมา ตั้งแต่สมัยบรรพบุรุษมาถึงปัจจุบัน โดยแสดงถึงวัฒนธรรมด้านภาษาของตนเอง ที่มีแต่ภาษาพูดเท่านั้น การสืบทอด และการสื่อสารต่างๆ นั้นสืบทอด โดยใช้ระบบความจำ พูด ฟัง เท่านั้น จะไม่มีภาษาเขียนเป็นของตนเอง (ชอปะ สานสุทวิวงศ์, 2563) สะท้อนให้เห็นการเรียนรู้ ความรู้ที่สะสมที่สืบทอดกันมาจากอดีตมาถึงปัจจุบันหรือที่เรียกกันว่าภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมลาหู่ที่เป็นความรู้ที่ฝังอยู่ในสมาชิกชนเผ่าลาหู่ (Tacit Knowledge) ซึ่งเป็นเป็นความรู้ที่

ได้จากประสบการณ์ พรสวรรค์หรือสัญชาตญาณของชนเผ่าในการทำความเข้าใจในสิ่งต่าง ๆ ที่ไม่สามารถถ่ายทอดออกมาเป็นคำพูดหรือลายลักษณ์อักษรได้โดยง่าย ไม่ว่าจะเป็น ทักษะในจักสาน การปักผ้า ซึ่งเป็นหัตถศิลป์ ภูมิปัญญาสั่งสมมายาวนาน รวมถึงการคิดเชิงวิเคราะห์ ดังนั้นกระบวนการถ่ายทอดความรู้จึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง ในการเน้นมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของชาวลาหู่ด้านการจักสาน ที่จะนำไปสู่ความรู้ที่ชัดแจ้ง (Explicit Knowledge) ที่สามารถรวบรวม ถ่ายทอดได้ โดยผ่านวิธีต่าง ๆ ทั้ง การบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร คู่มือต่าง ๆ การสื่อสารการตลาดดิจิทัล ซึ่งรวมถึงข้อค้นพบและข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไปและข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เช่น การพัฒนาผลิตภัณฑ์การจักสานกลุ่มชาติพันธุ์ลาหู่ ควรนำเสนอเป็นสินค้า GI Thailand หรือสิ่งบ่งชี้ภูมิศาสตร์ของกลุ่มชาติพันธุ์ชนเผ่า ที่เป็นอัตลักษณ์เฉพาะคือสร้างจากไม้หก ที่สูงกว่าน้ำทะเล กว่า 1,200 เมตร มีภูมิปัญญาการตัดไม้ไผ่มัด และเป็นต้นตำรับหัตถศิลป์ กระเป๋าจักสานสองชั้นที่แตกต่างจากที่อื่นๆ และมีอัตลักษณ์หนึ่งเดียวในประเทศไทย ให้คงอยู่ต่อเนื่องและยั่งยืน รวมถึงการสืบสาน ต่อยอด พัฒนาภูมิปัญญาหัตถศิลป์ชนเผ่าให้สังคมร่วมเรียนรู้ที่เชื่อมโยงเยาวชน วิทยากร ผู้สูงวัย นำเสนอในเชิงการตลาดดิจิทัล อันเป็นการสะท้อนภูมิปัญญา ที่เน้นความสัมพันธ์ระหว่างคน ชุมชน วิถีชีวิต (พรชนก ทองลาดและทีมงาน ,2562)

จากเหตุผลที่กล่าวมาข้างต้น ทีมวิจัยจึงเล็งเห็นความสำคัญของจัดการความรู้โดยมุ่ง 1)การจัดการความรู้และเพิ่มมูลค่าภูมิปัญญาหัตถศิลป์ชนเผ่าลาหู่ หมู่1 และ 2)ขยายผลการจัดการความรู้และเพิ่มมูลค่าภูมิปัญญาหัตถศิลป์ชนเผ่าลาหู่ หมู่1 ชูชนเผ่าม้ง หมู่8 และหมู่4 ตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง ซึ่งผลจากการวิจัยเพื่อส่งเสริมและรักษามรดกภูมิปัญญาหัตถศิลป์ชนเผ่า จะนำไปเป็นข้อมูลที่จะนำไปใช้พัฒนาภูมิปัญญาหัตถศิลป์ชนเผ่าให้ดำรงอยู่คู่สังคมไทยสืบต่อไป และสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 และยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ.2561-2580) ในด้านเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) สู่ประเทศไทย 4.0 นอกจากนี้ยังได้ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของภาคีการพัฒนาทุกภาคส่วน รวมถึงบุคคลหลากหลายในการร่วมเป็นภาคีเครือข่าย เช่น วิทยากร วิทยากร และผู้สูงวัยในการเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์

2. วัตถุประสงค์ (เป้าหมายการดำเนินการวิจัย)

- 1) การจัดการความรู้และเพิ่มมูลค่าภูมิปัญญาหัตถศิลป์ชนเผ่าลาหู่ หมู่1 เพื่อส่งเสริมชุมชนพึ่งตนเอง
- 2) ขยายผลการจัดการความรู้และเพิ่มมูลค่าภูมิปัญญาหัตถศิลป์ชนเผ่าลาหู่ เพื่อส่งเสริมชุมชนพึ่งตนเอง สู่บ้านทุ่ง หมู่ 4

3. ขอบเขตของการศึกษา

เน้นการออกแบบให้เกิดกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้ใช้ประโยชน์ทั้งต้นน้ำ (ประกอบด้วย1.ต้นทุนพื้นที่ คืองานฝีมือต่างๆ และทรัพยากรที่มีเฉพาะถิ่น คือไม้หกที่สูงกว่าน้ำทะเล 1200 เมตร และ2.ต้นทุนความรู้ จากภายในสมาชิกชนเผ่าทั้งกลุ่มชาติพันธุ์ลาหู่ หมู่ 1 และกลุ่มจักสานแกะสลัก หมู่4 ในตำบลแจ้ซ้อน 3.ผลการวิจัยที่เคยดำเนินการ ในชุดโครงการ กระบวนการพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน : บ้านแม่แจ่ม อำเภอ

เมืองปาน บ้านจำป๋วย อำเภอแม่เมาะ และบ้านโป่งน้ำร้อน อำเภอเสริมงาม จังหวัดลำปาง ของพรชนก ทองลาด และคณะ, 2562) และผลการดำเนินโครงการยูวชนอาสา กระบวนการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชนเผ่าลาหู่ โดย นันทินา ดำรงวัฒนกุล พรชนก ทองลาด และนิสากร สุวรรณ (2564) กลางน้ำ (ประกอบด้วย 1.การจัดการความรู้ภูมิปัญญาการตัดไม้ไผ่มัด 2.การพัฒนาผลิตภัณฑ์หัตถศิลป์เพื่อเพิ่มมูลค่า 3.การเสริมสร้างพลังการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมและอาศัยหลักการทางงาน คือ การเข้าใจ เข้าถึง และพัฒนาร่วมกัน) ปลายน้ำ (ประกอบด้วย 1.คุณภาพมาตรฐานสินค้า 2.การอนุรักษ์ภูมิปัญญาชนเผ่า 3.การยกระดับคุณภาพชีวิตชนเผ่า 4.การผลิตสื่อ ด้านการสื่อสารการตลาดดิจิทัล 5.แนวทางชุมชนพึ่งตนเอง)

4. แผนการดำเนินงาน/ปฏิบัติงานอย่างละเอียด พร้อมผลผลิตนำส่ง (Gantt Chart) (ระยะเวลาดำเนินการ ทุกกิจกรรม, ระยะเวลาการเก็บข้อมูล, ระยะเวลาการส่งรายงาน)

กิจกรรม	เดือน												ผลผลิตส่งมอบ
	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	
1.การวางแผน โดยประชุมการทำงานร่วมกันกับภาคีที่เกี่ยวข้อง / วางแผนกิจกรรมการวิจัย สร้างเครื่องมือการวิจัย และ แนวทางการประเมิน โครงการวิจัย ด้วยหลักทรงงานเข้าใจ เข้าถึงและ พัฒนา รวมถึง การมีส่วนร่วมที่ เน้นชุมชนเป็นครู	←-----→												1.เวทีเปิดพื้นที่ ร่วมกับหน่วยงานในพื้นที่/ ความร่วมมือในการพัฒนา กิจกรรม 2.การพัฒนา แบบ ประเมินผลกระทบ SROI/ เครื่องมือ การวิจัย
2.การวิเคราะห์	←-----→												แผนภาพ

<p>สถานการณ์โซ่ คุณค่าใหม่ เพื่อ ส่งเสริมและ รักษามรดกภูมิ ปัญญาหัตถศิลป์ ชนเผ่าลาหู่ 2.1) สถานการณ์ ชุมชน ทั้งด้าน ทุนทางสังคม และอาชีพ 2.2) ผู้วิจัยลงพื้นที่ ร่วมกับชุมชน/ การจัดการ ความรู้/การ ค้นหาสภาพ ปัญหา และ ความต้องการ ของชุมชน ด้วย หลักทรงงาน เข้าใจ เข้าถึงและ พัฒนา รวมถึง การมีส่วนร่วมที่ เน้นชุมชนเป็นครู</p>													<p>การ สังเคราะห์ กระบวนการ พัฒนา กลุ่มทั้ง ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลาย น้ำ</p>
<p>3.การประชุม เชิงปฏิบัติการหา แนวทางสู่ เป้าหมายที่ กำหนด/ร่วมกัน วิเคราะห์ ศักยภาพการ ร่วมกันจัดลำดับ ความสำคัญของ</p>		<p>←-----→</p>											<p>1.การ สังเคราะห์ กระบวนการ พัฒนา กลุ่ม 2.การ พัฒนา แบบ ประเมินผล</p>

<p>ความต้องการ ของชุมชน พร้อม ร่วมกันหา กิจกรรม/ แนวทางที่จะไปสู่ เป้าหมายของ ชุมชน ด้วยหลัก ทรงงาน เข้าใจ เข้าถึงและพัฒนา รวมถึงการมีส่วน ร่วมที่เน้นชุมชน เป็นครุรวมทั้งถึง วางแผนการ ประเมินผล กระทบทางสังคม (SROI)</p>													<p>กระทบ SROI/ เครื่องมือ การวิจัย</p>
<p>4. ร่วมกัน กำหนดกิจกรรม ที่ทำให้ความฝัน หรือเป้าหมาย ของชุมชนไปสู่ ความสำเร็จ โดย แบ่งเป็นกิจกรรม ที่ชุมชนสามารถ ดำเนินการได้ ด้วยกระบวนการ ของชุมชนและ กิจกรรมที่ชุมชน จำเป็นต้องพึ่งพา หน่วยงานอื่นๆ ในด้านเพื่อ ส่งเสริมและ</p>			<p>←-----→</p>										<p>ระบบ จัดการ และการ ผลิตสินค้า จากภูมิ ปัญญา หัตถศิลป์ ที่สะท้อน ถึงอัต ลักษณ์ของ ชุมชน อย่างน้อย 2 ผลิตภัณฑ์ และ กระบวนการ</p>

<p>รักษามรดกภูมิ ปัญญาหัตถศิลป์ ชนเผ่าลาหู่ รวมถึงห้วงโซ่ อุปทานด้านภูมิ ปัญญาทางวัฒนธรรม เพื่อส่งเสริม การเรียนรู้ ผลิตภัณฑ์ สร้างสรรค์ และ หวนวัตกรรมการ แปรรูป ผลิตภัณฑ์จาก ภูมิปัญญาเพื่อ สร้างรายได้ และ สิ่งบ่งชี้ทาง ภูมิศาสตร์</p>													<p>ารพึ่งพา ตนเอง</p>
<p>5.ออกแบบ เครื่องมือการ ถอดบทเรียน ตามกรอบ แนวคิดการวิจัย เพื่อสังเคราะห์ กระบวนการ ทำงาน</p>					<p>←-----→</p>								<p>แบบ ประเมิน/ แบบสอบถาม ผลกระทบ SROI</p>
<p>6.ดำเนินการตาม กิจกรรมการ จัดการความรู้/ แนวทงนั้นๆ พร้อมร่วมกัน สะท้อน/ ประเมินผลการ</p>													<p>1) กระบวนการ พัฒนา ชุมชน พึ่งตนเอง ภายใต้ ผลิตภัณฑ์</p>

<p>ปฏิบัติงาน ด้วยวัฏจักรเดมิ่ง (กระบวนการ PDCA) จนกว่า จะบรรลุ เป้าหมาย ใน ด้านการพัฒนา ตลอดห่วงโซ่ คุณค่าของการ ส่งเสริมและ รักษามรดกภูมิ ปัญญาหัตถศิลป์ ชนเผ่าเพื่อ ส่งเสริมการ เรียนรู้ผลิตภัณฑ์ สร้างสรรค์ และ การสร้างมูลค่า เศรษฐกิจ สร้างสรรค์ และ สิ่งบ่งชี้ทาง ภูมิศาสตร์ด้วย หลักทรงงาน เข้าใจ เข้าถึงและ พัฒนา รวมถึง การมีส่วนร่วมที่ เน้นชุมชนเป็นครู</p>													<p>หัตถศิลป์ ที่ สะท้อนอัต ลักษณ์ของ กลุ่มเป็น สื่อการ พัฒนา อย่างน้อย 2 ผลิตภัณฑ์ 2)ช่อง ทางการ จัด จำหน่าย/ การ ส่งเสริม การตลาด เพื่อสังคม 3)สื่อ ดิจิทัลเพื่อ ประชาสัมพันธ์ พันธและ หนุนเสริม มูลค่าภูมิ ปัญญาชน เผ่า โดยมี ความ แตกต่าง คือให้ สังคมร่วม เรียนรู้ที่ เชื่อมทั้ง</p>
---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

													เยาวชน วัยรุ่น วัย ทำงาน และผู้สูง วัย เช่น การสื่อสาร ผ่านจ้อ ยขอ(การ ขั้บร้องภูมิ ปัญญา ทาง ภาคเหนือ)
7.จัดเวที แลกเปลี่ยน เรียนรู้ พัฒนา รูปแบบ และ ร่วมกันประมวล/ วิเคราะห์ใช้ คุณค่า ในการ พัฒนา มูลค่า เศรษฐกิจ สร้างสรรค์ รวมถึงส่งเสริม และรักษามรดก ภูมิปัญญา หัตถศิลป์ชนเผ่า ในลักษณะ ผลิตภัณฑ์ สร้างสรรค์และ สิ่งบ่งชี้ทาง ภูมิศาสตร์ด้วย หลักทรงงาน													1.)ผลการ สังเคราะห์ การพัฒนา รูปแบบ และ กิจกรรม การจัดการ กิจการ จัดการ ความรู้ เพื่อการ พึ่งพา ตนเอง 2.)แคต ตาล็อก และข้อมูล สินค้าแบบ พกพา

เข้าใจ เข้าถึงและ พัฒนา รวมถึง การมีส่วนร่วมที่ เน้นชุมชนเป็นครู													
8.กิจกรรม ส่งเสริมการ ขับเคลื่อน ผลิตภัณฑ์ชุมชน ในการจัด กิจกรรมการ ส่งเสริมชุมชน พึ่งตนเอง ด้วย กระบวนการ แลกเปลี่ยน เรียนรู้ด้วยหลัก ทรงงาน เข้าใจ เข้าถึงและพัฒนา รวมถึงการมีส่วน ร่วมที่เน้นชุมชน เป็นครู													เวทีการ ขับเคลื่อน ผลิตภัณฑ์ ชุมชนใน การจัด กิจกรรม การ ส่งเสริม ชุมชน พึ่งตนเอง ด้วย กระบวนการ การ แลกเปลี่ยน เรียนรู้
9.ถอดบทเรียน กระบวนการและ ผลการ พัฒนาการต่อ ยอดการพัฒนา หัตถศิลป์ชนเผ่า และข้อเสนอแนะ แนวทางการ ขยายผล			←--→		←--→			←--→				←--→	รูปแบบ การ พัฒนาการ ต่อยอด การพัฒนา หัตถศิลป์ และ ข้อเสนอ แนะแนว ทางการ ขยายผล เพื่อการ

													พึ่งพาตนเอง
10.สะท้อนผล การปฏิบัติงาน และนำเสนอผล การดำเนินงาน ต่อชุมชนและ หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง รวมทั้ง เสนอแนะเชิง นโยบายในการ ขยายผล													แนวทาง/ บทบาท ของ หน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้ง เสนอแนะ เชิง นโยบาย ในการ ขยายผล

5. รายละเอียดของการดำเนินงานแต่ละขั้นตอน

วิธีการดำเนินการวิจัย เวลา สถานที่ทำการทดลอง/เก็บข้อมูล

1) ระยะเวลาในการทำการวิจัย 1 ปี ตั้งแต่ กุมภาพันธ์ 2566 – กุมภาพันธ์ 2567

2) สถานที่ทำการทดลอง และพื้นที่วิจัย คือ กลุ่มอาชีพจักสานชาติพันธุ์ลาหู่ หมู่1 และกลุ่มอาชีพแกะสลัก หมู่4 ตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง

3) การเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

ก. การศึกษาและทบทวนข้อมูลทุติยภูมิ (Review of Secondary Data) และการศึกษาและ วิเคราะห์ เอกสาร (Documentary Analysis) ที่เกี่ยวข้อง

ข. การศึกษาข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากร ในพื้นที่ที่กำหนดไว้ โดยเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้ การสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม (Participation Observation) ในเวที แลกเปลี่ยนเรียนรู้ การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) กับสมาชิกกลุ่มอาชีพจักสานชาติพันธุ์ลาหู่ หมู่1 และกลุ่มอาชีพแกะสลัก หมู่4 ตำบลแจ้ซ้อน การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องใน จำนวน 6 หน่วยงาน ได้แก่ พัฒนาชุมชนอำเภอเมืองปาน องค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน ศูนย์การเรียนรู้สตรีและครอบครัวภาคเหนือ สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดลำปาง และสำนักงานพาณิชย์จังหวัดลำปาง

4) การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยนี้ใช้วิธีการวิจัยแบบผสม (Mixed Methodology) ทั้งการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยกาหนดการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative Analysis) เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลที่สามารถ วัดได้ในเชิงตัวเลข โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่อใช้พรรณนาผลการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าความถี่(Frequency) ค่าร้อยละ(Percentage) ค่าเฉลี่ย(Arithmetic Mean) ค่าสูงสุด (Maximum Score) และค่าต่ำสุด (Minimum Score)

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative Analysis) เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลที่ไม่สามารถวัดได้ในเชิงตัวเลข ที่ได้จากการสังเกตการณ์ การสนทนากลุ่ม และการสัมภาษณ์เชิงลึก ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และพรรณนาวิเคราะห์ (Analytical Description)

ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์จะทำการและการสังเกต พฤติกรรมของผู้ให้สัมภาษณ์ซึ่งเป็นข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้ วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยวิเคราะห์ข้อมูล ควบคู่ไปกับการเก็บข้อมูลภาคสนาม และนำผลการวิเคราะห์ มาใช้ในการปรับแนวคิด ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล และวิธีการเก็บข้อมูลให้ครบถ้วนเพื่อเพิ่มความแม่นยำของการวิจัยแล้วจึงนำมาแยกเป็นหมวดหมู่ตามเนื้อหาและนำเสนอ โดยการบรรยายสรุปเชิงวิเคราะห์ โดยใช้วิธีการจำแนก ประเภทข้อมูล (Typological Analysis) ซึ่งเป็นการจัดข้อมูลให้ เป็นหมวดหมู่หรือประเภท โดยใช้เกณฑ์คุณลักษณะที่ข้อมูล นั้นมีอยู่ร่วมกันเป็นตัวจำแนก และวิธีการสร้างข้อสรุปแบบ อุปนัย (Analytic Induction) ซึ่งเป็นวิธีการสร้างข้อสรุปทั่วไปที่ แสดงความเชื่อมโยงระหว่างตัวแปรตั้งแต่สองตัวขึ้นไป โดยใช้ กรณีศึกษาหรือแหล่งข้อมูลเฉพาะจำนวนหนึ่งเป็นหลัก แล้ว กล่าวอ้างความจริงทั่วไปขึ้นจากความจริงเฉพาะของข้อมูลชุด ดังกล่าว โดยผู้วิจัยเลือกใช้วิธีการสร้างข้อสรุปจากข้อมูล บันทึก ทั้งนี้เพราะการสร้างข้อสรุประดับนี้ไม่ต้องการข้อมูลที่ สลับซับซ้อนมาก ใช้เพียงบันทึกภาคสนามที่ผู้วิจัยจดจากการ สังเกตหรือสัมภาษณ์ หรือใช้ข้อมูลเอกสารที่มีผู้บันทึกไว้ก็สามารถนำมาสร้างข้อสรุปได้

- ตารางสรุปแนวทางการเก็บรวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์

กิจกรรม	ต้นน้ำ	กลางน้ำ	ปลายน้ำ
1.กระบวนการจัดการความรู้ระหว่างมหาวิทยาลัยและชุมชน(วิเคราะห์ตนเอง/ประสบการณ์/ทักษะและความสามารถ/ทรัพยากรภายในชุมชน)	1 . วา ง แ ผ น ก า ร ดำเนินงาน/จัดสรร ทรัพยากร/ประสาน พื้นที่ ผ่านนักวิจัยใน พื้นที่/นักวิชาการใน พื้นที่/ภาคีเครือข่าย	1.กิจกรรมมองตนเองของ สมาชิกชนเผ่า/วิเคราะห์ สภาพการดำเนินการด้าน ภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม ด้านหัตถศิลป์ 2 . Work shop (กระบวนการจัดการ ความรู้/ความต้องการของ กลุ่ม) โดยการจัดเวที	1.ข้อมูลกระบวนการ จัดการความรู้ระหว่าง มหาวิทยาลัยและชุมชน/ ศักยภาพและความ ต้องการของชนเผ่า ด้าน ภูมิปัญญาทางวัฒนธรรม ด้านหัตถศิลป์ชนเผ่าลาหู่ หมู่1 ชนเผ่า ม้ง หมู่8 และ กลุ่ม อาชีพ จักสาน /
1.1วิเคราะห์ความต้องการ/ ความคาดหวัง/การจัดการ ความรู้รวมถึงการยกระดับใน			

กิจกรรม	ต้นน้ำ	กลางน้ำ	ปลายน้ำ
ภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมด้านหัตถศิลป์ชนเผ่าลาหู่ ด้วยหลักทรงงาน เข้าใจ เข้าถึงและพัฒนา รวมถึงการมีส่วนร่วมที่เน้นชุมชนเป็นครู (เดือนที่1)		ชุมชน	แกะสลัก หมู่4 ตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง
2.วิเคราะห์บทบาทของตัวแสดงในกระบวนการการถ่ายทอด ความรู้จากทั้งมุมมองของผู้สร้างความรู้และผู้รับความรู้ ด้วยหลักทรงงาน เข้าใจ เข้าถึงและพัฒนา รวมถึงการมีส่วนร่วมที่เน้นชุมชนเป็นครู(เดือนที่2-4)	1.ต้นทุนพื้นที่ คืองานฝีมือต่างๆ และทรัพยากรที่มีเฉพาะถิ่นคือไผ่หกที่สูงกว่าน้ำทะเล 1200 เมตร 2.ต้นทุนความรู้ จากภายในสมาชิกชนเผ่า 3. ผลการวิจัยที่เคยดำเนินการใน ชุดโครงการกระบวนการพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน : บ้านแม่แจ่ม อำเภอเมืองปาน บ้านจำปุย อำเภอแม่เมาะ และบ้านโป่งน้ำร้อน อำเภอเสริมงาม จังหวัดลำปาง (พรชนก ทองลาด และคณะ, 2562) 4.ปัจจัย/ทรัพยากรในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (อาจารย์/นักศึกษา/ผู้บริหาร/ผู้นำชุมชน/นักวิชาการ/ภาคีเครือข่าย/เยาวชน)	1.การจัดการความรู้ภูมิปัญญา 2. การพัฒนาชุมชนต้นแบบผ่านกระบวนการผลิตภัณฑ์หัตถศิลป์เพื่อเพิ่มมูลค่า 3.การเสริมสร้างพลังการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างชุมชนพึ่งตนเองของสมาชิกชนเผ่าลาหู่หมู่18 และกลุ่มอาชีพจักสาน/แกะสลัก หมู่4 ตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปานและภาคีเครือข่าย	1. คุณภาพ มาตรฐานสินค้าชนเผ่า 2.การเกิดผลิตภัณฑ์ชนเผ่าใหม่ที่สะท้อนถึงอัตลักษณ์ของชุมชน อย่างน้อย2ผลิตภัณฑ์ 3.การยกระดับคุณภาพชีวิตชนเผ่า เช่นรายได้ของสมาชิกเพิ่มขึ้นจากเดิมอย่างน้อยร้อยละ 10 4.ผลิตภัณฑ์หัตถศิลป์ชนเผ่าพัฒนาสู่สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์หรือสินค้า GI 5.มีศูนย์เรียนรู้/แหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมด้านหัตถศิลป์ชนเผ่า /ชุมชนต้นแบบการพึ่งพาตนเอง

กิจกรรม	ต้นน้ำ	กลางน้ำ	ปลายน้ำ
3. ระบุปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการจัดการความรู้ ตลอดจนเผยแพร่ภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมด้านหัตถศิลป์ชนเผ่าลาหู่สู่สาธารณะด้วยหลักทรงงานเข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา รวมถึงการมีส่วนร่วมที่เน้นชุมชนเป็นครู(เดือนที่5-6)	1.ต้นทุนพื้นที่ คืองานฝีมือต่างๆ และทรัพยากรที่มีเฉพาะถิ่นคือไผ่หกที่สูงกว่าน้ำทะเล 1200 เมตร2. ต้นทุนความรู้ จากภายในสมาชิกชนเผ่า 3. ผลการวิจัยที่เคยดำเนินการในชุดโครงการกระบวนการพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชน : บ้านแม่แจ่ม อำเภอมืองปาน บ้านจำปุย อำเภอมแม่เมาะ และบ้านโป่งน้ำร้อน อำเภอสริมงาม จังหวัดลำปาง (พรชนก ทองลาด และคณะ, 2562) 4.ปัจจัย/ทรัพยากรในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (อาจารย์/นักศึกษา/ผู้บริหาร/ผู้นำชุมชน/นักวิชาการ/ภาคีเครือข่าย/เยาวชน)	1. การจัดการความรู้ภูมิปัญญา 2.การเสริมสร้างพลังการแลกเปลี่ยนเรียนรู้	1.การอนุรักษ์ภูมิปัญญาชนเผ่า 2.การผลิตสื่อ ด้านการสื่อสารการตลาดดิจิทัล 3.แคตตาล็อกและข้อมูลสินค้าแบบพกพา 4.คู่มือ การพัฒนาชุมชนพึ่งตนเองผ่านกระบวนการผลิตภัณฑ์หัตถศิลป์ ชนเผ่า
4. ประเมินกระบวนการปฏิบัติการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้วยหลักทรงงาน เข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา รวมถึงการมีส่วนร่วมที่เน้นชุมชนเป็นครู(เดือน	แนวทางการประเมิน (กำหนดเกณฑ์การประเมินสมาชิกชนเผ่า ทั้งเชิงปริมาณ และคุณภาพ)/การ	กระบวนการประเมินสมาชิกกลุ่ม	1.จำนวนสมาชิกเป้าหมาย ทั้ง 70รายมีความพึงพอใจในการพัฒนาตนเองจากการปฏิบัติการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

กิจกรรม	ต้นน้ำ	กลางน้ำ	ปลายน้ำ
ที่6-8)	ประเมินผลกระทบด้วยเครื่องมือ SROI		2.จำนวนสมาชิกทั้ง 70 รายนำความรู้ไปใช้ประโยชน์
7. ถ่ายทอดองค์ความรู้ในการเผยแพร่ภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมด้านหัตถศิลป์ด้วยหลักทรงงาน เข้าใจ เข้าถึงและพัฒนา รวมถึงการมีส่วนร่วมที่เน้นชุมชนเป็นครู(เดือนที่9)	เตรียมพื้นที่ในการถ่ายทอดองค์ความรู้	ดำเนินการกิจกรรม	จำนวนครั้งที่มีการถ่ายทอดองค์ความรู้ของโครงการในพื้นที่ใกล้เคียง
8. สรุปและสังเคราะห์โครงการ (เดือนที่10)	วางแผนประชุมและแลกเปลี่ยนบทเรียนและประสบการณ์กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	ดำเนินการสังเคราะห์โครงการ	รายงานสรุปและสังเคราะห์โครงการ
9. ขยายผลในการเผยแพร่ความรู้/บทเรียนและประสบการณ์ในด้านการจัดการความรู้การยกระดับการเพิ่มคุณค่าภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมด้านหัตถศิลป์เพื่อให้พึ่งพาตนเองและมีคุณภาพชีวิตที่ดีในพื้นที่ใกล้เคียง(เดือนที่9-11)	วางแผนพื้นที่เป้าหมาย	ประสานเครือข่ายกลุ่มชุมชนโอทอปนวัตวิถีในพื้นที่ใกล้เคียง	จำนวน 2 พื้นที่ในการขยายผลเพื่อการเผยแพร่ความรู้

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ (เปรียบเทียบก่อนและหลังจากการดำเนินการ)

ก่อนการดำเนินงาน	หลังการดำเนินงาน
1) ยังไม่มีแนวทางการยกระดับความรู้ของกลุ่มอย่างเป็นรูปธรรมตลอดจนยังไม่มีแนวทางการเพิ่มมูลค่าทุนทางวัฒนธรรมและสู่สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI Thailand) 2)ขาดการเชื่อมโยงกระบวนการถ่ายทอดเทคโนโลยี	1)กลุ่มชาติพันธุ์ลาหู่ หมู่1 กลุ่มอาชีพจักสาน แกะสลัก หมู่4 อย่างน้อย 70 ราย ซึ่งเป็นสมาชิกของโครงการพระราชดำริ (เมืองปาน แจ้ห่ม) และสมาชิกกลุ่มจากสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเมืองปาน รวมถึงองค์การบริหารส่วน

<p>ด้านภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของหัตถศิลป์ที่เน้นอัตลักษณ์ชนเผ่าสู่ชุมชนพึ่งตนเอง ตลอดจนการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม และสู่การบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์</p> <p>3) ชุมชน และกลุ่มชาติพันธุ์ ขาดการเชื่อมโยงแนวทางการดำเนินงานตลอดห่วงโซ่คุณค่า และสร้างมูลค่าเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของ ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมของกลุ่ม เพื่อส่งเสริมการพัฒนามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของชาติพันธุ์ ขณะเดียวกันทุนทางสังคมของกลุ่ม ที่มีรากฐานมาจากการสั่งสมความรู้จากบรรพบุรุษ ยังไม่สามารถนำไปสู่มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการพัฒนากลุ่มและชุมชนเพื่อการพึ่งตนเอง รวมถึงการเพิ่มมูลค่าทุนทางวัฒนธรรม ในลักษณะการสื่อสารการตลาดดิจิทัล</p> <p>4) สถานศึกษา ยังขาดเครื่องมือ และตัวชี้วัดของชุมชนพึ่งตนเอง ตลอดจนสร้างมูลค่าเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของหัตถศิลป์ชนเผ่า ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมของกลุ่มชาติพันธุ์ โดยผลที่ได้จากงานวิจัยพัฒนาสู่การเรียนรู้การสอนให้แก่นักศึกษาและ ส่งเสริมมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ที่เกี่ยวข้องกับแนวปฏิบัติทางสังคมด้านการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน</p> <p>5) หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ยังขาดการเชื่อมโยงหรือดำเนินการเชิงนโยบายเพื่อส่งเสริมการพัฒนามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมด้านหัตถศิลป์ชนเผ่าในการพัฒนาจากผลิตภัณฑ์เฉพาะถิ่นสู่การเพิ่มมูลค่าทุนทางวัฒนธรรมและนำไปสู่การบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์</p> <p>6) ขาดการหนุนเสริมแก่นคิดของทีมีวิจัย ด้านการบูรณาการพันธกิจสัมพันธ์ของมหาวิทยาลัยกับชุมชน ทั้งด้านการเรียนการสอน การวิจัย การบริการวิชาการ และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม</p>	<p>ตำบลแจ้ซ้อน มีโอกาสสร้างช่องทางการประชาสัมพันธ์และสื่อสารสาธารณะต่อชุมชน เพื่อสร้างโอกาสของการเติบโตและเข้มแข็งของกลุ่ม ให้เป็นที่รู้จัก ด้วยกระบวนการถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ สู่การพึ่งตนเองตลอดจนการเพิ่มมูลค่าทุนทางวัฒนธรรมและสู่สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ (GI Thailand)</p> <p>2) เกิดนวัตกรรมกระบวนการพัฒนาที่มาจากเทคโนโลยีการประสานพลังจากหลายภาคส่วน เช่น สำนักงานพัฒนาชุมชน อำเภอเมืองปาน ศูนย์เรียนรู้การพัฒนาสตรีและครอบครัวภาคเหนือจังหวัดลำปาง สำนักงานวัฒนธรรม จังหวัดลำปาง การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สำนักงานลำปาง สำนักงานพาณิชย์จังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน และโครงการพระราชดำริ ทุ่งจี๋ (เมืองปาน แจ้ห่ม) และ ประชาชนชุมชน เป็นต้น รวมถึงนวัตกรรมกระบวนการถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของหัตถศิลป์ที่เน้นอัตลักษณ์ชนเผ่าสู่ชุมชนพึ่งตนเอง ตลอดจนการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม และสู่การบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์</p> <p>3) ชุมชน และกลุ่มชาติพันธุ์ ได้กระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ แนวทางการดำเนินงานตลอดห่วงโซ่คุณค่า และสร้างมูลค่าเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของ ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมของกลุ่ม เพื่อส่งเสริมการพัฒนามรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของชาติพันธุ์ ขณะเดียวกันทุนทางสังคมของกลุ่ม กลุ่มชาติพันธุ์ลาหู่ ตำบลแจ้ซ้อน ที่มีรากฐานมาจากการสั่งสมความรู้จากบรรพบุรุษ สามารถนำไปสู่มรดกภูมิปัญญาทาง</p>
---	---

	<p>วัฒนธรรมของกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการพัฒนา กลุ่มและชุมชนเพื่อการพึ่งตนเอง รวมถึงการเพิ่มมูลค่าทางวัฒนธรรมสู่สากล ในลักษณะการสื่อสารการตลาดดิจิทัล</p> <p>4) สถาบันการศึกษาได้ความรู้ด้านแนวทางการพัฒนาการเพิ่มมูลค่าภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมเพื่อส่งเสริมหัตถศิลป์ชนเผ่าของกลุ่มชาติพันธุ์ลาหู่ ชุมชนพึ่งตนเอง ของตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง ตลอดจนการเพิ่มมูลค่าทางวัฒนธรรมเพื่อเป็นการยกระดับสู่การสร้างเสริมรายได้ของกลุ่มชาติพันธุ์ ด้วยการสร้างปฏิสัมพันธ์กับลูกค้าผ่านหลากหลายช่องทาง (Omni-Channel Marketing) และสร้างมูลค่าเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของหัตถศิลป์ชนเผ่า ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมของกลุ่มชาติพันธุ์ โดยผลที่ได้จากงานวิจัยพัฒนาสู่การเรียนการสอนให้นักศึกษาและ ส่งเสริมมรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ที่เกี่ยวข้องกับแนวปฏิบัติทางสังคมด้านการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืนโดยเน้นวัฒนธรรมเป็นฐานของการพัฒนาเพื่อการพึ่งตนเอง รวมถึงลักษณะการเป็นผู้ประกอบการเพื่อสังคมยุคดิจิทัล และการบูรณาการพันธกิจสัมพันธ์ของมหาวิทยาลัยกับชุมชน</p> <p>5) มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง สำนักงานพัฒนาชุมชน อำเภอเมืองปาน ศูนย์เรียนรู้การพัฒนาสตรีและครอบครัวภาคเหนือ จังหวัดลำปาง สำนักงานวัฒนธรรม จังหวัดลำปาง การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (สำนักงานลำปาง) สำนักงานพาณิชย์จังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบลแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน และชุดปฏิบัติการโครงการพระราชดำริ พุง</p>
--	--

	<p>จี (เมืองปาน แจ้ห่ม) และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำผลการวิจัยไปดำเนินการเชิงนโยบาย เพื่อส่งเสริมการพัฒนา มรดกภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมด้านหัตถศิลป์ชนเผ่าที่อาศัยภูมิปัญญาในการพัฒนาจากผลิตภัณฑ์เฉพาะถิ่นสู่การเพิ่มมูลค่าทุนทางวัฒนธรรมและนำไปสู่การบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์</p> <p>6) ทีมวิจัย ได้กระบวนกรเรียนรู้การจัดการความรู้ในการประยุกต์ใช้ความรู้ในศาสตร์ต่างๆ เช่น ครุศาสตร์ ด้านการเรียนรู้อย่างยั่งยืน วิทยาการจัดการ ด้านการบูรณาการการตลาด ดิจิทัล การผลิต การเงินและการบัญชี การสื่อสารประชาสัมพันธ์ ศาสตร์พระราชาเพื่อพัฒนาชุมชน และเกิดกระบวนการคิดเชิงระบบ ในการแก้ปัญหาแบบองค์รวม กระบวนการจัดการความรู้ที่มีระบบ และเกิดทักษะปฏิบัติ ในการเชื่อมโยงวัฒนธรรมท้องถิ่นกับสากลผ่านนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่ทันสมัย</p>
--	--

7. ความเสี่ยงและแผนบริหารความเสี่ยง (การวิเคราะห์ถึงปัญหาต่าง ๆ ที่จะเป็นความเสี่ยง หรือ มีผลกระทบการดำเนินงาน/ความสำเร็จ หรือ ผลผลิตที่จะเกิดขึ้น พร้อมแนวทางแก้ไขหรือควบคุม)

ปัญหาเช่น 1)พื้นที่อยู่ไกล ต้องขึ้นดอยสูง ต้องอาศัยความเชี่ยวชาญของรถพื้นที่ในการเดินทาง แต่สามารถสร้างเสริมศักยภาพของผู้นำกลุ่มเป้าหมาย ด้วยการหนุนเสริมต่อการเป็นนักวิจัยในพื้นที่ รวมถึงใช้เวทีการออกร้านนำเสนอผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม ในพื้นราบ ตามเทศกาลการขาย ประจำของกลุ่ม ทดแทน ในกรณี ฤดูกาลที่เดินทางลำบาก เช่นฤดูฝน รวมถึงอาศัยทีมงานสนับสนุนการวิจัย จากโครงการ U2T ในพื้นที่ตำบลแจ้ซ้อน เพื่อการทำงานที่สะดวกมากยิ่งขึ้น 2)ปัญหา กรณี การเว้นระยะห่าง ในสถานการณ์โรคระบาด สามารถใช้ทีมงานเครือข่าย ครูต้นแบบการแปรรูปผลิตภัณฑ์ ไม้ ผ้าปัก ในพื้นที่รวมทั้งผู้นำชุมชน ขับเคลื่อนการทำงานได้

(ลงชื่อ)

(รศ.ดร.พรชนก.ทองลาด)

หัวหน้ากิจกรรม

9/2/66

แบบฟอร์มรายงานความก้าวหน้าโครงการวิจัยและนวัตกรรม ครั้งที่.....
(รายงานตามงวดงานในสัญญา)

โครงการ (ไทย).....
(อังกฤษ).....
ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยและนวัตกรรมประจำปี.....จำนวน.....บาท
ระยะเวลาทำการวิจัย.....เดือน เริ่มทำการวิจัยเมื่อ (เดือน, ปี).....
รายงานความก้าวหน้าของการวิจัยและนวัตกรรม ครั้งที่.....ระหว่าง (เดือน, ปี).....ถึง (เดือน, ปี).....
รายนามหัวหน้าโครงการและผู้ร่วมโครงการ พร้อมทั้งหน่วยงานที่สังกัดและรายละเอียดการติดต่อ
(ที่อยู่/โทรศัพท์/โทรสาร/e-mail).....

1. หลักการและเหตุผล (ระบุสาเหตุความจำเป็นที่ต้องดำเนินการวิจัย)

2. วัตถุประสงค์ (เป้าหมายการดำเนินการวิจัย)

3. ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

4. ระเบียบวิธีวิจัย (ขั้นตอนการดำเนินการวิจัยตลอดแผนงานวิจัย)

4.1 รายละเอียดของขั้นตอนการดำเนินงานจริงตามแผนงาน (ช่วงรายงานความก้าวหน้า)

4.2 สรุปผลการดำเนินงานเปรียบเทียบกับแผนงานทั้งหมด

5. รายงานผลการดำเนินการวิจัยและนวัตกรรม และการวิเคราะห์การดำเนินงาน (ตามขั้นตอนที่ 4)

5.1 ตารางเปรียบเทียบผลการดำเนินงานกับแผนการดำเนินงานที่ตั้งไว้ (Gantt Chart)

กิจกรรม	เดือน											
	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
1.												
2.												
3.												

หมายเหตุ : ให้ระบุเดือนที่เริ่มดำเนินการวิจัยตามสัญญาฯ

←-----→ หมายถึง งานหรือกิจกรรมที่วางแผนไว้ว่าจะทำตามข้อเสนอโครงการ

=====> หมายถึง งานหรือกิจกรรมที่ได้ทำแล้ว

5.2 รายละเอียดของขั้นตอนการดำเนินงานจริงตามแผนงาน (ช่วงรายงานความก้าวหน้า) และสรุปผลของกิจกรรมในรูปแบบ one-page summary

.....

.....

.....

.....

5.3 สรุปผลการดำเนินงานนำเสนอองค์ความรู้เทคโนโลยีหรือนวัตกรรมที่ได้วิเคราะห์ สังเคราะห์ และจัดการความรู้ และนำมาขยายผลแก่กลุ่มเป้าหมายในครั้งนี้

.....

.....

.....

.....

5.4 รายละเอียดอื่น ๆ เช่น เครื่องมือการวิจัยต่าง ๆ (แบบสอบถาม แบบวัด ฯลฯ) บทความ/report (ถ้ามี)

.....

.....

.....

.....

6. ผลผลิต(output) หรือ ตัวชี้วัดในแต่ละช่วงรายงานความก้าวหน้า

กิจกรรม	ผลผลิต (output)		หมายเหตุ
	ตามข้อเสนอ	ตามช่วงเวลาที่รายงาน	
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			

7. งบประมาณที่ได้ใช้จ่ายไปแล้วนับตั้งแต่เริ่มโครงการ

หมวดรายการงบประมาณ	งบประมาณ (บาท)			หมายเหตุ
	ที่ได้รับอนุมัติ	ใช้จริง	คงเหลือ	
7.1 งบบุคลากร				
7.2 งบดำเนินงาน (ค่าตอบแทน, ค่าใช้สอย, ค่าวัสดุ)				
7.3 งบลงทุน (ค่าที่ดิน, ค่าครุภัณฑ์)				
7.4 ค่าธรรมเนียมอุดหนุนสถาบัน				
รวมทั้งสิ้น				

8. งานตามโครงการที่จะทำต่อไป

.....

.....

.....

.....

9. ข้อมูลโดยสรุปของการจัดทำ (ร่าง) คู่มือองค์ความรู้หรือเทคโนโลยีเพื่อการใช้ประโยชน์จริง หรือ คู่มือองค์ความรู้ฯ ขนาด A5 ที่ใช้ในการถ่ายทอดฯ ในโครงการที่ได้วิเคราะห์/สังเคราะห์และจัดการความรู้แล้ว (ให้อธิบายว่าคู่มือนี้ ใครจะเป็นผู้นำไปใช้ประโยชน์ เช่น หน่วยงานภาคปฏิบัติ หรือ บุคคล เป็นต้น และจะมีวิธีการนำไปใช้ประโยชน์อย่างไร)

.....

.....

.....

.....

10. คำชี้แจงเกี่ยวกับอุปสรรคหรือปัญหา พร้อมวิธีการแก้ปัญหา (ถ้ามี)

.....

.....

.....

.....

11. แผนการบริหารความเสี่ยง

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....หัวหน้าโครงการ

วันที่...../...../.....

หมายเหตุ :

1. การจัดทำรายงานความก้าวหน้าตามที่ระบุในข้อเสนอโครงการ **โดยจัดส่งผ่านระบบ NRIS และรูปแบบเอกสารส่งมาที่ วช.**
2. การจัดทำรายงานความก้าวหน้าต้องนำเสนอรายละเอียดที่สื่อให้คณะผู้ตรวจสอบทางวิชาการอ่านและเข้าใจกระบวนการทำงานที่ผ่านมาทั้งหมดอย่างชัดเจนเพื่อเป็นประโยชน์ต่อนักวิจัยในการอนุมัติเบิกจ่ายงบประมาณในงวดต่อไป
3. แบบฟอร์มสรุปผลของกิจกรรมในรูปแบบ One-page summary เป็นภาษาไทย
4. ข้อมูลในรายงานความก้าวหน้าฯ ควรมีเนื้อหาที่ครอบคลุมการดำเนินงานตามแผนงานที่ได้เสนอไว้ และนำเสนอโดยละเอียดที่สุด (ไม่ต่ำกว่า 20 หน้า A4) เนื่องจากเป็นเอกสารสำคัญในการพิจารณาการเบิกจ่ายงบประมาณการดำเนินงานในระยะต่อไป
5. ตรวจสอบความถูกต้องของการสะกดคำ การเว้นวรรคตอน การใส่โลโก้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ละเอียดก่อนการจัดทำเล่ม
6. จัดทำเล่มรายงานความก้าวหน้าฯ โดยเข้าเล่มแบบสันกาว ให้เรียบร้อยและสวยงาม
7. จัดส่งรายงานความก้าวหน้า และ (ร่าง) คู่มือองค์ความรู้หรือเทคโนโลยีเพื่อการใช้ประโยชน์จริงให้ วช. จำนวน 8 ชุด พร้อม Flash Drive บันทึกข้อมูล จำนวน 1 ชุด

การพิมพ์รายงานความก้าวหน้าโครงการวิจัยและนวัตกรรม

1. ตัวอักษรและการพิมพ์ ให้ใช้ตัวอักษร TS sarabunPSK ขนาด 18 ตัวหนา สำหรับหัวข้อ และขนาด 16 สำหรับเนื้อหารายงาน
2. การตั้งค่าหน้ากระดาษ

บน	2.5 ซม.	ล่าง	2.5 ซม.
ซ้าย	3.0 ซม.	ขวา	2.0 ซม.
3. การใส่เลขหน้า ตัวอักษร TS sarabunPSK ขนาด 14 กลางหน้ากระดาษด้านบน
4. หน้าปก จัดรูปแบบตาม (ตัวอย่าง) ปกรายงานความก้าวหน้าฯ

(ตัวอย่างปก)

รายงานความก้าวหน้าโครงการวิจัยและนวัตกรรม ครั้งที่ 1

(ชื่อโครงการภาษาไทย)

(ชื่อโครงการภาษาอังกฤษ)

รูปภาพประกอบ

(ชื่อนักวิจัย).....

(ชื่อหน่วยงาน).....

ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยและนวัตกรรมจากสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.)

ประจำปีงบประมาณ 2566

แบบการเขียนรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ (สำหรับโครงการวิจัยและนวัตกรรม)

ก. ส่วนประกอบตอนต้น

1. **หน้าปก (Cover)** (ให้มีทุกหัวข้อโดยเรียงตามลำดับหมายเลข) ดังนี้
  - 1.1 ให้ทำปกแข็ง (อย่างน้อย 120 แกรม) เคลือบมัน สันขาว เข้าเล่มมีตราของ วช. ปรากฏอยู่บนหน้าปกด้านบน
  - 1.2 ให้ระบุคำว่า “รายงานการวิจัยและนวัตกรรม” และชื่อเรื่องเป็นภาษาไทยและภาษาอังกฤษ พร้อมทั้งระบุชื่อผู้วิจัยและหน่วยงานที่สังกัด
  - 1.3 ให้ใช้กระดาษในการจัดทำรายงานการวิจัยขนาด A4 80 แกรม
  - 1.4 ที่สันปกให้พิมพ์ชื่อเรื่องและปีงบประมาณที่ได้รับการจัดสรร
  - 1.5 ด้านล่างของปก
    - 1.5.1 ให้ระบุข้อความ “ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยและนวัตกรรมจากสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ”
    - 1.5.2 ให้ระบุปีงบประมาณที่ได้รับการจัดสรร
2. **ปกในมีข้อความเช่นเดียวกับหน้าปก**
3. **กิตติกรรมประกาศ (Acknowledgement)** ให้ระบุได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยและนวัตกรรมจากสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ ประจำปีงบประมาณ.....
4. **บทสรุปผู้บริหาร** ความยาวของบทสรุปผู้บริหารไม่ควรเกิน 5 หน้ากระดาษ
  - 4.1 รายละเอียดเกี่ยวกับโครงการ/กิจกรรม
    - 4.1.1 ชื่อเรื่อง ภาษาไทย/ภาษาอังกฤษ
    - 4.1.2 ชื่อคณะผู้วิจัย (นาย นาง นางสาว)/หน่วยงานที่สังกัด/หมายเลขโทรศัพท์/โทรสาร/e-mail
    - 4.1.3 งบประมาณและระยะเวลาทำวิจัย
      - ได้รับงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. .... งบประมาณที่ได้รับ.....บาท
      - ระยะเวลาทำวิจัย ตั้งแต่.....(เดือน, ปี).....ถึง.....(เดือน, ปี).....
  - 4.2 สรุปโครงการวิจัยและนวัตกรรม
    - 4.2.1 รายละเอียดเกี่ยวกับความสำคัญและที่มาของปัญหาการดำเนินงาน ให้ระบุแนวความคิดพื้นฐาน ทฤษฎีหลัก หรือสภาพปัญหาที่มีความสำคัญ หรือความจำเป็นที่ต้องดำเนินงานเรื่องนี้ โดยสรุปส่วนที่สำคัญไม่ควรเกิน 5 บรรทัด
    - 4.2.2 รายละเอียดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์การดำเนินการ ให้ระบุวัตถุประสงค์หรือคำตอบของการดำเนินงาน ให้ชัดเจน โดยเน้นประเด็นสำคัญของคำตอบที่ต้องการ
    - 4.2.3 รายละเอียดเกี่ยวกับระเบียบวิธีวิจัย ให้ระบุระเบียบวิธีวิจัยที่ใช้ให้ครอบคลุมประเด็นของรูปแบบการวิจัย จำนวนหรือขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษา ขั้นตอนและวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล และวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล โดยเขียนสรุปไม่ควรเกิน 5 บรรทัด และเขียนให้เข้าใจง่าย ไม่จำเป็นต้องใช้ศัพท์ทางวิชาการที่สูงเกินไป
    - 4.2.4 รายละเอียดเกี่ยวกับผลการดำเนินงาน ให้เขียนการนำเสนอผลการดำเนินงาน เรียงการนำเสนอให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การดำเนินงานที่ตั้งไว้ทั้งหมด

4.2.5 รายละเอียดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะที่ได้จากการดำเนินงาน ให้ระบุประเด็นสำคัญ ๆ ที่พบในการดำเนินงาน เสนอแนะแยกในแต่ละกลุ่มของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย อธิบายรายละเอียดให้กลุ่มต่าง ๆ สามารถนำไปใช้ได้อย่างชัดเจน ในส่วนนี้เป็นส่วนที่สำคัญมาก อาจมีรายละเอียดมากกว่าส่วนอื่น ๆ

5. **บทคัดย่อภาษาไทยและบทคัดย่อภาษาอังกฤษ (Abstract)** ให้จัดทำบทคัดย่อภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยเขียนเป็นความเรียงที่มีรายละเอียดเนื้อหา ดังนี้ ปัญหา วัตถุประสงค์ วิธีดำเนินการ โดยสังเขป ผลของการดำเนินงาน (การเสนอคำตอบให้แก่หัวข้อปัญหาที่พบและการค้นพบ ตลอดจนข้อเสนอแนะ (ถ้ามี) ที่เป็นประเด็นหลัก ซึ่งความยาวของบทคัดย่อไม่เกินกว่า 1 หน้ากระดาษพิมพ์ ขนาด A4
6. **คำสำคัญ (Key words)**
7. **สารบัญเรื่อง (Table of Contents)**
8. **สารบัญตาราง (List of Tables) (ถ้ามี)**
9. **สารบัญภาพ (List of Illustration) (ถ้ามี)**
10. **คำอธิบายสัญลักษณ์และคำย่อที่ใช้ในการวิจัย (List of Abbreviations) (ถ้ามี)**

ข. ส่วนประกอบเนื้อเรื่อง (อย่างน้อยต้องมีเนื้อหาต่อไปนี้)

1. บทที่ 1 บทนำ
2. บทที่ 2 องค์ความรู้และเทคโนโลยี
3. บทที่ 3 วิธีดำเนินการดำเนินงาน
4. บทที่ 4 ผลการดำเนินงาน
5. **บทที่ 5 สรุปผลการดำเนินงานและข้อเสนอแนะ** ให้สรุปเรื่องราวในการดำเนินงานพร้อมทั้งเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานในขั้นต่อไป ตลอดจนประโยชน์ในทางประยุกต์ของผลการดำเนินการที่ได้
6. **บรรณานุกรม (Bibliography)** ระบุรายชื่อเอกสารอ้างอิงโดยเรียงลำดับเอกสารอ้างอิงภาษาไทยก่อน แล้วตามด้วยเอกสารภาษาต่างประเทศ ทั้งนี้ให้เรียงตามลำดับการอ้างอิงเอกสารให้เป็นไปตามมาตรฐานใดมาตรฐานหนึ่ง
7. **ภาคผนวก (Appendix) (ถ้ามี)**

ค. ส่วนประกอบตอนท้าย

ชื่อหัวหน้าโครงการวิจัยและคณะนักวิจัยทุกคน พร้อมหน่วยงานสังกัด รายละเอียดสถานที่ติดต่อ เบอร์โทรศัพท์/โทรสาร และ E-mail

ง. รายละเอียดการพิมพ์

การพิมพ์เนื้อหาให้ใช้อักษร TH SarabunPSK ขนาด 16 point โดยใช้กระดาษ A4 80 แกรม และพิมพ์ 2 หน้า โดยรูปภาพ และแผนภูมิจะต้องเป็นภาพสี

จ. Flash Drive บันทึกข้อมูล ประกอบด้วย

1. รายงานการวิจัยและนวัตกรรม (ในรูปแบบไฟล์ Word และ PDF)
2. คู่มือองค์ความรู้หรือเทคโนโลยีเพื่อการใช้ประโยชน์จริง (ในรูปแบบไฟล์ Word และ PDF)
3. ภาพการจัดกิจกรรม เช่น ภาพการลงพื้นที่ การประชุม การอบรม การฝึกปฏิบัติ การศึกษาดูงาน เป็นต้น (ในรูปแบบไฟล์ JPEG หรือ PNG จำนวน 15 – 20 ภาพ) โดยภาพกิจกรรมต้องระบุ วัน เวลา สถานที่จัดกิจกรรมอย่างละเอียด

(ตัวอย่างปก)

รายงานการวิจัยและนวัตกรรม

เรื่อง

(ชื่อโครงการภาษาไทย)

(ชื่อโครงการภาษาอังกฤษ)

รูปภาพประกอบ

ชื่อนักวิจัย.....

ชื่อหน่วยงาน.....

ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยและนวัตกรรมจากสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช.)

ประจำปีงบประมาณ 2566

**แบบฟอร์มสรุปผลงานวิจัย/โครงการวิจัย 1 หน้ากระดาษ A4 (สำหรับประชาสัมพันธ์)
(อยู่ในส่วนภาคผนวก)**

1. ชื่อผลงาน/โครงการ.....(ภาษาไทย).....
.....(ภาษาอังกฤษ).....
2. ชื่อ - นามสกุล นักวิจัย.....(ภาษาไทย).....
.....(ภาษาอังกฤษ).....
3. ที่อยู่ติดต่อได้.....เบอร์โทรศัพท์.....E-mail.....
4. ชื่อหน่วยงาน.....
5. ปี พ.ศ. ที่ดำเนินการเสร็จ.....
6. คำค้น keyword.....
7. อ้างอิง (ใส่ URL ที่สามารถเข้าถึงเอกสารได้กรณีเผยแพร่ผลงานฉบับเต็มทางอินเทอร์เน็ต ถ้าไม่มีให้เว้นว่างไว้)
8. รูปภาพ หรือภาพเคลื่อนไหว (สามารถแยกไฟล์ หรือใส่รวมไว้ในเนื้อหาได้)
9. คำอธิบาย 1 หน้ากระดาษ A4 (TH SarabunPSK ขนาด 10 แบบ Regular)
(สรุปรายละเอียดผลงานวิจัย/โครงการวิจัย มีความยาว 1 หน้ากระดาษ A4 เนื้อหาครอบคลุมถึง ความสำคัญของการดำเนินงานชิ้นนี้ วัตถุประสงค์ วิธีการดำเนินงาน ผลการดำเนินงาน และประโยชน์ของการดำเนินงาน)

แบบฟอร์มสรุปผลงานวิจัย/โครงการวิจัย 5 บรรทัด
(สำหรับเผยแพร่ในระบบ EXPLORE ผ่านทางเว็บไซต์ www.thai-explore.net)

(อยู่ในส่วนภาคผนวก)

1. ชื่อผลงาน/โครงการ.....(ภาษาไทย).....
.....(ภาษาอังกฤษ).....
2. ชื่อ นามสกุล นักวิจัย.....(ภาษาไทย).....
.....(ภาษาอังกฤษ).....
3. ที่อยู่ติดต่อได้.....เบอร์โทรศัพท์.....E-mail.....
4. ชื่อหน่วยงาน.....
5. ปี พ.ศ. ที่ดำเนินการเสร็จ.....
6. คำค้น Keyword.....
7. อ้างอิง...(ใส่ URL ที่สามารถเข้าถึงเอกสารได้กรณีเผยแพร่ผลงานฉบับเต็มทางอินเทอร์เน็ต ถ้าไม่มีให้เว้นว่างไว้)
8. รูปภาพ หรือภาพเคลื่อนไหว
9. คำอธิบาย 5 บรรทัด (TH SarabunPSK ขนาด 10 แบบ Regular)
(สรุปรายละเอียดผลงานวิจัย/โครงการวิจัย มีความยาวไม่เกิน 5 บรรทัด อธิบายด้วยภาษาง่ายๆ เข้าใจได้ง่าย
ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้งานทุกระดับ)
10. สรุปงานวิจัยในรูปแบบ One-page summary โดยให้มีตราสัญลักษณ์ของ วช. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
11. นำเข้าข้อมูลสรุปผลงานวิจัย/โครงการวิจัย 5 บรรทัด ในระบบ EXPLORE ผ่านทางเว็บไซต์
www.thai-explore.net

**แบบฟอร์มประเมินผลการวิจัยในการนำไปใช้ประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรม
ที่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ**

*****

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ชื่อแผนงานวิจัย/ชื่อโครงการวิจัย.....
.....
.....

ชื่อนักวิจัย.....หน่วยงาน.....
งบประมาณที่ได้รับการสนับสนุน.....(บาท) ปีงบประมาณที่ได้รับการสนับสนุน.....
วัน/เดือน/ปี ที่ดำเนินการวิจัยแล้วเสร็จ.....
เป้าหมายดำเนินการ.....
พื้นที่การใช้ประโยชน์.....

ส่วนที่ 2 ผลการวิจัยและการนำไปใช้ประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรม

2.1 การนำไปใช้ประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรม (สามารถตอบได้มากกว่า 1 มิติ)

- มตินโยบาย** หมายถึง การมีเอกสารแสดงความสนใจ ความต้องการ หรือการนำข้อมูลและแนวทางแก้ไข ซึ่งได้จากผลงานวิจัย สิ่งประดิษฐ์และนวัตกรรมมาใช้ประกอบการแก้ไขปัญหาสำคัญและปัญหาเร่งด่วน ของประเทศในองค์กร หรือหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน
- ปัญหาสำคัญ/ปัญหาเร่งด่วนของประเทศ คือ.....
.....
  - ชื่อองค์กร หรือหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน ที่นำงานวิจัยไปใช้ประโยชน์.....
.....
  - ช่วงเวลาที่นำงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ (วัน/เดือน/ปี).....
  - ลักษณะการนำงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ (โปรดให้คำอธิบาย พร้อมแนบเอกสาร/ภาพประกอบ).....
.....
  - การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นต่อองค์กร หรือหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน (โปรดให้คำอธิบาย พร้อมแนบเอกสาร/ภาพประกอบ).....
.....
- มติวิชาการ** หมายถึง การมีเอกสารแสดงถึงการอ้างอิง (Citations) บทความวิจัย ที่ได้รับการตีพิมพ์ ในวารสารวิชาการระดับนานาชาติ ซึ่งมี Peer-review (โปรดแนบเอกสาร/หลักฐานอ้างอิง).....
.....
- มติเชิงสังคม/ชุมชน** หมายถึง การมีเอกสารแสดงความสนใจ หรือความต้องการเข้ารับ การถ่ายทอด ความรู้ของชุมชน ท้องถิ่น หรือองค์กร (ไม่ใช่หน่วยงานต้นสังกัดของนักวิจัย/หน่วยงานให้ทุน) ที่แสดงให้เห็นถึงการนำงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ และรูปแบบการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นต่อชุมชน ท้องถิ่น องค์กร

- ชื่อชุมชน ท้องถิ่น หรือองค์กร ที่นำงานวิจัยไปใช้ประโยชน์.....
- ช่วงเวลาที่นำงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ (วัน/เดือน/ปี).....
- ลักษณะการนำงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ (โปรดให้คำอธิบาย พร้อมแนบเอกสาร/ภาพประกอบ).....
- .....
- การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นต่อชุมชน ท้องถิ่น องค์กร (โปรดให้คำอธิบาย พร้อมแนบเอกสาร/ภาพประกอบ).....
- .....

มิติพาณิชย์ หมายถึง การมีเอกสารแสดงความสนใจ หรือความต้องการในการนำผลงานวิจัย สิ่งประดิษฐ์ และนวัตกรรมไปพัฒนา/ปรับปรุง กระบวนการผลิตและจำหน่ายในภาคการผลิตและภาคอุตสาหกรรม

- ภาคการผลิต/ภาคอุตสาหกรรม ที่นำงานวิจัยไปใช้ประโยชน์.....
- ช่วงเวลาที่นำงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ (วัน/เดือน/ปี).....
- ลักษณะการนำงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ (โปรดให้คำอธิบาย พร้อมแนบเอกสาร/ภาพประกอบ).....
- .....
- การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นต่อภาคการผลิตและภาคอุตสาหกรรม (โปรดให้คำอธิบาย พร้อมแนบเอกสาร/ภาพประกอบ).....
- .....

2.2 ทรัพย์สินทางปัญญาที่เกิดจากงานวิจัย (โปรดระบุเดือน/ปี ที่ยื่นขอและได้รับ)

.....

2.3 ผู้ได้รับผลประโยชน์อย่างเป็นรูปธรรม (โปรดระบุหน่วยงาน บุคคล หรือพื้นที่ที่นำงานวิจัยไปใช้ประโยชน์)

.....

2.4 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานวิจัย (งานวิจัยที่แล้วเสร็จ)

- ไม่มีปัญหาและอุปสรรค
- มีปัญหาและอุปสรรค (โปรดระบุสาเหตุ)

.....

2.5 ผลกระทบจากการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ (งานวิจัยที่แล้วเสร็จ)

- ไม่มีผลกระทบ
- มีผลกระทบ (โปรดระบุสาเหตุ)

.....

ลงชื่อ .....
 (.....)
 ตำแหน่ง.....

แบบฟอร์มสรุปผลของกิจกรรมในรูปแบบ One-page summary เป็นภาษาไทย

ประกอบด้วย

1. Input (ทรัพยากรนำเข้าหรืออาจจะมองเป็นมุมมองที่มาของงาน/ โจทย์ปัญหา/ ความต้องการเร่งด่วน), process, output, outcome, impact (ผลกระทบที่ได้รับเชิงพัฒนาคุณภาพชีวิตหรือมูลค่าเชิงเศรษฐกิจ เช่น ต้นทุน.....บาท ทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้น.....บาท)
2. What = องค์ความรู้ที่นำมาถ่ายทอด
3. Who = กลุ่มเป้าหมาย แบ่งเป็น หน่วยงาน และกลุ่มผู้รับประโยชน์ และจำนวนคน
4. When = ปีงบประมาณที่ได้รับทุน
5. Where = พื้นที่ที่ได้รับประโยชน์ (ระบุชื่อหมู่บ้าน/ชุมชน (หรือหมู่ที่ xx) ตำบล อำเภอ และจังหวัด / ชื่อศูนย์การเรียนรู้ / อื่น ๆ)
6. How = คู่มือที่ใช้ในการเผยแพร่ / ผลิตภัณฑ์ต้นแบบ / กระบวนการถ่ายทอด เป็นต้น
7. หน่วยงานสนับสนุนทุน = Logo ของ วช.

หมายเหตุ : สไลด์ขนาด 16 : 9 จำนวน 1 หน้าสไลด์ ไฟล์ .png หรือ .jpg
ตัวอย่าง 1 สไลด์

ตัวอย่าง Network Value Chain

การขับเคลื่อนชุมชนที่ประสบความสำเร็จ

“วิสาหกิจชุมชนจักสานกัน จากบ้านนายอดทอง” ต.วังวน จ.ตรัง

นวัตกรรม “เครื่องอบแห้งใบจากด้วยพลังงานแสงอาทิตย์”

นวัตกรรมชาวบ้าน “นางสุจินต์ ไชริน” หัวหน้ากลุ่มวิสาหกิจ

“Learning & Innovation Platform”

มูลค่าทางการตลาด จากนวัตกรรมและเทคโนโลยี

การผลิตหัตถมา จากใบจาก

- มีวัตถุดิบที่สะอาดปลอดภัยจากการผลิตมาจากชุมชนในพื้นที่
- ตลาดมีแนวโน้มการขยายตัว (ผลผลิตจากอินทรีย์, ผลิตภัณฑ์อินทรีย์)
- หน่วยงานภาครัฐให้การสนับสนุน (ผู้ผลิต, ผู้จำหน่าย, ผู้บริโภค)
- องค์กรเอกชน/ผู้ประกอบการ (มีประสบการณ์, มีเครือข่าย)
- พันธุ์ข้าวเหนียว (พันธุ์ใหม่) มีคุณภาพดี
- ภาครัฐให้การสนับสนุน (ทุนอุดหนุน, ฝึกอบรม)
- ภาครัฐให้การสนับสนุน (ทุนอุดหนุน, ฝึกอบรม)

อุปสรรค

- ขาดแคลนแรงงาน
- ขาดแคลนวัตถุดิบ
- ขาดแคลนเงินทุน

โอกาส

- ภาครัฐให้การสนับสนุน (ทุนอุดหนุน, ฝึกอบรม)
- ภาครัฐให้การสนับสนุน (ทุนอุดหนุน, ฝึกอบรม)

พันธมิตร

- ภาครัฐให้การสนับสนุน (ทุนอุดหนุน, ฝึกอบรม)
- ภาครัฐให้การสนับสนุน (ทุนอุดหนุน, ฝึกอบรม)

แผน-ณ

- ภาครัฐให้การสนับสนุน (ทุนอุดหนุน, ฝึกอบรม)
- ภาครัฐให้การสนับสนุน (ทุนอุดหนุน, ฝึกอบรม)

รายได้ที่เกิดขึ้นจากการใช้เทคโนโลยีจากผลงานวิจัย

ปีงบประมาณ	รายได้	กำไรสุทธิ	กำไรสุทธิต่อหัว
2561	720,000 บาท	480,000 บาท	4,200,000 บาท
2562	1,356,000 บาท	904,000 บาท	7,910,000 บาท
2563	972,000 บาท	648,000 บาท	5,670,000 บาท

รวมมูลค่าการตลาดที่เพิ่มขึ้นจากงานวิจัย (ระยะเวลา 29 เดือน) 21,860,000 บาท

ผลลัพธ์

- ครัวเรือน 29 ครัวเรือน ที่เพิ่มขึ้นจากชุมชนวิสาหกิจชุมชน
- ครัวเรือน 29 ครัวเรือน ที่เพิ่มขึ้นจากชุมชนวิสาหกิจชุมชน

ภาคีความร่วมมือ

- ภาครัฐให้การสนับสนุน (ทุนอุดหนุน, ฝึกอบรม)
- ภาครัฐให้การสนับสนุน (ทุนอุดหนุน, ฝึกอบรม)

บันทึกข้อตกลง

เรื่อง การให้ความยินยอมเปลี่ยนแปลงอัตราการใช้จ่ายเงิน

1. กรณีระเบียบสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติว่าด้วยการใช้จ่ายเงินอุดหนุนทั่วไป เพื่อการวิจัย และส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัย พ.ศ.2550 ถูกยกเลิกหลังจากที่ผู้รับทุนได้ลงนามในสัญญาให้ทุนอุดหนุนการวิจัย และ นวัตกรรม หรือสัญญาให้ทุนอุดหนุนการทำกิจกรรมส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยและนวัตกรรม โครงการการต่อยอดการเพิ่มมูลค่าภูมิปัญญาหัตถศิลป์ชนเผ่า เพื่อส่งเสริมชุมชนพึ่งตนเอง ของจังหวัดลำปาง แล้ว ต่อมาเมื่อสำนักงานการวิจัยแห่งชาติได้มีการประกาศเปลี่ยนแปลงหลักเกณฑ์การใช้เงินอุดหนุนไว้ในระเบียบการใช้เงินเพื่อการวิจัยและนวัตกรรม และส่งเสริมสนับสนุนการวิจัยและนวัตกรรม ผู้รับทุนมีสิทธิที่จะใช้เงินในการดำเนินโครงการตามหลักเกณฑ์ใหม่ตามที่กำหนดไว้ในระเบียบดังกล่าว อย่างไรก็ตามการใช้เงินตามหลักเกณฑ์ใหม่นั้น ไม่เป็นเหตุให้ผู้รับทุนมีสิทธิขอขยายวงเงินที่เคยได้รับการอนุมัติจากผู้ให้ทุนแล้วแต่อย่างใด

2. กรณีหากเกิดความเสียหายอย่างหนึ่งอย่างใดอันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงตามข้อ 1 ผู้รับทุนจะไม่เรียกร้องค่าเสียหายหรือฟ้องร้องใดๆ จากผู้ให้ทุนทั้งสิ้น

Certificate Of Completion

ใบรับรองการลงลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์

Subject: ชื่อเอกสาร:	สัญญาเลขที่ N71A660089		
Document ID: หมายเลขเอกสาร:	630c3a9eb03a9466e0d7fe5d106365871679297167	Document Pages: จำนวนหน้าเอกสาร:	128
Signatures: ลายเซ็น:	4	Sent for Signatures: ส่งเมื่อ:	20/03/2023 14:26:38
Certificate Pages: จำนวนหน้าใบรับรอง:	2	Timestamp: การประทับเวลา:	Enabled เปิดใช้งาน
Time Zone:	(GMT+07:00) Bangkok		

Document Record Tracking

ติดตามการลงรายการในเอกสาร

Document: เอกสาร:	Original ต้นฉบับ	Document Holder: เจ้าของ/ผู้สร้าง เอกสาร:	ระบบข้อมูลสารสนเทศวิจัยและนวัตกรรมแห่ง ชาติ NRIIS nriis@nrct.go.th	Location: สถานที่สร้าง เอกสาร:	Creden e-Signature Platform
----------------------	---------------------	--	--	--------------------------------------	--------------------------------

Signer Events
ลำดับรายการผู้ลงลายมือชื่อ

(1)	Signer: ผู้ลงนาม:	นุสรุา แสงอร่าม (nussy_sara@hotmail.com)	Signed: ลงลายมือชื่อเมื่อ:	23/03/2023 12:28:04
	Security Level: ระดับความ ปลอดภัย:	Email/OTP อีเมล/ชุดรหัสผ่านแบบใช้ครั้ง เดียว	Digital Certificate: การใช้ใบรับรอง:	-
	e-KYC: การยืนยันตัวตน ทางอิเล็กทรอนิกส์:	IAL 1.3	Serial Number: หมายเลขซีเรียล:	-
	Using IP Address ใช้หมายเลข IP Address	1.47.143.25		
(2)	Signer: ผู้ลงนาม:	พรชนก ทองลาด (iamnok119@gmail.com)	Signed: ลงลายมือชื่อเมื่อ:	23/03/2023 12:37:06
	Security Level: ระดับความ ปลอดภัย:	Email/OTP อีเมล/ชุดรหัสผ่านแบบใช้ครั้ง เดียว	Digital Certificate: การใช้ใบรับรอง:	-
	e-KYC: การยืนยันตัวตน ทางอิเล็กทรอนิกส์:	IAL 1.3	Serial Number: หมายเลขซีเรียล:	-
	Using IP Address ใช้หมายเลข IP Address	202.29.58.234		
(3)	Signer: ผู้ลงนาม:	ธีรวัฒน์ บุญสม (terawat.b@nrct.go.th)	Signed: ลงลายมือชื่อเมื่อ:	23/03/2023 12:38:05
	Security Level: ระดับความ ปลอดภัย:	Email/OTP อีเมล/ชุดรหัสผ่านแบบใช้ครั้ง เดียว	Digital Certificate: การใช้ใบรับรอง:	Enabled เปิดใช้งาน
	e-KYC: การยืนยันตัวตน ทางอิเล็กทรอนิกส์:	IAL 2.3	Serial Number: หมายเลขซีเรียล:	2b:8b:7f:52:aa:86:c8:5b:1d:78:0e:bf:1b:80:41:3d:35:2a:ca:87
	Using IP Address ใช้หมายเลข IP Address	182.232.57.124		

Signer Events
ลำดับรายการผู้ลงลายมือชื่อ

(4)	Signer: ผู้ลงนาม:	วิภารัตน์ ดีอ่อน (wiparat.d@nrct.go.th)	Signed: ลงลายมือชื่อเมื่อ:	23/03/2023 14:30:25
	Security Level: ระดับความปลอดภัย:	Email/OTP อีเมล/ชุดรหัสผ่านแบบใช้ ครั้งเดียว	Digital Certificate: การใช้ใบรับรอง:	Enabled เปิดใช้งาน
	e-KYC: การยืนยันตัวตนทาง อิเล็กทรอนิกส์:	IAL 2.3	Serial Number: หมายเลขซีเรียล:	2b:8b:7f:52:aa:86:c8:5b:1d:78:0e:bf:1b:80:41:3d:35:2a:ca:9b
	Using IP Address ใช้หมายเลข IP Address	49.229.174.9		

Summary Document Events
สรุปรายการเอกสาร

Sending Complete: ส่งเสร็จสมบูรณ์เมื่อ:	20/03/2023 14:26:38	Signing Complete: ลงลายมือชื่อครบถ้วน เมื่อ:	23/03/2023 14:30:25	Document Complete: เอกสารเสร็จสมบูรณ์:	23/03/2023 14:30:32
---	------------------------	--	------------------------	--	------------------------